00047993

R
491.832
Asa/pah
47993

00047993

Digitized with financial assistance from

H T Parekh FOUNDATION

An Initiative by HDFC WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 15 October, 2018

PAHLAVI, GUJARĀTI AND ENGLISH DICTIONARY.

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND

MEMBER OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

47933

ac

VOLUME III.

Axd 41

A. Y. 1251. A. C. 1882.

Ref:- 491.4732
R 491.532
Asa/Pah
47993

BOMBAY:
PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

પેહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જામાસ્પજી દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના,

મુંબઈની યુનીવરસીટીનાં ફેલો, અને મુંબઈની રાયલ એસી-
આટીક સોસાઈટીના મેમ્બર.

દફતર ૩ જું.

સને ૧૨૫૧ યજદજરદી. સને ૧૮૮૨ ઈસવી.

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની
ના૦ ૧૮, પારસી બજાર.

લંડન—મીસીઅરસ ત્રુબનરની કુંપની,
૫૭ અને ૫૯, લદગેત હીલ.

(તરજુમો કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો ગ્રંથકર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખેલા છે.)

મુંબઈ મધ્યે
એજ્યુકેશન સોસાઈટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કર્યું છે.

OPINIONS ON THE WORK AFTER THE PUBLICATION OF ITS SECOND VOLUME.

Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, Vols. I. and II. By JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA.

(*Deccan Herald*, June 10, 1879)

We have the pleasure to acknowledge receipt of the Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, the work of Mr. Jamaspjee Dastur Minocheherjee Jamasp Asana. Pahlvi scholars will doubtless be glad to welcome this book as a very great aid to them in their studies. The Parsis are not far behind in the work, which has been so attractive to Danish and German students of Oriental literature. The importance of such a work has long been felt, and we are glad to notice that this help to the Oriental student has now been furnished. It will be useful to Europeans, as the meanings are given both in Gujarati and English. The peculiarities of the language have been very carefully explained. In the body of the work the words are arranged in their phonetic rendering into Gujarati and English, and then their meaning is given. The Pahlavi language is the most ancient and difficult of all the languages spoken in Persia, though many recent words are derived from the Avesta, Sanscrit, and other languages. This book will be exceedingly useful to every Pahlavi student, and we trust it will be well patronized by students generally in Western India.

(*Indian Daily News*, June 18, 1879.)

There are some languages that are called dead, which yet live, there are some dying that can well be spared, and there would be some advantage if some that are dying could be helped in the process. There would be a gain to mankind if humanity could approach a little nearer to unity of speech, and the Babel of tongues be reduced once more to harmony. It will always happen, however, that as threatened men live long, threatened languages will die hard. The tendency to extinction as regards the Welsh tongue roused the patriotic fire of the people, and to preserve their distinctness as a people, they immediately set to work to cultivate the Welsh language,

and gave prizes for Welsh songs and books. Whether they will be able to preserve their language for popular use is doubtful in this age of Board Schools. No doubt it was similar inspiration that led Jamaspjee Minocheherji Dastur to compile a Pahlavi, Gujarati, and English Dictionary. The work seems to have been undertaken in the same spirit, and the second volume has just been published. The language is quite strange to people on this side of India, and we cannot pretend to give any critical notice of it. We may observe, however, the first volume was highly spoken of by Oriental authorities; and scholars and students of the language will doubtless find it a useful and acceptable work.

(*Madras Athenæum and Daily News*, June 20, 1879.)

We have received a copy of the above work which is published at the Education Society's Press, Byculla. It is beautifully printed and well got up, and reflects great credit on the publishers. It has been compiled by Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, a Fellow of the University of Bombay and a Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. We do not profess to be acquainted with the Pahlvi and Gujarati languages, and have therefore referred the work to a native scholar in Madras, a graduate of the University, whose opinion we give below. The author tells us in his preliminary note "that owing to the study of the language having been almost abandoned by the people, and to the negligence and unwillingness of its teachers in imparting its knowledge to some praiseworthy few who desire to penetrate the mysteries of their ancient tongue, it has day by day sunk into obscurity, and finally has become almost obliterated." It appears that the work was designed and commenced by the author's father, whose death made it incumbent on the son to complete it. Several individuals, including the late Dr. Wilson, appear to have taken much interest in its compilation, and to have rendered some assistance to the compiler, who is afraid that several errors may have crept into the work, as it is the first attempt of its kind. The native gentleman to whom we showed the work says that it is conscientiously compiled, and as a book of reference it should be received with favour in the Gujarati country, where it is likely to prove a useful and explanatory guide, both to classical students and to the boys in public schools in Bombay as well as to ordinary readers and men of business in that Presidency.

(*Bombay Review and Daily Advertiser*, June 28, 1879.)

We have before us a work which has been too long needed not to meet with a cordial welcome; for though the learned Dastur may have left something to be desired from a scientific point of view, his book cannot fail to be of immense value to all who aspire to a practical knowledge of the Pahlavi tongue. In order to form an idea of the advantage accruing to students by the publication of a work of this description, it must be remembered that the Pahlavi language, though generally written in a character very similar to its parent, the Zend, has, by a traditional system of abbreviation, come to contain a vast number of words only symbolically represented. To illustrate this by an example, it is enough to open the Dictionary at the first page, where we find the Zend form of the letter *ă* used in Pahlavi as the eqivalent of the Zend sounds *ă*, *ā*, *i. e.*, *kha* and *ha*; and glancing down the following pages we find this single symbol employed to represent no less than twenty-five words and prefixes of the most varied nature. Until a few years ago these readings were known only by tradition and by the aid of a few imperfect glossaries, and although Dr. West and the late Dr. Martin Haug laboured in this field, it was without any immediate result, for the former never completed his book and the latter died in the midst of his work. Moreover, it is to be feared, that owing to the small attention bestowed on the study of English and German by the majority of the Parsi priesthood, the works of European scholars would be of little or no use to the very class who would in reality most require their assistance. The learned Dastur has therefore not only bestowed a boon on Oriental scholars as a whole, but has fully doubled the value of his work by giving a full version with the pronunciation, in the Gujarati language, thus rendering the Pahlavi Dictionary perfectly accessible to his own nation.

The lexicography itself appears to be the result of a much more extensive perusal of Pahlavi works than is usually possible, and the compiler has had access to many rich private libraries; so that in all probability his work contains a larger number of words than a European scholar would have been able to collect. It seems to us a matter to be regretted that the references to the authorities have been given only in a limited number of instances, though the author tells us that this has been done wherever the meaning of a word

appeared to him doubtful. It must indeed be evident to scholars that, by a more copious quotation of the sources used, the Dictionary, though essentially a popular work chiefly designed for the use of the Parsis themselves, would make a valuable foundation upon which to construct a more elaborate and scientific work.

The author, in his preliminary note, makes a brief statement of the system he has followed, which is an excellent one; indeed it is impossible to overrate the advantages gained by an alphabetical arrangement of the Pahalvi words according to their initial symbols, independently of their pronunciation . . . . As a popular and reliable guide and assistant to the native student Dastur Jamaspji Minocheherji's Dictionary stands alone, while to the European scholar it will prove itself to be of the greatest value in any future attempt to compile a thoroughly scientific Pahalvi Lexicon.

(*The Contemporary Review*, October, 1879.)

A *Pahlavi Dictionary*, by Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp Asana, of which the first two volumes have just appeared (London, Trübner & Co., 1879), supplies a want long felt by students of the old Persian speech. Pahlavi is the name applied to the old Persian tongue, and more particularly to that phase of it which was spoken during the reigns of the Sassanian kings. It is of great interest to the philologist, inasmuch as it contains a large admixture of Semitic words, derived, however, from a different source than the Arabic element in modern Persian, and appears to be akin to the Assyrian. . . . . Dastur Jamaspji Asana interprets the word *Huzvaresh* to mean the "language of Assyria"—a suggestion which, if correct, throws some light on the origin of the language. The etymology of the word Pahlavi has been the subject of much discussion, but the latest as well as the most reasonable conjecture is that of Dr. Haug (followed by the author of this Dictionary), that it is identical with *Parthva,* the Parthia of the classical writers; the most warlike and important nation having given its name to the language, just as the province of Pars has given the name to the language of modern Iran. The great difficulty in compiling such a Dictionary as the present, apart from the unsatisfactory nature of the available texts, is that the alphabet is so very vague and confused. The language

contains a very great number of sounds which the alphabet, borrowed from the Semitic, is incapable of expressing; the same letter, therefore, is often used for different sounds, and combinations of the various letters again often express simple sounds. This makes the arrangement very difficult, but the author of this work has adopted the only safe method—that of arranging the words according to the alphabetical order of the letters rather than in order of sounds. A table, in which the various combinations of the letters are explained, also much simplifies reference. The author has in all cases followed the traditional reading and interpretation of words, leaving to the more critical scholars of Europe the task of investigating them from a scientific point of view.

(*Native Opinion*, June, 1879.)

The second volume of this valuable work, compiled by Mr. Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, Fellow of the Bombay University and Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, is now before the public. It continues the Dictionary from page 169 to page 440 in the same painstaking, detailed and instructive manner which had been pursued in the first volume in four different characters and languages; a peculiarity which alone is calculated to impart to this Dictionary a marked pre-eminence over any other hitherto published work. The opinions of the late Professor Westergaard, of Dr. Haug, as well as of the living scholars, such as Darmesteter, West, &c. prefixed to this volume are of more weight than anything we could say of its value, so that we may be excused for not adding our poor eulogy. The clearness of the various types used is conspicuous and the paper good, which external recommendations will also contribute to enhance the intrinsic worth of the book to students.

From a private letter dated January 26, 1880, from Dr. Wilh. Geiger, Professor of Oriental Languages at the University of Erlangen (Germany).

. . . . . . I am quite of the same opinion as our authorities—West, Darmesteter, &c., who find your Dictionary to be of great value and advantage to all people studying the Pahlavi. The thing I especially appreciate is your arrangement of the words, by their signs and not by their sound; in a similar way as West has done it in his capital Dictionary to Arda Viraf Nameh. By this way your

Pahlavi Dictionary has become a valuable and quite indispensable book. At the same time you have opened to your learned men fresh resources, so far unknown to them, smoothing especially many disputes with regard to the Ritualism. . . . .

Accept, dear Sir, my best thanks for having sent to me your valuable work. You may be sure that I use it constantly in my studies, and that I take it for a great honour to have made your acquaintance in this way. I am convinced that, especially by working together (the Parsee and European learned men), the investigations of your religious and the sacred documents of the old Iranian nation will be more and more brought to perfection. . . . . .

Yours, &c.

DR. WILH. GËIGER.

Translation of a Review of the second part of Pahlavi Dictionary written in the "Revue Critique" of 31*st May*–1880, *by Dr. James Darmesteter, Professor of Iranian Languages at Paris.*

The learned Dastur Jamaspji has now published the second part of his Pahlavi Dictionary, (see the review of the first part in the *Revue Critique* of 15th September 1877), in which he takes us as far as the group *ash.* For this part we have to repeat the same remarks that we said for the previous one. . . . .
When this work will be finished the Pahlavi scholars will have an immense material. At first it may not have been easy for them to find everything in it, but they will surely find a great deal at last. We unfortunately learn that it is very improbable that it would be finished. The third volume is in the press, but it is to be feared that this would be the last. The times have been hard at Bombay it appears, and the subscribers of the Dastur seem to withdraw their promises. The subscription of the English Government is not sufficient to cover its expenses. We hope that the fellow countrymen of Mr. Jamaspji will come to better feelings, more in keeping with the commandments of Vendidad and with the interests of that beautiful and great Zoroastrian literature of which they have the sacred trust, because the subscription is in fact a kind of contract of the kind *Zasta marshto Mithra* (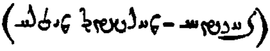) and is not less sacred, and it would be unworthy on the part of the intelligent

community of Bombay to neglect and lose by its lethargy the treasures which are bequeathed to them by their ancestors. Should they mind spending a few rupees every year? The work of their learned Dastur will for a great part contribute to make the word of Zoroaster and the good law of Mazda better understood in the whole of Europe, as they have before them such a prosperous wealth. What would the soul of Sir Jamsetji Jijibhoy say in the Gurothman?

JAMES DARMESTETER.

Translation of the Review of the Second Part of the Pahlavi Dictionary written in a German periodical called "Das Literarische Centralblatt," of June 1880.

It is the want of a clerical hand-book, which makes the study of the Pahlavi Literature so very difficult. It is true we have a few special Dictionaries, such as Arda Viraf of West, and the Bundehesh of Justi; but a Dictionary of the whole literature, containing especially the translations of the Avesta, has always been a great necessity for all Iranists. For this reason we may well express our joy, that the learned Parsee Priest Jamaspji, whose knowledge in the Pahlavi literature surpasses by far all Europeans, has continued and finished the great work of the Pahlavi Dictionary, begun by his father.

This Dictionary contains 440 pages, about 4,000 words, written in original types, as well as in Gujarati and Roman letters, with their meaning in the Gujarati and the English languages. The whole book is arranged in the same way as Dr. West's Dictionary of Arda Viraf; the last word of the 2nd volume being *áshuftan*. . . . .

We sincerely hope that this Dictionary will progress more and more; it will certainly meet with great success. . . . . . . A certain number of letters, just printed, prove that the completion of this Dictionary is looked for with interest by all learned men.

Translation of a Review by Dr. C. DE HARLEZ, of the University of Louvain (Belgium), in the *Bulletin Critique* of 1st January 1881.

. . . . The religious books of the ancient Persians and of the Zoroastrians of the posterior times are still in obscurity. A complete Dictionary of the Pahlavi language is one of the principal

desiderata of Oriental science. Certainly there are some special lexicons explaining certain texts; but a complete glossary of the language has not yet been compiled. It is therefore very satisfactory that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, has undertaken this work so difficult and important.

It is evidently not a long time since Europe taught India to understand its religious books. The Indian Parsis, instructed by our great masters, have taken the lead in their turn, and are now the pioneers of science. But their zeal could only be admired chiefly because a religious sentiment and some opinion of their faith instigates them.

It was therefore with a lively sympathy that the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. Two volumes of the Pahlavi Dictionary are already published, notwithstanding the material difficulties which detained our author up to this moment. We sincerely hope that his work may be brought to a successful end.

Although the method of the author is not that of European science, yet his book constitutes a collection of the most precious materials. Dastur Jamaspji Minocheherji was perfectly prepared for the execution of this great work. He possesses numerous Pahlavi works and manuscripts, several of which were yet unexplored; he has studied them thoroughly; and knows the whole of the contents. His work is received with great favour, as could be seen from the Introduction of the 2nd volume, where the opinions of some princes of European science are given. In fact we see among them the editors of our principal reviews: West in the *Academy*, Angelo de Gubernatis in the *Bulletino*, Ferd. Justi in the *Bibliographisches Anzeigen*, and Haug in his *Essays*.

In his preliminary notes he first gives the explanation of his method of compilation, on reading which the student must engrave it in mind if he wishes to profit by the use of the book. . . . . It is sufficient for us to say that the work of the author has all the characters of a true scholarship, and that it will render good service to Oriental science. Everybody like us will wish that it may be finished soon, and will be thankful to its talented author for his efforts and his services.

C. DE HARLEZ.

(*Revue Critique Internationale, of April,* 1881.)

When a report of the two first volumes of this important work was published, the learned author informed us that the third part is on the point of appearing. We content ourselves to-day to communicate to our readers this excellent new hope that the third volume will be obtained by us.

A complete Pahlavi dictionary is certainly one of the principal desiderata of the Oriental science; many parts of the version of the Avesta and some other books of the Parsis are yet obscure, and consequently many Pahlavi words are left unexplained and also cannot be read with certainty. The learned head of the Dasturs of Bombay is one of the scholars, the best prepared to bring to a good end this difficult enterprise. He possesses numerous manuscripts, several of which have not yet been explored by any one but him, and he is the sole inheritor of books of his father who left behind him an illustrious name in the learned world. He is wholly destined to accomplish the commenced monument. The most distinguished Iranists—as West, Haug, Justi, and Westergaard—have given their unanimous eulogies to the first volume of the Pahlavi Dictionary. We cannot but associate ourselves with it, and wish the most happy success to the work of the learned Dastur.

(*From a private letter dated* 2*nd December* 1881 *from* Dr. MEURIN, *Roman Catholic Bishop of Bombay.*)

"The *Pahlavi Dictionary* is undoubtedly of the greatest and, indeed, of an everlasting importance, and for which the scientific world is highly indebted to you."

(Translation of an article from the *Journal Asiatique of* 1881.)

A complete Dictionary of the Pahlavi of the Persian books is still one of the principal desiderata of the Oriental science. It exists well in the form of special lexicons, explaining the texts of certain books in particular, such as the Pandnameh, the Ardaviraf Nameh, the Goshte Farian and of certain fragments, such as are given in the second volume of the "Traditional Literature of the Parsis" by Spiegel, and our "Pahlavi Manual," but a complete one of the

language has not yet been attempted, and arranged in order. Many important books are, therefore, in some measure obscure up to this time. It was therefore with a lively satisfaction that European savants learnt that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, had undertaken this task, equally difficult and important. They now see that the time when Europe taught the Indian Zoroastrians to understand their religious books has passed away. The Indian Parsis, instructed by our own qualified masters, have taken the lead in their turn, and the science will be soon indebted to them for the remarkable progress.

Amongst the books destined to favour this progress we can mention the Pahlavi Dictionary of the Chief Dastur of Bombay. His rank as a Fellow of the University of Bombay already tells us that we have to do with a man of science.

It will not at all be astonishing, therefore, for the favour with which the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. The author was besides perfectly able for the execution of this great work. He possesses a rich library and precious manuscripts, several of which are still unknown to Europe. He has managed to turn his literary riches to good account. The savants of India as well as of Europe are pleased to give their unanimous eulogium to this new Dictionary. The reviews taken by Drs. West, Justi, Angelo de Gubernatis, Haug, and Westergaard are to be found in the Introduction of the 2nd volume. It is also with profound surprise that we have learnt that this interesting work is threatened to be interrupted by want of perseverance of its supporters It would do honour to the Indian Government if it should take such means as could bring the work to a successful end—the learned Europeans would certainly co-operate with all the power that lies in them.

In the beginning of his work, Dastur Jamaspji Minocheherji gives some indications relating to the alphabetical order adopted in the Dictionary. It is not at all an easy thing to arrange the Pahlavi words in such an order as could make the reference easy. The author, according to our notion, has followed here the most wise plan, and it is likewise what we are resolved upon. He has only taken into account the form of letters—the scholar has thus an assured guide. In the arrangement of letters the author has followed, contrary to the adopted usage, the linguistic order (order relating to the Science of

Language), placing first the vowels, then the gutterals, palatals, dentals, &c., following. The Dictionary of the Dasturan Dastur of Bombay will certainly be a rich thesaurus of the Zend (Pahlvi) language, and the most precious assistance for the Iranists. Numerous are the words for which one could vainly search in the usual lexicons printed as well as unprinted. With a modesty which honours him greatly, the author recognizes how it is easy to be misled in a work of this kind, undertaken for the first time, and he begs of his readers to point him out his errors. He has tried to rectify the readings adopted by his co-religionists, and has, for this purpose, very much compared them with the system adopted in Europe. However, we think, it would have been better if he had followed it completely. . . . . . . The Introduction, which is not at all without scientific value, treats of the Pahlavi language and of the signification of the words *Pahlavi* and *Huzvâresh*. The author naturally follows the Zoroastrian and Avestic traditions—he takes the origin of the language from the Kayanian and the Peshdadian Kings. We are not to discuss here the questions of this kind which only indirectly concern the Dictionary. Everybody like us would wish that the learned Dastur may be able to finish the work soon, and will eagerly recognize the services which it would render to the science. We have learnt that he has been able to overcome the difficulties which retarded his publication, and that the third volume of the Pahlavi Dictionary is now on the point of appearing.

આગ્એ પુસ્તકનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહેર પડીઆ પછી તે ઉપર અપાયલાં મતો.

પહેલવી-ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દ કોષ, ભાગ ૧લો અને ૨ જો, રચનાર દસ્તુર જામાંસ્પજી મીનોચેહરજી જામાસ્પ આસાના.

જામેજમશેદ—તા૦ ૧૧ મી જુન ૧૮૭૯.

પેહલવી જેવી પુરાણી અને મરણ પામેલી ભાષાને શજીવન કરનારા તથા એવી એક ભાષાનો શબ્દ કોષ બનાવનારા તરીકે દશતુરજી શાહેબ જામાશપજી મીનોચેહેરજી જામાશપઆશાનાનું નામ હવે પછીની તવારીખમાં અને અકશાર કરીને જરથોશતી ફીરકામા અમરગ રેહેશે. દશતુરજી શાહેબનું આ બીજું વાલમ માન શહીત સ્વીકારતાં હમોને તેમની તારીફમાં થોડાક શબ્દો લખવાની ફરજ પડેછે. આ પુશતક બનાવવામાં તેમને જર અને જેહેમત બેનો મોટો ખરચ કરવો પડતો હશે, એવું એ પુશતક હાથમાં લેતાંજ વાચનારને જહત માલમ પડી આવેછે. આ પુશતકની તારીફ હમો પોતેજ કરીએછે એમ નથી, બીજાં વરતમાન પતરોએજ કરીછે એમ નથી, પણ પ્રોફેશર વેશટ, ડાકટર હાઉગ અને જરમનીના બીજા કાબેલ વીદ્વાનો અને જરતોશતી ધરમના અભ્યાશીઓએ કરી છે. એ ગ્રંથ જરથોશતી પુશતકોનાં કેતાબખાનાંને શારી જેબ દેશે એમાંતો કશી નવાઈ નથી. જુની ચોપડીઓ અને બીજાં પુશતકોમાંથી ઉતારા કરી તેને નવી ધપમાં બનાવવાં શેહલ છે, પણ એક મરણ પામેલી બાષાને શજીવન કરી તેનો કોષ બનાવવો કાંઇ શેહલ કામ નથી. દશતુર જામાશજીએ એ કોષના ગુજરાતી શાથ અંગરેજી અરથો પણ આપીઆછે, અને તેથી યુરોપના વીદ્યારથીઓની પણ તેઓએ એક મોટી અગત પુરી પાડીછે. એવણના મરનાર બાવા દશતુરજી શાહેબ મીનોચેરજીનાં પગલાં ઉપર ચાલી તેમનીજ માફક તેઓએ જરથોશતી કોમની શેવા બજાવવી જારી રાખીછે તે જોઈ હમોને આનંદ ઉપજેછે. પોતાના ધંધાના કામથી એવણને ફુરશદ ઘણી થોડી મલતી હશે અને તેનો ઉપીઓગ આવાં એક અગતનાં પણ બીકત કામ પાછલ તેઓએ રાખેલો જોઈ હમો તેવણને મુબારકબાદી આપીએ છીએ તો પણ જરથોશતી ધરમના એક વડા ધરમ ગરૂ તરીકે એવણની ફરજ એવાં કાંમ પાછલ ચીત

લગાડવાની હમો તો શાહમજીએ છીએ. દશતુરજી શાહેબે ઘણાક ભાષણો આપીઆંછે, ધરમ બાબદ ઉપર ઘણાક નીબંધો છપાવીઆછે. અને બીજાં ઘણાં પુશતકો બાહાર પાડીઆંછે તેમાં આ પેહલવી શબ્દ કોષ પેહલી અગત ધરાવનારો છે, એવું હમો કહીએછીએ. તેમનાં પેહલાં વાલમ ઉપર તેઓએ જેટલી અથાગ મેહનત લીધેલી માલમ પડી છે, તેટલીજ આ બીજાં ઉપર પણ એવણે લીધેલી જણાએછે, અને હમો વકી રાખીએછે કે તેવણ તેમનાં બાકીનાં શઘલાં વાલમો ઉપર પણ તેવીજ કાલજીથી મેહનત લઇ એ ભાષાને શમપુરણપણે પરજા અને વીદ્યારથીઓ હજુર મેલવાને પછાત પડશે નહી. એ પુશતકનો શંગરહ કરવા તથા બોંમબે એજીઉકેશન શોશાએટી પરેશ જેવાં મોઘાં છાપખાનામાં શફાઇદાર અને શરશ રીતે છપાવવા પાછલનો તેમનો ખરચ, તથા એ ઉપરની તેમની મેહનત જોતાં એની જે કીમત એઓએ રાખીછે તે હમો નજીવી શાહમજીએછીએ. મુંબઇની, મધરાજની અને ખુદ હીંદુશતાનની શરકારે એ પુશતક ખરીદી દશતુરજીની મેહનતની કદર બુજીછે, અને પારશી કોમે એ પુશતકને જરૂર આશરો આપી તેમનાં ઘરમાં અને પુશતકખાનાંમાં તેને જાલવી રાખવું એવી ભલામણ હમો દરેક જરથોશતી ભાઇને કરીએછીએ. એ કોશના પેહલા વાલમ વીશે જરમનીના ઘણાક કાબેલ વીદ્વાનોએ આપેલાં મત આ બીજાં વાલમમાં આપવામાં આવેલાંછે, અને તે વાંચી જોતાં મોટી ખુશાલીતો એ પેદા થાએછે કે, શરવે કોઇએ એ પુશતકની અગત કબુલ રાખતી વખતે તે ઉપર કશા ટીકા કીધા નથી, અથવા એક પણ ચુક કાહાડી નથી, એજ દશતુરજીની શઘલી કાબેલીઅત બતાવી આપેછે, તથા તેમની મેહનતનો બદલો તેમાં વલેલો દશતુરજી શાહેબ જામાશપજી બેશક શાહમજતા હોવા જોઇએ.

બોંબે ગેજેટ—તા૦ ૧૨ મી જુન ૧૮૭૯.

દસતુર જામાસજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આશાનાએ બનાવેલા પેહેલવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષની પોંહોચ હમો ખુશીસાથે સ્વીકારીએ છઇએ. પેહેલવી ભાષાના વીદીઆરથીઓ પોતાના અભ્યાસમાં એક મોટી મદદ તરીકે આએ કેતાબને આવકાર દેવાને બેશક ઘણા ખુશી થશે. પુર્વ દેશની ભાષા જ્ઞાનનાં દેનીશ અને જરમન અભ્યાશીઓનું ધીઆન જે કામપર લાગું છે તે કામમાં પારશીઓ પણ કોઇ રીતે પછાત નથી. એવા એક ગ્રંથની અગત ઘણી મુદત થઇ ચાલતી આવી છે અને હમે જાણીને ખુશી છઇએ જે પુર્વ દેશની ભાષાના અભ્યાશીને એ મદદ હવે પુરી પાડવામાં આવી છે. ગુજરાતી તથા ઇંગ્રેજી ભાષાઓમાં બોલોના અર્થ આપીઆ છે, તેથી યુરોપીઅન વીદ્યાર્થીઓને પણ એ ગ્રંથ કામનો થઇ પડશે. પેહેલવી ભાષાની વીશેષતા એમાં ઘણીજ સંભાલથી સમજાવવામાં

આવેલી છે. એ ગ્રંથમાં બોલોને ઉચ્ચાર પરમાણે ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજીમાં ગોઠવીઆ છે અને પછી તેઓના અર્થ આપીઆ છે. પેહેલવી ભાષાના જોકે કેટલાક નવાં બોલો અવસતા, સંસ્કૃત અને બીજી ભાષાપરથી ઉપજાવવામાં આવીઆ છે તોપણ એ ભાષા સઘલી ઇરાની ભાષાઓમાં સરવેથી અસલ અને બીકટ છે. આ એ કેતાબ દરએક પેહેલવી અભ્યાશીને ઘણીજ અગત્યની થશે અને હમે આશા રાખીએ છઇએ જે પશ્ચીમ હિંદુસ્તાનમાંના સઘલા અભ્યાશીઓ તરફથી એને સારો આશારો મલશે.—**દેકન હેરલદ.**

નેટીવ ઓપીનીઅન—તા૦ ૧૫ મી જુન સને ૧૮૭૯.

દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાના, તે મુંબઈની યુનીવરસીટીના ફેલો અને બૉંબે બ્રાંચ રાયલ એશીઆટીક સોસાયટીના એક મેંમબર એવને રચેલા આ એ કીમતી ગ્રંથનો બીજો ભાગ હવે બાહાર પડીઓ છે. જેવી મેહનતથી અને તપસીલવાર અને ઉપદેશ કરીને પેહેલો ભાગ રચીઓ હતો તેજ ધોરણથી ચાર જુદી જુદી લીપી અને ભાષામાં આ એ બીજો ભાગ ૧૬૯ થી ૪૪૦ મા સફેસુધી રચીઓ છે; એકલી એજ વીશેષતાના સબબથી આ એ શબ્દકોષને બીજા કોઈબી આગલ પ્રગટ થયા હોય તેના કરતાં વધારે પ્રસિધ શ્રેષ્ઠપણુ ઘટે છે. મરહુમ પ્રોફેસર વેસતરગાર્ડ અને દાક્તર હાઉગ તેમજ વલી હાલના વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે દારમેસતેતર, વેસ્ત વગેરે એ આપેલાં મત જે આ એ દફતરના પેહેલા ભાગમાં આપીઆં છે, તેમતે એ કેતાબની અગત્ય વીશે હમારા કાંઈબી વીચાર કરતાં વધારે વજનદાર છે; એટલા વાસતે હમારી તરફની નાકેશ તારીફ કરી તેમાં વધારો કરતા નથી. એની છપાઈની સફાઇ ઘણી સારી અને પ્રસીધ્ધ છે અને વલી કાગળ ઘણા સારાં વાપરીઆં છે; એવી બાહારની ભલામણથી પણ અભ્યાશીઓની નજરમાં એ ગ્રંથની ખરેખરી કીમતમાં વધારો કરશે.

ઇંડિયન દેલી ન્યુજ—તા૦ ૧૮મી જુન ૧૮૭૯.

કેટલીક ભાષાઓ કે જે મુવેલી સમજવામાં આવે છે તે હજુર જીવતી છે; કેટલીક ભાષાઓ મરતી હોય તેનો બચાવ સારી રીતે થઈ શકે છે અને તેઓમાંની કેટલીકોને મરતી બચાવવામાં જો મદદ મલી શકે તો તેથી કેટલોક ફાયદો છે. માણસજાત પોતાના ભાષણને સેહેજ વધારે નજદીકીથી એક સરખુ કરી શકે અને પોતાની જુદી જુદી વાચાને ફરીથી એકસરખી અને એક સંપ કરે તો તેને ઘણુ ફાયદાકારક છે. તોપણ જેમ બીહીવડાવેલાં માંણસો લાંબી મુદત સુધી જીવે છે તેમ તેવી ભાષાઓનુ મરવું ઈઆ નાબુદ થવું પણ હમેશાં ઘણુ કઠણ છે. વેલશ ભાષા નાબુદ થવા લાગી ત્યારે રઈ-

અતનો સ્વદેશાભીમાની જુસ્સો ઉસકેરાયો, અને પોતાની રઈએત તરીકેની કીર્તી સાચવવા સારૂ તેઓ તરતજ તે ભાષાને પાછી સુધારીને તાજી કરવા અને તે ભાષામાં છાપેલાં ગીત અને બીજી કેતાબો સારૂ ઈનામ આપવા લાગા. તેઓ પોતાની ભાષાને સર્વોપયોગી વપડાસ સારૂ સાચવી શકશે કે નહીં તે વીદ્યાલય સંબંધી હાલના જમાનામાં શક ભરેલું છે. બેશક દસતુર જામાસજી મીનોચેહેરજીએ એવીજ બસારત ઇઆ કલ્પનાથી એક પેહેલવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ રચ્યો છે. એવીજ કીમત અને ઉલટથી એ કામ એમને માથે લીધું છે અને એનો બીજો ભાગ હમણાજ છપાઇને બાહાર પડીઓ છે. હિંદુસ્તાનની આએ તરફના લોકોને એ ભાષા તદન અનજાણી છે અને એ વીશે ઘણા બારીકીથી વીચાર આપવાને હમે અશક્ત છઇએ. તોપણ એટલું તો કહી શકીએ છઇએ જે પુર્વદેશાની ભાષાના વીદ્યાર્થીઓએ એ કેતાબના પેહેલા ભાગપર ઘણા શ્રેષ્ઠ અને ઉત્તમમત આપ્યાં છે; અને એ ભાષાના વીદ્યાર્થી અને અભ્યાશીઓને બેશક એક ઘણોજ ઉપયોગી અને પસંદ પડતો ગ્રંથ થશે.

"એથીન્યમ એન્ડ દેલી ન્યુજ"—સુકરવાર, તા૦ ૨૦મી જુન સને ૧૮૭૯

ઉપલી કેતાબ, કે જે એજ્યુકેશન સોસાયટી પ્રેસ, ભાયખલા મધે છપાઇછે, તેની એક નકલ હમુને મલીછે. એની છપાઇ ઘણી સુંદર અને બનાવટ ઘણી સારી છે, તેથી એને છાપી પ્રગટ કરનારાઓને ઘણુ જેબ આપેછે. એ કેતાબ દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાનાએ બનાવીછે, કે જેવન મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફેલો, અને બોંબે બ્રેંચ રાઅલ એસીઆતીક સોસાટીના મેંમબર છે. પેહેલવી અને ગુજરાતી ભાષાઓની હમુને માહીતી નહી હોવાના સબબથી હમોએ એ પુસતક મદરાસના એક વીદ્યારથી અને યુનીવરસીટીના ગ્રાજયુએટને સોંપીઉં હતું અને તેવનનુ મત હમો નીચે આપીએ છઇએ. એ કેતાબના બનાવનાર દીબાચામાં એમ લખેછે કે લોકોએ હાલ એ ભાષાનો અભીઆસ ઘણો ખરો છોડીદેવાના સબબથી અને જે થોડાક કીર્તીવાન લોકો જેઓ પોતાની અસલી ભાષાનો ભેદ સમજવાની ખાહેશ રાખેછે તેઓને એ ભાષાનું ગ્નાન આપવાની તેઓના શીક્ષકોની બેદરકારી અને નાખુશીના સબબથી એ ભાષા દહાડે દહાડે અંધારામાં ડુબી જવા માંડીછે અને સેવટે નજદીક મર્દુદ થઈ પડીછે. એ ગ્રંથ એના બનાવનારના બાવાએ પહેલ વેહેલું શુરૂ કીધું હતું, પણ તેવનના મરણથી એને સંપુર્ણ કરવાની ફરજ તેવનના પુત્ર ઉપર ઉતરી છે. એ કેતાબની બનાવટમાં ઘણા એક સાહેબોએ ઉલટ તથા કાલજી બતાવી હતી કે જેઓમાં મરહુમ ડાકતર વીલસનબી હતા; વળી તેઓએ એના બનાવનારને એ બાબદમાં કાંઇકે મદદ કીધેલી પણ દીસેછે. એવાં દીકત કામમાં પેહેલ વેહેલુંજ પગલું હોવાને લીધે એ ગ્રંથ-

કરતાં ધાસતી રાખેછે જે એમાં ધણીએક ચુક દાખલ થઈ હશે. જે દેશી ગ્રહસ્થને હમોએ, એ કેતાબ દેખાડી હતી તેવન કેહેછે, કે એ કેતાબ દેઆનતદારીથી અને પાક દીલથી બનાવવામાં આવીછે, અને એક સાધનની ચોપડી તરીકે ગુજરાતી દેશમાં એને મેહેરબાની ભરેલો આવકાર મલવો ઘટેછે, કારણ કે તે, દેશમાં પ્રવીણ વીદ્યાર્થીઓને અને મુંબઈના જાહેર મકતબખાનાઓના નીશાલીઆઓને અને વળી તેમજ તે ઈલાકાના સાધારણ વાંચનારાઓને અને એ ધંધાના માણસોને એક અગત્યનો સહમજ આપનારો ભોમ્યો થઈ પડશે.

બોંબે રિવ્યુ એન્ડ ઈન્ડિયન એદવરતાઈસર—તા૦ ૨૮ મી જુન ૧૮૭૯.

આમ્મે એક કેતાબ હમુને એવી મલી છે કે જેને એક દીલથી આવકાર મલવાની ધણી અગત્ય છે; કારણ કે જો એ પઢેલા દસતુરજીએ કોઈ રીતે વીદ્યા હુનરની બાબદ એમાં બતાવવાનુ રાખ્યું હોય, તોપણ પેહેલવી ભાષા શીખનારાઓને એ કેતાબ ધણીજ કીમતી થયા વગર રેહેનાર નથી. એવીએક કેતાબ છપાઈને બાહાર પડવાથી અભ્યાશીઓને થતા ફાયદાનો વીચાર કરવા સારૂ ઈઆદ રાખવું જોઈએ; જે પેહેલવી ભાષા જોકે એની વડીલ જંદ ભાષાને ધણી ખરી એક મલતી રીતે લખવામાં આવે છે તોપણ અસલથી સંક્ષેપમાં લખાતી આવેલી રીતથી હાલ તરત એ ભાષાના ઘણાએક બોલોને ફકત એકજ આકારથી ઓલખવામાં આવે છે. એનો એક દાખલો એ કોષને પેહેલેજ પાને માલમ પડશે કે જ્યાં જંદનો આ શબ્દ પેહલવીમાં જંદના અ આ ઈ એ ખ અને હ તરીકે આપીઆ છે; અને વલી આગળ કેટલાંક પાનાપર જોઇએ છઈએ તો એજ શીકલથી ઓછામાં ઓછા પચીસ જુદા જુદા બોલો લખવામાં આવીઆ છે. થોડાંક વરસોની આગમજ તો એ ભાષાનું વાંચણુ અસલી રેવાજ માફક અને થોડાક અધુરા શબ્દ કોષની મદદથી ઉકલાવામાં આવતું હતું અને જો કે દાકતર વેસતે અને મરહુમ દાકતર મારતીન હાઉગે એવા કોષની બાબદમાં કેટલીક મેહનેત કીધી તોપણ કોઈબી રીતે એનુ પરીણામ મનમાનતું નીવડીઉ નહી કારણ જે દાકતર વેસતે પોતાની કેતાબ સંપુરણ કીધી નહીં અને દાકતર હાઉગ પોતાના કામની અધવચમાંજ મરણ પામીઓ. વલી એવી ફીકર રાખવામાં આવે છે જે પારસી કોમના મોબેદોમાં ધણો ખરો ભાગ અંગ્રેજી અને જરમન ભાષાના અભ્યાસપર ધેઆન થોડું આપે છે તેથી યુરોપીયન વીદ્યારથીઓએ રચેલાં કામો જે વર્ગને ખરેખર મદદના થવાં જોઈએ તેઓને તો તે ઘણાંજ થોડાં અથવા તદન નકામાં થઈ પડશે. વાસતે એ પઢેલા દસ્તુરજીએ એ પુર્વ દેશની ભાષાના વીદ્યાર્થીઓપર એક પુરેપુરી બખશેશ કીધી છે એટલુંજ નહીં પણ પોતાની કેતાબમાં બોલોના અર્થ અને ઉચ્ચાર ગુજરાતી ભાષામાં

આપીઆ છે. તેથી પોતાના કામને બેવડી કીમત અને ઉપયોગનુ કીધું છે અને એ પેહેલવી દીકરાનેરી પોતાની કોમને પુરેપુરી અગત્યની અને મદદની કીધી છે.

સાધારણ પેહેલવી કેતાબો કરતાં વધારે બોહોલાં વાંચણથી આએ કોષ રચવામાં આવ્યો છે એવું એ ખુદ કોષપરથી માલમ પડે છે અને એના રચનારને ઘણા એક કીમતી ખાનગી કેતાબખાનાની મદદ મલી છે. તેથી એક યુરોપીઅન વીદ્યાર્થી બોલ એકઠા કરી શકે તે કરતાં વધારે મોટી સંખીઆ આએ કોષમાં સમાવેલી છે. એટલું દલગીર થવાજોગ છે જે બોલોને જે કેતાબોપરથી ઉપજાવવામાં આવ્યા છે તેઓના સાધનો એ કોષમાં ચોકસ ઠેકાણેજ આપ્યાં છે, જો કે એના રચનાર આપણને જણાવે છે જે જે બોલોના અર્થ વીશે શક ભરેલું જણાયું છે તેજ બોલો જ્યાંથી મલીઆ છે તેના સાધનો જણાવીઆ છે. વીદ્યાર્થીઓને ખુલું માલમ હશે જે એથી વધારે બોલોના સાધનો એ કોષમાં આપીઆથી એ કેતાબ, જો કે મુખ્ય કરીને પારસીઓનાજ વપરાસનો જરૂર કરીને એક લોકપ્રીય અને સર્વોપયોગી ગ્રંથ છે, તોપણ એક વધારે બોહોલો ગ્રંથ એપરથી રચવાને એ એક કીમતી મુળ થઈ પડતે.

એ કેતાબના મુળ વીષયમાં એના બનાવનારે જે ઢપથી એ ગ્રંથ રચ્યો છે, તેનો ટુકખુલાસો કીધો છે; એ રીત ઘણીજ સારી છે. પેહેલવી બોલોને તેઓના ઉચ્ચાર વતરીગે તેઓના પેહેલા શબ્દોની શીકલ પ્રમાણે મુલાક્ષરના કાયદામુજબ ગોઠવીઆથી થતા ફાયદા વીશે વધારે કહેલું અશક્ય છે. ....દસતુર જામાસ્પજીની દીકરાનેરી દેશી અભ્યાશીઓને એક વખણાયેલો અને ભરૂશાદાર ભોમીયો છે, અને યુરોપીયન વીદ્યાર્થીને હવે પછી એક બીજો સંપુર્ણ પેહેલવી કોષ રચવામાં એ સઉથી મોટી કીમતનો થઈ પડશે.

વિદ્યામિત્ર—જુલાઈ ૧૮૭૯.

Great works are performed not by strength, but by perseverance
JOHNSON.

દસ્તુરજી સાહેબ જામાસ્પજીનાં પેહેલવી શબ્દ કોષનાં પેહેલા વાલમની ખબર લેતાં જોકે અમોએ સને ૧૮૭૭ નાં અકટોબર મહીનાનાં અંકમાં અમારા વિચાર લંબાંનથી જણાવ્યા હતા, તોપણ આ ઠેકાણે વલી તેજ બુજરગ પહરેજગાર તરફથી નીકલેલાં પુસ્તકનાં બીજાં વાલમની પોહોચ ઘણાં મોટા માન શાથ સ્વીકારતાં અમોને જણાવ્યા વગર ચાલતું નથીકે તે જોઈ અમોને ભારે હર્ષ પેદા થાયછે. એક દેશની ચાલુ ભાષામાં તે ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવો એ કામ કેટલું ખીકટ છે તે એટલા ઉપરથી માલમ પડશે કે ડાકટર જાનસન જેવા સખશને પોતાની માતુશ્રી ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવાને એક

દાયેકા કરતાં વધારે વર્ષ લાગાં હતાં; પણ એક નજદીક નાબુદ થયલી ભાષાનો શબ્દ કોષ રચવો, અને તેબી વલી તેનાં વ્યાકરણ વગેરે ઉતપત્તીઓ સાથ, એ કાંમ કાંઈ થોડું બીકટ નથી. આ કામમાં, અલબત, દસ્તુરજી જામાંસ્પજીને કેટલી બધી ધીરજ અને માથાદુ:ખ ખમવું પડયું હશે, તેનો વીચાર ઘણા થોડાઓનેજ આવશે. આ શબ્દ કોષ રચી આપણા દસ્તુરજી એક ગોયા નાશ પામેલી ભાષાને હસ્તીમાં લાવ્યાછે. ડાકતર જોનશાન, જેના મથાલે મુકેલા ઇંગરેજી બોલો ઉપરથીજ માલમ પડેછે કે એવું એક માહાભારતે અને બીકટ કાંમ કંઇ અંગ બલથી થઇ શકતું નથી પણ તેતો એક દીલથી તે કાંમની પાછલ લાગવાથી પાર પડેછે, તેમજ દસ્તુરજી સાહેબ જામાસ્પજીને આ કાંમ પાછલ ખંતીને લાગવા સારૂ કેટલી બધી ધીરજ અને વીચાર શકતી વાપરવી પડતી હશે? એટલુંજ કરીને આપણા દસ્તુરજી બેશી નથી રહયા, પણ આ ફરહંગ પરથી માલમ પડેછે કે તેનાવીએ તેને સંપુર્ણ બનાવાને તેનવીથી બની આવ્યું તેટલું કીધુંછે કેટલેક ઠેકાણે સંસ્કૃત શબ્દો જ્યાં મલી આવ્યા ત્યાં તેપણ ટાંકી બતાવાની કોશેશ તેનાવીએ કીધીછે. અમો હીમતથી કહીએ છે કે આપણા બુજરગ જામાસ્પજી જેને પેહેલવીમાં અહુએ-રદ કહેછે તે નક્કી ઠરી ચુકાછે, જે બોલનો અરથ દસ્તુરાંન દસ્તુર થાયછે, અને જે બોલ અમોએ આ બાબદને મથાલે લાગુ પાડવાને દરૂસ્ત વીચાર્યું છે.

હીંદુસ્થાનમાં વિદ્યા કેટલી મોઘી પડે છે, તે જે ઘરહસ્થો ચોપડીઓ બાહાર પાડે છે તેઓનેજ ખબર પડેછે. ઘણીબારીવાર હીંદુસ્થાનનાં દેશી વિદ્વાંનોને પોતાનાં પુસ્તકો અધુરાં મુકી નાશીપાસીથી હારી બેસવું પડેછે, તે તરફ વીચાર કરતાં અને આ પુસ્તક તરફ નજર ફેરવતાં અમોને વધારે સંતોષ એટલા માટે થાયછે કે આપણા દસ્તુરજી સાહેબે પોતે માથે લીધેલાં કામમાં તેવો ફતેહમંદ ઉતર્યા છે.

જરથોસ્તી ધર્મનાં ફરમાંનોનું મુલ તત્વ "સફાઇ" છે, તે સફાઈ ગોયા દસ્તુરજી સાહેબે પોતાનું પુસ્તક રચવામાં પણ વાપરી હોય એવું દેખાયછે. ફકત આએજ પુસ્તક નહી, પણ તેવોનાં બીજાં પુસ્તકો અને વાએજો વટીક જે અમોને જોવાને ઘણીવાર તક મલેલી છે તે સઘલાં છપાવાનો તેનાવીનો સવાદ ઘણો વખાણવા લાયક છે.

આજના પારસી વિદ્યાર્થીઓ જેઓ પોતાની બીજી ભાષાઓમાં તરેહવાર ભાષાઓ પસંદ કરેછે, તેઓને લાજેમ છે કે આ એક પુરાંણી ભાષા જે તેઓનાં વડવાઓએ ઇરાંન સરજમીન ઉપર એકવાર પોતાની માતુશ્રી ભાષા તરીકે વાપરી હતી, અને જેના નાદર નમુના અને લેખો હાલ પણ આપણને આ ફાની દુનિયામાં કેટલાક બેમુલ ધડા શીખવેછે, તેનો અભ્યાસ કરી આ ભાષાને એકવાર ફરીથી સજીવન કરવી યોગ્ય છે. એમ થવાથી તેઓ પોતાનાં પુરાતન અને ભારે બોજ આપવા લાયક પુસ્તકો, જેવાં કે

દાદસ્તાંન, નીરંગસ્તાંન, અને પેહેલવી રેવાયેતો વગેરે જે આજે ગોયા અંધારામાં પડેલાંછે તેઓ ઉપર પ્રકાશ નાંખવાને તેઓ શકતીવાંન થશે; દીનકરદ અને બુહુનદેશ જેવી નામીચી કેતાબોના તેઓ ધણી થશે; અને આ દુનીયાંના કેટલાક છુપા ભેદો આ ભાષાની મદદથી તેઓ જાંણતાં શીખશે.

અમોએ આ પુસ્તકનાં પેહેલા વાલમને માટે જે વીચારો જણાવ્યા હતા તે આ ઠેકાણે પણ એકવાર ફરીથી લાગુ પાડી અમો આપણા બુજરગ દસ્તુરજીને તેઓએ હાથ ધરેલાં એક બીકટ કામમાં ખરાં જીગરથી મુબારકબાદીસાથે ફતેહ ઈછીએ છે.

યજદાં પરસ્ત.

"પેહેલવી ફરહંગ"—દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજી જામાસપ આસાનાએ બનાવેલી પેહેલવી ફરહંગનો બીજો ભાગ છપાઇ બાહેર પડયો છે, તેની એક નકલ અમોને મલીછે, જેની પોંહોંચ માન સાથ સ્વીકારીએછે. દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ પુસ્તકની ખુબી પર યુરપના નામીચા વીદ્વાનોએ જે મત જાહેર કરીયાં છે, તે આ બીજા ભાગમાં સઘલાં દાખલ કરવામાં આવીયાંછે, જે ઊપરથી માલમ પડેછે કે દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ કાંમને મોતેબર અને ઊત્તેજન આપવા લાયક ગણવાને એ વીદ્વાનો પછાત પડયા નથી. દસતુરજી સાહેબના આ બીજા ભાગ પર અમો જોગવાઈએ ધીઆન આપીશું.

"યજદાં પરસ્ત" ૩૧ મી આગસ્ત ૧૮૭૯.

પેહેલવી ફરહંગ, ભાગ બીજો—દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજીએ બનાવા માંડેલી પેહેલવી ફરહંગનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહેર પડયોછે. જેમ એ ફરહંગના પેહેલા ભાગપર સરવે તરફથી સારા વીચારો બાહર પડયા હતા, તેમ આ બીજા ભાગને પણ તેટલીજ રેહેમ નજરથી પુરવ ભાષાના અભ્યાસીઓ અંગીકાર કરશે એ ચોકસ છે. દસતુર સાહેબ જામાસપજીએ ઊઠાવેલું કાંમ કાંઈ નાહનું જેવું નથી. તે કાંઈ એકાદ રસાલો લખી કાહાડવાનું અથવા એકાદ વાઆજ લખવા જેટલું સેહેલું નથી. પણ તે ઊંડા અભ્યાસ, બોહોલી શોધ, અને ખરી દીલસોજીનું કાંમ છે, જે કાંમમાં એ દસતુર સાહેબ હમણા શુધી જે રીતે ફતેમદ ઊતરેલા દીશીયા છે તે રીતે જોતાં તેમને હાથ ધરેલું આ "પેહેલવી શબ્દ કોષ" નું કાંમ અછી રીતે સરનજામ ઊતરવાની આપણે આશા રાખીશું. પેહેલવી ફરહંગ આજ શુધી કોઇએ બાહેર પાડી નથી, જેથી દસતુર જામાસપજીનુ કાંમ નવું તેમજ માહાભારત છે. તેમના એ કામની ખરી કદરદાની પીછાનનારા જેમ આ દેશમાં તેમજ યુરોપમાં છે, એ જાણીને કેટલોક સંતોષ પેદા થાય.

છે. તેમના કાંમને યુરપના વીદ્વાનો જેવા કે પ્રોફેસર ઈ. ડબલ્યુ. વેસટ, જેમસ દારમેસતેતર, એફ. યુસતી, પ્રોફેસર વેસતરગારદ, અને ડાકટર મારટીન હાઉગ જેવાઓએ પસંદ રાખ્યુંછે, અને તેમાં તેઓએ એ દસતુર સાહેબને ફતેહ ઈછીછે. હંમેશાં હરેક નવું કાંમ તેની શરૂઆતમાં ખાંમી વગરનું તો હોવું નહીં જોઇયે. તેમાં કાંઇ નહી ને કાંઈ ખામી તો દેખાવીજ જોઇયે. અને તે પ્રમાણે જો કે દસતુરજી સાહેબના આ શબ્દ કોષમાં થોડી ઘણી ખાંમી રહેલી હોય, પણ તેટલા માટે તે કાંમ નાપસંદ તરીકે ગણવા લાયક અથવા દ્વેષભાવી ટીકાને પાત્ર ઠરતું નથી. તેપર ખાલિસ ટીકાઓ થવાથી અને ખરાં દીલથી તે માહેલી ખાંમીઓ બતાવી આપવાથી તે શુધારવાને એ દસતુર સાહેબ જેટલા મયન થશે તેટલાજ તેઓ એવા ખાલિસ ટીકા કરનારાઓના આભાર તલે જશે.

" જ્ઞાનવર્ધક " સપતેમબર ૧૮૭૯.

પોણાબે વરશની લાંબી મુદત વેર દોલા તનાવી મજકુર પેહલવી-ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષનું દફતર બીજું હાલ બાહેર પડયું છે, જેની એક નકલની પોંહચ અત્રે માન સાથે સ્વીકાર્યે છીએ. આ પુસ્તકના પેહલા ૩૨ સફાઓમાં જે મજકુર ફરહંગના પેહલા ભાગ ઉપર અપાયલાં મતો ઉતારી લીધાંછે, તેપરથી માલમ પડેછે કે એ કેતાબ અત્રેની તેમજ યુરોપ ખંડની ભણેલી પ્રજાને પસંદ પડતી થઈ છે. તથા યુરોપના નામીચા ઉગમણ તરફની ભાષા જાણનારાઓએ એની કદર બુજી સારો વખાણ કર્યા છે. આ કદર સનાસીથી આપણા જાણીતા દસ્તુરજી સાહેબ જામાસપજીને એવનની ભારે મેહનતનો જોકે પુરતો ને અવેજદાર બદલો મલ્યો નથી તોપણ એવને માથે ઉઠાવી લીધેલાં બોહલા ઉપયોગના આ કામમાં આ મીઠા સખુનોથી એવનને પોતાનો રસ્તો જોસભરી ઊલટથી કાપવાને બની આવસે. વલી હીંદુસ્થાનના ત્રણે ઇલાકાઓની નામદાર સરકારે આ પુસ્તક ખરીદી જે નાહનો આશરો આપણા ગ્રંથકર્તા દસ્તુરજીને આપ્યોછે, તે એક મુવેલી પણ કદીમ, નામીચી, પાદશાહ પેહલવાંનોની જબાંનને સજીવન કરવામાં મદદ કરવાની ખાહેશનો સરકારને જેબ દેનારો માત્ર નમુનો છે, જે ખાહેશ, આશા છે જે આપણી માયાલુ સરકાર, ઉત્તેજન આપી વધારવાને ચુકશે નહીં.

એજ્યુકેશન સોસાઈટીના મોથા પ્રેસના બીજાં કામો માફક આ વૉલમની છપાઇ સફાઈદાર તથા બાંધણી સારી છે. આ તકે હમો એક સુચના કરવાની રજા લીજીએ છીએ કે હવે પછી બાહેર પડતાં વૉલમની પીઠ પર, તેમાં જે બોલો સમાયલા છે તે કયા અક્ષરથી તે કયાં વેરછે, તે જણાવનારા અક્ષરો નાખવા, જેથી એને વપરાસમાં લેતાં અમસથાં વૉલમો ખોલવાની જરૂર પડે નહીં. સેવટે, આ લોકોપયોગી શુભ કામમાં દસ્તુરજી સાહેબ

જામાસ્પજીને પુર ફતેહ ઇચ્છતાં, તેને જહડપ સાથ ચોકસાઇથી સંપુર્ણ કરવાને હમો તેમને મજબુત ભલાંમણ કરીએ છીએ.

કાનતેમપરીરીવ્યુ.—અક્તોબર સને ૧૮૭૯ નો અંક.

દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજી જામાસ્પ આસાનાએ રચેલી પેહેલવી દીકશનેરી કે જેના પેહેલા બે ભાગ હાલ બહાર પડીઆછે (લનડનઃ ત્રુબનર અને કુંપની, ૧૮૭૯) તેથી અસલ ઇરાની જબાનના અભીઆશીઓની એક ઘણી લાંબી મુદતની ગરજ પુરી પડીછે. "પેહેલવી" એ નામ અસલી ઇરાની ભાષાને અને ચોકસ કરીને સાસાની વંશના રાજાઓના વખતમાં જે ભાષા ચાલુ બોલીમાં વપરાતી હતી તેને આપવામાં આવ્યું છે. એ દીકશનેરી ભાષા શાસ્ત્રીઓને ઘણી અગતની છે, કારણ જે એમાં ઘણાએક સેમેતીક બોલોનો ભેલી કરવામાં આવ્યોછે અને તે બોલો હાલની ફારસી ભાષાના આરબી તત્વ ઊપરથી નહી પણ એક બીજીજ રીતે કાહાડવામાં આવ્યાછે, અને એસીરીઅન ભાષાને મલતાછે. .... દસતુર જામાસ્પજી "હુજવારેશ" એ બોલનો અર્થ "પારથીઅન ભાષા" એવો કહેછે, કે જે સુચના જો ખરી હોય તો એ ભાષાના અસલીઅત પર કાંઇક અજવાલું નાખેછે. "પેહેલવી" બોલના ધાતુ વીશે ઘણી એક તકરાર ચાલી રહીછે, પણ છેહેલો અને સઉથી વાજબી ગણવાજોગ અટકલો, દાકતર હોગનો છે, કે જેને મલતોજ વીચાર આએ ડીકશનેરીના બનાવનારનો બી છે, કે એ બોલ "પેરથ્વ" ઇઆને અસલી મોટા ગ્રંથકારોના લખ્યાણ મુજબ "પારથીઆ" પરથી નીકલેલોછે, કારણ કે જે મુજબ "પારસ"ના પરગણાપરથી હાલની ઇરાન દેશની ભાષાને પોતાનુ નામ મલેલું છે તેજ મુજબ એ સરવેથી બાહાદુર અને ભારદસ્ત પ્રજાએ પોતાનુ નામ એ ભાષાને આપ્યું હતું. એવી એક દીકશનેરી બનાવવામાં મોઠી અડચણ એ છે જે એ ભાષાના અસલ બોલો તથા લખ્યાણો મનમાનતી રીતે મેલી આવતા નથી, એટલુંજ નહી પણ એના પુરતા અક્ષરો ઘણાજ અસ્પષ્ટ અને ગુચવારા ભરેલાછે. એ ભાષાના ઉચ્ચારો ઘણી એક તરાંહથી થાએછે, કે જે ઉચ્ચારો એના સેમેતીક પરથી લીધેલા મુળાક્ષરો પરથી બરાબર નીકલી શકતા નથી. એટલા વાસતે એક શબ્દને વારે ઘડીએ જુદા જુદા ઉચ્ચારોને વાસતે વાપરવામાં આવેછે, અને તેમજ જુદા જુદા શબ્દોની મેળવણીથી વારેઘડીએ સાદા ઉચ્ચારો નીકલેછે. એથી કરીને એ દીકશનેરીની ગોઠવણ ઘણી અઘડી થઇ પડેછે, પણ એના બનાવનારે એકજ સાબેત ધોરણ પકડી છે તે એ જે બોલોને તેના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેના મુળાક્ષરો પ્રમાણે ગોઠવીઆછે. વળી એક કોઠો કે જેમાં શબ્દની જુદી જુદી જોડનીઓ સમજાવામાં આવીછે તેથી પણ બોલોનું સંધાન સેહેલથી બનેછે. એના બનાવનારે બોલોનું વાંચણ અને તેનાં અર્થ સઘલી બાબદોમાં પુર્વેથી

ચાલતી આવેલી રીત મુજબ આપી છે, અને તેઓના વીદ્યા શાસ્ત્રનાં નીયમ પ્રમાણે નીકળતઃ અર્થને શોધવાનું કામ યુરોપના વધારે પરીક્ષક વીદ્યાર્થીઓને સોપ્યુંછે.

જરમની દેશનાં અરલાનઝન શહેરની યુનિવરસીતીનાં પ્રોફેસર વિલહેમ ગએગરનાં એક કાગજ ઉપરથીઃ—

............દાકતર વેસ્ટ, દારમેસટેટર વગેરે જેઓ તમારા શબ્દ કોષને સઘલા પેહેલવી ભાષાના અભીઆશી થકી ઘણો કીમતી અને ફાયદા કારક સમજે છે તેઓના મતને હું તદન મલતો છું. જે બાબદને હું ખાસ પસંદ કરૂંછું તે તમોએ કીધેલી બોલોની ગોઠવણ છે અને તે એ છે જે જેમ દાકતર વેસ્ટે પોતાનો અરદાએ વીરાફનો કીમતી શબ્દ કોષ રચીઓ છે તેમજ તમોએ પણ બોલોને તેઓના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેઓની શીકલ પ્રમાણે ગોઠવીઆ છે. એથી કરીને તમારો પેહેલવી શબ્દ કોષ એક કીમતી અને અગત્યનો ગ્રંથ બનીઓછે. વલી આપણા કોબેલ વીદ્વાનોને જે ઉપાયો હજુર સુધી બેમાલમ હતા તેવા નવા ઉપાયો તથા મારગો તમોએ તેઓ હજુર ખુલ્લા કીધા છે, અને ચોકસ કરીને ધરમને લગતી ક્રિયાઓની રીતભાત સંબંધી ઘણીએક તકરારો તથા વીદ્વાનો તમોએ શાંત કીધાછે.

પ્યારા સાહેબ, તમોએ જે તમારી કીમતી કેતાબ મારી પર મોકલીછે તે વીશેનો મારી તરફનો ઘણો મોટો એહેશાન માન્ય કરજો. તમે નિશ્ચય જાણજો કે એ તમારી કેતાબ હું મારા અભ્યાસમાં હમેશાં વાપરૂંછું, અને એ બાબદમાં તમારી સાથે ઓલખાન થવાથી મને મોટું માન સમજુંછું. મારી ખાતરી છે જે પારસી અને યુરોપીઅન વીદ્વાનોના સાથે મલીને કામ કરવાથી તમારા ધરમ સંબંધી અને અસલી ઇરાનીઓના પવીત્ર દસ્તાવેજોની શોધ વધારે સંપુર્ણ થશે. તમારો નમનતાઇ ભરેલો સેવક.

દબલ્યુ. ગેએગર—(ડાકતર.)

એરલાનાઝન, તા० ૨૬ મી જાનેવારી ૧૮૮૦.

પેરીસવાલા ઈરાની ભાષાના પ્રોફેસર મો. જેમસ દારમેસતેતેરે સને ૧૮૮૦ ના મે મહીનાના "રેવુ ક્રીટીક" માં છપાવેલા પેહેલવી ડીકશનેરીના બીજા ભાગના રીવ્યુનો તરજુમોઃ—

દસતુર જામાસ્પજીએ હવે પોતાની પેહેલવી ડીકશનેરીનો બીજો ભાગ બાહાર પાડીઓછે. (પેહેલા ભાગનો રીવ્યુ ૧૫ મી સપતેંબર ૧૮૭૭ ના "રેવુ ક્રીટીક"માં જુવો.) આએ બીજા ભાગમાં એવણે આપણને અશ સુધી

બોલો આપ્યાછે. પેહેલા ભાગને વાસતે હમે જે વીચાર આગલ આપ્યા છે તેજ વીચાર આએ બીજા ભાગને વાસતે પણ પ્રગટ કરીએ છીએ. જ્યારે એ કામ પુરૂ થાશે ત્યારે પેહેલવી ભાષાના અભ્યાસીઓને અતીશય બોલોની સામગ્રી મલશે. પેહેલ વેહેલ તેઓને કદાચ સઘલું સેહેલાઇથી નહી મલશે, તોપણ આખરે એ કામ પુરૂ થવાથી તેઓને બોલોનો ઘણોજ મોટો જથ્થો મલી શકશે.

નરસા ભાયગે હમુને એવી ખબર મલીછે જે એ કામ પુરૂ થવું ઘણું અસંભવીત છે. એનો તીજો ભાગ છપાયછે પણ એ ભાગ છેહેલોજ બાહેર પડશે એવી ધાસતી રાખવામાં આવેછે. મુંબઇમાં હાલ વખત ઘણો કઠણ છે અને એ કેતાબના કેટલાએક આગમજથી નોધાયલા ખરીદદારો પોતાની કબુલાતથી પાછા ફરી જાયછે. અંગ્રેજ સરકારનો આસરો ઇઆ ઉઘરાણુ એનો ખરચ પુરો કરવાને પુરતાં નથી. હમે આશા રાખીએ છીએ જે "વંદીદાદ" માં જણાવેલાં ફરમાન મુજબ ચાલવાને અને જે રસીલી અને મહાભારત જરથોસતી ધરમની વીદ્યાનો હવાલો તેઓને સર છે તે વીદ્યાના લાભને ખાતર દસતુર જામાસ્પજીના સ્વદેશી ભાઇઓને એ બાબદમાં વધારે લાગની તથા કાલજી રેહેશે, કારણ જે એ કેતાબ ખરીદવાનું આગમજથી ભરાએલું ઉઘરાણું એ ખરૂં જોતાં તો એક જાતનો કોલ આપીઆ બરોબર ઇઆ ઇજારો લીધા બરોબર છે ([illegible]) અને એ કોલ ઘણો પવીત્ર છે. મુંબઇના ચાલાક અને ચંચલ લોક (જરથોશતીઓ) ને લાયક નથી જે પોતાનાં મુડદાર વીચારોથી પોતાના વડવાઓએ અર્પણ કીધેલો ખજાણો ખોહી દીએ. સારો ખજાણો તેઓની સનમુખ હોવાથી તેઓ દર વરસે થોડાક રૂપીઆ ખરચશે તો તેઓના પહેલા વડા ધરમ ગુરૂના આએ કામથી આખાં યુરોપમાં જરથોસતનું ભાષણ અને મજદના નેક કાયદાઓ વધારે સારી રીતિ સમજવામાં આવશે. સર જમશેદજી જીજીભાઇનું રવાન ગરોથમાનમાં એ વીશે શું કહેશે.

જેમ્સ દારમેસ્તેતર.

તારીખ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૮૧ ના "બુલેતીનક્રિતીક" માં બેલજીઅમની લુવેનવાલી યુનીવરસીટીના દાકતર સી. ડી. હારલેએ પ્રગટ કીધેલો પેહેલવી ડીકશનેરીના રીવ્યુનો તરજુમોઃ—

.. અસલી ઇરાનીઓની અને ત્યાર પછીના જરથોશતીઓની ધરમ સંબંધી કેતાબો હજુર ઘણી અપ્રસીધ છે. પુર્વ દેશની વિદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપુર્ણ શબ્દ કોષની એક મુખ્ય ખુટ છે. એટલું તો ખરૂં છે જે કેટલાંએક ચોકસ મુળ પુસતકોની સમજણ સારૂ થોડીક ખાસ ફરહંગો

છપાઈ બાહેર પડીછે, પણ એ ભાષાનો એક પુરેપુરો કોષ હજુર સુધી રચવામાં આવ્યો નથી; અને તેથી કરીને જરથોશતીઓના એક ધર્મ ગુરૂ, કે જેવન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે, તેવણે એ બીકટ અને અગત્યનું કામ પોતાને માથે લીધાથી ઘણું ખાતરી પુર્વક અને સંતોષ ઉપજાવેછે.

એટલું તો ખુલ્લું છે જે યુરોપના વિદ્વાનોએ હિંદુસ્તાનના લોકોને તેઓની ધર્મ સંબંધી કેતાબો સમજવાને શીખવ્યું તેને કાંઈ લાંબી મુદત થઈ નથી. હિંદુસ્તાનના પારસીઓ આપણા મોટા શીક્ષકોથી કેલવઈને હવે પોતાની વારીએ તેઓ પેહેલ કાહાઢી વિદ્યાના આગેવાન થયા છે. પણ મુખ્ય કરીને ધર્મ સંબંધી વીચારોથી અને તેઓના મહજબને લગતાં અનુમતથી તેઓને એ બાબદમાં ઉસકેરની મલેછે, તેથી તેઓની ઉલટ વખાણવા લાએક છે. એટલા વાસતે દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજીના આએ કામ તરફ તેની શરૂઆતથીજ ઘણી ઉલટ ભરી મમતા દેખાડવામાં આવી હતી. એ કોષના બનાવનારને અત્યારસુધી કેટલી મોટી અડચણો નડવા છતાં એના બે દફતરો બાહાર પડીઆં છે. અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છીએ જે એવનનું કામ ફતેહમંદીથી પાર પડે.

જોકે ગ્રંથકરતાએ એ કામમાં વાપરેલી રીત યુરોપીઅન વિદ્વાનોની માફક નથી તોપણ એ ગ્રંથ ઘણાજ કીમતી મજમુનોથી ભરપુર છે. દસતુર જામાસ્પજી એ માહાભારત કામ પાર પાડવાને પુરતા યોગ્ય અને પ્રવીણ છે. એવણના અસતકમાં પુષ્કલ પેહેલવી કેતાબો અને અસલી લખાણો છે કે જેમાંનાં ઘણાએક હજુર બીન માહીત છે. એવને તેનો પુરેપુરો અભ્યાસ કરયોછે અને તેના આખા માયાને પુરતીરીતે સમજેછે. બીજાં દફતરના દીબાચામાં આપેલાં યુરોપીઅન વિદ્વારથીઓના મત પરથી માલમ પડેછે જે એવનના એ કામને ઘણો ખુશી ભરેલો આવકાર મલીઓ. તેમાં બેશક આપણા મુખ્ય "રિવ્યુ" ઓના અધીપતીઓના મત જોવામાં આવેછે,— જેવા કે "એકેદેમી" માં "દાકતર વેસ્ટ," "બુલેતીનો"માં "એનજેલો દી ગુબરનેતીસ," "બીબ્લીઓ ગ્રાફીકીશે એનજાઈગન" માં "ફરદીનાન્દ યુસ્તી" અને દાકતર હોગે પોતાના લખેલા રસાલાઓમાં એ વીશે લખીઉછે.

ગ્રંથકર્તા પોતાના દીબાચામાં એ કેતાબની રચના અને વાંચણની સમજણ આપેછે, અને જો અભીઆશી એ કેતાબના વપડાસથી ફાયદા મેલવવા ચાહે તો એ સમજણ તેણે પોતાના મનમાં કોતરી રાખવી જોઈએ. હમોએ એટલું કેહેવું બસ થશે જે એ કેતાબમાં ખરેખરાજ વિદ્વાનપણાના અને પંડીતપના ગુણ સમાવેલાછે, અને પુર્વ દેશની વિદ્યાને એ ઘણી કામની થશે. હમારી માફક દરએક જણ ચાહાશે જે એ કેતાબ જલદીથી પુરી થાએ, અને એના કાબેલ બનાવનારની મેહેનત અને સેવા વીશે તેઓ આભારી થશે.

(સહી) સી. ડી—હારલે.

રેવુ ક્રિટીક એંતરનાશીઓનાલ—એપરેલ સને ૧૮૮૧.

આએ અગતની કેતાબના પેહેલા બે ભાગનો હેવાલ લખ્યોંયો ત્યારે એના પઢેલા બનાવનારે હમુને લખી જણાવ્યું જે એનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તઇઆરી પર છે. એથી કરીને હમોથી વાંચનારાઓને આજે આએ નવી આશાની ખબર આપવાને હમુને સંતોષ ઉપજેછે, કે એનો ત્રીજો ભાગ હવે આપણને મલી શકશે. પુર્વ તરફની વીદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપુરણ કોષની ચોકસ કરીને મુખ્ય અગત છે. પારસીઓની અવસતા ભાષાના અને બીજી કેટલીક કેતાબોના ભાષાંતરના ઘણાએક ભાગો હજુર ઘણા અધુરા અને અપ્રસિધ છે, તેથી કરીને ઘણાએક પેહેલવી બોલો અર્થ વગરના રહીગયાછે અને વળી તેઓ ખાતરીથી વાંચી શકાતા નથી. મુંબઇના દસતુરોના કાબેલ પ્રમુખ એક શીખેલા વીદ્યાર્થી છે અને આએ બીકટ કામને સરંજામ પોહોંચાડવાને સઉથી હુશીઆર અને પ્રવીણ છે. હાથની લખેલી પુષ્કલ કેતાબોના એવન માલિક છે, કે જેમાની ઘણીએક ફકત એવન શીવાય બીજા કોઇએ ઉકલાવી નથી; એવનના મુરબી બાવા કે જેવન દુનિયાના વીદ્યાર્થીઓમાં પોતાનુ નામ પ્રખ્યાત કરી ગયા તેવનના કેતાબખાનાના એવન વારસ છે. આએ ઇઆદગારીનુ કામ જે શુરૂ કરવામાં આવ્યું છે તે પાર પાડવાની પુરેપુરી સરજત એવનને છે. વળી ઇરાની ભાષાના સઉથી જાણીતા વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે વેસ્ત, હોગ, યુસ્તી અને વેસ્તરગાર્ડ એઓએ એ પેહેલવી દીકશનરીના પેહેલા ભાગની એક મતથી તારીફ કીધીછે; હમે પણ તે તારીફની સાથે એક મલતા છઇએ અને એ વીદ્વાન દસતુરના કામને ઘણી ખુશીભરેલી ફતેહ ઇછીએ છઇએ.

મુંબઈના રોમન કેથલીકોના વડા બીશપ દાકતર મ્યુરીનનો અભીપ્રાય.

...તમારી પેહેલવી દીક્શનરી બેશક એક સરવેથી મોટી અને ખરેખર સર્વ કાલ અગત્યની કેતાબ છે, કે જે વીશે દુનિયાના શાસ્ત્રજ્ઞો તમારા ઘણાજ આભારી છે. ....

મુંબઇ, તારીખ ૨૭ ડીસેમબર ૧૮૮૧.

૧૮૮૧ નાં સાલના "જુરનાલ આસીઆતીક" નામના ફ્રેંચ ચોપાણીઆંમાં છપાએલી એક આરતીકલનો તરજુમો.

પુર્વ દેશની વીદ્યાની મુખ્ય અગત્યો માહેલી એક અગત્ય, તે ઇરાનદેશાની કેતાબોમાંની પેહેલવી ભાષાનો એક સંપુરણ શબ્દકોષ છે. કેટલીક ચોકસ

કેતાબો જેવીકે "પંદનામું,". અરદાવીરાફનામું, "ગોરાતેફરીઆન" અને સ્પીગલની "ત્રેદીશનલ લીટરેચર આફ ધી પારસીસ" બીજું વાલમ અને "પેહેલવી મેન્યુઅલ" માંના ચોકસ નોંધલા ભાગોના લખાંણો સમજાવવા સારૂ ખાસ ફરહંગોના આકારમાં એ દીકશનરી જો કે બાહાર પડેલીછે તો પણ એ ભાષાનો એક સંપુર્ણ કોષ બનાવવાનો અને તેને કાયદાસર રચવાનો યત્ન હજુર સુધી કરવામાં આવ્યો નથી. એથી કરીને ઘણીએક અગતની કેતાબો હજુ શુધી કેટલે દરજજે અંધારાંમાં રહેલીછે. યુરોપીઅન વીદ્વાનો એ ઘણીજ ખુશીભરી ખાતરીથી સાંભલીઉં કે એક જરથોશતી પાદરી કે જેવન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે તેવને એ બીકટ તેમજ અગતનુ કામ માથે લીધું. તેઓ (ઇઆને યુરોપીઅન વીદ્યાનો) હવે જુવેછે કે, જે વખતે યુરોપે હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓને તેઓની ધરમ સંબંધી કેતાબો શીકવી હતી તે વખત હવે જતો રહયો છે. હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓ, કે જેવો હમારા પોતાના કેલવાએલા શીક્ષકોથી ભણેલા છે, તેઓની હવે પોતાની એ બાબદમાં આગેવાની કરવાની વારી આવીછે અને સેહેજ વખતમાં વીદ્વાનો એ નામીચા સુધારાને લીધે તેઓના આભારી થઈ પડશે. મજકુર સુધારાને મદદ કરનારી જે કેતાબો છે તે કેતાબો માહેલી એક કેતાબ તે આપણા મુંબઈના વડા ધરમ ગુરૂની આએ પેહેલવી દીકશનરી છે. મુંબઈની યુનીવરસીટીના એક ફેલો તરીકેની એવનની એક પદવીજ આપણને ખુલું દેખાડેછે જે આપણને એક ભણેલા શાસ્ત્રજ્ઞ સાથે એ બાબદમાં વહીવટ પડયો છે. વલી તેથી કરીને દસતુર જામાસ્પજી મીનોચેહેરજીના આએ બીકટ કામની શરૂઆતને જે સારો આવકાર મલીઓ તે કોઇબી રીતે આશ્ચર્યકારક નથી: કારણ કે એ અઘડું કામ બજાવવામાં એવન પુરતા સામર્થ્યવાન હતા. એવનના અસતકમાં એક ઘણું મોતેબર કેતાબખાનું અને કીમતી લખાણો છે કે જેમાના ઘણાએક વીશે હજુ શુધી યુરોપમાં કોઇનેબી ખબર નથી. એવને પોતાના વીદ્યાધનનો ઘણો સારો ઉપયોગ કીધોછે. હીંદુસતાન તેમજ યુરોપના વીદ્વાનો ખુશીથી એકમત થઈ આએ નવા શબ્દકોષની તારીફ કરેછે. **દાકતર વેસત, યુસ્તી, એનજીલો દી ગુબરનાતીસ, હોગ,** અને **વેસરગારડે** એ કોષની જે તપાસ લીધી છે તે એના બીજા વાલમના દીબાચામાં આપેલીછે. વળી હમુને સાંભલીને અત્યંત ગભરાટ પેદા થયોછે જે એ અગતના કામને આગલ વધવામાં તેને આસરો આપનારાઓની ખામીથી કાંઇક અડચણ પડશે. જો હીંદુસ્તાનની સરકાર હેવા કોઇ ઉપાયો લે કે જેથી એ કામ ફતેહમંદીથી પાર પડે તો બેશક તેને ઘણું માનભારેલું છે, અને વલી ચોકસ કરીને યુરોપના વીદ્વાનો પણ પોતાથી બનતી મદદ એ કામને આપશે.

દસ્તુર જામાસ્પજીએ પોતાની દીકશનરીમાં મુલાક્ષરોની કેવી રીતે ગોઠવણ કીધીછે તે વીશે કાંઇક સમજણ એ ચોપડીની શરૂઆતમાં આપી-

છે. પેહલવી બોલોને સોધી કાહાડવાનું સેહેલં બની શકે એવી ગોઠવણ કરવાનું કામ કાંઇ સહેલું નથી. એવણે જે ગોઠવણ કીધીછે તે ગોઠવણ હમારા વીચાર પ્રમાણે ઘણીજ ડાહાપણ ભરેલીછે અને તેજ હમો પણ મુકરર કરીએ છઇએ. એવણે ફક્ત શબ્દોને તેના આકાર પ્રમાણેજ ગોઠવીઆછે, અને તેથી કરીને વીદ્યાર્થીને એ એક ખાતરી પુરવક ભોમ્યો થઈ પડેછે. શબ્દોની ગોઠવણ એવને ચાલુ કાયદાથી ઉલટીરીતે જઇને "ભાખાની રીત" અખત્યાર કીધીછે, ઈઆને ભાખાની વીદ્યાને લગતો કાયદો પકડીઓછે અને પેહેલ વેહેલે સ્વર, અને ત્યાર પછી "કંઠસ્થ," "તાલુસ્થ" અને "દંતસ્થ" ઇત્યાદી આપીઆછે. મુંબઈના આએ દસતુરાને દસતુરની બનાવેલી દીકશાનરી ચોકસ કરીને જંદ (પેહેલવી) ભાખાનો એક કીમતી ભંડાર, અને ઇરાની ભાખા શીખનારાઓને સઉથી મોટી મદદ થઇ પડશે. પેહેલવી ભાખામાં ઘણાએક બોલો છે કે જે સાધારણ છાપેલી તથા લખેલી ફરહંગોમાં કોઇને મલી શકે નહી. એ કેતાબના બનાવનાર પોતાની બુજોરગીને વધારનારી અને માન આપનારી સભ્યતા તથા સાલેસાઈથી સારી રેવેશથી સમજેછે, જે એવું એક બીકટ કામ કે જેમાં પેહેલે વહેલેજ પગલું ભરવામાં આવેલું છે તેવાં કામમાં ભુલચુક પડવી ઘણી સેહેલ છે અને તેથી કરીને પોતાની કેતાબના વાંચનારાઓને અરજ કરેછે જે કાંઈબી ચુક તેઓની નજરે પડે તો તેવનને દેખાડવી. એવને પોતાના જાત ભાઇઓના વાંચણ તથા ઉચ્ચારો સુધારવાની કોશેશ કીધીછે, અને તે કારણસર યુરોપીઅનોની વાંચવાની ધોરણ સાથે ઘણીએક સરખામણી કીધીછે. તોપણ હમો ધારીએ છઇએ જે એ ધોરણ એવને પુરેપુરી અખત્યાર કીધી હતે તો વધારે સારૂં થતે, ... એ કેતાબનો દીબાચો કે જે કોઇબી રીતે કાબેલીઅતથી ખાલી નથી, તેમાં પેહેલવી ભાખા વીશે અને "પેહેલવી" અને "હુજવારેશ" બોલ વીશે સમજણ આપેલી છે. એ કેતાબના બનાવનાર, જરથોસ્તી અને અવસતાની અસલી કથા પ્રમાણે પોતાના વીચાર આપેછે, અને એ ભાખાનો જનમ કેયાની અને પેશદાદી વંશના પાદશાહોથી આપેછે. એવી જાતના સવાલો કે એ દીકશાનરીને લગતા નથી તે સવાલો વીશે અહીઆં હમે તકરાર કરતા નથી. એ ભણેલા ધરમગુરૂ પોતાની કેતાબ જલદીથી પુરી કરે એવું હમારી માફક દરએક જણ ચાહાશે, અને વલી વીદ્યાના હકમાં એ કેતાબ જે ઉપયોગની થશે તે વીશે પણ તેઓ હોંશથી તેની કદર બુજશે.

હમારા સાંભલવામાં આવીઉંછે જે એવનની કેતાબના કામને જે અડચણો નડતી હતી તે સઘલી અડચણો એવન મટાડી શક્યા છે અને વલી એ દીકશાનરીનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તઇઆરી ઉપર છે.

લીતરરીશે સેનત્રાલબ્લાંત એવે નામનાં જરમન ચોપાન્યા ઉપરથીઃ—

એક સંપુર્ણ શબ્દ કોષની ખુટને લીધે પેહેલવી ભાષાનો અભ્યાસ ઘણો બીકટ થઈ પડયો છે. એટલું તો ખરૂં છે જે આપણી પાસ થોડાક ખાસ નાધલા કોષ હાલ છે, જેવા કે—વેસ્તની અરદાવીરાફ અને યુસ્તીની બુનદેહેશનાં, પણ આખી ભાષાનો એક કોષ કે જેમાં મુખ્ય કરીને અવસતાના સઘલા બોલોના અર્થ સમાયલા હોય તેવા એક કોષની ઇરાની ભાષાના સઘલા અભ્યાશીઓને હમેશાં ઘણી મોટી જરૂર પડતી આવીછે. એ કારણસર આપણ ખુશી થઇએ છઇએ જે પારસીઓના કાબેલ દસ્તુર જામાસ્પજી, કે જેવનનું પેહેલવી ભાષાનુ ગ્નાન સઘલા યુરોપીઅનો કરતાં ઘણું વધારે છે. તેવને પેહેલવી શબ્દ કોષનુ બીકટ કામ જે તેવનના બાવાએ શુરૂ કીધું હતું તેને આગલ ચાલુ કરીને પુરૂં કીધું છે.

એ શબ્દ કોષમાં ૪૪૦ પાના પર આસરે ૪૦૦૦) બોલ સમાવેલાછે એ બોલો અસલ ટાઇપમાં આપી તેના ઉચ્ચાર ગુજરાતી અને રોમન હરફે બતાવીઆછે, અને ત્યાર પછી તેના અર્થ ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી ભાષામાં આપીઆ છે. એ આખી કેતાબને દાકતર વેસ્તના અરદાએવીરાફના શબ્દ કોષની માફક રચીછે. એ શબ્દ કોષના બીજા ભાગનો છેલો બોલ **આશુફ્તન** છે. ....હમે ખરા અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છઇએ જે આએ શબ્દ કોષ પુરો કરવાનું કામ આગલ વધીઉં જશે. સેવટે એને ચોકસ કરીને મોટી ફતેહ મલશે ....કેટલાંક પત્રો છપાયાં છે તેપરથી સાબેત થાએ છે જે સઘલા કાબેલ શાખશો આએ શબ્દ કોષ પુરો થએલો જોવાને ઘણા આતુર છે.

---

annoy, to vex; to disperse, to scatter; to irritate, to fret; to agitate; to hinder, to interrupt; to change, to alter, to differ; to exchange (money), to convert into small change. Per. آشفتن

આશોફ્તન, âshôftan. See ashnutan.

આશોફ્તે, âshôftê. ક્રૃ૦ વિ૦ ગભરાએલું; મોહીત પડેલું, દેવાનું; કંગાલ. Partic. adj. Distracted, confounded; enamoured; mad; wretched.

અશો-મરદ, ashô-mard. ના૦ પવિત્ર પુરૂષ. Subs. A pious—righteous man. Comp. Av.

આશુરદન, âshurdan. ક્રિ૦ ગુંદવું; મેલવવું; ભુંજવું; છુંદવું; ભાંજવું, ધોવું. V. To knead, to mix up; to bake; to bruise, to break; to wash. Per. آشردن

અશ્ક, અશ્કે, અશક, ashka, ashk, ashak. ના૦ ટીપું, આંસું; એક માણસનું નામ છે, કે જે બુજોરગ પાદશાહી ખાન્દાનનો હતો; ખોદાની રાહનો મુસાફર; પંગુ. Subs. A drop, a tear; the name of a person of illustrious royal family; a traveller in the path of godliness. Per. اشک

અશક, ashak. ના૦ અરબસ્તાનના એક પાદશાહનું નામ છે. Subs. The name of a king of Arabia.

આદાક, âdâk. ના૦ ટાપુ, પાણીથી ઘેરાયલી જમીન. Subs. An island; a tract of land surrounded by water. Comp. Per. اداک

આશક, âshak. ના૦ ચાહનાર, આશક. Subs. A lover, one deeply in love ; an *enamorado.*

ખોશક, khôshk. વિ૦ સુકું. Adj. Dry. Comp. Pehl.

સશક, sashak. સંખ્યા૦ વિ૦ નેવું, ૯૦). Numer. adj. Ninety, 90.

અશ્કહુની, ashkahunî. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું પામ—મેળવ—હાંસલ કર. V. Imper. Get—acquire (thou).

અશ્ગહાન-શ, ashgahâna-sh. See ashgahânî.

અશ્ગહાન, અશ્ગાહન, ashgahân, ashgâhan. વિ૦ આળસુ, સુસ્ત, ઉદ્યમ વગરનું. Adj. Idle, sluggish, not occupied. Comp. Pâz. (in Hamkâra Afrîn).

આશ્કારે, âshkârê. વિ૦ મશહુર, જાહેર, ખોલ્લું, પ્રગટ, બેગુમાન, બેશક. ક્રિ૦ અ૦ તુરત, બાહેર. Adj. Famous, well-known, evident, clear, apparent, proclaimed; undoubted. Adv. Immediately, instantly ; outside, abroad. Corrupt form of âshkâr.

અશ્કાનાન, ashkânân. ના૦ પાદશાહી તખ્ક્કાનું નામ છે કે જેને 'અશ્કાન્યાન' કહેછે. Subs. The name of a kingly dynasty called *Ashkânyân.*

અશ્ગાનીજ, ashgânîz. ના૦ સુસ્તી, કાહેલી, આળસાઈ. Subs. Laziness, idleness, indolence.

અશ્કહુની, ashkahunî. See ashkahunî.

અશ્ગહુનાન, ashgahunân. ના૦ સુસ્તી—આળસાઈનો દેવ. Subs. The demon of idleness—indolence.

અશ્કહુનાદ, ashkahunâd. ક્રિ૦ મેળવે, હાંસલ કરે, પામે. V. May get—acquire.

અશ્કહુની, ashkahunî. See ashkahunî.

અશ્કહુનીહેદ, ashkahunîhêd. ક્રિ૦ તે પામેછે—મેળવે છે. V. He gets—acquires.

અશ્કહુનેદ, ashkahunêd. ક્રિ૦ ચાહે, ઈચ્છા રાખે; પામે, મેળવે. V. May wish—desire; may get—obtain.

અશ્કહુનતન, ashkahunatan. ક્રિ૦ પામવું, ખાહેશ કરવી, હાંસેલ કરવું; આપવું. V. To get, to desire, to acquire; to give.

અશ્કહુનમ, ashkahunam. ક્રિ૦ હું મેળવું. V. I may acquire.

આશ્કાર, âshkâr. વિ૦ જાહેર, દેખીતું, આશ્કાર. Adj. Obvious, manifest, clear. Av. , Per. آشکار

એશ્કાર, êshkâr. ના૦ શેકાર, શેકાર કરવો. Subs. Chase, hunting.

આશ્કારાક, âshkârâk. See âshkârê.

આશ્કારગીહા, âshkârgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જાહેર—ખુલ્લી રીતે; સાચ્ચું—જાહેર કામ. Adv. Clearly, openly, obviously.

આશ્કારે, âshkârê. See âshkârê.

આશ્કારગી, âshkâragî. ના૦ જાહેરીઆત, પ્રસિદ્ધતા, આશ્કારાપણું. Subs. Abst. Publicity, celebrity.

આશ્કારગીહા, âshkârgîhâ. See âshkârgîhâ.

આશ્કારે-ગોબશ્નીહા, âshkârê-gôbashnîhâ. ના૦ જાહેરમાં બોલનાર, સ્પષ્ટ બોલનાર. Subs. One who speaks before the people at large; one who speaks clearly—distinctly.

આશ્કારે-ગોબશ્ને, âshkârê-gôbashnê. See âshkârê-gôbashnîhâ.

આશ્કારે-વરજીદારાન, âshkârê-varjîdârân. ના૦ લોકોમાં જાહેર કરનારા. Subs. Those who make known to people in general.

અ-શકબહુનતન, a-shakbahunatan. ક્રિ૦ નહીં છુપાવવું, નીચે નહીં મેલવું; પડી નહીં રેહેવું, નહીં દટાવવું, છુપું નહીં થવું. V. Not to conceal, not to make a secret of; not to put down; not to be concealed, not to be hidden.

અ-શેકસ્તન, a-shêkastan. ક્રિ૦ નહીં ભાંજવું—તોડવું; નહીં હરાવવું; ચીરી નહીં નાંખવું. V. Not to break, not to tear asunder, not to defeat; not to tear away. Contrast Per. شکستن

અ-શકીના, a-shakinâ. ના૦ ખરાબ—ખુંદું—ન-

કાહું નસતર—છરી. Subs. A bad lancet, a blunt — useless knife.

અ-શકબુહુનેદ, a-shakbuhunêd. ક્રિ૦ નહીં પામે —હાંસલ કરે. V. May not acquire—obtain.

અશ્કેમ, અશ્કીમ, ashkêm, ashkîm. ના૦ પેટ, હોજરી. Subs. The stomach, the belly. Comp. Pehl., Per. شکم

અશ્કો, ashkô. ના૦ ઘેરનો માળ—તબક્કો; આસ્માન. Subs. A story; a stage of a building; the sky.

આશ્કો, âshkô. See, ashkôf, âshkôp.

અ-શકના, a-shaknâ. વિ૦ તવંગર, પૈસાદાર, ગરીબ નહીં. Adj. Rich, wealthy, not poor. Contrast Pehl.

અ-શકનાઈ, a-shaknâî. વિ૦ See a-shaknâ.. નહીં વાગેલું—તોડેલું, ચીરી નહીં નાખેલું. Adj. Unhurt, uninjured, unbroken, unsplit, untorn. Comp. Av. = Av. Rt. = छिन्द = Per. شکستن

અશ્કોખીદન, ashkôkhîdan. ક્રિ૦ ફસડીઆં મારવાં, પડવું. V. To move slowly (as an infant), to crawl.

અ-યાકન્દ, a-yâkand. ના૦ ખરાબ યાકુત. Subs. A bad ruby—sapphire.

અશ્કોબ, ashkôb. ના૦ માળ; છજું, છાપરૂં; અગાસી. Subs. A story; a roof; eaves; a balcony. Per. اشکوب

અશ્કન્દ, અ-શકન્દ, અ-શ્કન્દ, ashkand, a-shakand, a-shkand. વિ૰ નહીં વિંધેલું, કુમારૂં, એમનુંએમ રહેલું. Adj. Not bored—perforated; unwedded, unmarried; untouched, unused. Comp. Av.

અશ્કનશ, ashkanash. ના૰ દીવાલ ઉપર લાવવી; ઈમારત—અમલો બાંધવો. Subs. Raising a wall; constructing and raising any edifice.

અશ્કુન, ashkun. વિ૰ વરસીઆ—ગોધા—બલદ જેવું. Adj. Like a white bull—ox—bullock.

અશ્કુન્તન, ashkuntan. ક્રિ૰ પામવું, હાંસલ કરવું, મેલવવું. V. To get, to acquire, to obtain.

અશ્કોફ, આશ્કોપ, ashkôf, âshkôp. ના૰ છાપરૂં, છજ્જું, તબક્કો, માળ, ઘેરની ઉંચાઈ; થાંભલો, સ્તંભ, જરૂખો, અગાસી, ઝુપડું. Subs. A roof, eaves, a stage, a story, the height of a house, a pillar, a prop; a portico, a terrace, a cottage. Comp. Av. , Sans. स्कम्भ.

અશ્કોફ, ashkôf. વિ૰ શોકતવાલું, દબદબા ભરેલું. Adj. Majestic, pompous. Comp. Per. اشکوه

અશ્કોફીદન, ashkôfidan. ક્રિ૰ આરાસ્તે કરવું, શીંગારવું. V. To adorn, to decorate, to embellish.

અશ્કોફ્તે, ashkôftê. See ashkôf.

એશ્કોફ્તે, êshkôftê. ના૰ કલી; ફુલ. Subs. A bud; a flower. Comp. Per. شکوفه

અ-શેકોફ્ત-તગ, a-shêkôft-tag. વિ૰ ઉતાવલી ચાલનું નહીં તે; ધીમી ચાલનું. Adj. Not fast going, slow-paced.

અશ્કુમ, ashkum. See ashkêm.

અશ્કુમ્બે, ashkumbê. See ashkêm.

અશકુમ્બે, ashkumbê. See ashkumbê.

અશ્કમ, ashkam. See ashkêm.

અશકમ્બ, ashkamb. નાo હોજરી. Subs. The stomach.

અશ્કમ્બે, ashkambê. See ashkêm.

અશ્કમ્બે, ashkambê. નાo લશ્કર, સેના, રીજ-મીટ. Subs. An army, a force, a regiment.

અશેમોગ, ashêmôg. નાo અશોઈને તોડનાર, પરહેજ-ગારીનો નાશ કરનાર; આશ્મોગ. Subs. A destroyer of purity—righteousness—piety; an *Ashmôgh*. Av. , Pâz.

અશ્કર, ashkar. નાo કાલી પુછડી અને યાલ સાથનો રાતો ઘોડો; રાતા રંગનું ઉંટ. વિo રાતું; ચીકણું, ચીકાસવાળું. Subs. A red horse with a black tail and mane; a camel of a red colour. Adj. Red; glutinous, viscous. Comp. Per. اشقر

અ-દાઘ, a-dâgh. વિo ડાહામ—ડાઘ વગરનું. Adj. Having no brand—scar—stain. Contrast Per. داغ

અયાઘ, ayâgh. નાo પીઆલું; પીવાનું વાસણ; કીરતી, મરતબો; બખ્શેશ; દયા; સેહેલો મારગ. Subs. A cup; any drinking-vessel; glory, dignity; a gift; charity, compassion; an easy passage. Comp. Per. ایاغ

અયાવ, ayâv. ઉભયા૦ અ૦ અથવા, યા. Conj. Or, either. Per. یا

અયાવ, ayâv. વિ૦ પાણીવાળું; ભીનું, ઈજત ભરેલું; આબરૂદાર. ના૦ ઈજત, માન. Adj. Full of water, watery; moist; respectable, honourable. Subs. Respect, honour.

આગાજ, âgâz. ના૦ શરૂઆત, મંડાણ. Subs. Beginning, commencement. Comp. Per. آغاز

અયાવાક, ayâvâk. ના૦ પામનાર, મેળવનાર. Subs. One who acquires—obtains.

અયાવશેદ, ayâvshêd. ક્રિ૦ એવું જણાશે—માલમ પડશે. V. It will be found—discovered.

અયાવીએદ, અયાવશેદ, ayâviêd, ayâvàshêd. ક્રિ૦ જણાય, માલમ પડે. V. May be known, may come to one's knowledge.

અયાવીહેદ, આયાવીહેદ, ayâvihêd, âyâvihêd. ક્રિ૦ પામે, ઉપજે. V. May obtain, may be realized.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના૦ આવવું, દાખલ થવું. Subs. Coming, entering.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના૦ આએપત, આવક; મદદ; મેળવવું. Subs. Income, earnings; assistance; obtaining.

અયાવશ્ની, ayâvashnî. ના૦ દાનાઈ, ચાહાવું. Subs. Wisdom, sense; wishing. Pâz.

અ-યાપશ્ને, a-yâpashnê. ના૦ નહીં મેળવવું—હાંસલ કરવું. Subs. Not obtaining—gaining.

અયાવશ્ને, આયાવશ્ને, ayâvashnê, âyâvashnê. ના૦ દિલથી જાણવું, દિલથી પામી જવું. Subs. Knowing in one's heart.

અયાવસ્ન, અયાવસ્ને, ayâvasna, ayâvasnê. See ayâvashnî.

એશ-ચીન, êsh-chîn. ના૦ આંખનો પલકારો, આંખનાં પોપચાં ઉપરની કરચલી. Subs. A twinkling of the eye; the wrinkles over the eyelids.

અ-યાવીની, a-yâvînî. ક્રિ૦ તું નહીં પામે; તું નહીં હાંસેલ કરશે—મેલવે. V. You may not acquire; you will not gain.

અયાવસ્ને, ayâvasnê. See ayâvasna.

અયાવસ્તન, ayâvastan. ક્રિ૦ જોવું, નેઘાહ કરવી, પામવું, ખાહેશ કરવી. V. To see, to turn the eyes to, to acquire, to desire.

અયાવીનદ, ayâvînad. ક્રિ૦ પામે, જોએ. V. May obtain—see.

અયાવીનેદ, ayâvîned. ક્રિ૦ મદદ કરેછે, પાસબાન થાયછે, મેલવે છે. V. Assists; keeps watch; obtains.

અયાવીનમ, ayâvînam. ક્રિ૦ હું પામું; હું મેલવું છું. V. I may acquire; I gain.

અયાવીદે, ayâvîdê. ભૂ૦ કૃ૦ મેલવેલું, પામેલું. Past partic. Got, acquired.

અયાવીદન, ayâvîdan. See ayâvastan.

અયાવોમ, ayâvôm. ક્રિ૦ હમો પામીયે છીયે. V. We acquire—get. Pâz. = Per. یابیم

[Pahlavi script] અયાફે, અ-યાફે, ayâfê, a-yâfê. વિ૦ જાહેર થયલું, ગુમાન—શકવાળું થયલું; બેહુદું—બેવકુફી ભરેલું નહીં. Adj. Become public; doubtful; not absurd—foolish. Contrast Per. بیهوده

[Pahlavi script] અયાફે, ayâfê. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ; પામી નહીં શકતું. Subs. One of the names of the great God.

[Pahlavi script] અ-યાવે, અ-યાવેહ, a-yâvê, a-yâvêh. વિ૦ મેલવવા જોગ નહીં, હાંસેલ નહીં થઈ શકે તેવું. Adj. Not obtainable; that may not be gained. Comp. Per. نایاب

[Pahlavi script] દો-શવે, dô-shavê. ના૦ બે રાત્ર. Subs. Two nights.

[Pahlavi script] અ-યાવગી, a-yâvgî. See [Pahlavi script] a-yâvashnê.

[Pahlavi script] અયાવગી, આયાવગી, ayâvgî, âyâvgî. See [Pahlavi script] ayâvashnî. Av. [Pahlavi script] = Per. یافتگی

[Pahlavi script] અયફત, આયફત, ayaft, âyaft. ના૦ મોરાદ, ઈચ્છા, ખાહેશ; ફાયદો, નફો, આએપત. Subs. Desire, wish; profit, gain, income. Av. [Pahlavi script]

[Pahlavi script] અયાફત, ayâft. ક્રિ૦ પામ્યું, મેલવ્યું. V. Got, obtained (past tense).

[Pahlavi script] અ-યાફત, a-yâft. વિ૦ મેલવવા જોગ નહીં: જેનો અંત નહીં આવે એવું. Adj. Unobtainable, endless.

[Pahlavi script] આશુફત, âshuft. વિ૦ ઘેલું, દેવાનું, મગજ—અક્કલથી ખસેલું. Adj. Mad, insane; unsound in mind or intellect.

[Pahlavi script] અયાફતાર, આયાફતાર, ayâftâr, âyâftâr. ના૦

પામનાર, મેળવનાર, નફો મેળવનાર. Subs. One who gains—acquires; one who obtains profit.

આયાફ્તોમન્દી, âyâftômandî. ના૦ નાઉમેદી; નહીં મેળવી શકાય તે. Subs. Hopelessness; unobtainableness.

અયાફ્તીનીદારી, ayâftînîdâri. ના૦ યાદદાસ્ત. Subs. Memory.

અયાફ્તે, ayâftê. કૃ૦ વિ૦ મેળવેલું, તપાસી તપાસીને. Partic. adj. Acquired; after careful examination, searchingly.

અ-યાફ્તે, a-yâftê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં પામેલું—મેળવેલું. Past partic. Not obtained—acquired.

અશોફ્તે, ashôftê. કૃ૦ વિ૦ પરેસાન હાલનું, ઘભરાયલું, દેવાનું, આશક થયલું. Partic. adj. In a distracted state, confounded, mad, enamoured. Per. آشفته

અયાફ્તેઓમન્દી, ayâfteômandî. See ayâftômandî.

અયાફ્તન, આયાફ્તન, ayâftan, âyâftan. ક્રિ૦ ઉપજવું, નિપજવું; મેળવવું, પામવું; જાણવું; દાખલ થવું; સોધવું, સોધી કાઢવું. V. To be produced; to turn out; to acquire; to obtain, to get; to examine; to be profited; to discover, to find. Comp. Pehl. , Av. = Sans. आप् = Per. يافتن

અ-યાફ્તન, a-yâftan. ક્રિ૦ નહીં પામવું—હાંસલ કરવું. V. Not to obtain—gain. Contrast Per. يافتن

અયાવતન, ayâvtan. ક્રિ૦ આવવું. V. To come.

આયાફ્તે, âyâftê. કૃ૦ વિ૦ પામેલું, મેલવેલું. ના૦ મતલબ, સારાંશ, સાર. Partic. adj. Obtained, acquired. Subs. Purport, substance ; moral.

આયાફ્તગી, âyâftagî. ના૦ હાંસલ ; નફો, આવક. Subs. Profit, gain ; income. Av.

અયાફ્તે-તર, ayâftê-tar. વિ૦ વધારે મેલવવા જોગ. Adj. More obtainable.

અયાફ્તે, ayâftê. See ayâftê.

આદા-ચ, âdâ-cha. ના૦ જે આત્મા, જીવનેબી ; જેમકે "કોઈબી રીતે આત્માને." Subs. The soul which ; even to the animal life (âdâchachand) = anyhow to the soul.

અઈબત, aîbat. ના૦ આતશનાં શોલા. Subs. Flames of fire.

અ-દાદ, a-dâd. વિ૦ બગડેલું, લુચાઈ ભરેલું, ઉલટું, નારાસ્ત, જુઠું ; બેદાદ, ગેરઈનસાફ, જુલમ ભરેલું ; ખોટું કરનાર. ના૦ ગેરઈનસાફી, બેદીની, જુદો કાયદો ; નહીં આપનાર. Adj. Corrupt, roguish ; despotic, wrong, unjust. Subs. Injustice ; irreligion, a contrary rate ; not giving. Av.

અ-બખ્ત, a-bakht. વિ૦ નહીંભરડેલું—છડેલું. Adj. Not ground coarsely ; not beaten (rice). Av.

અબાદ, abâd. ના૦ દુવા, આબાદી. વિ૦ વસ્તીવાલું, ખુશનુમા ; ખેતી કીધેલી. Subs. A benediction, prayer ;

prosperity. Adj. Populous; pleasant; cultivated. Per. آباد

અયાદ, ayâd. નાο યાદ, નકશ, ચિતાર; યાદદાશ્ત; જાગૃતી, અન્બાર. Subs. Remembrance; painting, a drawing; memory; wakefulness. Per. یادگار

અશ્ત, હશ્ત, asht, hasht. સંખ્યાο વિο આઠ, ૮. Numer. adj. Eight, 8. Av. , Sans. अष्टन्, Per. هشت

અશ્ત, asht. Vand. XIX. નાο પેગમ્બર, ખોદાની તરફથી પેગામ—દીન લાવનાર. Subs. A prophet, a messenger from God; he who brings down religion from God—that is, one inspired with divine revelation. Corrupt form of = Av.

અશદ, અશાદ, ashad, ashâd. નાο એકવીસે નુસ્ક મધેનાં એક નુસ્કનું નામ છે કે જેને "પાચમ" કહેછે. Subs. One of the 21 Nôsks, called *Pâcham*.

આયાદ, âyâd. નાο આવવું, પોહોંચવું, આવક; આવજો, આવો. Subs. Coming, arrival, income; good-bye! welcome!

આશ્ત, âsht. નાο દોસ્ત, મિત્ર, સોબતી, ભાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a brother, a kinsman.

ખેશ્ત, khêsht. નાο ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Av. , , Sans. इष्टका, Per. خشت

દશ્ત, dasht. નાο જંગલ. Subs. A desert, a plain without water. Comp. Per. دشت

હશ્ત, hasht. ક્રિο છે. V. Is.

અશ્તાબ, ashtâb. ક્રિ૦ અ૦ જલદી, તુરત, પલવારમાં. Adv. Soon, quickly; in an instant. Comp. Per. شتاب

આશ્તી, âshti. ના૦ સુલેહ, સંપ, દોસ્તી, ભાઈબંધી, મીલનસારી. Abst. subs. Peace, concord, friendship, brotherly intercourse, affability. Av. Per. آشتي. Comp. Pehl.

આશ્તાઈનેદ, âshtâînêd. ક્રિ૦ ફાયદેમંદ થાયછે. V. Becomes advantageous—profitable.

આશ્તાઈનેદ, âshtâînêd. See âshtâînêd.

અ-જદાન, a-jâdân. વિ૦ નહીં જણેલાં, પેદા થવાનાં. Adj. Unborn, not brought forth, unborn (plu.). Comp. Av.

અ-દાદ-ખાહી, a-dâd-khâhî. વિ૦ મદદ વગરનું. ના૦ જુલમને ચાહનાર. Adj. Destitute of help. Subs. A lover of tyranny—despotism.

અ-જદાન, ajâdân. See a-jadân.

અશ્તાન્મે, ashtânmê. ના૦ બેડી; વાસણ. Subs. A fetter; a vessel, a pot.

સે-દો-તાક, sê-dô-tâk. ના૦ પાંચ ટુકડા; બરસમની પાંચ તાએ. Subs. Five bits—pieces; five twigs of the *Barsom*.

અશ્તાવ, ashtâv. See ashtâb.

ખશ્તાવ, khashtâv. ના૦ નાખુશી, ગમગીની, દલગીરી, ઉદાસી; દરદ, દુઃખ; લડાઈ, યુદ્ધ. Subs. Displeasure,

grief, sorrow; sadness, depression in spirits; disease, pain, affliction; battle, war.

ખશ્તાવીદન, khashtâvîdan. ક્રિ૦ ખાવું. V. To eat.

અશ્તાદ, આશ્તાદ, ashtâd, âshtâd. ના૦ એક નુસ્કનું નાંમ; એક ફરેસ્તાનું નામ છે; છવીસમાં રોજનું નામ છે. Subs. The name of a Nôsk; name of an angel; the 26th day of every month.

હશ્તાદ, hashtâd. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી, ૮૦. Numer. adj. Eighty, 80. Av. , Sans. **अशिति**, Per. هشتاد

અશ્તાદ-હજાર, ashtâd-hazâr. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી હજાર, ૮૦,૦૦૦. Numer. adj. Eighty thousand, 80,000. Per. هشتاد هزار

અશ્તામે, ashtâmê. See ashtânmê.

અશ્તરી, ashtarî. ના૦ ખંજર, હથિઆર. Subs. A dagger; a weapon.

અંશ્તર-શ, ashtara-sh. ના૦ તે ખંજર; તે હથિ-આર. Subs. That dagger; that weapon.

આશ્તારી, âshtârî. ના૦ ગુનહગારી, વાંક, તકસીર. Snbs. Sinfulness, fault, offence, crime.

અ-દાદે, a-dâdê. ના૦ ઉલટો—ખોટો માર્ગ, ખોદાઈ કાયદાથી ઉલટો માર્ગ, અનીતિ. Subs. A contrary—wrong path; path contrary to divine laws; immorality.

આશ્તી, âshtî. See âshtî.

[illegible] ખશ્તે, khashtê. ના૦ જુલમ, જપતો, સેતમ, દુઃખ. વિ૦ જખમી થાએલો, બીમાર, થાકી ગએલો, નબલો. Subs. Oppression; undue restraint, tyranny; affliction. Adj. Wounded, sick, infirm, fatigued. Comp. Per. خسته

[illegible] ખેશ્તે, khêshtê. See [illegible] khêsht.

[illegible] અ-દાદી, a-dâdî. See [illegible] a-dâd.

[illegible] અશ્ત-શ, ashta-sh. સંખ્યા૦ વિ૦ તે આઠ. Numer. adj. Those eight (persons or things).

[illegible] અશ્ત-દેહ, asht-dêh. સંખ્યા૦ વિ૦ એંસી, ૮૦. Numer. adj. Eighty, 80.

[illegible] અશતી, ashtî. ના૦ આઠ માણસની મંડલી. Subs. An assemblage of eight men.

[illegible] આદાદી, âdâdî. ના૦ નેકી, સલાહ, ઈનસાફ. Subs. Virtue, peace, justice.

[illegible] આશ્તી, âshtî. See [illegible] âshtî.

[illegible] અ-દાદીહા, a-dâdîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બેદાદીથી, જુલમથી, બેકાયદે; અનીતિ ભરેલી રીતે. Adv. Unjustly, despotically, irregularly; immorally.

[illegible] અ-દાદીહા-ખેરદ, a-dâdîhâ-khêrad. ક્રિ૦ અ૦ બરાબર અક્કલ પ્રમાણે નહીં, બેઅક્કલીથી, મૂર્ખાઈપણે, બેવકુફી ભરેલી રીતે. Adv. Not according to common—ordinary sense; senselessly, unwisely, foolishly.

[illegible] અ-દાદીહા-ખેરદી, a-dâdîhâ-khêrâdî. ના૦ ઠેકાણા વગરનું ધેઆન; અક્કલનું બગડવું. Subs. Heedless attention; the impairing of the intellect. Comp. Av. [illegible]

આશતી-બવીહુન, âshtî-bavîhûn. વિ૦ સુલેહ શોધતું—ચાહાતું, મનમનાવતું, રીઝવતું, કૃપા સંપાદન કરતું, સમજુતી કરાવતું, નરમ પાડતું, શાંત કરતું, દેલાશો દેતું. *Adj.* Peace-seeking, conciliating, pacifying, appeasing, bringing to a just understanding, bringing round or over, consoling.

આશ્તી-બવીહુનાન, âshtî-bavîhunân. ના૦ સલાહ શોધનાર—ચાહનાર. Subs. A peace-seeker; a lover of peace.

આબાદયાન, âbâdyân. ના૦ મેહેઆબાદ ('દસાતીર' પ્રમાણે દુનિયાનો સઉથી પેહેલો માણસ); મેહેઆબાદી ટોળો. Subs. Mêhêâbâd (the first of the creation—world according to the *Dasâtîr*); the Mêhêâbâdi sect.

અશ્ત-દહુમ, asht-dahum. સંખ્યા૦ વિ૦ અઢારમું, ૧૮ મું. Numer. adj. Eighteenth, 18th.

અયાદગાર, ayâdgâr. ના૦ યાદગારી; કેતાબ, ચોપડી; બેત, કવિતા. Subs. A remembrance-token; a book, a verse; poetry.

અ-દાદી, a-dâdî. See a-dâd.

આશ્તી, âshtî. See âshtî. ના૦ ખુશ—સારી ખબર. Subs. Good news, joyful tidings.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. ના૦ ગેરઈનસાફી, જુલમ. Subs. Injustice; oppression.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See a-dâdêstânî.

અશ્ત-સદ, હશ્ત-સદ, ashta-sad, hashta-sad.

સંખ્યા૦ વિ૦ આઠસો, ૮૦૦. Numer. adj. Eight hundred, 800. Av. , Per. هشت صد

અ-દાદસ્તાન, a-dâdastân. See a-dâdê.

અ-દાદેસ્તાન, a-dâdêstan. ના૦ ગેરઈનસાફ કરનાર; જુલમ ચલાવનાર; ખોટો માર્ગ, બેદાદી. Subs. One who does injustice; a tyrant; a wrong path; unfairness; mismanagement.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See a-dâdêstânî.

અ-દાદસ્તાનીહા, a-dâdastânihâ. ક્રિ૦ અ૦ ગેરવાજબી રીતે, અનીતિને લીધે; ઉલટી રીતે. Adv. Unjustly, immorally; in a contrary way.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. વિ૦ ભુંડી દીનના માર્ગને લગતું, ગેરઈનસાફીને લગતું, જુલમ ભરેલું. Adj. Appertaining to a bad creed; unjust; unfair; despotic.

અ-શતીની, અશીનીને, a-shatînî, ashînînê. વિ૦ ખશી કર્યા વગરનું; નબળું નહીં. Adj. Uncastrated; not weak. Comp. Av.

અયાદીનેદ, ayâdînêd. ક્રિ૦ યાદ રાખે; યાદદાશ્ત રાખે. V. May remember; may keep memoranda.

અયાદીનીદારી, ayâdînîdârî. વિ૦ યાદ કરવા લાયકનું, યાદદાસ્તને લગતું. Adj. Worthy to be remembered; relating to memory.

અશ્તીનેહ, આશ્તીને, ashtînêh, âshtînê. ના૦ મરઘીનું ઈંડું, મોરગ—પક્ષીનું તોખમ. Subs. The egg of a hen; what is laid by birds.

અ-દાદ-જકનીમુનેદ, a-dâd-jaknimûnêd. ક્રિ॰ નહીં આપ્યું છે, તેણે નથી આપ્યું; તે બેદાદ—ઈનસાફ વગરનું છે. V. He has not given; it is unjust—inequitable.

અશ્તીમ, ashtîm. ના॰ ચરકીન, પરૂ; નજાસાત. Subs. Purulent substance; matter, filth.

અશ્તો, ashtô. See âsht. Av.

અશ્તો, ashtô. ના॰ આંગલી. Subs. A small finger.

આબાદ, âbâd. વિ॰ પાણીવાલું, શોભાયમાન, સુશોભિત, વનસ્પતી—ભાજી પાલાવાલું; વસ્તીવાલું. Adj. Abounding with water (lit.); elegant, beautiful; full of vegetation; peopled, populous; prosperous. Per. آباد

અ-દા-તોખ્મે, a-dâ-tôkhmê. વિ॰ બદ તોખમ—જાતવાલું. Adj. Of low birth; of ignoble parentage. Corrupt form of

અશ્તવીન, ashtavîn. સંખ્યા॰ વિ॰ આઠમું, ૮) મું; ના॰ આઠમો શખ્સ. Numer. adj. Eighth, 8th. Subs. The eighth person.

અ-દાતોબરાંન, a-dâtôbarân. ના॰ ઈનસાફ નહીં આપનારા—કરનારા, મદદે નહીં પોહોંચનારા. Subs. Deniers of justice; those that do not hold out a helping hand; those who do not come to the rescue.

અઈખ્તુન, અ-ઈખ્તન, aîkhtun, a-îkhtan. વિ॰ એબ વગરનું, ખોડખાપણ વિનાનું. Adj. Free from blemishes—defects—deformities.

[Avestan] આઈખ્તન, આએખ્તન, âîkhtan, âêkhtan. વિ૦ ભાગિયા—પંત્યાલા વગરનું, એખલું; મીસાલ વગરનું: જેના જેવું બીજું નહીં તે, આપઅખત્યાર; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Having no partner; single; incomparable, unequalled; independent; one of the names of the Creator.

[Avestan] હેશ્તન, hêshtan. ક્રિ૦ છોડવું, છોડી દેવું, પડવા દેવું, છાંટવું; લટકવું, V. To dismiss, to leave; to let fall; to sprinkle; to hang loose. Per. هشتن

[Avestan] અ-જાતુનાનદ, a-jâtunânad. ક્રિ૦ નહીં આવે—પોહોંચે. V. May not come—reach.

[Avestan] આજાતુનેદ, âjâtunêd. ક્રિ૦ આવેછે; પોહોંચે છે. V. Comes, reaches; arrives (pres. 3rd sing.).

[Avestan] અશતોહ, ashatôh. Gloss. વિ૦ તંગીમાં—કબજાનમાં આવેલું, ઘેરાઈ ગયલું. ના૦ કામળી, ધાબળી. Adj. Straitened, embarrassed, perplexed; surrounded by. Subs. A blanket.

[Avestan] અશ્તવદ, ashtavad. ના૦ બીજા ગાથાનું નામ છે. Subs. The name of the second Gâthâ. Comp. Pehl. [Pahlavi]

[Avestan] અશ્તુદે, ashtûdê. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠમું, ૮ મું. Numer. adj. Eighth, 8th. Av. [Avestan]

[Avestan] અશ્તુમ, ashtum. સંખ્યા૦ વિ૦ આઠમું, ૮ મું. Numer. adj. Eighth, 8th. Av. [Avestan], Sans. अष्टम, Per. هشتم

[Avestan] અશ્તુલુમ, ashtulum. ના૦ મજબુતી; પાસ્તી, ભય

ધભરાટ ; અધીરાઈ ; પોકાર ; લડાઈ ; ટંટો. Subs. Firmness; terror, dread; consternation; impatience; exclamation; war; contest. Comp. Per. اشتلم

ખ્શથ્ર-વર, khshathra-var. ના૦ મુરાદનો સાહેબ; ઉમેદનો ધણી ; પાદશાહ ; શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ, ધાતુ, ખજાનો. Subs. Lord of hope; master of wishes, a king; *Shêhêrêvar Amshâspand*; metals; treasure, riches. Comp. Av. , Pehl. , Per. شهریور

અ-જાદે, a-jâdê. વિ૦ આડે મારગે, ઉલટે રસ્તે. Adj. Deviating from the straight path, going astray. Contrast Per. جاده

અઝદે, azhdê. વિ૦ દુઃખી, આજોરદે, રંજીદા, હેરાન. Adj. Distressed, afflicted, vexed, harassed.

અ-દાદે, a-dâdê. See a-dâdê.

અશ્તી, ashti. Nêrang. ના૦ આવી પોહોંચવું. Subs. Coming, arriving. Av.

અશ્તક, ashtak. ના૦ કપડાં, લુગડાં. Subs. Clothes, garments.

આબાદે, âbâdê. વિ૦ સર્વેથી ઉંચું—મ્હોટું. Adj. Highest, largest.

આશ્તે, âshtê. ના૦ આશાએશ, સુલેહ. વિ૦ મધ્યમ રીતે ખાનાર—પીનાર ; લાયક. Subs. Repose, peace. Adj. Moderate in eating and drinking; worthy, fit.

એશ્તે, êshtê. Vand. XIII. ભૂ૦ કૃ૦ ચાહેલું, ઈચ્છેલું. Past partic. Wished, desired.

𐬑𐬀𐬱𐬙𐬈 ખશ્તે, khashtê. See 𐬑𐬆𐬱𐬙 khêsht. Comp. Av. 𐬌𐬱𐬙𐬌𐬌, 𐬌𐬱𐬙𐬌𐬌 = Sans. इष्टका = Per. خشت

𐬔𐬀𐬱𐬙𐬈 ગશ્તે, gashtê. ભૂ૦ કૃ૦ ફરેલું; ફરી વલેલું. Past partic. Turned; run over; gone round. Per. گشته

𐬵𐬀𐬱𐬙𐬈 હશ્તે, hashtê. ભૂ૦ કૃ૦ થયલું, બનેલું, હયાતીમાં આવેલું. Past partic. Been; happened; come into existence.

𐬁𐬱𐬙𐬀𐬔𐬍 આશ્તગી, âshtagî. વિ૦ સુલેહ—સંપજવાલું, મિત્રાચારી ભરેલું. Adj. Peaceful, friendly.

𐬀𐬱𐬙𐬈 અશ્તે, ashtê. See 𐬀𐬱𐬙 asht.

𐬑𐬀𐬱𐬙𐬈𐬨𐬀𐬯𐬁 ખશ્તે-મસા, khashtê-masâ. વિ૦ ઈંટના જેટલું મ્હોટું. Adj. Of the size of a brick. Av. 𐬌𐬱𐬙𐬌𐬌𐬨𐬀𐬯𐬀𐬥𐬙-𐬌𐬱𐬙𐬌𐬌

𐬁𐬱𐬙𐬙𐬎𐬨 આશ્ત્-તુમ, આશ્ત-તુમ, âsht-tum, âshta-tum. વિ૦ સર્વેથી સુલેહ—સંપજ ભરેલું, અતિશય દોસ્તીવાલું. Adj. Most peaceful—friendly.

𐬀𐬱𐬙𐬀𐬬𐬀𐬛 અશ્તવદ, ઓશ્તવદ, ashtavad, ôshtavad. See 𐬀𐬱𐬙𐬀𐬬𐬀𐬛 ashtavad.

𐬵𐬆𐬱𐬙𐬀𐬨 હેશ્તમ, hêshtam. ક્રિ૦ મેં છોડી દીધું, મેં મુકી દીધું. V. I left off—dismissed. Per. هشتم

𐬀𐬱𐬙𐬀𐬨𐬀𐬵𐬍 અશ્ત-મહી, ashta-mahî. વિ૦ આઠ મહિનાનું. Adj. Of eight months. Comp. Av. 𐬀𐬱𐬙𐬀𐬨𐬁𐬵𐬌𐬌 = Per. هشت ماهي

𐬀𐬱𐬙𐬀𐬨𐬁𐬵𐬍 અશ્ત-માહી, ashta-mâhî. See 𐬀𐬱𐬙𐬀𐬨𐬀𐬵𐬍 ashta-mahî.

ખેશ્ત-મસા, ઈશ્ત-મસા, khêsht-masâ, îshta-masâ. See khashtê-masâ.

અશ્તર, ashtar. ના૦ એક શિક્ષાનું નામ છે, કે જેથી ગુનેહગાર માણસનાં આંખનાં પાપણ ઉખેડી નાખવામાં આવતાં હતાં; છરી, છરીનો કાપલો; ખંજર, હથિયાર; અશતરો; મારવાનું હથિયાર; ચાબુક; કોરડો; એક વજન—તોલનું નામ છે. Subs. A sort of punishment by which the eyelashes of an offender used to be pulled out; a knife; the blade of a knife; a dagger; a weapon, a tool; a razor; an instrument for striking; a whip; a scourge, lash; the name of a weight. Av. = Sans. अष्ट्र = Per. اشتر

ખશથ્ર, khashathra. ના૦ સાહેબ, પાદશાહ, હાકમ. Subs. A lord, a master; a king; a ruler, a governor. Av.

અશ્તલીન, ashtalîn. See ashtavîn.

ખશથ્રવર, khashathravar. See khsha-thra-var.

અશ્તરે, ashtarê. See ashtar.

અશ્તરક, ashtarak. ના૦ મોજે, પાણીનો ધોત. Subs. A wave, a billow; a cascade, a cataract.

અએવગહાન, aêvagahân. See aêba-gahân.

અ-શપીરાન, a-shapîrân. વિ૦ ભલાઓ નહીં, બુરાઓ, ભુંડાઓ; દુષ્ટો. Adj. plu. Not good—virtuous persons; bad men.

એશ્પોખ્તન, êshpôkhtan. ક્રિ૦ છાંટવું, છંટકાવ કરવો, ભોંકવું, વિંધવું. V. To sprinkle, to water; to prick, to pierce. Comp. Per. سپوختن

અયાવગી, ayâvagî. ના૦ મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Help, assistance; support.

અબાફ્ત, abâft. ના૦ એક જાતનું જાડું કપડું. Subs. A kind of coarse cloth. Per. ابافت

અયાફ્ત, ayâft. ના૦ મોરાદ; ખાહેશ, ઈચ્છા. Subs. Wish, desire; longing.

અબામ, abâm. ના૦ ઘરનો તબકકો—માળ. Subs. A story, a loft.

અયામ, ayâm. ના૦ દાહાડા, વખત, મોસમ. Subs. Days (lit.); times; seasons; plu. of ; comp. Per. ایام

અશમ, asham. ના૦ બુલંદી, ઉંચાઈ. વિ૦ ઉંચું; મરતબાવાળું, આબરૂવાળું. Subs. Altitude, height. Adj. High; dignified, respectable. Comp. Ar. اشم

આબામ, âbâm. ના૦ કરજ; ઉછીનું લેવું. વિ૦ તંદરોસ્ત. Subs. Debt; borrowing. Adj. Healthful. Comp. Per. اوام

એશમ, êsham. ના૦ કાઠી, બાલવાનો લાકડાં; સુખડની એક સલી કે જે "ઓરવીસઘાહ"ની ક્રિયા કરતાં આફ્રરંગાનીઆ આગલ મુકવામાં આવેછે. Subs. Dry wood for burning, fuel; a chip of sandalwood which is placed near a censer during the performance of the ceremony of *Orvisgâh*.

[Avestan] એશ્મ, ખશ્મ, êshma, khashma. નાo ક્રોધ, ગુસ્સો, કીનો, વેર, કપટ; ગુસ્સાનો દેવ જેને ભયંકર હથિયારવાલો 'એશમ'દેવ કરીને કેહેછે. Subs. Anger, wrath; revenge, spite, enmity; the demon of anger called *Aêshma* of horrible weapons. Av. [Avestan] Per. خشم

[Avestan] દો-ગામ, dô-gâm. નાo બે પગલાં—કદમ. Subs. Two paces—steps. Av. [Avestan], Per. دو گام

[Avestan] ખશ્મેબી, khashmêbî. નાo અહુનવદ ગાથાના બીજા હાનું નામ; ઈજશ્નેના ૨૯મા હાનું નામ જેને 'ખશ્મેબીઆ' કેહેછે. Subs. Name of the second chapter of the *Ahûnvad* Gâthâ; the 29th Hâ of the Yaçna called *Khshmaêbyâ*.

[Avestan] ખશ્મેબીએ, khashmêbîê. See [Avestan] khashmêbî.

[Avestan] અ-દહમાન, a-dahmân. વિo નેક—અશો નહીં; અપવિત્ર, નાપાક, ગુનેહગાર, પાપી. Adj. Not virtuous—pious—holy; impure, guilty, sinful. Comp. Av. [Avestan]

[Avestan] અ-દહમાન, a-dâhmân. See [Avestan] a-dahmân.

[Avestan] અશેમહુક, ashêmhuk. See [Avestan] ashêmvôhû.

[Avestan] ખશ્માર્દ, khashmârd. વિo સખ્ત, કઠણ, નક્કર, બડ. Adj. Hard, strong, solid.

[Avestan] અશેમ-એ, ashêm-ê. નાo એક "અષેમ વોહૂ." Subs. One *Ashêm Vôhû; Ashêm Vôhû* to be recited once.

દો-ગામે, dô-gâmê. નાo બે કદમ—ડગલાં. Subs. Two paces—steps.

ખશ્મીહા, khashmîhâ. ક્રિo અo ક્રોધ ભરેલી રીતે, ગુસ્સાથી. Adv. Angrily, wrathfully.

ખશ્મશેદ, khashmashêd. ક્રિo ગુસ્સો કરશે, દેહેશત—ધાસ્તી આપશે. V. Will make (one) angry; will intimidate; will strike terror.

ખશ્મબી, khasmabî. See khashmêbî.

ખશ્મબ્યા, khashmabyâ. See khashmêbi.

ખશ્મગની, khashmaganî. નાo ક્રોધ, ગુસ્સો, રીશ. Subs. Anger, wrath; offence.

અશ્મીન, ashmîn. વિo રૂપેરી. Adj. Silvery.

આશ્મીદન, âshmîdan. ક્રિo પીવું. V. To drink. Corrupt form of Per. آشامیدن

અશેમ-વોહૂ, ashêm-vôhû. નાo એક ઘણી જુની બંદગીનું નામ છે કે જેને "અષેમ વોહૂ" કેહેછે. Subs. Name of a very ancient prayer called *Ashêm Vôhû*. Av.

આશમોએ, આશમોગ, âshmôê, âshmôg. See âshmôg. Av.

આશ્મુઈ, આશ્મોગી, âshmuî, âshmôgî. See âshmûi.

અ-શમન, a-shaman. નાo બુતપરસ્ત નહીં તે. Subs. One who does not worship idols. Contrast Per. شمن (an idol, image; idolatry).

અશ-મવન, ash-mavan. સર્વo તે કે જે. Pron. He who.

અ-શમૂ, a-shamû. ના૦ કાંઈબી કામ સારી રીતે નહીં થવું તે. Subs. The doing of any work unsatisfactorily.

આશ્મૂ, આશ્મુન, âshmû, âshmun. See âshmôê.

ખશ્મ-વન, khashma-van. ના૦ ગુસ્સો ભાંજનાર, ક્રોધને તાબે કરનાર. Subs. One who subdues his anger; one who crushes his wrath.

હેશ્મૂ, hêshmû. See êshma, khashma.

અશેમ-વોહૂ, ashêm-vôhû. See ashêm-vôhû.

આશ્મૂઈ, âshmûî. See âshmûî.

આશ્મોએ, âshmôê. See âshmôê.

ખશ્મોક, khashmôk. ના૦ અસબાબ, સામાન, મતા. Subs. Goods and chattels, furniture, property.

આશ્મુગી, âshmugî. See âshmûî.

આશ્મોગી, âshmôgî. See âshmûî.

આશ્મોઘ, âshmôgh. See âshmôê.

અ-શમોરદાર, a-shamôrdâr. ના૦ નહીં પઢનાર; સુમાર—ગણત્રી નહીં કરનાર; નહીં યાદ કરનાર. Subs. One who does not recite—count—compute—remember.

ખશ્મુરદન, ખશ્મોર્દન, khashmurdan, khashmôrdan. ક્રિ૦ ગુમાન—શક—ભ્રાંતી લઈ જવું; સમજવું, જાણવું; વિચાર કરવો. V. To doubt, to suspect; to understand, to know, to think.

અ-જામે. a-jâmê. વિ० કપડાં વગરનું, નાગું. Adj. Without clothes, naked. Contrast Per. جامه

દો-ગામે, dô-gâme. ના० બે કદમ. Subs. Two paces—steps.

દો-જામે, dô-jâmê. ના० બે પ્યાલા, બે ઘડા. Subs. Two cups, two pitchers. Per. دو جام

ખશમ-ગીની, khashma-gînî. વિ० ક્રોધાયમાન, ગુસ્સાવાળું. ના० એક ગુનાહનું નામ છે. Adj. Wrathful, angry. Subs. Name of a crime.

ખશમ-ગની, khashma-ganî. See khashma-gînî.

ખશ્મ-કોશ, khashma-kôsh. ના० ગોસ્સાને વશ કરનાર. Subs. One who subdues his passion.

ખશ્મગીન, khashmagin. See khashmaganî.

ખશ્મદાર, khashmadâr. વિ० ગોસ્સાવાળું, જોસ્સાવાળું, તુંદ મીજાજનું. Adj. Angry, furious, fiery. Comp. Per. خشمگر

ખશ્મદાર-તર, khashmadâr-tar. વિ० વધારે ગોસ્સા—જોસ્સાવાળું. Adj. More angry—furious.

અ-જામ્તુનશ્ને, a-jâmtunashnê. ના० નહીં પોહોંચવું—પુગવું. Subs. Not reaching.

અ-જામતુન-દવાનદ, a-jâmtûn-davânad. ક્રિ० દોડાવી—ઘસડી નહીં લઈ જાએ. V. May not make to run, may not drag.

اکار

اکار, અકાર, અગાર, akâr, agâr. વિ૦ બેકાર, નકામું; اکار 'અકાર' નો બગડેલો આકાર. Adj. Out of service, unemployed; useless. Corrupt form of اکار akâr.

اگار, અગાર, એહર, હીખ્ર, હેહર, agâr, êhar, híkhra, hêhar. ના૦ પક્ષીનો છેડ, હેર નસો, નજાસત. Subs. Matter excreted and ejected by a bird; dry impurity; filth.

اجار, અજાર, ajâr. ના૦ તાજગી, લીલોતરી; ઉંચી નીચી જમીન. વિ૦ સાથે એકઠું થએલું, મલીગએલું. Subs. Freshness, verdure; rugged ground. Adj. Assembled together; mixed. Comp. Per. اجار

ادار, અ-દાર, a-dâr. વિ૦ ઝાડ વગરનું. Adj. Destitute of trees. Contrast Av. وسار

ابار, અબાર, abâr. ના૦ વાદલ; જથો, ઢગ; વખાર. Subs. A cloud; a mass, a collection, heap; a godown.

ایار, અયાર, ayâr. ના૦ દોસ્ત, સોબતી, સ્નેહી, ભાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a lover, a brother, a clansman. Per. یار

اشر, અશર, ashar. ના૦ ઘણી ખુશી ભોગવવી. Subs. Enjoying a good deal of pleasure.

اشر, અશર, ashar. વિ૦ બુરૂં, ખરાબ, બદ. Adj. Bad, evil, wicked. Comp. Ar. شر ا

اشل, અશલ, ashal. ના૦ ટુંકું કરવું. ક્રિ૦ અ૦ ઈત્યાદિ, વગેરે. Subs. Abridging. Adv. *Et cætera*, so forth—on.

અશેર, ashêr. ના૰ ઘણી ખુશીભોગવનાર. Subs. One who enjoys a good deal of pleasure.

અશો, ashô. See ashô.

આદાર, âdâr. ના૰ લાકડું. Subs. Wood; timber.

આદાર, âdâr. વિ૰ હમેલદાર. Adj. Pregnant.

આબાર, âbâr. ના૰ તાવેલું સીસું. Subs. Molten lead. Comp. Per. ابار

આહેર, âhêr. ક્રિ૰ અ૰ પછી; પછવાડે. Adv. Afterwards, subsequently; backward, behind.

ખયર, khayar. વિ૰ બહાદુર, હીમતવાન, દલેર. Adj. Brave, bold, intrepid.

ખયાર, khayâr. ના૰ કાકડી. Subs. Cucumber. Per. خیار

દો-બાર, dô-bâr. ક્રિ૰ અ૰ બે વખત—વાર. Adv. Twice. Per. دوبار

હયાર, hayâr. ના૰ ખોદાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

હીખર, hikhar. ના૰ ત્યાગ, છોડી—તજી દેવું તે. Subs. Leaving, abandoning, giving up.

અગારોમન્દ, હેરોમન્દ, agârômand, hêrômand. વિ૰ હગાર—છેડવાળું; ખરડાએલું. Adj. Full of excrement—dung; dirtied.

હયારોમન્દ, hayârômand. See hayârômand.

અગારોમ્નન્દ, એહેરોમ્નન્દ, agârômnand, êhê-rômnand. See agârômand.

આગાર્હેદ, âgârhêd. ક્રિ॰ છેરે; હગેછે. V. May evacuate; discharges excrement (pres. 3rd sing.).

એહેર્હેદ, êhêrhêd. See âgârhêd.

અયારે, ayârê. ના॰ એક મિત્ર—દોસ્ત. Subs. One friend; one comrade.

અદારી, adârî. ના॰ કોઈબી ખરાબ વસ્તુ. Subs. Any bad thing.

અબાલશ, abâlash. ના॰ એબલીશ; ઠગારો; એક બુરા માણસનું નામ છે. Subs. The devil; the deceiver; name of a wicked—bad man.

અ-યારી, a-yârî. ના॰ મદદ વગરની હાલત. Subs. Want of assistance—aid.

અયારી, હયારી, ayârî, hayârî. ના॰ મદદ, સહાયતા. Subs. Assistance, help.

અયારેહ, હયારેહ, ayârêh, hayârêh. ના॰ યારી—મદદ—સહાયતા આપનાર. Subs. A helper, one who comes to the aid of.

અશરીઆ, અદારી, asharîâ, adârî. સંખ્યા॰ વિ॰ દશ; ૧૦. Numer. adj. Ten, 10.

અ-દારશ્ની, a-dârashnî. વિ॰ વગર આધારે; અતરંગ, છુટું. Adj. Having no support; unconnected, separate.

અ—દારશ્ને, a-dârashnê, વિ॰ સ્તંભ—ટેકા વગરનું,

નિરાધાર. ,નાo નહીં ટેકાવવું. Adj. Without a pillar—prop; supportless. Subs. Not propping up.

𐬀𐬠𐬁𐬭𐬀𐬱𐬥𐬉 અ-બારશ્ને, a-bârashnê. નાo નહીં વરસવું—છંટકાવ કરવો. Subs. Not raining—sprinkling.

𐬀𐬠𐬁𐬭𐬀𐬱𐬥𐬉 અ-બાલશ્ને, a-bâlashnê. વિo તકીઆ—ગાદી—ચાદર વગરનું. Adj. Having no pillow—cushion—sheet (of cloth). Contrast Av. 𐬠𐬀𐬭𐬆𐬰𐬌𐬱 Sans. बर्हिस्. Per. بالش

𐬀𐬛𐬁𐬭𐬀𐬱𐬥𐬍 અ-દારશ્ની, a-dârashnî. નાo નહીં રાખવું. Subs. Not keeping.

𐬁𐬛𐬁𐬭𐬀𐬱𐬥𐬍 આદારશ્ની, âdârashnî. નાo રાખવું, ધરાવવું, કબજે કરવું. Subs. Keeping, having, possessing.

𐬀𐬔𐬁𐬭𐬍 અગારી, agârî. See 𐬀𐬔𐬁𐬭𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛 agârômand.

𐬀𐬠𐬁𐬭𐬉𐬱 અબાલેશ, abâlêsh. See 𐬀𐬠𐬁𐬭𐬀𐬱 abâlash.

𐬀𐬱𐬭𐬍𐬔𐬁𐬥 અશ્રીગાન, ashrîgân. નાo નાપાક માણસો. Subs. plu. Impure persons.

𐬵𐬉𐬑𐬭𐬀𐬔𐬍𐬭𐬁 હેખ્રગીરા, hêkhragîrâ. નાo હેર નસો. Subs. Dry impurities (as hair, nails, &c.).

𐬀𐬛𐬁𐬭𐬌𐬥 અદારીન, adârin. See 𐬀𐬛𐬁𐬭𐬍 adârî.

𐬀𐬛𐬁𐬭𐬍𐬥 અદારીન, adârîn. See 𐬀𐬛𐬁𐬭𐬍 adârî.

𐬀𐬛𐬁𐬭𐬍𐬥 અ-દારીન, adârin. વિo લાકડાનું નહીં. Adj. Not made of wood, not consisting of wood.

𐬁𐬛𐬁𐬭𐬍𐬥 આદારીન, âdârîn. નાo લાકડાનું વાસણ. Subs. A wooden vessel.

આગારીનીદાર, âgârînîdâr. નાo છેકનાર પક્ષી. Subs. A bird that excretes and ejects matter.

એહેરીનીદાર, êhêrînîdâr. વિ૦ નસો રાખનાર. Adj. Keeping—possessing dead matter.

અશ્રીજીદે, ashrîjîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ઢોલાયલું, નખાયલું. Past partic. Spilled, been thrown.

અગારેદ, agârêd. નાo બદન, શરીર. Subs. The body.

અ-શરીતુનતન, a-sharîtunatan. ક્રિ૦ નહીં ખોલવું—ઉઘાડવું—ખોલ્લું કરવું. V. Not to open—uncover; not to lay open.

અયારવન્દી, ayârvandî. નાo મિત્રાચારી, દોસ્તી. Subs. Friendship, intimacy.

અહીર-વાનદી, ahîr-vânadî. નાo હેર નસો—નજીસાત દુર કરવી. Subs. Removing dry impurities—filthiness.

અહેરવન્દી, ahêrvandî. વિ૦ નસા—નજીસાત ભરેલું. Adj. Full of dead matter, filthy, foul.

અશ્રવાનીહા, આશરવાનીહા, ashravânîhâ, âsharvânîhâ. અથોરનાનની રીતે, અથોરનાન તરીકે. Adv. In a priestly manner; *Athornân*-like.

એહેરવાની, êhêrvânî. See êhêrînîdâr.

અ-દારવન્દી, a-dârvandî. નાo ગુનેહગારી વગરની હાલત. Subs. Freedom from sin and guilt.

અ-દારવન્દ, a-dârvand. વિ૦ દરવંદ—બુતપરસ્ત નહીં તે; દીનદાર, ધર્મ ઉપર એતેકાદ રાખનાર. Adj. Not ungodly—wicked, not impious; not worshipping idols; religious; devoted to the practice of religion.

હેખ્ર-નસા, hêkhra-nasâ. See agâr, êhar.

અહીર-વદ-તર, ahîr-vad-tar. ના૦ વધારે નુકસાનકારક હેર નસો (ઈચાને સુક્કો નસો). Subs. More injurious dry impurities (as hair, nails).

અ-દારવન્દ, a-dârvand. See a-dârvand.

અ-દારવન્દી, અ-દરવન્દી, a-dârvandî, a-darvandî See adârvandî.

અહેરવન્દી, આગારવન્દી, ahêrvandî, âgârvandî. See ahêrvandî.

આયારવન્દી, âyârvandî. See ayârvandî.

ખયર-વન્દી, khayar-vandî. વિ૦ બાહાદુર, હીમત ભરેલું. Adj. Bold, daring, courageous.

અદારૂન, આદારૂન, adârun, âdârun. ના૦ ખરાબ વસ્તુ; રાસ્તીના રસ્તાથી ફરીજવું; આડે મારગે જવું. Subs. A bad thing; swerving from the path of rectitude—righteousness; deviating.

અ-દારૂ, a-dâru. વિ૦ દવા—દારૂ વગરનું, ઈલાજ—ઉપાય વગરનું. Adj. Having no medicine; remediless. Contrast Per. دارو

અ-યારે, a-yârê. વિ૦ ચુડા—બાંગડી વગરનું, નાકૈવત. Adj. Having no bracelet—bangle; without physical strength—power. Contrast Per. یاره

અયારે, ayârê. ના૦ હીસાબનું દફતર, હાથમાં પેહેરવાના ચુડા—ચીતલ. Subs. An account-book; a bangle, a bracelet.

અ-યારક, a-yârak. વિ૦ નરમ ચામડીનું નહીં. Adj. Not having a soft skin.

અ-શરક, a-sharak. વિ૦ સંગત—સોબત વગરનું. Adj. Having no society—company. Contrast Per. شرک

અ-શર્ક, a-shark. વિ૦ કપડાં—લુગડાં વગરનું, નાગું. Adj. Having no clothes on; naked.

આગારે, âgârê. See agâr, êhar.

અ-શર્કા, a-sharkâ. વિ૦ ઝેહેરી નહીં. Adj. Not poisonous.

અયારેગીર, ayârêgîr. ના૦ હીસાબ લખનાર, મેહતો. Subs. An accountant; a book-keeper.

અશ-રજ, ash-raz. સંખ્યા૦ વિ૦ પાંચશો, ૫૦૦). Numer. adj. Five hundred, 500.

અયારતીનેદ, ayârtînêd. ક્રિ૦ ગાલેબ આવેછે, સરસ થાયછે. V. Prevails over, surpasses.

અગાર-દીનશ્ની, agâr-dînashnî. ના૦ હઘાર કરવો; ખરડી નાખવું. Subs. Excreting; bedaubing.

𐬀𐬌𐬌𐬁𐬭𐬙𐬉𐬛 અયારતેદ, ayârtêd. ક્રિ૦ ગાલેબ આવે; ફાવે, સરસ થાય. V. May prevail over; may succeed —surpass.

𐬀𐬱𐬀-𐬭𐬀𐬙𐬎 અશ-રતુ, ash-ratu. ના૦ જે ગુરૂ, જે દીન ધર્મનો દસ્તુર—ઉપાધ્યો. Subs: The religious teacher who; the Dastur or the spiritual preceptor who (lit.).

𐬀𐬌𐬌𐬁𐬭𐬛𐬉 અયારદે, ayârdê. ના૦ ઝંદ અવસ્તાની શરેહ. Subs. A commentary on the *Zend Avesta.* Comp. Per. ایارده

𐬀𐬱𐬭𐬀𐬟𐬌 અશરફી, ashrafi. ના૦ એક સીક્કાનું નામ છે. Subs. Name of a coin. Comp. Per. اشرفي

𐬀𐬔 𐬀𐬛

𐬀𐬔 અગી, agî. ના૦ બદી, ખરાબી. Subs. Wickedness, vice, badness. Comp. Av. 𐬀𐬖𐬀, Sans. **अघ.**

𐬀𐬔 અગે, agê. ક્રિ૦ અ૦ જ્યારે, જે વખતે. Adv. When, at the time that.

𐬀𐬛 અદદ, adad. ના૦ આંક, સંખ્યા. Subs. A number, a figure.

𐬀𐬠 અબદ, abad. ના૦ એક દેવનું નામ છે કે જેને "સામ નરીમાને" માર્યો હતો. Subs. The name of a Dêv whom *Sâm Narımân* killed.

𐬀𐬠 અબદ, abad. ક્રિ૦ અ૦ જાવેદાન, હમેશે. Adv. For ever, eternally, always.

𐬀𐬠 અબે, abê. શબ્દ૦ અ૦ વગર, સિવાય, વતરોગે, જેમકે:—

abĉanjâm. Prep. Except, without, exclusive of:— as abĉânjâm.

અબે, abĉ. વિ૦ હીસાબ—ગણત્રી—છેડા વગરનું. Adj. Countless, innumerable, endless.

અસ, as. ના૦ ઘંટી. Subs. A mill. Per. آس

આઈએ, âîê. ના૦ હરણ. Subs. A deer, an antelope.

આઈએ, âîê See âiê.

આએ, અએ, âê, aê. દર્શ૦ સર્વ૦ આએ. વિ૦ ઘણું; સેતાબ, ઉતાવળું. Demons. pron. This. Adj. Much; speedy, hasty—as âêrak = this thine (lit.).

આબી, âbî. ના૦ સફરજન નામનો મેવો. વિ૦ પાણી જેવું, ભીનું. Subs. A quince. Adj. Watery, moist. Per. آبي

આસ, âs. ના૦ શરાબ, દારૂ; કાંજી; એક જાનવરનું નામ છે; દવા. Subs. Wine, liquor; rice, gruel; name of an animal; medicine.

ખસ, khas. ના૦ ખુશી, ખુશહાલી. Subs. Delight, a happy state.

ખીગ, khîg. ના૦ છાગલ. Subs. A leathern bottle or bag for holding water.

ખોએ, khôê. ના૦ ખસલત, ખવાસ. Subs. Nature; habit that has become natural.

ર-ર-ર-દ,ા ra-ra-ra-da. સંખ્યા૦ વિ૦ સીત્તેર, ૭૦. Numer. adj. Seventy, 70.

સે-એ, sê-ê. સંખ્યા૦ વિ૦ ચાર, ૪. Numer. adj. Four, 4.

હીબ, hîb. નામ૦ આકેબત—સેવટનું કામ; ધાસ્તી. Subs. Final work—business; fear. Comp. Per. هيب

અઈશ, aish. નામ૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

અએશ, aêsh. નામ૦ બગલ, કાખ. સર્વ૦ જે કાંઈ, જે કોઈ. Subs. The armpit. Pron. Whatever, whoever.

એશ, અએશ, êsh, aêsh. નામ૦ આંખ; ફરજંદ. Subs. The eye; an issue, offspring.

અજશ, ajash. ક્રિ૦ અ૦ તેથી, તેને લીધે. Adv. Consequently.

અએશ, અદશ, aêsh, adash. સર્વ૦ કોઈ; એક જણ. Pron. Any one, some one; a person.

અશ, એશ, ash, êsh. સર્વ૦ તે, જે. Pron. He, who.

અસા, asâ. નામ૦ સાયો—છાંયડો કરવો, છતર કરવું. Subs. Shading, covering with a canopy.

અસ્યા, આસ્યા, asyâ, âsyâ. Vand. VIII. નામ૦ સીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

આદશ, અદોશ, આચેશ, âdash, adôsh, âchêsh. નામ૦ કોઈ શખ્સ; દાનેશમંદો. Subs. Any one, some one, an individual; learned persons.

આબી, âbî. See âbî.

આસા, âsâ. ના૦ રોણક, શીંગાર, શોભા; બેહેશ્ત, સ્વર્ગ; આશાએશ; રીતભાત; કાનુન. Subs. Elegance, grace, beauty, ornament; heaven, paradise; ease, rest; manners, ways; rule.

આસીઆ, âsiâ. ના૦ શરાબ, દારૂ. Subs. Vinous or spirituous liquor.

આસે, âsê. ના૦ અછોડો, લગામ. Subs. The reins or guiding strings of a bullock; a bridle.

એદશ, êdash. ના૦ ઝુંસરી. Subs. A yoke.

ઓદશ, ખોદશ. ôdash, khôdash. ના૦ સ્ત્રી—ઓરતજાતનો છુપો ભાગ—શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris.*

હસા, hasâ. વિ૦ બેશુમાર, હદ વગરનું. Adj. Countless, unlimited.

હઈશ, haish. ના૦ કેતાન વણવાનું હથિઆર; જમીન ખેડવાનું હથિઆર; હોલ ખેડનાર ઢોરની એક જોડી; કાંઈ ચીજ. Subs. An apparatus or machine for weaving canvas; an agricultural implement; a team of ploughing cattle; anything.

હેશ, hêsh. See ajash.

આસાખત, âsâkht. ક્રિ૦ બનાવ્યું, કીધું. V. Performed, made.

અદીઆ-અદારી, adiâ-adârî. સંખ્યા૦ વિ૦ અગિઆર, ૧૧. Numer. adj. Eleven, 11.

આસાએદ, âsâêd. ક્રિ૦ વિસામો—આશાએશ પામે. V. May take rest—breath; may repose.

અદશાન, adashân. ના૦ લોકો; આદમીઓ. Subs. People, individuals.

અદશાન-શ, adashâna-sh. ના૦ જે—તે લોકો. Subs. The people who; those people.

અઈશાન, એશાન, aîshân, êshân. સર્વ૦ તેઓ, જેઓ. Pron. They, who (plu.).

અએશાન, અદશાન, aêshân, adashân. See adashân.

અ-સખુન, a-sakhûn. ના૦ See a-sakhûn. Av.

આસાન, âsân. વિ૦ આસાન, સેહેલ. Adj. Easy, convenient, simple.

દો-ગેહાન, dô-gêhân. ના૦ બન્ને જેહાંન. Subs. Both worlds.

અદશાન-ચ, adashâna-cha. સર્વ૦ વલી તેઓ; બીજાઓબી; બીજા લોકોને. Pron. Even they; others also; to other people.

આબશખુર, âbashkhur. ના૦ પાણીની ટાંકી—તલાવ, નસીબ, ભાગ્ય, એક જગાએ મુકામ કરવો. Subs. A cistern or reservoir of water; fortune, luck; residence in a place. Per. آبشخور

અ-સાઈએ, a-sâîê. વિ૦ છાયા વગરનું; આધાર—

ટેકાવ વગરનું. Adj. Unshaded, unsheltered, unprotected. Per. سایر

આસીઆવ, âsiâv. ના૦ ઘંટી; ચક્કી. Subs. A mill; a hand-mill.

અ-સાખ્તાર, a-sâkhtâr. ના૦ નહીં બજાવનાર; નહીં તૈયાર કરનાર. Subs. One who does not perform—prepare.

અ-સાખ્તારી, a-sâkhtârî. ના૦ નહીં કરવું—બજાવવું—તૈયાર કરવું. Subs. Not doing—performing—preparing.

અ-સાખ્તે, a-sâkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં કીધેલું—બજાવેલું—તૈયાર કીધેલું. Past partic. Not done—performed—prepared.

અ-સાખતન, a-sâkhtan. ક્રિ૦ નહીં બનાવવું—તઈઆર કરવું—રચવું; આકાર ન બનાવવો; કારોબાર ન કરવો; હુકુમત ન ચલાવવી. V. Not to perform—make, not to prepare, not to arrange—shape; not to manage—sway. Contrast Per. ساختن

અ-સાખ્તે, a-sâkhtê. See a-sâkhtê.

અ-સાહમગુન, a-sâhamgûn. વિ૦ ભય—દેહેશત—બીહીક—ધાસ્તી વગરનું. Adj. Not formidable, fearless, free from dread—fear. Per. سهمگین

અગીઆબ, agîâb. ના૦ ગાલ. Subs. A cheek.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિ૦ નાપાક, અપવિત્ર. Adj. Impure, unholy. Contrast Pehl.

અદશે, adashê. સર્વ૦ કોઈએક, એક શખ્સ. Pron. Some one; an individuāl.

અદશ-એ, adash-ê. See adashê.

અદશીહા, adashihâ. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pron. Others, people.

અ-સાએહા, a-sâêha. વિ૦ છાયા વગર. Adj. Having no shade—shelter.

આસાએહ, âsâêh. ના૦ આસાએશ ભોગવવી. Subs. Enjoying rest—repose.

આસાહીદન, âsâhídan. ક્રિ૦ ખુશી થવું; આસુદે—ફરબે થવું. V. To be pleased; to unbend one's self; to be fat—plump.

અદશાંન, adashân. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pron. Others, people.

અ-દેહેશને, a-dêhêshnê. વિ૦ પેદાએશ વગર. Adj. Having no creation.

અ-સહશને, a-sahashne. ના૦ નહીં ચાહાવું—ઈચ્છવું. Subs. Not loving—wishing.

આસાએશ્ને, âsâêshnê. ના૦ આસાએશ પામવી. Subs. Taking one's ease, gathering breath.

આસાએશે, âsâêshê. ના૦ આસાએશ, નીરાંત, Subs. Repose, rest.

આસાઈનદ, âsâînad. ક્રિ૦ આસાએશ, આસાએશ લેછે, રાહત પામેછે. V. Takes rest; enjoys happiness (pres.).

અસાસે, asâsê. નાં૦ ઘરસામાન; દોલત. Subs. Household furniture; wealth. Comp. Ar. اثاث, اثاثه

અ-સાસતાર, a-sâstâr. નાં૦ જુલમ નહીં ગુજારનાર, સેતમગાર નહીં તે, કૃપા દયા કરનાર, દાદ આપનાર. Subs. One who does not exercise tyranny—unlawful authority, one who does not harass others with unreasonable severity, a compassionate—merciful man. Contrast Av. = Sans. शास्त्र.

અ-સેહસ્તન, a-sêhastan. ક્રિ૦ નહીં ચાહવું—ઈચ્છવું; નહીં બીહીવું—ધાસ્તી ખાવી; વેહેમ નહીં કરવો. V. Not to like—wish; not to be afraid, not to dread; not to be doubtful.

ખેશીનીદારી, khêshînîdârî. નાં૦ સગું, ખેશ. Subs. A relative, a kinsman.

આસાઈનીદન, âsâinidan. ક્રિ૦ આસાએશ કરવી—પામવી, નીરાંત લેવી. V. To take rest—breath, to repose.

અએ-દાબુનદ, aê-dâbunad. ક્રિ૦ તે મુકે—આપે. V. He or she may put—give.

અ-સાઈએ, a-sâiê. See , a-sâîê.

અસાએહ, અસાએ, asâêh, asâê. નાં૦ માખ; જાંગ; છાયડો. Subs. A fly; the thigh; shade.

અ-શાઈએ, a-sâiê. See a-sâîê.

અદશી-ચ, adashî-cha. સર્વ૦ કોઈ એકભી, કોઈ પણ. Pron. Even one person—any one.

અ-ગશેદ, a-gashêd. ક્રિ૦ નહીં ફરે—ચાલે; મુનકેર નહીં જાય. V. May not walk—go; may not deny—disbelieve.

આસાએદ, âsâêd. ક્રિ૦ આસુદે રેહે; તંદરોસ્ત રેહે. V. May get rest, may remain healthy.

આસાઈદન, âsâidan. ક્રિ૦ ઉંઘવું, આસાએશ લેવી, આરામ પકડવો. V. To sleep, to rest, to repose.

અદદાન, adadân. ના૦ અંકો, હીસાબો. Subs. Numbers, accounts.

અદશન, adashna. ના૦ ખાહેશ, મરજી. Subs. Wish, desire.

અબદાન, abadân. ના૦ ખાન્દાન, ઓલાદ, વંશ. વિ૦ સજાવાર, લાયક. Subs. Family, parentage, lineage. Adj. Worthy, fit.

આસાન, âsân. વિ૦ શાંત, ચુપ, સેહેલ; સેતાબ, સગવડ ભરેલું, દેલાશા ભરેલું, ખુશ, સુખી, સભ્ય, કૃપાળુ, દયાવંત, મેહેરબાન. Adj. Quiet, calm, easy; hasty; convenient, consoling, pleasant, happy; modest; compassionate, merciful, kind. Per. آسان

સે-દાંગ, sê-dâng ના૦ ત્રણ દાંગ; "દાંગ" એટલે એક "દરામ" નો છઠો ભાગ; વલી કેટલાકો દરમનો ચોથો ભાગબી લખેછે. Subs. Three *dângs;* a *dâng* = $\frac{1}{6}$ part (and according to others $\frac{1}{4}$ part) of a dram. Comp. Per. سه دانگ

અઈશ્ની, aîshnî. ના૦ ઉડવું; નુર; પરંડાનો માળો. Subs. Flying; light; a bird's nest.

આસાની, âsânî. ના૦ સહેલાઈ; મુશકેલીથી વેગળું, ફરાગતી, સુખાકારી, ખુશી, સુખ, શાંતી. વિ૦ આશાનીવાળું,

ખુશહાલી ભરેલું, પસંદ પડતું, આસાએશ ભરેલું; Subs. Facility, ease; healthy state; happiness, calmness; freedom from difficulty. Adj. Easy, delightful, pleasing. Per. آساني

આસાનેશ, âsânêsh. ના૦ 'શેહરેવર' અમસાસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The name of the evil spirit who opposes *Shaharêvar Amshâspand.* Comp. Pâz.

આસાનીહા-તર, âsânihâ-tar. વિ૦ વધારે સેહેલું —સુતરૂં. Adj. More easy—simple.

આસાનીહીદન, âsânîhîdan. ક્રિ૦ આસાની—આસાએશવાળું થવું. V. To be at rest—ease.

આસાનશ્ની, âsânashnî. ના૦ See âsânî.

આસાનશ્ને, âsânashnê. ના૦ See âsânî.

અ-ગાશ્નીજે, a-gashnizê. વિ૦ નહીં ઉગતું. Adj. Not growing.

આસાનીદન, âsânidan. ક્રિ૦ આસાએશ લેવી, સુખ ભોગવવું. V. To take rest; to enjoy happiness.

ખસાનીદન, હસાનીદન, khasânidan, hasânidan. ક્રિ૦ રેડવું, નાખવું. V. To pour; to pour upon.

આસાનગરી, âsângarî. ના૦ સેહેલાઈ, સુખ. Subs. Facility, ease, happiness.

આસાન-ગરીએ, âsân-gariê. વિ૦ શાંતીવાળું, સુખી. Adj. Quiet, happy.

અએ-જાન, aê-jân. ના૦ એક આત્મા; એક માણસ. Subs. One soul; one living being; one person.

અએશુન, aêshun. એઓ, તેઓ. These, they.

અદ્‌શુન, adshûn. સર્વ૦ બીજાઓ, લોકો. Pro. Others, people.

અબદાન, abadân. See abadân.

અ-સખુન, a-sakhun. ના૦ ખરાબ સખુન, નાલાયક વાત. વિ૦ વાચા વગરનું, મુગું. Subs. A bad word, an unworthy story—discourse. Adj. Without speech; dumb. Comp. Per. بي سخن

આઈશ્ને, આએશ્ને, આએશે. âishnê, âêshnêd âêshê ના૦ જાસુસ; છુપો કાસદ; આવવું, આવનાર. Subs. A spy; a secret emissary; coming; one who comes.

આસાન, âsân. See âsân.

આશીન, asin ના૦ લોઢું. Subs. Iron.

ખેજાન, khêjân. ના૦ પાનખર રૂતુ. Subs. The autumn. Per. خزان

આસાની, âsânî. See âsânî.

આસાની, âsânî. See âsânî.

આશાન-તુમ, âsântum. વિ૦ અતીશય આશાન; સર્વેથી ખુશનુમા. Adj. Most easy; most pleasant. Comp. Per. آسان ترين

આએશને, âêshnê. ના૦ આવનાર, આવવું; જાસુસ. Subs. One who comes; coming; a spy.

અબેઅન-જામ, abêanjâm. ના૦ અહુરમજ્દની વગર છેડાની પાદશાહી—હકુમત, ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. The infinite reign of *Ahura-mazda*; one of the names of the Supreme God.

અબે-અનજામ, abê-anjâm. See abê-anjâm.

આસાન-તુમ, âsân-tum વિ૦ Adj. See âsân-tum.

એશુમ, êshûm. ક્રિ૦ હું ધોઉં. V. I may wash.

આસ-ઓમંદ, âs-omand. વિ૦ શરાબથી ભરપુર. Adj. With wines or liquor.

અઈશક, aishak. ના૦ પ્યાર, પ્રીતિ. Subs. Love, affection.

અઈશે, aishê. ના૦ જાસુસ; વેરાન—ઉજડ જગ્યા, વગડો. Subs. A spy; waste land; a desert.

આદશે, âdashê. સર્વ૦ કોઈ, કોઈએક. Pron. Some one, any one.

એશે, êshê. વિ૦ ખમનાર, સોસનાર, સંતોષી, ધીરજવંત. Adj. Enduring, tolerant; contented, patient.

સસક, sasak. સંખ્યા. વિ૦ નેવું, ૯૦. Numer. adj. Ninety, 90.

અશગહુનીનગી, ashgahaningî. ના૦ આળસાઈ. Subs. Laziness, sloth.

ખેશકારી, khêshkârî. ના૦ કારોબાર, કાર, કશબ, કામધંધો. Subs. Management, transaction, business, trade, occupation.

અદશ-ચ, adasha-cha. સર્વ૦ કોઈ પણ, જેબી કાંઈ, વળી કોઈબી. Pron. Even some one, whosoever, any one even, anybody.

અદશ-ચ-અદશ, adasha-cha-adash. સર્વ૦ કોઈબી શખસ. Pron. Any person.

𐬀𐬛𐬀𐬱𐬀𐬗𐬀 અદશ-ચ, adasha-cha. See 𐬀𐬛𐬀𐬱𐬀 adasha.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬁𐬐𐬁𐬥 અ-સાઝકાન, a-sâzâkân. ના૦ નહીં ગોઠવનારા —બનાવનારા—તૈયાર કરનારા. Subs. Those that do not arrange—perform—prepare.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬍 અ-સાઝી, a-sâzî. વિ૦ રચના—ગોઠવણ વગરનું. Adj. Having no order—arrangement.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬀𐬱𐬥𐬍 અ-શાઝશની, a-sâzashnî. ના૦ નહીં બનાવવું—તૈયાર કરવું; બેસતું નહીં કરવું. Subs. Not making—preparing; not adapting.

𐬀𐬯𐬁𐬘𐬀𐬱𐬥𐬉 અ-સાઝશ્ને, a-sâjashnê. See 𐬀𐬯𐬁𐬰𐬍 a-sâzî.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬉 અ-સાઝે, a-sâzê. ના૦ તૈયારી વગરનું; રાગ વગરનું. Subs. Unpreparedness; want of harmony—concord. Contrast Per. ساز

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬀𐬔𐬁𐬥 અ-સાઝગાન, a-sâzagân. ના૦ નાલાએક માણસો. Subs. Unworthy persons.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬀𐬔𐬍 અ-સાઝગી, a-sâzagî. ના૦ મીલનસારી નહીં; નરમાસ—નમ્રતાઈ વિનાનું. Subs. Unsociableness; want of meekness—mildness.

𐬀𐬯𐬁𐬰𐬉 અ-સાઝે, a-sâzê. See 𐬀𐬯𐬁𐬰𐬉 a-sâzê.

𐬀𐬔𐬀𐬱𐬙 અ-ગશ્ત, a-gasht. વિ૦ ફરયા વગરે; વિસામા—ગમત વગર. Adj. Without walking; having no recreation—amusement. Contrast Per. گشت

𐬀𐬫𐬀𐬱𐬙 અ-યશ્ત, a-yasht. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં ઈજેલું—વખાણેલું. Past partic. Uninvoked; not praised. Contrast Av. 𐬫𐬀𐬱𐬙𐬀

𐬀𐬯𐬀𐬑𐬙 અ-સખ્ત, a-sakht. વિ૦ સખત—ભારી—કઠણ નહીં; નરમ, સેહેલું, ડરબલ, નબળું, અસ્થીર, ઢચુપચુ. Adj. Not

hard, soft, not heavy, easy, infirm, feeble, weak, unsteady, indeterminable, wavering. Contrast Per. سخت

એદાદ, êdâd. વિ० એકલો, વગર સાથીએ. Adj. Solitary, single, alone.

ખેશ્ત, khêsht. ના० ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Comp. Peh.

અ-યશ્તાર, a-yashtâr. ના० આરાધના—બંદગી નહીં કરનાર. Subs. One who does not invoke—pray.

અ-યશતારી, a-yashtârî. ના० નહીં પુંજવું, યજશની નહીં કરવી. Subs. Not invoking, not offering prayers to.

અ-સખ્તી, a-sakhtî. ના० મુશકેલીઅત—સખતપણું નહીં તે; નરમાસ, સેહેલાઈ, દુરબલતા, નબલાઈ, આનાકાની. Subs. Want of hardness—difficulty; softness, infirmity, weakness, indetermination. Contrast Per. سختي

આબેશ્ત-ગાસ, âbêsht-gâs. ના० હલાએદી—જુદી—એકાંત જગ્યા; Subs. A separate—detached place, a solitary spot.

અબશ્તન, abashtan. ક્રિ० ઢાંકેવું—છુપું રાખવું, સંતાડવું. V. To conceal, to keep secret, to hide. Per. ابشتن

અ-યશતન, a-yashtan. ક્રિ० નહીં ઈજવું—આરાધના કરવી. V. Not to invoke—offer prayers to. Contrast Sans. यज्, Per. يشتن

આબશ્તન, âbashtan. ના૦ ઉંચી—નામીચી જગ્યા. Subs. An elevated place ; a first-rate spot.

અ-શાતુનીનેદ, a-sâtunînêd. ક્રિ૦ નહીં ચલાવે—ફેરવે. V. May not make to proceed or go ; may not set in motion.

હેશ્તન, hêshtan. ક્રિ૦ છોડવું, મુકી દેવું. V. To leave off, to forsake. Per. هشتن

અ-શાતુનાન, a-sâtûnân. વિ૦ નહીં ચાલતું—દોડતું—વેહેતું, સ્થીર. Adj. Not walking, not running, not flowing, steady.

અ-યશ્તની, a-yashtanî. વિ૦ યજશ્ને—વખાણ નહીં કરવા લાયકનું. Adj. Not fit for invocation—praise.

અ-સાતુનતન, a-sâtûnatan. ક્રિ૦ નહીં ચાલવું—જવું, આગલ નહીં વધવું, પેટે નહીં ચાલવું, નહીં ખીશવું—વેહેવું ; સ્થીર—ઉભું રેહેવું. V. Not to walk—proceed, not to go—creep, not to move—flow ; to remain steady.

આયશતને, âyashtanê. વિ૦ ખુશામતવાલો ; મીઠી જબાનનો, ફરેબ દેનારો. Adj. Flattering ; having a sweet tongue, beguiling.

અ-યશ્તે-મનશ્ની, a-yashtê-manashnî. વિ૦ યજશ્ને—આરાધના કરવાનો વિચાર નહીં રાખનાર. Adj. Not thinking of offering divine honors.

એ-ગશતે, a-gashtê. વિ૦ નહીં ફરેલું, નહીં બદલાએલું—ફેરવાએલું. Adj. Unturned, unchanged, unaltered.

𐬀𐬌𐬌𐬀𐬱𐬙𐬀𐬐𐬀𐬭𐬆𐬛𐬀 અ-યશત-કરદ, a-yashta-kard. નાવ યજશને નહીં કીધેલું, ખુબ નહીં કીધેલું. "ખુબ" એટલે પવિત્રાઇના અમલમાં આવવું; "ખુબ" એ એક બંદગીનું નામ છે. ખુબની બંદગી બે જાતની થાએછે. એને અમલને નામે પણ ઓળખવામાં આવેછે. એક મ્હોટો અમલ અને એક નાહાનો અમલ. મ્હોટી ખુબનાં અમલને "મીનોનાવર" ને નામે ઓળખવામાં આવેછે. અને નાહાની ખુબના અમલને "પાંચતાએ" ની ખુબને નામે ઓળખવામાં આવેછે. "મીનોનાવર" ની ખુબ કોઈબી ફરેશતાની કે અશો ફરોહરોની નઈઅતે "યજશને" ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવેછે. જો તે ખુબવાલા ધણી ઉપર દશતાનવાલી ઓરતની નજર નહીં પડી હોએ, તથા કોઈ જુદદીન વાલાનો છેડો નહીં લાગીઓ હોએ, તથા આખું આંગ નહીં ધોવામાં આવ્યું હોએ અને જે કાંઈ ખાએ પીએ તે "પાંચતાએ" ની ખુબ કરીનેજ ખાએ પીએ તો, તે; "મીનોનાવર" ની ખુબનો અમલ આખા ત્રણ દિવસ સુધી રેહેછે. અને "પાંચતાએ" ની ખુબ તે, ફરેશતાઓની કે અશો ફરોહરોની નઇઅતે "દરૂન" ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવેછે. એનો અમલ જ્યાંસુધી "દરૂન" ઈજવાની બંદગીઓ થાએછે ત્યાં સુધીનોજ રેહેછે. જો "મીનોનાવર" ની ખુબ કીધેલી તઈઆર હોએ તો તેથીબી "દરૂન" ઈજાઈ શકાએ છે. ત્યારે "પાંચતાએ" ની ખુબની કાંઈ જરૂર પડતી નથી. Subs. *A-yashta-kard* literally means an *Izashné* that is not recited or made *khoob*. *Khoob* is the state of an officiating priest arriving at a higher degree of purification by the recital of the *Izashné* with due ceremonies. *Khoob* is also the name of a prayer, otherwise known by the name of *amal,* and is of two kinds. One is called the higher *amal* or the *mîno-*

nâvar khoob, and the other the lower or the *pânch-tâê* khoob.* The *mîno-nâvar khoob* can be performed in honor of any heavenly angel or *Asho Farohar* before undergoing the *Izashné* ceremony. The efficacy of this prayer lasts for three days, provided the officiating priest is not seen by a woman in her monthly course, or is not touched by the skirt of a garment worn by a man of foreign creed, or has not washed his whole body, or has not taken his meals without the aid of the *pânch-tâê khoob.* The *pânch-tâê khoob* is performed in honor of heavenly angels or *Asho Farohar* before the *darun* ceremony. Its efficacy lasts for a short time, viz., till the *darun* ceremonies are performed. *Darun* ceremonies can be performed with the *mîno-nâvar khoob,* there is then no need of the *pânch-tâê khoob.*

સે-શવ, sê-shav. ના૰ ત્રણ રાત્ર, Subs. Three nights. Comp. Av.

અઈશમ, aisham. ના૰ સુરવાલ, ઈજાર. વિ૰ આગમચેતી કરતું. Subs. Breeches, trowsers. Adj. Predicting. Comp. Per. ايشيم ।

અએ-ગામ, aê-gâm. ના૰ એક કદમ—પગલું. Subs. One pace—step.

* A *tâê* is a twig of the *Barsam* tree; now-a-days thin short metal wires are used in its place. The number of these *tâês* depends on the nature of the ceremony to be celebrated.

અએ-જામ, aê-jâm. ના૦ એક પીઆલું, એક જાંમ. Subs. One cup, one goblet.

અએશમ, aêshma. ના૦ ગોસ્સો, રીસ, જોસ્સો, ઝાંજ, રોષ, સંતાપ. Subs. Anger, rage, fury. Comp. Av. , Per. خشم

અગ્દામ, અયામ. agdâm, âyâm. ના૦ વખત, ૠતુ; મોસમ. Subs. Time, season; a recurrent period.

અસહમ, asham. ના૦ વાદલ, અંધારૂં, રાત, દાઘ, લોહી. Subs. A cloud; darkness, night; a blot; blood.

અ-સેહમ, a-sêham. વિ૦ ધાસ્તી—ભય વિનાનું. Adj. Free from dread—terror—fear. Contrast Per. سهم

આઈયામ, âiyâm. ના૦ બામદાદ, પરોઢિયું; રોજ, વખત. Subs. Dawn, daybreak; a day, time.

આઈશ્મ, âishma. ના૦ ચંદ્ર—માહતાબની રોશની, ચાંદરણું. Subs. The light of the moon.

આસામ, âsâm. ના૦ આસાની, ખુશી. Subs. Easiness, delight.

એશમ, êsham. ના૦ કાઠી, લાકડાં. Subs. Fuel.

સે-ગામ, sê-gâm ના૦ ત્રણ કદમ. Subs. Three steps—paces. Comp. Av. ,

હસામ, hasâm. ના૦ પક્ષીનો માળો; પીંજરૂં. Subs. A bird's nest; a cage.

હેશમ, hêsham. ના૦ ગુસ્સો, ક્રોધ, ગુસ્સાનો દેવ, સરોશ યઝદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. Anger,

wrath; the demon of wrath; the name of the evil spirit who opposes *Sarosh Izad.* Av. 𐬀𐬉𐬱𐬨𐬀, Per. خشم

𐬀𐬯𐬁𐬨𐬁𐬥 અ-સામાન, a-sâmân. વિ૦ બેહદ, સીમા વગરનું; પૈસા વગરનું; હુશીઆરી—અક્કલ—સમજ વગરનું; વગર ધીરજનું; વગર પાયાનું; બેડોલ, પ્રમાણ વગરનું, ઘાતકી. Adj. Boundless, unlimited; moneyless, penniless; wanting sense—understanding; destitute of patience; baseless; deformed, ugly; disproportional. Comp. Per. بی سامان; contrast سامان

𐬀𐬯𐬁𐬨𐬁𐬥𐬍 અ-સામાની, a-sâmânî. વિ૦ માપ—ધીરજ વગરનું; બેહદ. Adj. Measureless; wanting patience; unlimited.

𐬀𐬯𐬁𐬨𐬀𐬥 અ-સામાન, a-sâmân. વિ૦ See 𐬀𐬯𐬁𐬨𐬁𐬥 a-sâmân.

𐬁𐬯𐬁𐬨𐬀𐬥 આસામાન, âsâmân. ના૦ આસમાન. Subs. The sky.

𐬀𐬉𐬱𐬨𐬀𐬔𐬁𐬥 અઈશ્મગાન, aishmagân. ના૦ ગુસ્સે થએલા લોકો, ગોસ્સો રાખનારા. Subs. An indignant people.

𐬁𐬯𐬁𐬨𐬍𐬥𐬀𐬱𐬥𐬉 આસા-મીનશ્ને, âsâ-mînashnê. ના૦ સુતરો વિચાર. Subs. An easy idea; corrupt form of 𐬁𐬯𐬁𐬥𐬨𐬍𐬥𐬀𐬱𐬥𐬉 âsân-minashnê.

𐬵𐬉𐬱𐬀𐬨𐬔𐬀𐬥𐬀𐬱𐬥𐬉 હેશમ-ગનશ્ને, hêsham-ganashnê. ના૦ હેશમ—ગુસ્સાના દેવને મારવાનું કામ. Subs. Striking the demon of anger—wrath.

𐬁𐬯𐬁𐬨𐬍𐬛𐬀𐬥 આસામીદન, âsâmidan. ક્રિ૦ ફેરવવું; હીલવવું; મસલવું. V. To turn, to move round; to shake.

અઈશમે, aishmê. ના૦ ગોસ્સો, ક્રોધ, હેશમ દેવ. Subs. Anger; passion; the demon of wrath.

ખેશ્મે-તન, khêshmê-tan. ના૦ ક્રોધાયમાન પુરૂષ. Subs. A passionate man.

અસામે, asâmê. ના૦ "નાવર" નહીં થયલો શખ્સ, 'ઓરતો'. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony.

સે-ગામે, sê-gâmê. See sê-gâm.

અએ-બાર, aê-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખત—વાર. Adv. Once, one time.

અદબાર, adbâr. ના૦ યાર, જેમકે "મતુન-અદબાર." Subs. A friend:—as matûn-adbâr.

અસાર, asâr. વિ૦ નાફરમાન. Adj. Disobedient.

આસાર, âsâr. ના૦ રાહજન, વાટપાડો, લુટારો, આજાબ, દુઃખ, દુઃખ દેનાર, જુલમ ગુજારનાર. વિ૦ બેશુમાર. Subs. A highwayman; a freebooter; affliction; a tormenter; a tyrant. Adj. Innumerable.

આસાર, અસાર, âsâr, asâr. વિ૦ પુષ્કળ, ઘણું; બેશુમાર, બેહદ. Adj. Abundant, much; innumerable, unlimited.

આસાર, âsâr. ના૦ નાફરમાની કરનાર, હુકમ બજાલાવનાર નહીં તે, આગાહી; વાકેફી; નિશાનીઓ, ચિન્હો. Subs. A disobedient—insubordinate person; intelligence; information; acquaintance with; signs, marks.

આસાલ, âsâl. ના૦ મૂલ, જડ, તોખમ, બુનિયાદ. Subs. Root, source, origin, extraction, lineage.

અસારી, asârî. ના૦ ફરમાનબરદારી; અશોઈ, પરહેજગારી; તેલી, તેલ કહાડનાર. Subs. Obedience; purity; righteousness; an oilman.

આસારેશ, âsârêsh. ના૦ અશોઈ, પવિત્રાઈ. Subs. Purity; freedom from ceremonial defilement.

અસાલીઉન, asâliun. ના૦ ખડક ઉપર ઉગતો રોપો. Subs. A plant of the genus Petroselinum; a plant growing among rocks.

અદશ-રવાન, adash-ravân. ના૦ કોઈ શખ્સનુ રવાંન. Subs. The soul of a person.

અ-સારવાન, a-sârvân. વિ૦ સરદાર વગરનું; મ્હોટાઈ નહીં ભોગવતું. Adj. Not headed by a chief; not enjoying superiority.

આસારે, આસારહ, âsârê, âsârah. ના૦ હીસાબ, સુમાર, ગણત્રી. Subs. An account, reckoning, calculation.

દો-સાલે, dô-sâlê. વિ૦ બે વરશનું. Adj. Of two years, two years old. Comp. دو سال

અએ, aê. ઉભયા૦ અ૦ અએ! અરે! ઓ! Oh! Ah! Alas! Comp. Pehl. , , Av.

અદસ, adas. See અદશ. adash.

અબે, abê. શબ્દ૦ શિવાય, વગેરે, વતરોગે. Prep. Except, without, exclusive of. Comp. Per. ابي (from بي a privative particle meaning without.)

[illegible] અ-યસ્ક, a-yask. વિ૦ વગર દુઃખ—આજાર. Adj. Free from pain—disease. Comp. Av. [illegible]; Contrast Pehl. [illegible]

[illegible] અસ્બ, asba. ના૦ એબ, ઈલ્લત, બુરો ખવાસ; મેળ-વવું, હાંસેલ કરવું. Subs. Blemish, failing, bad nature; acquiring, obtaining.

[illegible] આદસ, âdas. See [illegible] âdash, adash.

[illegible] આસ, âs. ના૦ ખભાં અને છાતી વચેનો ભાગ; માણસનું હ્રદય. Subs. The part between the shoulder and the breast or chest; the heart of man. Comp. Av. [illegible] Ar. اس

[illegible] ખસગ, khasag. ના૦ કાંટો, કચરો, ત્રણ ધાર—અણીવાળો કાંટો. Subs. A thorn, straws, rubbish; a three-edged thorn. Comp. Per. خس

[illegible] ખીગ, khig. See [illegible] khig.

[illegible] / [illegible] ર-ર-ર-ર-દ, સસક, ra-ra-ra-ra-da, sasak. સંખ્યા૦ વિ૦ નેવું. ૯૦). Numer. Adj. Ninety; 90.

[illegible] હેસ, hês. ના૦ સીંગડું; ડાળ. Subs. A horn; a branch or bough (of a tree).

[illegible] અએદી, aêdî. ઉભયા૦ અ૦ વળી; એટલું છતાં પણ. Conj. Also; notwithstanding.

[illegible] અએશ, aêsh. ના૦ લંબાઈનું એક માપ છે; બીલ્લસ, વેંત. Subs. A measure of length; a span. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible] (in [illegible]-[illegible])

અગેશ, agêsh. ક્રિ૦ અ૦ તેથી, તેને લીધે; એવી રીતે, એ રવેશે. Adv. Consequently; by that means; in such a manner, thus.

અ-દકીઆ, a-dakiâ. વિ૦ નાપાક, અપવિત્ર; નહીં પીસેલું—દળેલું; સાફ નહીં કીધેલું. Adj. Impure, unholy; not ground, not reduced to powder, uncleaned.

અબદી, abadî. ના૦ જાવેદાની, હંમેશગી. Subs. Perpetuity, eternity. Comp. Ar. ابدي

અ-બેશ, a-bêsh. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈને ઈજા—નુકસાન—દુઃખ નહીં દેનાર. વિ૦ દ્વેષ—કીના વગરનું. Subs. One of the names of God; one who does not molest, or give pain to, any one. Adj. Free from spite—malice. Comp. Av.

અસ્ગા, asgâ. ના૦ ચાલચલણ. Subs. Behaviour, manners.

આદેશ, âdêsh. ના૦ આતસ, બળતું લાકડું; આદર; એક રોજનું નામ છે કે જે જશનનો દાહાડો કહેવાય છે, તે રોજે ફરજ છે કે આતશખાનાઓમાં જઈને બંદગી કરવી. Subs. Fire, a fire-brand; *Âdar;* the name of a day which is considered festive. It is enjoined to say prayers in fire-temples on such a day.

આસીઆ, âsiâ. ના૦ ચક્કી, ઘંટી; શરાબ, દારૂ; સીનો, છાતી; સ્ત્રીઓ તથા જાનવરોનાં થાન—ધાવણ; શિક્ષા; રાહ, રસ્તો; કુતરા—સગને છાંયો આપવો. Subs. A hand-mill, a mill; wine, liquor; the chest; the

breast, the nipple; punishment; a why, a path; giving shelter to a dog. Comp. Per. آسیا

આસ્યા, âsyâ. See âsiâ.

હદીયે, hadiê. ના૦ નજરાણું, હડીઓ. Subs. A present especially offered to a superior; a gift. Comp. Per. هدیه

હસ્યા, hasyâ. ના૦ પાઠ—પડો લખવાની પાટી; ગરમી; સાહેબ; રાખનાર. ઉભયા૦ અ૦ અગર જો. Subs. The writing board of school-boys; heat, warmth; a lord, master; a keeper. Conjunc. If.

અસઘહાનેશ, asgahânêsh. ના૦ સુસ્તી—આલસાઈનો દરૂજ; શેહેરેવર અમશાસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The *Drûj* of sloth—laziness; the name of the evil spirit who opposes Shaharêvar Amshâspand.

અસ્ગાહાન, asgahân. ના૦ સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness.

અ-બેશોમંદ, a-bêshômand. વિ૦ કીનાખોર નહીં. Adj. Unrevengeful. Contrast Av.

અસ્બાબ, asbâb. ના૦ સામાન, રાચરચીલું. Subs. Goods and chattels; household furniture. Comp. Per. اسباب

અ-દકીઆઈ, a-dakiâî. ના૦ નાપાકી, અપવિત્રાઈ, નજાસત. Subs. Impurity, defilement, pollution; filthiness.

અ-બેશી, a-bêshî. ના૦ કીના—કપટ વગરની હાલત. Subs. State of being without malice—spite.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. ના૦ મદદ—યારી કરવી; ભાગીઓ—શરીક થવું; બાડી આંખે જોવું. Subs. Helping, assisting; becoming a partner; squinting.

અઈબાર, અદબાર, aîbâr, adbâr. ના૦ મદદ કરનાર, સહાય થનાર; મદદ; જોર; ટેકો. Subs. A helper, an assistant; assistance, help, strength, power; prop, support.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. See asbâêshnê.

અસ્બાસશ્ને, asbâsashnê. ના૦ સરસામાન, રાચરચીલું. Subs. Goods and chattels; household furniture.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. ના૦ આવવું, પોહોંચવું. Subs. Coming, reaching.

અસ્બાએશ્ને, asbâêshnê. See asbâêshnê.

અ-બેશીદારી, a-bêshîdârî. ના૦ કપટ નહીં રાખવું; દુઃખ નહીં દેવું. Subs. Not harbouring vindictive feelings; not tormenting.

અસ્બાઈદન, asbâîdan. ક્રિ૦ મદદ—સહાયતા—યારી કરવી. V. To assist, to help.

અહશ્ન, ahashna. ના૦ રાહત, સુખ, મોજમઝા, શાન્તી. Subs. Quiet, ease, happiness, pleasure.

આસીઆવ, âsiâv. ના૦ બાગ, વાડી; દારૂ; ઉંબર; ઘંટી.

Subs. A garden, an orchard; spirituous or vinous liquor; the threshold; a mill. Comp. Per. آسيا, آسياب

આસીન, âsîn. ના૦ લોઢું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

આસાની, âsânî. ના૦ સેહેલાઈ, સુગ્નાઈ. Subs. Ease, facility. Per. آساني

આએશ્ને, âêshnê. See asbâêshnê.

આદહીઆન, âdahîân. ના૦ આ દેશના લોકો, આ જગાના દેશીઓ. Subs. The people of this region; the natives of this place. Comp. Av. Pâz.

આદેશે, âdêshê. See âdêsh.

આસશ્ને, âsashnê. ના૦ આસાએશ, શાન્તી, આસુદગી. Subs. Rest, quiet, repose.

આસીઆને, âsîânê. ના૦ પક્ષીનો માળો. Subs. A bird's nest. Comp. Per. آشيانه, آشيان

ખસશ્ને, khasashnê. ના૦ જુદું થવું; ભીનું કરવું; ભુંજવું; ખાવું; બીહીવું. Subs. Becoming old; moistening; baking; eating; fearing. Comp. Per. خسيدن

આસીઆવ, âsiâv. See, âsiâv.

અબેદાદ, abêdâd. ના૦ જુલમ, જબરદસ્તી. Subs. Injustice, force, compulsion. Comp. Per. بي داد

અ-બેશ્ત, a-bêsht. વિ૦ દુખી નહીં થએલો; કીના

વગર. A'dj. Not afflicted; having no malice. Av. ; Comp. Pehl.

અ-બેશ્તી, a-bêshtî. ના૦ કીના વગરની હાલત, દુઃખી થયા વગરની હાલત. Subs. State of being not revengeful—afflicted.

આહીખ્તી, âhîkhtî. તેં ખેંચ્યું—તલવાર મેઆનમાંથી બાહાર કાહાડી. V. You pulled; you unsheathed a sword (past tense 2nd. per. sing.) Comp. Per. آهيختي

આયેઈશ્મ, âyêîshma. ના૦ ચંદ્રપ્રકાશ, ચાંદરણી. Subs. The light of the moon.

આબ્સાલ, âbsâl. ના૦ બાગ, વાડી. Subs. A garden; an orchard. Comp. Per. ابسال

અગદી, agdî. ના૦ થોડીક વસ્તુ. વિ૦ થોડું. Subs. A few things. Adj. Little, few.

અ-યસ્ક, a-yaska. વિ૦ દુઃખ—દરદ વિનાનું. Adj. Free from pain—disease. Av.

આસેબ, âsêb. ના૦ બલા, આફત, મુસીબત. Subs. Misfortune, calamity, hardship. Comp. Per. آسيب

આબેહી, âbêhî ના૦ આમુ નામની નદી. Subs. The river Amoo.

અએબાદગી, aêbâdagî. ના૦ મદદ, યારી. Subs. Help, succour.

સે-શોદે, sê-shôdê. વિ૦ ત્રીજો હિસ્સો, એક તૃત્યાંશ, $\frac{1}{3}$.— Adj. A third part, one-third; $\frac{1}{3}$.

𐬀𐬉𐬛𐬀𐬯𐬙𐬀 અએ-દસ્ત, અએ-જસ્ત, aê-dasta, aê-jasta. ના૦ એક હાથ; આએ હાથ. Subs. One hand; this hand.

𐬑𐬀𐬯𐬀𐬯𐬙 ખસશ્ત, khasast. વિ૦ બેઅક્કલ. Adj. Senseless, imprudent.

𐬯𐬉𐬘𐬀𐬯𐬙𐬀 સે-જસ્ત, sê-jasta. ના૦ ત્રણ હાથ. Subs. Three hands.

𐬵𐬉𐬯𐬌𐬛𐬀𐬥 હેસીદન, hêsidan. ક્રિ૦ બીહીવું, ડરવું, ભય લાગવો. V. To fear, to dread; to be afraid.

𐬀𐬯𐬀𐬯𐬙𐬉 અસસ્તે, asastê. વિ૦ બેઅક્કલ, બેવકુફ, મૂર્ખ. Adj. Senseless, foolish, silly.

𐬁𐬠𐬉𐬯𐬙𐬉 આબેસ્તે, âbêstê. ના૦ ગર્ભસ્થાન; હમેલદાર સ્ત્રી; ગર્ભ, હમેલ; તરતનું જન્મેલું બચ્ચું; વાવણી કરવાને તૈયાર કીધેલી જમીન. Subs. The womb; a pregnant woman; fœtus, embryo; a new-born child; ground prepared for sowing. Per. آبستن

𐬀𐬠𐬀𐬯𐬍𐬨 અ-બસીમ, a-basîm. વિ૦ નાખુશ, આનંદી નહીં; નાસવાદ. Adj. Not cheerful—jovial; tasteless. Contrast Per. بسیم

𐬀𐬠𐬀𐬯𐬍𐬨𐬍 અ-બસીમી, a-basîmî. ના૦ Subs. ખુશી—આનંદ વગરની હાલત; સવાદ વગરનું તે; દલગીરી. Subs. State of being not cheerful—jovial; tastelessness, sorrow.

𐬀𐬠𐬀𐬯𐬍𐬨𐬍𐬙𐬆𐬨 અ-બસીમીતુમ, a-basîmîtum. વિ૦ ઘણોજ ઉદાસ—દલગીરી ભરેલો. Adj. Most melancholy—sorrowful. Corrupt form of [illegible]

અસ્સર, assar. ના૦ ખેતી, ખુરજીગરી. Subs. Agriculture.

અએવેસ્રુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. ના૦ દાહાડાની ચોથી ગેહનું નામ છે. Subs. The fourth sub-division of the day.

આસીન, આઈયેન. âsîn. âiyên. }
અસીન, આઈઈન. asin, âiîn. } See âsîn.

સે-બીના, sê-bînâ. ના૦ ત્રણ માસ—મહીના. Subs. Three months.

ખાએ-વાએ, khâê-vâê. ના૦ પરંદાંનું બેડું. Subs. The egg of a bird.

અગ-દીનાર, ag-dînâr. ના૦ ખરાબ—ખોટો દીનાર—સીક્કો. Subs. A false *dinâr* (a coin). Comp. = Av. ; = Av. , Sans. **दीनार.**

અ-સંવાર, અસ્વાર, a-sanvâr, asvâr. ના૦ સવાર, ઘોડા ઉપર બેસીને હાંકનાર. Subs. A trooper, a rider.

આશ્ને-ખેરદ, âsnê-khêrad. ના૦ See âsnîd-khêrad.

અસ્પંદીઆર, Asbandîâr. ના૦ ઈરાનના કયાની પાદશાહ ગુસ્તાસ્પનાં છોકરાનું નામ, કે જેને "તેહમતન અસ્પંદીઆર" બી કહેછે. Subs. The name of the son of Gushtâsp, the Kayânian king of Persia—otherwise known as *Têhêmtan Aspandiâr.* Comp. Per. اسفندیار

આસીન, આયન, âsîn, âyan ના૦ લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

આસીનીન, âsînîn. વિ૦ લોહાનું બનાવેલું, લોહાનું. Adj. Made of iron, iron. Comp. Av.

અયસ્નીન, ayasnîn. See âsînîn.

ખસીનેદ, khasînêd. ક્રિ૦ બીહે, ધાસ્તી રાખે; સુકું. V. May fear—dread.

હએચીનેદ, haêchînêd. ક્રિ૦ સુકાવે; સુકાએ. V. May dry; may be dried. Comp. Av. Rt.

હએચીનેદ-હોમનાદ. haêchînêd-hômanâd. ક્રિ૦ સુકાચું હોએ; સુકવ્યું હોએ. V. Might have dried, might have been dried. Comp. Av.

આસ્નીદ-ખેરદ, âsnîd-khêrad. ના૦ જાતી અક્કલ. Subs. Natural intelligence.

આસ્નીદે, âsnîdê. See âsnîd-khêrad.

આસ્નીદે-મલ્કા, âsnîdê-malkâ. ના૦ જાતી અક્કલ રાખનાર. Subs. Possessor of natural intelligence (lit.).

આસ્નીદે, âsnîdê. વિ૦ કમાલીઅત પામેલો, નામીચું. Adj. Accomplished; first-rate, excellent.

આશીનગર, âsîngar. ના૦ લોહાર. Subs. A blacksmith. Per. آهنگر

અગ-દીન, ag-dîn. ના૦ બદદીન, જુદી દીન. Subs. A bad religion; a different creed.

આઈએન, આસીન, âîêna, âsîn. ના૦ આરસી, આઈનો. Subs. A mirror, a looking-glass.

આઈઈન, અયસન, આસીન, âiîn, ayasan, âsîn. See âsîn.

અ-દીનાન, a-dînân. ના૦ દીન વગરનાં. Subs. Irreligious persons. Per. بي دينان

અગદીની, agdînî. વિ૦ ખરાબ—જુદ દીનને લગતું. Adj. Relating to a bad—foreign religion.

અસ્તોદાન, astôdân. ના૦ મુવેલાં માણસના હાડકાં રાખવાની જગા. Subs. A repository for bones of dead bodies.

આઈયેન-વર, âiên-var ના૦ લોઢાંની કગરસ. Subs. Particles of iron.

આયનગર, âyangar. See âysîngar.

આસ્નતાર, âsnatâr. ના૦ મોબેદનો એક પંથ જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોએ છે. Subs. An order of Mobeds whose business is to administer ablution for purposes of sanctification. Comp. Pehl.

આસુદન, âsudan. ક્રિ૦ આશાએશ લેવી, આરામ લેવો. To take rest, to repose.

આસીન-પેતાર, આઈયેન-પેતાર, âsîn-pêtâr, âîyênpêtâr. ના૦ લોહાર, લોહોડું ઓતનાર. Subs. Blacksmith, iron-founder.

આશીન-પતગર, âsîn-patgar. See âsin-pĕtâr.

અશીનમ, asînam. ક્રિ૦ ધોઉં, કરૂં. V. I may wash—do.

અ-દકીઉર, a-dakîur. વિ૦ અપવિત્ર, નાપાક, પરહેજ-ગાર નહીં. Adj. Impure, unholy, impious.

અ-યસ્ક, a-yask વિ૦ નીરોગી, તનદરોસ્ત. Adj. Free from disease; healthy.

દો-યસ્ક, do-yask. બે દરદ. Subs. Two diseases. Comp. Av.

અ-સેજ઼; અ-સીજ઼, a-sêz, a-sîj. વિ૦ નાશ નહીં પામે તેવું, હમેશનું, અમૃત. Adj. Imperishable, eternal; immortal. Comp. Av.

આસેફ, âsêf. ના૦ સુલેમાનના વડા વજીરનું નામ. Subs. Name of the grand *vizir* of Solomon. Comp. Av. آصف

અ-સીજ઼-ઓમન્દ, a-sîz-ômand. See a-sêz, a-sîj. Comp. Av.

અ-સીજશની, a-sîjashnî. ના૦ નહીં નાશ પામે તેવી હાલત, હમેશગી. Subs. Imperishableness, eternity.

અ-સેજી, a-sêzî. See a-sêz.

અઈઈવીસ્રેમ, aîîvîsrêm. See aêvas-rûsrêm.

અ-સેજીદન, a-sêzîdan. ક્રિ૦ ચાલુ ન રાખવું, નાલાયક થવું, હટીજવું. V. To discontinue, to recede—retreat, step back; to become unworthy.

અ-સેજશ્ની, a-sêzashnî. વિ૦ મોત વગરનું, હમેશ જીવતું. Adj. Deathless, ever-living.

અ-શેજીદ, a-sêzîd. ક્રિ૦ નાલાયક થયું. V. Became unworthy.

અ-શેજ-તન, asêz-tan. ના૦ વગર મોતનું તન. Subs. A body not subject to decay or liable to perish.

અ-સીજગ, a-sîzag. વિ૦ દુ:ખ—સખ્તી વગરનું. Adj. Free from pain—hardship.

અગ-દીદ, ag-dîd. ના૦ બુરી નજર; ખરાબ નિષ્ઠા. Subs. An evil eye; a wicked purpose—design.

અબસ્ત, abast. ના૦ તોરંગ (ઈઆને લીંબુની જાતના એક ફળ) નો ગર—માવો. Subs. The pulp of a citron. Comp. Per. ابستا, ابستہ, ابست

અબસ્ત, abast. ના૦ સખત ગોસ્ત કે જે હજમ થતાં ઘણો વખત લાગેછે અને તેથી માંદાને નુકસાન પોંહોંચે છે. Subs. Tough meat which is hard to digest and injurious to the stomach.

ખેજીદ, khêjid. ના૦ ફીકર, ચિન્તા, અંદેશો. Subs. Care, anxiety, solicitude.

ખેસ્ત, khêst. See khêsht.

સગ-દીદ, sag-dîd. ના૦ કુતરાની નજર; કુતરાનું જોવું; સગદીદ. Subs. Sight of the dog; to be seen by the dog; *Sagdîd*. Comp. Per. سگ + دیده

સે-સત, sê-sat. સંખ્યા૦ વિ૦ ત્રણસો, ૩૦૦. Numer. Adj. Three hundred, 300.

અએ-ગેતી, aê-gêtî. ના૦ આ દુનિયાં—પૃથ્વી. Subs. This world—earth.

અબસ્તા, abastâ. ના૦ કેતાબનું બયાન, અવસ્તા. Subs. The description of a book, the *Avesta*. Comp. Per. ابستا, وستا, استا

અ-એસ્તાદ, a-êstâd. ક્રિ૦ નહીં હતો; નહીં ઉભો રહ્યો. V. Was not; did not stand.

અ-એસ્તાદન, a-êstâdan. ક્રિ૦ ઉભું—ખડું—ટ-ટાર નહીં રહેવું; પાછું હઠવું. V. Not to stand, not to be upon the feet in an erect position; to step back. Contrast Per. ایستادن

અબસ્તે, abastê. ના૦ જાસુસ, ભોમીઓ; છુપો કાસદ, ચાપલુસી કરનાર. Subs. A spy, a guide; a secret emissary, a flatterer.

ખેસ્તે, khêstê. See khêstê.

એસ્તેદ, êstêd. ક્રિ૦ છે; હોય; ઉભો થાય. V. Is; may be; may stand up.

અ-જસ્તે, a-jastê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં પોંહોંચેલું—પુગેલું; મેલવ્યા વગરનું. Past partic. Not reached, not acquired.

આસ્તુનીનેદ, âstunînêd. ક્રિ૦ જોએ; નજર કરે; ધ્યાન આપે. V. May see—look at; may pay attention to.

અ-દસ્તોબર, a-dastôbar. વિ૦ રજા—હોકમ વગર; ધરમના કાએદાથી ઉલટું, રજા—હોકમ નહીં આપનાર, નાખુશ-

વાએદા પ્રમાણે નહીં. Adj. Without permission, mandate; contrary to the religious law—injunction, not giving permission—license—unpleasant; not according to one's promise. Comp. Per. بي دستور

𐬀𐬛𐬀𐬯𐬙𐬋𐬠𐬀𐬭𐬍 અ-દસ્તોબરી, a-dastôbarî. ના૦ રજા વગરની હાલત, ધરમના ફરમાન વગરની હાલત, ગેરવાજબીપણું. Subs. State of being without permission; state of being contrary to the religious injunction; illegality.

𐬀𐬛𐬀𐬯𐬙𐬋𐬠𐬀𐬭𐬍𐬵𐬃 અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarîhâ. ક્રિ૦.અ૦ કાયદાથી ઉલટી રીતે; ધરમના ફરમાંનથી ઉલટી રીતે. Adv. In violation of law; in opposition to religious injunction.

𐬀𐬠𐬀𐬯𐬙𐬀𐬥 અ-બસ્તન, a-bastan. ક્રિ૦ નહીં બાંધવું; છુટું રાખવું; બંધ—દબાણમાં નહીં રાખવું. V. Not to bind, to let loose; not to put under restraint. Contrast Av. 𐬠𐬀𐬧𐬛, Sans. बन्ध, Per. بستن

𐬑𐬀𐬯𐬍𐬛𐬀𐬥 ખસીદન, khasîdan. ક્રિ૦.ચાવવું; ખાવું; ભીનું કરવું; ભુંજવું; બીહીવું; બુઢ્ઢું—જુનું થવું. V. To masticate; to eat; to moisten; to bake; to be afraid; to be old. Per. خسيدن

𐬀𐬛𐬀𐬯𐬙𐬏𐬭 અ-દસ્તુર, a-dastûr, વિ૦ હોકમને નહીં માનનાર; ધર્મ-ગુરૂ—દસ્તુર વગરનું. Adj. Refusing to obey; without any religious preceptor—Dastur.

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬎𐬀𐬭 આસ્ત-વર, âsta-var. વિ૦ સુલેહ—સંપજ ભરેલું;

શાન્તીવાળું. Adj. Peaceful, calm, quiet, undisturbed.

[illegible] સે-સેતોર, sê-sêtôr. ના૦ ત્રણ ભારબરદારી જાનવર, ત્રણ ચોપગાં જાનવર. Subs. Three beasts of burden; three quadrupeds. Comp. Av. [illegible], Per. سر ستور

[illegible] અબસ્તે, abastê. See [illegible] abastê.

[illegible] ખેસ્તે, khêstê. વિ૦ એક ઈંટ—ઈંટરડીના જેટલું—પરમાણનું. ના૦ એક ઈંટરડી. Adj. Of the size of a brick. Subs. One brick.

[illegible] ખેસીદે, khêsîdê. ભૂ૦ કૃ૦ જુદું થએલું; ભીનું કીધેલું; ભુજેલું; ખાધેલું, બીધેલું. Past partic. Become old; moistened; baked; eaten; afraid. Comp. Per. خسیده

[illegible] અ-બસ્તગી, a-bastagî. ના૦ નહીં બાંધેલું તે, ઢીલાપણું, ખોલ્લું થવું, છુટું થવું. Subs. State of being unbound; looseness, opening, unclosing.

[illegible] અઈસમ, aîsam. વિ૦ નરમ, નાજુક, પોચું, નબલું. Adj. Not hard, tender, soft, weak.

[illegible] અએસમ, aêsam. ના૦ બાલવાનાં લાકડાં; સુખડ. Subs. Fuel; sandalwood. Av. [illegible] = Sans. [illegible] = Per. هیزم Av. Rt. [illegible] = Sans. Rt. [illegible] = To burn.

[illegible] અસીમ, asîm. વિ૦ આશ્ચર્ય પામેલો; બહાવરો થઈ ગએલો. Adj. Amazed; stupefied, confounded. Comp. Per. سرا سیمه ,اسمه ,اسیمه

અસીમ, asîm. ના૦ પથ્થર. Subs. A stone. Comp. Av. Sans. अश्मन्.

અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. ના૦ એક મોટા મરતબાનો ખેતાબ છે, કે જે અરદા વીરાફને આપવામાં આવ્યો હતો. Subs. A title of high honour given to Ardâ Vîrâf.

આઈએમ, âiêm. ના૦ દહાડા; વખત; હીંગામ. Subs. Days; time, season.

આએસ્મ, âêsma. See âyêîshma.

આસીમ, અસીમ, âsîm, asim. ના૦ આસ્માન, આકાશ; રૂપું. વિ૦ રૂપેરી. Subs. The sky, heavens; silver. Adj. Silvery. Comp. Per. سیم

આસીમં, âsîm. વિ૦ ઉંચું, વખાણવા જોગ, બુજોરગ, મરતબાવાલું. ના૦ ચઢતા દરજાનો માણસ; શિક્ષાગુરૂ. Adj. Elevated; praiseworthy; of an exalted station. Subs. A man of an exalted position; the principal or head of a school.

એસમ, êsam. ક્રિ૦ હું ધોઉં, પાક કરૂં. V. I may wash—purify.

હેસમ, hêsam. See hêsham.

આસીમ-ગેરાન, âsîm-gêrân. ના૦ રૂપું ગાલનારા—સાફ કરનારા; સોનીઓ. Subs. Those that fuse—purify silver; silversmiths.

આસ્માન, âsmân. ના૦ આસ્માન; ૨૭) મા રોજનું નામ; ખોદાતાલાની એક શક્તિનું નામ. Subs. The sky,

heavens; the 27th day of every month; one of the powers of God. Comp. Pehl. [Pahlavi], Av. [Avestan], Per. آسمان

[Pahlavi] એસીમી, êsîmî. વિ૦ બાલવાનાં લાકડાં—કાઠીને લગતું; ઈંધણ—કાઠી—સુખડને લગતું. Adj. Pertaining to dry wood for burning; pertaining to sandal-wood.

[Pahlavi] આસીમીન, âsîmîn. વિ૦ રૂપેરી; રૂપાના જેવું. Adj. Silvery; like silver. Comp. Per. سیمین

[Pahlavi] અએસમ-ગુન, aêsma-gûn. વિ૦ રૂપાના રંગનું. Adj. Having the appearance of silver.

[Pahlavi] અએસીમીન, aêsîmîn. વિ૦ રૂપેરી, Adj. Silvery, made of silver. Per. سیمین

[Pahlavi] અસીમીન, asîmîn. વિ૦ પથ્થરનું બનાવેલું; પથ્થરના જેવું. Adj. Made of stone; like a stone.

[Pahlavi] આસીમીન-પેસીદ, âsîmîn-pêsîd. વિ૦ રૂપાંથી શીંગારેલું, રૂપાંથી ભરત ભરેલું. Adj. Decorated—embroidered with silver. Comp. Pehl. [Pahlavi] = Av. Rt. [Avestan] = Sans. पिश् = to decorate.

[Pahlavi] અ-યદમન, a-yadman. વિ૦ હાત—ટેકા વગરનું. Adj. Having no hands (lit.); unsupported.

[Pahlavi] અસદમન, as-daman. ના૦ વાઘ. Subs. A tiger.

[Pahlavi] એસમ, êsam. See [Pahlavi] aêsam.

[Pahlavi] અસીમે, asîmê. વિ૦ આશ્ચર્ય થએલો; બાહાવરો થઈ ગએલો. Adj. Astonished, stupefied, confounded.

આસીમ-ગરાન, âsîm-garân. See âsîmgêrân.

હેસ્મ-તન, hêsma-tan. ના૦ ગુસ્સા—ક્રોધવાળું આદમી. Subs. A passionate man.

અસીમ-પતગરાન, asîm-patgarân. ના૦ રૂપાને ગાળનારા—સાફ કરનારા. Subs. Those that fuse—purify silver. Av. Sans. अश्मन.

અ-ગેર, a-gêr. વિ૦ રંગ વગરનું; આકાર વગરનું Adj. Colorless; shapeless.

અ-દેર, a-dêr. વિ૦ લાંબા વખતનું નહીં તે; થોડા વખતનું બનેલું; હમણાનું. Adj. Not long past; of late occurrence; recent. Contrast Per. دير

અસ્દર, asdar. See asdaman.

અસીર, asîr. ના૦ કેદી, બંદીવાન; ગોલામ. Subs. A prisoner, a captive; a slave. Per. اسير

અ-સીર, a-sîr. વિ૦ નહીં ધરાયલું—તૃપ્ત થએલું; અસંતોષી. Adj. Not satiated—satisfied; discontented. Contrast Per. سير

અસેર, asêr. વિ૦ અગણીત, બેશુમાર; ઘણુંજ. Adj. Countless, innumerable; excessive.

અસ્બરી, asbarî. વિ૦ સેવટ આવેલું, સમાપ્ત થએલું; પુરૂં. Adj. Concluded, terminated; complete. Comp. Per. اسپري, سپري

સે-સરેશુતે, sê-sarêshutê. વિ૦ એક તૃત્યાંશ, ત્રીજો હિસ્સો. Adj. One-third; a third part.

અએદુન, aêdûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ તરેહ, એવી રીતે, એ પ્રમાણે. Adv. In this manner—way, accordingly. Per. ایدون

અગેન, અદીન, agên, adîn, ઉભયા૦ અ૦ પણ; ક્રિ૦ અ૦ જો; અગર; ત્યારે; જ્યાંસુધી, તે ઉપરથી, તે વખતે, એ રવેશે. Conj. But. Adv. If; then; as far as, thereupon, at that time, in this manner.

અ-દુઈ, a-duî. ના૦ બેફરેબ; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ. Subs. One who is not deceived; one of the names of the Almighty Creator. Comp. Av.

અ-બીન, a-bîn. વિ૦ નહીં જોનાર; જાહેર નહીં; છુપું, ખાનગી. Adj. Not seeing; not apparent—clear; secret, private. Comp. Per. نابینان

અબીન, ખબીન, abîn, khabîn. ના૦ મરદ—પુરૂષની છુપી ઈંદ્રી—અવયવ. Subs. *Pudendum viri.*

અસુ, આસુ, asu, âsû. વિ૦ છુટું, એલાહેદું, એક બોરદુ, એક જગાએ. Adj. Separate, apart, aside; in one place.

આઈઈન, આઈયેન, આઈએન, âiin, âiên, âîyên. ના૦ એક ગામનું નામ છે. Subs. Name of a village—town. See âsâ.

આદીન, આઈન, âdîn, âîn. ના૦ ઉપમા, દાખલો, દલીલ, આરાએશ; રશમ, આદત, એક ગામનું નામ છે. Subs. A simile; an example, an instance; argument;

ornament; usage, habit; name of a village—town.

આયન, âyan. નાo ધાતુ, ચાલ, રશમ, કાએદો, ટેવ. Subs. Metal, custom, usage, a rule, a habit. Av. = Sans. अयन् = Per. آئین

ખએ, khaê. નાo માછલીનાં ઈંડાં—ગરભ. Subs. The spawns of fish.

અએના, aênâ. ઉભયાo અo અથવા, યા. Conj. Or, either.

અ-દીના, a-dînâ. નાo ગેરઈનસાફ; બેદાદ, જુલમ. Subs. Injustice, iniquity; tyranny.

અસ્નીય, asniya. વિo દહાડાને લગતું, નાo હીંગામ. Adj. Relating to a day (lit.). Subs. Season, time. Av.

આસ્ના, âsnâ. વિo જાહેર, ખોલ્લું; પ્રસિદ્ધ, ચાલાંક, હુશિયાર. Adj. Apparent, open; generally known; nimble, intelligent.

દો-શનેહ, dô-sanêh. નાo બે ફટકા—ઝટકા—ઝપાટા; બે હથિઆર. Subs. Two strokes—stripes; two weapons. Prohib. + , , , = Av. Av. Rt. = Sans. श्रथ्.

અસ્નીય, asniya. વિo See asniya.

અ-સંગી, a-sangî. વિo ભાર વગરનું, હલકું. Adj. Not heavy, light. Prohib. + , = Per. سنگین

આઈનહા, âinhâ. નાo હીંગામ, વખત ; મોસમ. Subs. Season, time ; a recurrent period.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

હીવહા, hîvhâ. નાo ખરાબી, નુકશાન ; ગેરફાયદો ; તોટો. Subs. Evil ; harm, injury ; disadvantage ; loss.

અ-દીના-ઓમન્દી, a-dînâ-ômandî. વિo ગેરઈનસાફી ભરેલું ; જુલમી, બેદીન. Adj. Unjust, unfair, despotic ; irreligious.

અ-સોખરીગી, a-sôkhrîgî. નાo સોરખ નહીં, રાતી છાંટ—રંગ વગરનું. Subs. Want of redness, want of a red tincture.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

અ-દીનાઈ, a-dînâî. નાo ગેરઈનસાફી : બેદીની. Subs. Injustice ; irreligiousness ; ungodliness.

અ-સુદીએ, a-sûdîê. વિo બીનફાએદે, ફાએદાકારક નહીં તે. Adj. Disadvantageous, unprofitable, not lucrative. Comp. prohib. + = Av. Av. Rt. ⊨ Per.

અ-દીનાઈહેદ, a-dînâîhêd. ક્રિo બેઈનસાફી ખમે. V. May suffer injustice.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. નાo દેવને નહીં માનનારા ; બુતપરસ્ત નહીં તે ; એકજ ખોદાને માનનારા. Subs. Those that do not worship *Dêvs* (*i. e.* evil spirits) ; non-idolators ; believers in one true God. Av.

અ-દીનાન, a-dînân. ના૦ દયાનત—પ્રમાણીકપણાં વગરનાં—દીન વગરનાં માણસો. Subs. Faithless—dishonest—irreligious persons. Per. بی دینان

આઈનાન, âinân. ના૦ ઉપમાઓ, દાખલાઓ. Subs. Similes, examples, instances.

હીબવંદ, hîbvand. ના૦ પાહાડ—પર્વતનું પાણી. Subs. Mountain water.

અસ્નાન, યસ્નાન, asnân, yasnân. ના૦ આરાધના—બંદગી કરનાર ; પુંજનારા. Subs. Those that invoke—put up prayers ; worshippers.

અસુઆન, asûân. plural of asû—which see.

અદીન-ખોહ, adîn-khôh. ના૦ એવી ખાશીઅત. Subs. Such a nature—habit.

અ-દીન-ખોહ, a-dîn-khôh. વિ૦ વગર દીનની ખાશીઅતનું. Adj. Not of a religious mood—nature.

હીબવાન્ત, hibvânt. See hibvand.

અ-દીનાક, a-dînâk. વિ૦ બેદીન, કાફર, ઈનસાફ વગરનું. Adj. Irreligious, infidel; unjust. Comp. Per. بی دین

અ-શુખ્તન, a-sûkhtan. ક્રિ૦ નહીં બલવું—પ્રકાશવું. V. Not to burn, not to shine. Prohib. + = Av. Rt. = Sans. Rt. शुच् = Per. سوختن

અએવાર, aêvâr. ના૦ સૂર્ય અસ્ત પામવાનો વખત ; સમીસાંહાંજનો વખત. Subs. The time of sunset ; the evening.

[illegible] અસ્વાર, asvâr. નાં૦ ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર; પેહેલવાન, લડાયક. Subs. A rider; a hero, a warrior. Comp. Per. اسوار

[illegible] દો-દીનાર, dô-dinâr. નાં૦ બે દીનાર. Subs. Two *dinars*. Comp. Av. [illegible] [illegible]

[illegible] આસ્ન-ખેરદ, âsna-khêrad. નાં૦ જાતી—ખુદરતી અક્કલ—બુદ્ધિ. Subs. Natural intelligence. Comp. Av. [illegible] [illegible]

[illegible] આસ્ને-ખેરદ-ઓમનદી. âsnê-khêrad-ômandî. જાતીઅક્કલ ભરેલું. Adj. Possessing natural intelligence.

[illegible] અસ્વાર-તર, asvâr-tar. નાં૦ વધારે સરસ રીતે સવારી કરનાર. Subs. A more skilful rider.

[illegible] અયંગ, ayang. See [illegible] ahân, âhan.

[illegible] અ-શુદ, આસોગ, a-sûd, âsôg. વિ૦ ભુખું નહીં તે, ધરાએલું, તૃપ્ત થએલું. Adj. Not hungry, eaten to one's full, satisfied. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. क्षुध, क्षुधा.

[illegible] અએ-ગોશ, aê-gôsh. નાં૦ એક કાન. Subs. One ear. Comp. [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Per. گوش

[illegible] અગીન-શ, અદીન-શ, અદીની, aginash, adinash, adinî. ક્રિ૦ અ૦ જ્યારે તે; પણ—જો તે, ત્યારે તો તેનેભી, તેને લીધે. Gram. particle. But, if he (lit.); then he, when he; even to him; on that account.

[illegible] અદીન-શ, અગેન-શ, adina-sh, agêna-sh. ક્રિ૦ અ૦

÷ સર્વ૦ ત્યારે—તે પ્રમાણે—તે ઉપરથી તેને, adv. + pron. Then to him, thereupon to him, accordingly to him. (Comp. adv. + pron. suf. of 3rd pers. sing.)

અ-દીની, a-dînî. વિ૦ ઘેરવેલા, કાયદા—રીત પ્રમાણે નહીં, દીન વગરનું, અધરમી, દુરાચારી. Adj. Not according to established principles or customs; irreligious, impious, following evil practices. (Comp. + = Av. + sign of adj.).

અ-સનશ, a-sanash. વિ૦ નુકશાન—તંગી—ઝીઆન વગરનું. Adj. Free from harm—want—injury.

આહની, âhanî. વિ૦ લોઢાનું; લોહોડાની બનાવટનું. Adj. Consisting of iron ; made of iron.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See dô-sanêh.

આઈનીહા, âinihâ. ક્રિ૦ અ૦ એવી રીતથી ; ના૦ આએનાઓ. Adj. By such ways—means. Subs. Mirrors.

અએવગહન, aêvagahan. ના૦ કુસ્તી. *Kushti.*

અગીન-શાન, agîn-shân. ક્રિ૦ અ૦ + સર્વ, જ્યારે તેઓ પણ—જો તેઓ; ત્યારે તેઓ. Adv. pron. But if they; then they (lit.), when they, thereupon they. Comp. adv. + pron. suf. of 3rd pers. plu. See aginash.

આઈનશ્ને, âinashnê. ના૦ રોનક—શીંગાર કરવો. Subs. Adorning, decorating.

અ-સનશ્ની, a-sanashnî. See a-sanash.

અ-સનઝને-વફ્ર, a-sanazhnê-vafar. ના૦ બરફ-કરાંનું નહીં વરસવું—પડવું. Subs. No raining of snow or hail, no falling of sn ow. Prohib. + = Av. Av. Rt. Sans. Rt. स्निह + = Av. •Ay. Rt. Sans. Rt. वप्.

અગેનીઆવ, agêniâv. ના૦ મગજનું લોહી. Subs. Blood of the brain.

અસોબાર, અસુબાર, asôbâr, asubâr. See asuâr.

અ-સુદારી, અ-સરદારી, a-sudârí, a-sardârí. વિ૦ વગર ધણીઆતું, સરદારી વગરનું, અધિપતિપણાં—માલેકી—સત્તા વગરનું. Adj. Having no owner—leader, state of being without mastêry—command—authority, state of being without an editor—owner. Prohib. + = Av. = Per. سرداري

અસુબારી, asubârî. સવારી કરવી; Subs. Riding upon.

અ-સુબારીદન, a-sûbârídan. ક્રિ૦ નાઉમેદ થવું. નાઉમેદી થવી, આશા ભ્રષ્ટ થવી. V. To be disappointed—despaired, to be hopeless.

અ-દીની, a-dînî. ના૦ બેદીની, જુદદીની. Subs. Irreligiousness; belief in a foreign creed. Comp. Per. بي ديني

અસ્નીએ, asnîê. ના૦ દાહાડો, દિવસ. Subs. A day.

અંસુસ, asus. ના૦ ખતા, ગુનાહ, ભુલ. Subs. A crime, a fault, a sin; an error.

અ-સુદી, a-sudî. વિ૰ નુકશાનકારક, ફાયદા—હાંસલ—નફા વગરનું. Adj. Harmful, disadvantageous, unprofitable. Contrast Per. سودمند

અ-સંગી, a-sangî. See a-sangî.

સે-ગોબશ્ની, sê-gôbashnî. ના૰ ત્રણે વચન, યાને 'મનશ્ની,' 'ગવશ્ની' અને 'કુનશ્ની.' Subs. Three words (*i.e. manashnî, gavashnî,* and *kunashnî*).

અ-દીનીગાન, a-dînîgân. ના૰ દીન—ધર્મ વગરના લોકો; મઝહબ નહીં પાળનારાઓ. Subs. Irreligious persons; infidels.

અસુબશ્ને, asubashnê. ના૰ મળી જવું, ભેળઈ જવું; સામેલ થવું. Subs. Mixing up, becoming familiar; associating with.

આસોગશ્ને, âsôgashnê. ના૰ ખાધા વગર રેહેવું. Subs. Abstaining from food.

આસ્ની-ખેરદ, âsni-khêrad. ના૰ See âsnakêrad.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. ના૰ બુતપરસ્તો નહીં તે. યજ્દાં પ્રસ્તો. Subs. Worshippers of God; non-believers in Dêvs (evil spirits); non-idolators.

અગનીન, agnin. ક્રિ૰ અ૰ એક બારગી; એકદમ; એટલું છતાં. Adj. From one point of view, in one sense; at once; notwithstanding.

આઈનીન, âinin. ના૰ રેવાજ, રસમ, શીંગાર; આબરૂ, માન, મરતબો. Subs. Mode, usage, decoration; honour, respect, dignity.

આહનીન, âhanin. See âhani. âsinin.

અ-દીનીનદ, a-dininad. ક્રિ૦ તેઓ નહીં આપે. V. They may not give (something).

આઈયનીન-ગુન, âiyanin-gun. વિ૦ લોહોડાંના રંગનું; લોહોડાં જેવું સખ્ત. Adj. Iron-colored; hard as iron.

આઈયનીનીન, âiyaninin. See âhani.

આઈયનીન, âiyanin. See âhani.

અ-શોઈન, a-sôin. વિ૦ કાંજી—લાહી—સરસનું નહીં બનાવેલું. Adj. Not made of starch—paste, not made of glue.

અ-દીની, a-dîni. વિ૦ અધરમી. Adj. Irreligious.

ખસ્વેદ, khasvêd. ક્રિ૦ બીહે, ડર કરે. V. May dread—fear.

આસ્નીદાર, âsnidâr. ના૦ મોબેદોના એક પંથનું નામ જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોય છે. Subs. An order of Mobêds whose business is to administer ablution for purposes of sanctification. Comp. Av. , Pehl.

અ- દીનીદન, a-dînîdan. ક્રિ૦ અ૦ અધરમી થવું; પોતાની દીન તજી દેવી. V. To be irreligious; to apostatize.

આસુગ-તુમ, âsug-tum. વિ૦ ઘણુંજ ધરાએલું. Adj. Most satisfied, extremely satiated.

આસ્નીદે, âsnidê. વિ૦ દાનાવ, શિખેલો, સમજુ, શીઆણો. Adj. Wise, learned, sensible.

અએદુન, aêdûn. See aêdûn.

અદીન, adin. ક્રિ૦ અ૦ ત્યારે, તે ઉપરથી, જો, વળી, હીઆં, જેઆરે, એ રવેશે. Adv. Then, consequently; if; also; here; when; in this manner.

અ-દીન, a-din. વિ૦ દીઆંનત વગરનું, અનીતિવાળું, બેદીન. Adj. Irreligious, immoral, dishonest. Per. بی دین

અબીન, abîn. વિ૦ હમેલદાર. Adj. Pregnant.

અ-બીન, a-bîn. See a-bîn.

આઈન, âin. See âsâ.

આઈઈન, âiin. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—રીતે. Adv. In this way—manner.

આઈએન, આહન, âiên, âhan. See âhan.

આચીન, âchin. ના૦ ચીન દેશના લોકો, ચીનાઓ. Subs. The Chinese.

આદીનો, âdinô. ના૦ ખ્રીસ્તીઓનો ખોદા. Subs. The scripture name of the Supreme Being.

આસીન, 'âsin. ના૦ વિનંતી, કાલાવાલા, ઉપકાર, હેસાન. Subs. Entreaty, earnest beseeching; an obligation, a favour.

આસુન, âsun. ક્રિ૦ અ૦ તે વખતે, ત્યારે, જ્યારે, તે ઉપરથી, તે માફક, પણ; જો; હજુર, હમણા, એ રવેશે. Adv. At that time, then; when consequently; according to that; but; if; still; now; in this manner.

અ-જીનાક, a-jînâk. See a-jînâk.

આ-ગુરાક, â-gurâk. ના૦ તે હાવનીમ. Subs. That *Hâvanîm.*

અ-સુવાર, a-suvâr. See asudârî.

અસોવાર, asôvâr. See asvâr.

દો-દીનાર, dô-dinâr. See dô-dinâr.

આસ્ને-ખેરદી, âsnê-khêradî. વિ० જાતી—ખુદ-રતી અક્કલને લગતું. Adj. Pertaining to natural intelligence.

અસ્નવદ', asnavad. ના० એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Av.

અદીને-શ, આસુન-શ, adinê-sh, âsuna-sh. See adina-sh.

અદીન-શાન, adin-shân. See agên-shân.

આસુન-શુન, âsun-shun. સર્વ० ત્યારે તેઓ. Pron. Then they (lit.)

અએ-ગોબાક, âê-gôbâk. ના० એક સાક્ષી—સાહેદી. Subs. One witness.

આસ્નેદ-ખેરદ, âsnêd-khêrad. See âsna-khêrad.

અ-દીની, a-dînî. વિ० અધરમી, દીન વગરનું, બેદીન, દુરાચારી. Adj. Irreligious; ungodly, following evil practices. Comp. Per. بي دين

આહન્ની, âhannê. See âhanî.

આસ્નીદે, âsnîdê. See âsnidê.

અ-દીની-તગે, a-dinî-tagê. વિ० દીન—ધરમને લગતા જોસ—દીલસોજી વગરનું. Adj. Void of religious zeal—ardour.

અસ્નવદ-ગર, asnavad-gar. ના૦ 'અસ્નવદ' નામનો પાહાડ. Subs. The *Asnavad* mountain. Comp. Av.

આઈએને-વદાખ્તે, âiênê-vadâkhtê. ના૦ ભઠ્ઠીમાં ગરમ કીધેલું લોહું; કોઈબી તાવેલી ધાતુ. Subs. Iron heated in a furnace; any metal heated to a red heat.

આસુનીન, âsunin. જો આએ, અગર પેલું. If this, if that (lit.)

અ-દીનીક, a-dînîk. વિ૦ અધરમી. Adj. Irreligious.

અએદુન, aêdûn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. Adv. In this manner.

આસ્નવન્દ-કુન્દરી, âsnavand-kundarî. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

આસુન-ચ, âsuna-cha. ઉભયા૦ અ૦ જો; તોપણ. Conj. If; however.

અ-સન્દે, a-sandê વિ૦ આળસુ નહીં; ચાલાક. Adj. Not idle; active.

અસ્નવદ, asnavad. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp: Av.

આશુન-તુ, âsun-tû. જેવારે તું. When thou (lit.)

અસ્નવદ-ગાહ, asnavad-gâh. ના૦ ઓસ્તુવદ ગાથા; બીજા ગાથાનું નામ. Subs. *Oshtavad Gâthâ* (name of the second Gâthâ). Comp. , Pehl.

આઇયેન-તન, âiyên-tan. વિ૦ લોઢાના જેવા બદન—શરીરનું. Adj. Of an iron constitution.

અ-દીન-તન, a-din-tan. ના૦ અધરમી માણસનું શરીર, અધરમી માણસ. Subs. The body of an irreligious man, an irreligious man.

આસુન-તન, âsun-tan. જ્યારે તન—શરીર..When the body (lit.)

અસન્દેહ, asandêh. See a-sandê.

આસ્નીદે, âsnidê. See âsnidê.

આસ્નુદે, âsnudê. ના૦ તેજ, પ્રતાપ, દબદબો. Subs. Lustre; grandeur, majesty, pomp.

આસ્નીદે-ખેરદ, âsnidê-khêrad. See âsnêd-khêrad.

અ-ગૂમાન, a-gûmân. વિ૦ શક વગરનું, બેશક, બેગુમાન. Adj. Undoubted; doubtless.

અ-થનુર, a-thanur. વિ૦ કામઠાં વગરનું. Adj. Having no bow. Contrast. Av. , Sans. धन्वन्.

દો-સનુર, dô-sanûr. ના૦ બે સ્નાયુ—રગ—નસ. Subs. Two muscles—tendons, two sinews. Av. Av. Rt. = to extend, to stretch.

અદીવક, અએવક, adivak, aêvak. સંખ્યા. વિ૦ એક. Numer. adj. One.

અ-શુક, a-sûk. વિ૦ બીનફાએદે, વગર હાંસેલનું. Adj. Profitless, void of gain—advantage. Prohib. + Av. Av. Rt.

આઇને, âinê. ના૦ રોનક, રવેશ, રીત. Subs. Elegance, beauty; custom; manner.

દો-શુએ, દો-અવે, dô-suê, dô-avê. ના૦ બંને બાજુ, બેઉ તરફ, બે ભાગ. Subs. Both sides, two sides, two parts. = Av. + = Per. سوے، سو

અંગેન-ચ, અદીન-ચ, agêna-cha, adina-cha. See agên, adin.

અગેન-ચ-શ, agen-cha-sh. અગર—જો તેભી. If he also (lit.)

અ-સુજીદાર, a-sujidâr. વિ૦ રોશન નહીં કરનાર—આપનાર. Adj. Not making bright; not giving lustre.

અગેન્-અત્, agên-at. ક્રિ૦ અ૦ ત્યારે તું. Adv. Then thou (lit.)

અ-સુદ, a-sud. વિ૦ વગર ફાયદાનું. Adj. Unprofitable. Contrast Per. سود

અસુદ, asud. વિ૦ નેકીવાળું; પવિત્રાઈ—પરહેજગારી ભરેલું. Adj. Virtuous; pious, devout.

આસુદ, âsud. વિ૦ સુખી; નીરાંત; મેહેનતથી વેગળું. Adj. Happy; at rest; free from trouble—labour.

અ-સુદાન, a-sudân. Plural of asud, which see.

આસુદાન, âsudân. Plural of âsud, which see.

હસુદાન, hasudân. ના૦ અદેખાઓ, એકલપેટાઓ. Subs. Envious persons; selfish men.

અ-સુદાક, a-sudâk. વિ૦ ગેરફાયદો કરનાર, નુકશાનકારક. Adj. Disadvantageous; hurtful.

આસ્નતાર, âsnatâr. See âsnîdâr.

અ-સુદારી, a-sudârî. વિ૦ સરદારી—સાહેબી નહીં ભોગવતું; બીન ફાયદાકારક. Adj. Not ruling, not exercising authority. Contrast Per. سرداري

અ-સુદી, a-sudî. See a-sudî. Pâz.

અ-સુદી, a-sûdî. See a-sudî.

અ-સુદીનાક, a-sudînâk. See asudâk.

અ-સુદીનીદન, a-sudînîdan. ક્રિ૦ ફાયદાકારક નહીં થવું, ગેરફાયદો કરવો. V. Not to be advantageous; to cause disadvantage.

અસન્દે, asandê. See a-sandê.

અ-સુદે, a-sudê. See a-sudî.

અ-સુદગી, a-sudgî. ના૦ ગેરફાએદો; તોટો. Subs. Disadvantage; loss.

અ-સંદગી, a-sandgî. વિ૦ સુસ્ત નહીં; ઠોઠ—વગર અક્કલનું નહીં તે. Adj. Not lazy—indolent; not dull—senseless.

આસુદગી, âsudagî. ના૦ નીરાંતપણું, શાંતી; સુખ. Subs. Rest, quiet; happiness. Per. آسودگي

અ-સનદગીહા, a-sandgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર કાહેલીથી. Adv. Not lazily—indolently.

67

𐬁𐬯𐬏𐬛𐬔𐬍𐬵𐬁 આસુદગીહા, âsûdgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આસુદાપણાંથી, સુખથી. Adv. With ease, happily.

𐬀𐬛𐬎𐬞 અદુપ, adup. ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા. Conjunc. Or, either.

𐬛𐬋𐬯𐬏𐬞𐬙 દો-સુપ્ત, dô-sûpt. ના૦ બે—બંને ખભાં, બેઉ ખાંધ. Subs. Two shoulders. Comp. 𐬛 = Av. 𐬛𐬎𐬎𐬀 + 𐬯𐬎𐬞𐬙 = Av. 𐬯𐬎𐬞𐬙𐬀 = Sans. शुप्ति = Per. سفت

𐬀𐬯𐬎𐬟𐬙𐬀𐬥 અ-સુફ્તન, a-suftan. ક્રિ૦ નહીં વિંધવું, વેહે—આંધરૂ નહીં પાડવું. V. Not to bore—perforate. Contrast Per. سفتن

𐬁𐬯𐬏𐬞𐬙𐬀𐬥 આસુપતન, âsûptan. ક્રિ૦ વેહે—સુરાખ પાડવો, ઉથલપાથલ કરવું. V. To bore, to perforate. Prefix 𐬀 = Av. 𐬀 + 𐬯𐬎𐬞𐬙𐬀𐬥 = Av. Rt. 𐬯𐬎𐬞 = Sans. Rt. शुप = Per. سفتن

𐬀𐬔𐬉𐬥𐬀𐬨 અગેન-અમ, અદીન-અમ, agên-am, adîn-am. ક્રિ૦ અ૦ પણ મને, પણ મારે વિશે, તોપણ હું; ત્યારે હું—મેં, ત્યારે—એ પ્રમાણે—તે ઉપરથી મને. Adv. But to me—about me; however I; then I (lit.), then to me, thereupon to me, accordingly to me. Comp. 𐬀𐬔𐬉𐬥 adv. + 𐬨 pron. Suf. of 1st pers. sing.

𐬁𐬯𐬎𐬨 આસુમ, એસુમ, âsum, êsum. ના૦ કાઠી, સુખડ. Subs. Firewood; sandalwood. Comp. Pehl.

𐬊𐬌𐬏𐬨 ઓયુમ, ôyûm. સર્વ૦ મને. Pron. To me; me.

𐬀𐬛𐬀𐬌𐬎𐬨 અ-દયુમ, a-dayum. વિ૦ દશમા વગર, દશમે દાહાડે નહીં. Adj. Without performing the ceremony on the tenth day after one's death; not on the tenth day.

સે-યુમ, sê-yum. ના૦ ત્રણ દાહાડા, ફક્ત ત્રણ દાહાડા. Subs. Three days; only three days.

અદીમ, adîm. ના૦ દમ, સાસ. Subs. Breath.

અ-દીઉર, a-dîûr. વિ૦ દરૂન—ખોરાક વગર. ના૦ બાહેલા દરૂન. Adj. Without *Darun*-food. Subs. Unhallowed *Darun*.

અનદર, andar. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, માં; નીચે. Prep. In, within, into; below, under. Comp. Av. , Pehl. , Sans. अन्तर. Per. اندر

અસુર, આસોર, asur, âsôr. ના૦ ગઈ પરમનો દિવસ—દાહાડો. Subs. Day before yesterday.

આસુર, âsura. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

આસુર, âsur. ના૦ પોહોર; વખત. Subs. An eighth part of the day, equal to three hours; time.

આસુરી, âsurî. ના૦ અથોરનાનનું કામ; આસીરીઅન લોકોની ભાષા—બોલી. Subs. The business of an *Athornân;* the Assyrian language.

અસુરી, અથુરી, asurî, athurî. વિ૦ અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to an *Athornân*.

આસુરી, âsurî. વિ૦ આસીરીઅન ભાષાને લગતું. Adj. Relating to the Assyrian language.

અ-સુર-સ્તાન, a-sûra-stân. ના૦ જશન—ખુશી વગરનું મથક. Subs. A place without feasting—jollity. Priv. + = Per. سور; = Per. suffix. ستان

આસ્વરીક, âsvarîk. ના૦ પાંદડાં, પાતરાં ; કન્યારાશી. Subs. Leaves; Virgo (a constellation of the zodiac).

અદ્દવર્જ, advarj. વિ૦ ઘણુંજ સરસ. Adj. Most excellent.

ખદ્દવર્જ, khadvarj. ના૦ એક મરતબે. Subs. One time.

અબદે, abadê. વિ૦ શરૂઆત વગરનું તે ; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. Adj. Having no beginning; one of the names of the divine Creator. Comp. Ar. ابدي, ابد

આસે, âsê. ના૦ ખેતી, ખેતી કરવાને સારૂ તૈયાર કરેલી જગા. Subs. Agriculture; ground prepared for cultivation.

એસ્ક, êska. ના૦ આજાર, દુ:ખ. Subs. Disease, illness, ailment. Av. Comp. Pehl.

સસક, ર-ર-ર-ર-દ, sasak, ra-ra-ra-ra-da. સંખ્યા૦ વિ૦ હેંશી ને દશ, નેવું, ૯૦. Numer. Adj. Eighty and ten, ninety, 90.

સસક, sasak. See, sasak.

આસીઆએ. âsîâê. ના૦ ઘંટી, ચક્કી. Subs. A hand-mill.

અસગહન, asgahan. વિ૦ આલસુ. Adj. Lazy, indolent.

યસ્નાન, yasnân. ના૦ આરાધના—બંદગી કરનાર; પુજનાર. Subs. Adorers, those who put up prayers.

અસ્કહુનાન, askahunân. ના૦ આલસાઈનો દેવ. Subs. The demon of sloth—indolence.

આસેહ, âsêh. ના૦ ખેતી; ખેતી કરવા લાએકની જમીન. Subs. Agriculture; land fit for tillage.

ખસ્કારશ્ની, khaskârashnî. ના૦ ડહાપણ, સમજ. Subs. Wisdom, sense.. Pâz.

ખસ્કારીદન, khaskârîdan. ક્રિ૦ સમજવું; દુર અંદેશો કરવો; આગમચથી જોવું. V. To understand, to know; to forecast; to foresee.

અસ્કન્દ, askand. ના૦ હમબીસ્તર નહીં થયલી—મરદની પાસે ન ગયલી ઓરત. Subs. A woman who has had no carnal knowledge of man. Comp. Av.

અસ્કુન, askun. ના૦ એક દરિઆનું નામ છે. Subs. Name of a sea.

અસ્કોફ, askôf. ના૦ અગાસી,; છજ્જું. Subs. An open gallery; eaves.

સસક-રઘ, sasak-ragh. સં૦ વિ૦ નેવું હજાર, ૯૦૦૦૦. Numer. Adj. Ninety thousand, 90,000.

અસ્ઘદે, asghadê. ના૦ અરધું બલેલું લાકડું. Subs. Half-burnt wood.

આઈએજ, aîêz. ના૦ આતશની ચીણગારી. Subs. sparks of fire. Per. ایز

અબેજ, અએઝ, abez, aêzh. ના૦ આતશની ચીણગારી. Subs. Sparks of fire. Per. ابیز, ابیژ, اییز.

અસ્પ, aspa. ના૰ ઘોડો. Subs. A horse. Av. = Sans. अश्व = Per. اسپ, اسب

અ-સેજ, a-sêj. વિ૰ નાશ પામે નહીં એવું. Adj. Not liable to perish; not subject to decay. Comp. Av.

અ-સેપાહી, a-sêpâhî. વિ૰ લશ્કર—સિપાહી વિનાનું. Adj. Having no army—soldiers. Per. بي سپاه

અ-સઝેશ્ને, a-sazêshnê. વિ૰ નાલાયક, અઘટિત. Adj. Unworthy, improper.

એસ્ફહાન, êsfahân. ના૰ ઈસ્ફહાન, ઈરાનમાં આવેલું એક શેહેર. Subs. Ispahân (one of the cities of Persia). Per. اصفهان

આસ્વીઆન, âsvîân. ના૰ આથવીઆન, જે પાદશાહ જમશેદનો ભાઈ, અને પાદશાહ ફરેદુનનો કાકો થાયછે; એ શખ્સ પરહેજગાર હતો. Subs. *Âthvyân* (brother of king Jamsheed, and the paternal uncle of king Feridoon); he was a pious man. Comp. Av.

અસ્પ-અશતર, aspa-ashtar. ના૰ ઘોડાનો ચાબુક; Subs. A horsewhip. Comp. Av.

અ-સઝાઈ, a-sazâî. ના૰ નાલાએકી. Subs. Impropriety, unfitness.

અ-સેપાસ, a-sêpâs. વિ૰ ઉપકાર નહીં માનનાર, અધીરૂં. Adj. Unthankful; impatient. Per. ناسپاس

અ-સઝાએશની, a-sazâêshnî. ના૰ નાશઝવારી, નાલાએકી. Subs. Unworthiness; impropriety.

અએવાન, aêvân. નાo મેહેલ ; મ્હોટો ઓરડો ; દરબાર. Subs. A palace; a hall, court. Per. ایوان

અ-સજાક, a-sazâk. See a-sazêshnê. વિo કજોડ, વિરૂધ, વિપરીત, એકેકથી ઉલટું. Adj. Incongruous, incompatible, inconsistent.

અ-સજાક-શ, a-sazâka-sh. વિo તે નાલાએક. Adj. He or that unworthy (lit.)

અ-સજાગી, a-sazâgî. નાo નાલાએકી. Subs. Unworthiness.

અ-સજાકીહા, a-sazâkîhâ. ક્રિo અo નાલાએકી ભરેલી રીતે, નાલાએકીથી, અઘટીત રીતે, ખરાબ—બુરી રીતે. Adv. In an unworthy manner, unbecomingly, improperly, unsuitably, badly. Prohib. + = Per. سزا + Adv. suf.

અ-સજાકવાર, a-sazâkvâr, વિo નાલાએક, અણ-ઘટતું. Adj. Unworthy, undeserving, improper. Per. سزاوار

અ-સેંજાદ, a-ṣazâd. ક્રિo નાલાએક થાએ, ગુજરે, જાએ. V. May become unworthy; may pass away—roll on.

અએવાર, aêvâr. નાo ઓજીરન ઘેહેનો વખત, સૂર્યે અસ્ત પામવાનો વખત, સમીસાંહાંજ. Subs. The time of the *Ozîran Gêh*; the latter part and close of the day; evening.

અસ્પારેહ, aspârêh. નાo ઓજીરન ઘેહેનો વખત. Subs. The time of the *Ozîran Gêh*.

અસ્ફારે, asfârê. See aêvâr.

અસ્પારમ, aspâram. ના૦ એકવીસ નુસ્ક મધેના એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of one of the twenty-one Nôsks.

અએવઘહાનં, aêvaghahân. ના૦ કુશ્તી, પેહેરવું. Subs. *Koshtî*; a sacred girdle worn by a Zoroastrian round the waist; putting on (clothes).

અ-સજશાન, a-sazashân. ના૦ નાલાએક—આબરૂ વગરના પુરૂષો. Subs. Unworthy—disreputable persons.

અસ્ફેહાન, asfêhân. ના૦ "માહરોએ" નામનું આલાત, જે યજશ્નેની ક્રિયા કરવામાં આવેછે તેમાં લીધામાં આવેછે. Subs. One of the ceremonial vessels or apparatus in the celebration of the Izashné, called from its crescent-shaped tops, *mâh-rû*.

અએવગહાનેદ, aêvagahânêd. ક્રિ૦ આસપાસ વીટાલે. V. May wrap closely about; may gird.

અએવીઆઘહન, aêvîâghahan. ના૦ એવ્યંઘહન, જે પાવ મેહેલની કીરીઆ મધે બરસમ બાંધવાને સારૂ ખજુરીની પાતરીની બનાવવામાં આવે છે, કુસ્તી. Subs. The girdle or tie, prepared from a leaflet of the date-palm, with which the Barsom is to be tied together; *koshtî*.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. ના૦ અભ્યાસ કરવો; શિખવું; કુસ્તી બાંધનાર. Subs. Studying, learning; one who girds round the *koshtî*.

અ-એવ્યાસ્તી, a-êviâstî. ના૦ અભ્યાસ નહીં કરવો. Subs. Not studying.

અએવ્યાસ્તશની, aêvyâstashnî. ના૦ પેહેરવું; અભ્યાસ કરવો, કુશ્તી. Subs. Putting on (clothes); studying; *Koshtî.*

અએવ્યાસ્તે, aêvyâstê. ભૂ૦ કૃ૦ આસપાસ વીટાલેલું; અભ્યાસ કીધેલું; જ્ઞાન મેલવેલું, વાલીને. Past. Part. Girded round (lit.); studied; acquired knowledge; having twisted—bent.

અએવ્યાસ્તન, aêvyâstan. ક્રિ૦ પેહેરવું; કુશ્તી બાંધવી; અભ્યાસ કરવો, શિખવું. V. To put on (clothes); to gird up the *Koshtî* round the waist; to learn; to study.

અએવગહીનેદ, aêvagahînêd. ક્રિ૦ પેહેરે, આસપાસ વીટાલે, અભ્યાસ કરે. V. May put on (clothes); may wrap closely about; may study.

અઈવગહીન, aîvagahîn. See , aêbagahân.

અસ્પશીદ, aspashîd. ક્રિ૦ દુરઅંદેશો કરે. V. May foresee.

અ-સેજ઼ગાન, a-sêzgân. વિ૦ અવિનાશી; અમર. Adj. plu. Imperishable; immortal.

અ-સજ઼શની, a-sazashnî. ના૦ નાલાયકી, અઘટિતપણું. Subs. Unworthiness; unfitness.

અ-સજ઼શની, a-sazashnî. વિ૦ નાલાયક, અણઘટતું. Adj. Unworthy, improper.

અ-સજ઼શનીગી, a-sazashnîgî. ના૦ નાલાયકી. Subs. Unworthiness.

અએવીઆનઘહન, aêvîângahan. See aêvagahân.

અએવ્યાકસ્ત, aêvîakast. નાο બેઠક, વિο ખબરદાર. Subs. A seat. Adj. Clever.

અસ્વદાદ, asvadâd. વિο ખબરદાર, હુશિઆર. Adj. Skilful, well-versed; intelligent.

અસ્પ-બારે, aspa-bârê. નાο સરસ ઘોડો; બોજે—ભાર ઉઠાવનાર ઘોડો. Subs. An excellent horse; a draft-horse.

અસ્પિગાન, aspigân. નાο ઘોડીઓ. Subs. Mares.

અસ્પીગાનાન, aspîgânân. See âsvîgân.

અએવેસ્રુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. નાο ચોથી ઘેહેનું નામ, તથા તેની ઉપરનો મવકેલ ફરેસ્તો. Subs. Name of the fourth *Gêh* or sub-division of the day; also the angel presiding over it.

અએવસ્ત, aêvast. See aêvyâst.

અસ્પસ્તાન, aspastân. નાο ઘોડાનો તબીલો. Subs. A horse-stable.

અ-સઝીનીદન, a-sazînîdan. ક્રિο જતું ન રેહેવું; પાયદાર—કાયમ રેહેવું; લાયક નહીં થવું. V. Not to pass away; to be everlasting; not to be worthy.

અ-સેઝીન, a-sêzîn. See a-sêzî.

અ-સઝેદ, a-sazêd. ક્રિο નહીં જતું રહે—લાયક થાય. V. May not pass away; may not become worthy.

અ-સ્પીત, a-spît. વિο સફેદ—ઉજળું નહીં; નાપાક,

અપવિત્ર. Adj. Not white—fair; not pure; unholy.

અ-સંજીદન, a-sazîdan. See a-sazînîdan. સજાવોર ન થાવું, ન શોભવું. Not to be deserving—fitting, not to look well or elegant. Prohib. × = Av. Av. Rt. = Per. سزيدن

અસ્પનાર, aspnâr. ના० જેવર. Subs. Ornaments, jewels.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. ના० મશહુર થએલાઓ. Subs. Those that are well-known.

અસ્પનારગાની, aspanârgânî. વિ० આરાસ્તગી આપનારૂં. Adj. Embellishing, giving ornament to.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. ના० આરાસ્તગી આપનારાઓ. Subs. Those that add ornament to; those that decorate.

અસ્પનારગાનીતર, aspanârgânîtar. વિ० વધારે આરાસ્તગી આપનારૂં. Adj. Giving more embellishment.

અસ્પનદીઆર, Aspandiâr. ના० અસ્પનદીઆર; ગુરતાસ્પ પાદશાહના વડા છોકરાનું નામ, જેને "રૂઈન-તન" ઇઆને પીત્તલના જેવી દેહનો કરીને કહેતા હતા. એ પેહેલવાન વિશે એવું કહેલું છે કે લડાઈમાં એના બદનની ઉપર કોઈબી હથિયાર લાગતું નહીં હતું. એણે પોતાના બાપની તરફથી ઘણીએક લડાઈઓ જીતી, અને મુલકોને હાત કરી લીધા હતા. આખેરે એ બહાદૂર નર નામાંકિત રૂસ્તમ પેહેલવાનને હાતે તેની બેહુ આંખમાં તીર મારયાથી મરણ પામ્યો. Subs.

Aspandiar; the name of the eldest son of King Gushtâsp, called *Ruin-tan* or brass-framed. It is said of this hero that his body was invulnerable in battle. He had successfully fought several battles, and conquered many countries on behalf of his father. At last this brave warrior died of the arrows shot into his eyes by the famous *Rustom*. Per. اسفندیار

અસ્ફ઼-દાજ઼, Asphandâz. ના૦ અસ્પંદારમદ મહિનો; અસ્પંદારમદરોજ઼. Subs. The last month of every year; the fifth day of every month.

અસ્પ-દાદ, Aspandâd. See Aspandiâr.

અસ્પે-દીનોદે, aspê-dinôdê. ના૦ ઘોડી. Subs. A mare. Comp. Per.

અસ્પુનતન, aspunatan. ક્રિ૦ જોવું; દોડાવવું. V. To see; to make or have to run; to send forthwith.

અ-સપુકીહા, a-sapukîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મુશ્કેલીથી; જોર જુલમથી. Adv. With difficulty; forcibly.

અસ્પ-ન્જ઼, aspanj. ના૦ મકાન, ઉતારો, ધર્મશાળા. Subs. A residence; a halting place; an inn. Comp. Per. سپنج

અસ્પ-ન્જાની, aspanjânî. See aspanj.

અસ્ફ઼-દમદ, Asphandmad. ના૦ ત્રીજા ગાથાનું નામ. Subs. Name of the third Gâthâ. Comp. Av. , Pehl.

અ-સેપોર, a-sêpor. વિ૦ પુરતું નહીં, અપૂર્ણ, અધુરૂં,

ખામીવાળું, ઓછું. Adj. Insufficient, imperfect, incomplete, defective, less, deficient. Per. سپرکر , سپري

અ-સ્પુરીગીએ, a-spurîgîê. વિ० પુરાતમ નહીં, અધુરૂં, અશુધ્ધ. Adj. Not ancient—antique; imperfect, inaccurate, incorrect.

અ-સેપોરીદન, a-sêpôrîdan. ક્રિ० છેડો ન આણવો, પુરૂં ન કરવું, અધુરૂં રાખવું. V. Not to finish—complete, not to give the last finish, not to bring to an end, to leave unfinished—incomplete. Prohib. + = Per. سپريدن

અ-સંજગીહા, a-sazagîhâ. વિ० પ્રમાણ પરમાણેનુ નહીં. Adj. Disproportionate.

અ-સેપજગી, a-sêpazgi. વિ० ચુગલી—નીંદા—આલ—તોહોમત—કલંક—બદગોઈ વગરનું. Adj. Free from slander—calumny—backbiting, free from any calumnious accusation or aspersion—unspotted, unstained. Prohib. + = Av. + afst. suf. = Per. سپزگي

આગેવર, âgêvar. ના० જેહદાન, ગર્ભસ્થાન. Subs. The womb; the uterus of a female.

અસ્પરીસ, asparîs. See asparâs.

અસ્પરાસ, અસ્પરીસ, asparâs, asparîs. ના० ઘોડાનો રસ્તો; ચોરસ; મેદાન; એક જાતનું માપ; એક ઘોડો ચાલીશકે એટલો રસ્તો. Subs. A way for horses; a square; a plain, a meadow; a kind of measure; a road long enough for a horse to be exercised.

અસ્પરાસ, asprâs. See asparâs.

અસ્પરાન, asparân. ના૦ ઘોડાનો તબેલો. Subs. A horse-stable.

અસ્પરી, asparî. વિ૦ પૂરૂં, તમામ. Adj. Complete, perfect. Comp. Per. سپري

અસ્પરીશ, asparîsh. See asparâs.

અસ્પરસ્પ, asparasp. See asparâs.

અસ્પરીક, asparík. See asparâs.

અસ્જરહ, asjarah. ના૦ જેહેરની મીશાલની એક ચીજ કે જે દોજખીઓને ખાવા માટે આપેછે. Subs. A substance like poison given to those residing in hell.

અએજ઼, ayêz. See aiêz.

અબીજ઼, abîz. See abêzh.

અ-સજ઼ેદ, a-sazêd. ક્રિ૦ નહીં ચાલે—જાય; લાએક નહીં થાએ. V. May not walk—go; may not be worthy. Comp. Per. نسزد

અ-સજ઼દ-ગુન, a-sazad-gûn. વિ૦ દેહેશત—ભય વગરનું, કરૂર નહીં, દયાળુ. Adj. Not dreadful—frightful; not cruel, merciful. Per. سزگي

અ-સેજ઼-દર, a-sêz-dar. વિ૦ કાંટાદાર નહીં, કાંટા વગરનું. Adj. Not thorny—prickly. Prohib. + , = Av.

અ-સેજ઼-દર, a-sêz--dar. See a-sez-dar.

અસ્ત, ast. ક્રિ૦ તે છે. V. Is (3rd sing. pres.). Av. , است, هست

અસ્ત, ast. ના૦ કાસદ. Subs. A messenger. Av. Av. Rt. , = Sans. अश.

અસ્ત, ast. ના૦ તન, બદન, શરીર, હાડ, હાડકું. Subs. The body, the frame or material substance of an animal, make of a man, a bone. Av. , = Sans. अश्थन्, अस्थि = Per. استخوان

અસદ, asad. See âhan.

આઈએત, âiêt. ક્રિ૦ લાવે, મંગાવે. V. May bring —send for.

આસ્ત, âsta. વિ૦ જાતી, કુદરતી. Adj. Natural, innate as âstakherad.

આસ્ત, âst. ના૦ સુલેહ, દોસ્તી, મિત્રાચારી. Subs. Peace, amity, friendship. Comp. Pehl.

હસ્ત, hast. ના૦ હસ્તી; દુનિયાં. Subs. Existence; the world. Comp. Per. هستی

અસ્તા, astâ. ના૦ અવસ્તા. Subs. The Avesta. Comp. Per. استا

એસ્તા, êstâ. ના૦ વખાણ, તારીફ, બયાન. Subs. Praise, commendation; description.

અસ્તાખ, astâkh. વિ૦ મગરૂર, ગર્વિષ્ટ; બેઅદબ. Adj. Proud, boastful; uncivil. Per. گستاخ

અસ્તખાનાન, astakhânân. ના૦ હાડકાંઓ; દુનિયા, પૃથ્વી. Subs. Bones; the world, the earth.

આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ ફાયદેમંદ—નફા ભરેલું થાયછે. V. Becomes advantageous—profitable.

ઓસ્તખાન, ôstakhân. See asta.

અસ્ત-અએ, asta-aê. ના૦ એક હાડકું. Subs. One bone.

અ-સ્તાઇ, a-stâî. વિ૦ આએ દુનિયાનું નહીં, પેલી દુનિયાનું. Adj. Not relating to this world; pertaining to the next world.

અ-શેતાએશન, a-setâêshna. ના૦ તારીફ ન કરવી, બદગોઈ, નિંદા. Subs. Want of praise—eulogy, slander, backbiting. Prohib. + crd. of = Av. Av. Rt. Sans. स्तुति Sans. Rt. स्तु. abst. suf. = Per. ستایش

અ-સેતાએશની, a-sêtâêshnî. વિ૦ તારીફ—આરાધનાને નહીં લાયક. Adj. Not worthy of being praised—invoked.

અ-સેતાએશને, a-sêtâêshnê. ના૦ વખાણ—આરાધના નહીં કરવી. Subs. Not praising—invoking.

અ-સેતાએશ્ની, a-sêtâêshnî. See a-sêtâêshnî.

અ-સેતાએન્દ, a-sêtâênd. ક્રિ૦ સ્તુતિ—વખાણ નહીં કરે. V. May not praise—glorify (3rd per. plu.)

અ-સ્તાઈનેદ, a-stâined. ક્રિ૦ વખાણ નહીં કરાવે. Not have (him or it) praised. Comp. Per. نستایند

અ-સ્તાઈનેદ-રદ, a-stâinêd-rad. વિ૦ વાલી (અથવા માબાપ)ના બચાવમાં નહીં રહેલી. Adj. Not

under the protection of a guardian (or parents) […] = Av. […] (See Vend. Farg. 15, paras. 9, 11, 13, 15, 18.)

[…] અ-સેતાઈદન, a-sêtâidan. ક્રિ૦ બદગોઈ—નિંદા કરવી, ખરાબ બોલવું, તારીફ ન કરવી, આશીરવાદ ન દેવો, ઉપકાર ન માનવો. V. To slander, to backbite, to speak evil; not to praise—bless; not to thank.

[…] આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. See […] âstâinêd.

[…] આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ બેસે, બેઠક—જગ્યા લે; ફાયદો મેળવે. V. May sit; may occupy a seat; may profit.

[…] અ-સ્તાઈદાર, a-stâîdâr. ના૦ તારીફ—સ્તુતિ નહીં કરનાર. Subs. One who does not praise—commend.

[…] અસ્તહીદન, astahîdan. ક્રિ૦ મારામારી—કજીઓ—કંકાસ—ફીતનો કરવો. V. To quarrel, to wrangle; to revolt.

[…] આસ્તાન, âstân. ના૦ ગુનેહગાર, તકસીરવાર, પાપી. Subs. A criminal, a transgressor, a sinner.

[…] આસ્તાનહા, âstânhâ. ના૦ આફતો, મુસીબતો; મુશકેલીઓ; ઉંબરો; પાદશાહી મેહેલો. Subs. Calamities, misfortunes; difficulties; thresholds, royal palaces.

[…] અસ્ત-ખવાન, asta-khavân. ના૦ હાડકાં; હાડપંજર. Subs. Bones; a skeleton. Av. […], […] = Per. استخوان, ستخوان

[…] આસ્તારે, âstârê. See […] âstân.

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥𐬍𐬛𐬀𐬥 અસ્તાનીદન, astânídan. ક્રિ૦ ઉભું રેહેવું; સ્થાપવું; કબુલ કરવું; લેવું; જણવું; ઉત્પન્ન કરવું. V. To stand; to establish; to accept, to receive; to bring forth, to bear. Comp. Per. استانیدن, استاندن

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥 અસ્તાન, astân. ના૦ કોઈ બાબદમાં બે મતનું અથવા વિચારનું થવું; વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર માણસ. Subs. Being of two different views or opinions on a subject; a trustworthy—faithful man.

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥 અસ્તાન, astân. ના૦ મથક, મકાન; સ્થાન. Subs. A residence, a place; a situation, site.

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥 આસ્તાન, âstân. ના૦ ઉંબર, ઘેરનું ભોંયતળિઉં; પાદશાહી મેહેલ; પાદશાહની દરબાર. Subs. A threshold; ground floor; a royal palace; a king's court. Per. آستان

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥 હસ્તાન, hastân. ના૦ હયાતી—જીંદગીવાલાઓ; ઉભા રેહેનારા. Subs. Those that are living; those that are standing—remaining firm. Pâz. 𐬵𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥𐬉 અસ્તાને, astânê. See 𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥 âstân.

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥𐬉 આસ્તાને, âstânê. વિ૦ મુશ્કેલ, સખ્ત, અઘરૂં. Adj. Difficult, hard, arduous.

𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥𐬉 અસ્તાને, આસ્તાને, astânê, âstânê. See 𐬀𐬯𐬙𐬁𐬥𐬉 astânê, âstânê.

𐬀𐬯𐬙𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛 અસ્તોમંદ, astômand. વિ૦ હાડમંદ; તનોમંદ, શરીરવાળું, શરીરથી ભરપૂર, હેવાનથી ભરપૂર. Adj. Corporeal, material; having a body (lit.), full in body—beasts. Av. 𐬀𐬯𐬙𐬎𐬎𐬀𐬧𐬙

𐬀𐬯𐬙𐬋𐬨𐬀𐬥𐬛 અસ્તોમન્દ, astômand. વિ૦ સુખવાળું, નચીન્તાઈ

ભરેલું, નીરાંત. Adj. Happy, free from anxiety or care, at ease.

અબે-દાદ, abê-dâd. ના૦ જુલમ, ગેરઈનસાફ. Subs. Tyranny, injustice.

આસ્તાદ, âstâd. ના૦ એક ફરેસ્તાનું નામ છે; ૨૬) મા રોજનું નામ. Subs. Name of an angel; the 26th day of every month. Comp. Av.

એસ્તીદારી, êstîdârî. ના૦ ઉસ્તવાર—કાયમ રેહેવું; જારી રેહેવું. Subs. Remaining firm—permanent; continuing.

આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ૦ ઉસ્તવારી—મજબૂત કરો. V. May strengthen, may render firm.

અસ્તામ, astâm. See âstânê.

અસ્તામ, astâm. ના૦ વિશ્વાસ; ઈમાનદારી; ટેકો; આધાર. Subs. Confidence, faith, prop, support. Comp. Per. استام

અ-સેતહમ્બે, a-sêtahambê. વિ૦ જુલમ—જાસ્તી—જાલમી વગરનું; ઘાડું નહીં તે, જોરાવર—મજબુત નહીં, વાજબી, પ્રમાણીક, નીતિવાન. Adj. Not tyrannical, not hard—thick, not powerful—robust, just, honest, moral. Prohib. + = Per. ستم × adj. suf. = Per. ستنبه

અ-સતહમે, a-satahmê. See a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. ના૦ અસ્તામા; પાવ મેહેલની ક્રિયામાં વપરાતાં વાસણો. Subs. *Astâmê*; utensils used in the *pâv mêhêl* (higher ceremonies) of the Zoroastrian religion.

અસ્તામે, astâmê. ના૦ દાંતના પારા. Subs. Gums.

અ-સ્તહંમગી, a-stahamgî. See … a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. See … âstânê.

અસ્તાર, astâr. ના૦ બદનને બચાવ આપનારી ચીજો, જેમકે ઢાલ, બખ્તર, છાતીબંદ; બુરખો; અસ્તર; ખચ્ચર; ૬½ દ્રામનું વજન; આસરે સવા રૂપિયાની કીમતનો એક સિક્કો. Subs. Such things as afford protection to the body, as shields, armours, breastplates; a veil; the lining of a garment; a mule, a weight of 6½ drams; a coin worth about 2s. 6d. Per. استار

આસ્તાર, âstâr. (ધાતું). પથરાવું; રીમન થવું. ના૦ પ્રસાર, ફેલાવો. (Rt.) To be spread over, to be defiled. Subs. Spread, diffusion. Comp. Av. Rt. … + …, Pehl. … Sans. आस्तर्.

આસ્તાર, âstâr. See … âstân.

ખસ્તાર, khastâr. ના૦ જખમ કરનાર; દુઃખ દેનાર, અપમાન કરનાર. Subs. One who inflicts wounds, one who torments—insults.

આસ્તારોમન્દ, âstârômand. વિ૦ ગુનાહ ભરેલો, તકસીરવાર. Adj. Sinful, criminal.

ખસ્તારોમન્દ, khastârômand. વિ૦ જખમ કરતું; દુઃખ દેતું. Adj. Inflicting wounds, tormenting.

અસ્તારેહ, astâreh. નાo સેતારો ; ખુરૂજ, નક્ષત્ર. Subs. A star; a constellation, the house or station of the moon or any other planet, a sign of the zodiac.

આસ્તારી, âstârî. વિo ગુનેહગાર, તકસીરવાર. નાo ગુનેહેગારી. Adj. Criminal, guilty. Subs. Transgression; a fine—penalty.

આસ્તારીહા, âstârîhâ. ક્રિo અo ગુનેહગારીથી, તકસીર ભરેલી રીતે ; ગુનેહગાર થવાથી. Adv. Criminally, culpably.

આસ્તારીનદ, âstârînad. ક્રિo રીમન કરેછે. V. Defiles, pollutes (pres. 3rd sing. from) Comp. Av. (see Vend. Farg. 5, paras. 3, 6).

આસ્તારીનીદાર, âstârînîdâr. નાo રીમન કરનાર. Subs. One who or that which defiles—pollutes.

આસ્તારીનીદન, âstârînîdan. ક્રિo રીમન કરવું ; ગુનેહગાર કરવું ; ગુનાહનો ફેલાવો કરવો. V. To defile, to pollute; to make (one) criminal—guilty (causal); to disseminate crime. Comp. Av.

આસ્તારીનીદાર, âstârînîdâr. See âstarînîdâr.

આસ્તારીદન, âstârîdan. ક્રિo રીમન થવું ; તકસીરવાર થવું ; દુઃખ દેવું ; ઈજા કરવી. V. To be

defiled—polluted ; to become criminal ; to do harm (to some one).

આસ્તારે, âstârê. See âstâr.

અસ્ત-ખેરદ, asta-khêrad. See âsnâ-khêrad.

આસ્તારદ, âstârd. વિ૦ હરામનું. Adj. Unlawful, iniquitous, forbidden. Av.

આસ્તારદ, âstârd. ભૂ૦ કૃ૦ વિ૦ પથરાએલું, રીમન થાએલું, પસરાએલું, ફેલાએલું. Past. partic. Adj. Spread out, polluted, defiled. Av. Av. Rt. + = Sans. Rt. आस्तार्.

આસ્તારીનેદ, âstârînêd. See âstârênd.

આસ્તાર્દે, âstârdê. ભૂ૦ કૃ૦ પથરાએલું; રીમન થએલું ; ગુનેહગાર—તકસીરવાર થએલું. Part. Adj. Spread (lit.), defiled, polluted, criminated.

આસ્તાર-તુમ, âstâr-tûm. વિ૦ ઘણુંજ રીમન થએલું, ઘણુંજ ગુનેહગાર—પાપી. Adj. Most defiled—polluted, most criminal—sinful.

અસ્તે, astê. See asta.

એસ્તદ, êstad. ક્રિ૦ છે ; હોએ ; જારી રેહે ; કાયમ રેહે ; રેહેછે. V. Is; may be; may continue to be; may last for ever.

અસ્તી, હસ્તી, astî, hastî. ના૦ હસ્તી ; હયાતી, જીંદગી, હમેશગી. Subs. Existence; being, life ; eternity. Comp. Per. هستي

હસ્તી, hastî. ના૦ સચ્ચાઈ, રાસ્તી ; ખુદપસંદી ; હઠી-

લાઈ; આપમતલબ. Subs. Truth; rectitude; self-complacency; obstinacy; self-interest.

[illegible] એસ્તશ્ન, êstashna. નાo જારી રેહેવું; બેશક થવું; હમેશ સુધી રેહેવું; ઉસ્તવાર રેહેવું, વાસો, સ્થીતિ, સબુરી ધીરજ. વિo કાએમ, જાથુકનું, ટકાઉ, મજબુત, ઠેરવેલું. Subs. Continuing to be; remaining for ever; standing firm; lodgings; condition, patience; calmness. Adj. Perpetual, everlasting; lasting, durable; firm; fixed.

[illegible] હસ્તશન, hastashna. નાo હસ્તી, હયાતી, જીન્દગી. Subs. Being, existence; life.

[illegible] એસ્તશ્ને, êstashnê. See [illegible] êstashna.

[illegible] અસ્તશ્ની, એસ્તશની, astashnî, êstashnî. See [illegible] êstashna.

[illegible] અસ્તશ્ની, astashnî. નાo આસાની, સુખ; આસાએશ. Subs. Ease, happiness; rest.

[illegible] એસ્તશની, êstashni. નાo કાએમીઅત, કાએમ, જાથુક. Subs. Steadiness, uninterruptedness, continuance, fixedness, standing.

[illegible] એસ્તશ્ને, અસતયો, êstashnê, astayô. See [illegible] astashnî.

[illegible] હેસ્તશ્ને, hêstashnê. See [illegible] astî.

[illegible] અસ્તશ્ની, astashnî. See [illegible] êstashna.

[illegible] અસ્તીઓમન્દ, astîômand. વિo હસ્તી—આબાદીવાળું. Adj. Having existence, prosperous.

[illegible] અસ્તી, astî. નાo બેહદ ખજાનો—દોલત. Subs. Immense wealth—treasure.

𐬀𐬯𐬙𐬍𐬐 અ-સ્તીક, a-stîk. વિ૦ અણી—ટોંચ વગરનું. Adj. Not pointed, not peaked. Prohib. 𐬀 + 𐬯𐬙𐬍𐬐 = Per. سیتیخ , ستیخ = a spear or anything straight.

𐬉𐬯𐬙𐬉𐬴𐬥𐬍 એસ્તેશ્ની, êstêshnî. See 𐬉𐬯𐬙𐬀𐬴𐬥𐬀 êstashna.

𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬍𐬛𐬁𐬛 / 𐬀𐬯𐬙𐬀𐬔𐬀𐬬𐬁𐬛 / 𐬀𐬯𐬙𐬔𐬀𐬬𐬁𐬛 અસ્તે-વી-દાદ, અસ્તગવાદ, astê-vî-dâd. astagavâd. ના૦ હાડકાં ભાંગનાર—કાપનાર દેવનું નામ. Subs. The name of the demon who breaks or cuts up bones. Comp. Av. 𐬀𐬯𐬙𐬋-𐬬𐬍𐬜𐬁𐬙𐬎

𐬉𐬯𐬙𐬍𐬥𐬀𐬛 એસ્તીનદ, êstinad. ક્રિ૦ કાયમ—મજબુત રેહે; પાયદાર રાખે; સ્થાપે. V. May remain firm—permanent; may keep fixed—firm; may establish.

𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬍𐬛𐬁𐬛 અસ્તે-વી-દાદ, astê-vi-dâd. See 𐬀𐬯𐬙𐬉𐬬𐬍𐬛𐬀𐬛 astê-vi-dad, Av. 𐬀𐬯𐬙𐬋𐬬𐬍𐬜𐬁𐬙𐬎 = Paz, 𐬀𐬯𐬙𐬬𐬍𐬛𐬀𐬛 = Per; استوياد استواد

𐬀𐬯𐬀𐬙𐬍𐬥𐬛𐬉 અ-સતીન્દે, a-satindê. વિ૦ સખત—મજબુત નહીં તે; નરમ, નબળું, નાજુક. Adj. Not hard—strong; soft, weak, slender.

𐬁𐬯𐬙𐬍𐬥𐬉𐬛 આસ્તીનેદ, આઈતગુનેદ, âstinêd, âitgunêd. ક્રિ૦ લાવે; આવે. V. May bring; may come.

𐬵𐬀𐬯𐬙𐬍𐬥𐬉𐬛 હસ્તીનેદ, hastînêd. ક્રિ૦ એક મત થાય; માફક આવે; કીમત થાએ. V. May agree; may suit; may be worth. Comp. Per. هستيدن

𐬁𐬌𐬙𐬔𐬎𐬥𐬍𐬛𐬁𐬥 આઈતંગુનીદાન, âitgûnîdân. ના૦ લાવનારા. Subs. Those that bring (anything).

એસ્તીનીદન, êstînîdan. ક્રિ૦ કાયમ રેહેવું; પાએદાર રાખવું; સ્થાપવું, ઉભું રાખવું, મજબુત—કાએમ—નકી કરવું, બંદોબસ્ત કરવો. V. To remain firm—permanent; to keep fixed; to be established; to make stand, to establish, to confirm, to make steady, to fix, to settle, to regulate. Per. استانیدن, استاندن

આસ્તીન, âstîn. વિ૦ મજબુત; કાયમ; હંમેશનું. Adj. Firm, fixed; everlasting, perpetual.

આસ્તીન, âstîn. ના૦ બાંહે. Subs. A sleeve. Comp. Per. آستین

એસ્તીનદ, એસ્તીનંદ, êstînad, êstînand. See êstînad.

આઈતગુનશ્ને, âitgunashnê. ના૦ લાવવાનું કામ તે. Subs. Bringing.

આસ્તીનન્દ, âstînand. તેઓ જુવેછે—દેખેછે. V. They see—behold (pres. 3rd plu.)

ઓસ્તીગાન, ôstigân. ના૦ ઉસ્તવારી, મજબુતી; ભરૂશો, ઈતબાર; કબુલાત; પ્રવિણતા, હુશિયારી; દીન ઉપર મજબુત—ચુશ્ત રેહેવું; કારીગરી. Subs. Firmness, fixedness; confidence; faith; an agreement; proficiency; intelligence; devotedness to religion; skill, workmanship.

એસ્તેદ, êstêd. See êstad.

એસ્તીમ, êstîm. ક્રિ૦ હમો ઉભા રહીએ. V. We may stand. Comp. Per. ایستیم

અસ્તેર, astêr. See astâr.

અસ્તી, અસ્તે, asti, astê. See asta.

આસ્તીરેદ, âstîrêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—અપરાધી—પાપી થાય. V. May become guilty—criminal; may become sinful.

આસ્તુની, આસ્તુનીએ, âstunî, âstunîê. See âstashnî.

એસ્તીની, એસ્તીનીએ, êstînî, êstîniê. ક્રિ૦ તું ઉભો રેહે—કાયમ રેહે. V. You may stand—remain firm (2nd sing.).

અસ્ત-વી-હાદ, અસ્તોહાદ, ast-vî-hâd, astôhâd. See astê-vî-dâd.

એસદવાસ્તર, êsadvâstar. ના૦ હજરત જરથોસ્તના વડા છોકરાનું નામ, કે જે અથોરનાન ટોલાનો સરદાર હતો, અને તે પેગમબર સાહેબનો ચેલો હતો. Subs. *Esadvâstar*; name of the eldest son of Zoroaster, who was the chief of the sacerdotal caste, and a disciple of the great prophet. Av.

અસ્તવાન, astavân. See ôstîgân.

અસ્તવાનીદન, astavânîdan. ક્રિ૦ બેશક થવું; ભાંતી નહીં લઈ જવી; શકની નજરથી નહીં જોવું. V. To be certain; to make no doubt; not to look with an eye of suspicion.

અસ્તવાન, astavân. See astavân,

આસ્તવાનમ, âstavânam. ક્રિ૦ હું ઈમાનમાં ઉસ્તવાર છઉં, મને ધરમ ઉપર પૂરતો એતેકાદ છે. V. I am unshaken in religious belief; I have perfect faith in religion.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. ના૦ તનની ખુશી; ઈંદ્રીઓનું

સુખ. Subs. Physical enjoyment; the gratification of the senses.

ખસ્તવાર, khastavâr. વિ૦ મજબુત, ઉસ્તવાર, પાયદાર; દાનાઈ—સમજ વગરનું. Adj. Strong, firm, steady, senseless, imprudent; wanting understanding. Pâz.

ખસ્તવારી, khastavârî See ôstîgân.

ઓસ્તવારગાનીહેદ, ôstavârgânîhêd. ક્રિ૦ ઓસ્તવાર રેહેછે; ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખે છે. V. Remains firm; keeps perfect faith in religion (pres. 3rd sing.)

અસ્તોભ, astôb. ના૦ થાંભ, થાંભલો. Subs. A pillar, a post, a prop.

અ-સેતોભ, a-sêtôb. વિ૦ કંટાલેલું નહીં, થાકેલું નહીં. Adj. Not disgusted with, not tired of.

આસ્તુનદ, âstunad. ક્રિ૦ જોયછે, જાણેછે. V. Sees; knows (pres. 3rd sing.)

અસ્તે-ઓશ, astê-ôsh. ક્રિ૦ તે છે; તેને છે. V. He or she is; is to him (lit.)

અસ્તોશ, astôsh. ના૦ ઉસ્તવારી. Subs. Firmness.

આસ્તુઈ, âstuî. ના૦ વખાણ; તારીફ; સ્તુતી. Subs. Praise; eulogy; encomium.

ખસ્તવી, khastavî. See khastavârî.

આસ્તુની—હસ્તન, âstunî—hastan. ક્રિ૦ દેખાવ થવો, દિસવું. V. To be in sight; to appear, to seem.

અ-સ્તુઈહેદ, a-stuihêd. ક્રિ० તારીફ—સ્તુતી—વખાણ કરેછે. V. He or she praises—eulogizes (pres. 3rd sing.).

અસ્તોબાન, astôbân. વિ० મજબુત, સલામત, નિર્ભય, હમેશનું, મુસતકીમ; નિમકહલાલ, એકીનવાળું, ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Firm, safe; fearless; eternal; constant; faithful, grateful; firm in religious belief.

અસ્તોબાની, astôbânî. ના०. ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ; દીન ઉપર ઉસ્તવારી, ભરૂશો રાખવો. Subs. Perfect faith in religion; firmness in religious belief, confiding in.

અસ્તોબાની, astôbânî. વિ० ઉસ્તવાર, મજબુત. Adj. Firm, strong.

અ-સેતોબાનીનીદારતુમ, a-sêtôbanînîdârtum. વિ० જરાખી કંટાલો ઉત્પન્ન નહીં કરનારૂં. Adj. Not causing disgust in the least.

અ-સેતોબાનીદન, a-sêtôbânîdan. ક્રિ० કંટાલો ઉત્પન્ન કરવો. V. To cause disgust—dislike.

અસ્તોદાન, astôdân. ના० મુવેલાંનાં હાડકાં રાખવાની જગા. Subs. A repository for the bones of the dead. Comp. ستودان

અસ્તોબાન, ઓસ્તોબાન, astôbân, ôstôbân. વિ० બેશક; ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Doubtless; firm in religious belief. Comp. Av.

અસ્તોબાનમ, astôbânam. See âstavânam.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. See astô-dâd.

અસ્તોયાદ-વાએવતર, astôyâd-vâêvatar. ના૦ મલેકુલમોત. Subs. The angel of death called in Arabic *Azrâil* (عزرايل)

અસ્તોબાર, astôbar. See astôbân.

દો-સેદોસ, dô-sêdôs. ના૦ બે શરોશની ઈજશ્ને. Subs. Two Izashnês (to be recited) in the name of Serosh.

અસ્તોબી, astôbî. See astôbânî.

અ-સેતોબી, a-sêtôbî. ના૦ થાકી ગીઆ વગરની—કંટાલી ગીયા વગરની હાલત. Subs. State of being not tired—disgusted.

અ-સ્તોબીએ, a-stôbîê. See a-sêtôbê.

અ-સેતોબ-દાસ્તન, a-sêtôb-dâstan. ક્રિ૦ આજેજ નહીં રાખવો; કમજોર નહીં કરવો. V. Not to keep (some one) powerless; not to deprive (some one) of strength.

અ-સેતોબીદન, a-sêtôbidan. ક્રિ૦ આજેજ નહીં કરવું; નબળું નહીં કરી નાખવું; ધિક્કારવું નહીં. V. Not to overpower, not to weaken, shun. Comp. Per. ستوهيدن

અસ્તોબન, astôban. See astôb.

એસ્તીનદ, êstînad. ક્રિ૦ ઉભું રેહે; મજબુત રેહે. V. May stand; may remain firm.

આસ્તુઈનીદે, âstuinîdê. ભૂ૦ કૃ૦ વખાણ—સ્તુતી કીધેલું. Past partic. Praised, eulogized.

અસ્તોબીન, astobîn. See astôb.

અસ્તોબુન, astôbun. વિ૦ દુઃખી, ઉદાસ, લાઈલાજ. Adj. Afflicted; sad, helpless.

અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નાફરમાંનીથી. Adv. Disobediently.

અએદુન, aêdun. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે. Adv. In this manner. Per. ایدون

અ-દીદન, a-dîdan. ક્રિ૦ નહીં જોવું; નેઘાહ—નજર નહીં કરવી. V. Not to see; not to cast eyes on; Contrast Per. دیدن

આસ્તુન, âstun. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું નેઘાહ કર, ધ્યાન આપ. V. imper. Turn thy eyes to; direct thy attention to.

ખસ્તન, khastan. ક્રિ૦ જખમ કરવો; ભોકવું; જખમ થવો; બીમાર થવું; કટકેકટકા કરી નાખવા. V. To wound; to pierce, to be wounded, to be sick, to cut in pieces. Per. خستن

હસ્તન, hastan. ક્રિ૦ હોવું, થવું, બનવું. V. To exist, to be, to happen. Per. هستن

આસ્તુનાદ, âstunâd. ક્રિ૦ તે જોએ. V. He or she may see.

હસ્તુની, hastunî. ના૦ હસ્તી. Subs. Existence.

અસ્તવન્દાન, astavandân. See astôdân.

આસ્તુનીદન, âstunîdan. ક્રિ૦ જોવું, નજર કરવી, જણાવવું, માલમ પડવું, પામવું. V. To see, to cast eyes on; to inform, to intimate; to come to one's knowledge or ear; to obtain.

અ-સેતુન, a-sêtûn વિ૦ ટેકા—થાંભલાં વગરનું. Adj.

Without any pillar—support, without any prop. Prohib. + = Av. Av. Rt. = Sans. स्थूण Sans. Rt. स्था = Per. ستون , استون , استن

આસ્તુનત, âstunat. ક્રિ૦ જોયું, વિચાર કીધો. V. Saw ; thought (past tense).

આસ્તુન્તે, âstuntê. ભૂ૦ કૃ૦ જોયલું, નજર કીધેલું. Past partic. Seen, observed.

આસ્તુનતન, આદીદનેતન, âstunatan, âdîdanêtan. See âstunîdan.

અ-જકતરૂનતન, a-jaktarûnaton. ક્રિ૦ મારી નહીં નાખવું. V. Not to kill.

અ-સતોહ, a-satôh. વિ૦ દુઃખી નહીં થએલું ; લાઈલાજ નહીં. Adj. Not afflicted ; not helpless.

અસ્તોહ, astôh. ના૦ ભય ; બીહીક, હેબત, માન. Subs. Fear ; dread ; awe ; veneration.

અ-સ્તુકે, a-stukê. વિ૦ નબલાઈ વગરનું ; કૌવતમંદ, જોરાવર. Adj. Not feeble ; strong, powerful.

અસ્તોહદાન, astôhdân. See astôdân.

અ-સ્તુતી, a-stuti. ના૦ વખાણ વગરનું. Subs. Want of praise. Contrast Sans. स्तुति.

અ-સતુદે, a-satudê. ભૂ૦ કૃ૦ તારીફ—વખાણ નહીં કીધેલી. Past partic. Not praised—eulogized.

આસ્તુતે, âstutê. See âstuînîdê.

આસ્તુન્તે, âstuntê. See âstuntê.

અ-સતુદન, a-satudan. ક્રિ૦ વખાણ—સ્તુતી નહીં કરવી. V. Not to praise—eulogize. Contrast Per. ستودن

આસ્તુનતન, âstûnatan. See âstûnidan.

અસ્તોફ્રરીદ, astôfarîd. ના૦ કોઇની ધરમસંબંધી ફરજ માથે લેવી. Subs. Taking on one's self some formal act of religion or other solemn duty for any one.

અસ્તોફ્રરીદન, astôfarîdan. ક્રિ૦ કબુલ કરવું; હા કહેવું. V. To agree, to accept; to assent.

અસ્તોમન્દાન, astômandân. વિ૦ હાડમંદ, શરીરરૂપી. Adj. plu. Corporal, bodily, physical.

અ-શતવર, a-satvar. વિ૦ મકમ—જોરાવર નહીં તે; અસ્થીર, નબળું, મ્હોટું—બુજોરગ નહીં તે. Adj. Not strong—powerful, unsteady; weak, not great. Prohib. + = Av. = Sans. स्थविर, स्थावर, = Per. ستبر , استبر

અ-સતવરી, a-satvarî. ના૦ મોટાઈ—બુજોરગી વગરની હાલત; કોઈને પાલક નહીં કરી લેવો. Subs. Not a state of greatness—dignity; not adopting any one as a son.

અ-સ્તુ-રદાન-ચ, a-stu-radân-cha. ના૦ તારીફ વગરના ધરમગુરૂઓ—દસ્તુરોબી, નાલાએક ઉપાધ્યાઓબી. Subs. Even religious teachers who are not deserving of praise; even unworthy Dustoors—spiritual preceptors.

અસ્તુ-રદાન-ચ, astu-radân-cha. ના૦ વખાણવા લાએક ધરમગુરૂઓબી, માન પામેલા દસ્તુરોબી. Subs. Even praiseworthy religious preceptors, even revered Dustoors.

અસ્તોરદન, astôrdan. ક્રિ૦ ખોરવું ; છોલી કાહાડવું ; સાફ કરવું ; કાપી નાખવું ; છેકવું. V. To shave; to scrape; to clean; to cut off; to erase. Per. ستردن

આસ્તોરેદ, âstôrêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—પાપી—તકસીરવાર—અપરાધી થાયછે. V. Becomes guilty—sinful—criminal.

અ-બીદે, a-bîdê. વિ૦ નાહક, વાજબી નહીં તે, અઘટિત. Adj. Unjust, unlawful, unworthy.

અસ્તે, astê. ના૦ હાડકું, ખજુર—આલુનો ઠળીઓ ; થાળી, જામ ; કાંસીઓ ; કુંડી. Subs. A bone; the stone of a date or plum; a shallow flat round vessel, a porringer; a round metallic vessel of some depth in which all the utensils of the Izashnê ceremony are put.

અસ્તે, aste. ક્રિ૦ છે. V. Is (pres. 3rd sing.)

આસ્તે, âstê. ના૦ દશતાનથી પાક થાએલી બાયડી. Subs. A woman purified from menstruation.

આસ્તક, âstak. ના૦ કુંડી. (અસ્તામાં યાને વાસણ ભરવાની). Subs. A round deep vessel made of metal in which all the ceremonial utensils are placed.

ખસ્તે, khastê. વિ૦ બેઅક્કલ, નાદાન, બેવકુફ ; જખમી થએલો ; નાતવાન. Adj. Senseless; thoughtless; foolish; wounded; infirm.

અસ્તેઓમનદાંન, astêômandân. વિ૦ હાડવાળું ; હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, bodily, material.

استگی એસ્તગી, êstgî. ના૰ ઉસ્તવારી, મજબુતી, કાએમ, મુશતકીમી. Subs. Firmness; stability, constancy, permanence.

هستگی હસતગી hastagî. ના૰ હસ્તી. Subs. Existence; being.

استقبال ماه એસ્તેકબાલ-માહ, êstêkbâl-mâh. ના૰ ચંદ્રમાહનું વધવું. Subs. The waxing of the moon.

استگر એસ્તગર, êstagar. વિ૰ કાએમ રેહેનાર. Adj. Remaining firm—permanent.

استگری એસ્તગરી, êstagarî. ના૰ કાએમ રેહેવું. Subs. Constancy. a permanent state.

استتم આસ્ત-તુમ, âst-tum. વિ૰ ઘણુંજ ખુશ—આનંદી. Adj. Most joyful—gay.

استوا અસ્તવા, astavâ. વિ૰ અધુરા વિચારનું; બેશક—ગુમાન. Adj. Having an imperfect idea; undoubted.

استوان અસ્તવાન, astavân. See استگان ôstîgân.

استوانی ઓસ્તવાની, ôstvânî. See استگان ôstîgân.

استویاد અસ્તવીઆદ, astavîâd. See استویداد astê-vî-dâd.

استفر અસ્તફર, astafar. ના૰ કબુલ કરનાર. ક્રિ૰ તું કબુલ કર. Subs. One who agrees—assents. V. imper. Agree—assent (thou).

استفرید અસ્તફરીદ, astafarîd. See استفرید astôfarîd.

استفریدن ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See استفریدن astôfarîdan.

એસ્તમ, êstam. ક્રિ૦ હું ઉભો રેહું; હું ઉસ્તવાર છેઉં. V. I may stand; I am firm—stable. Comp. Per. ایستم, بیستم

અબીતર, abîtar. ના૦ માબાપ. Subs. Parents (from ـر, Ar. ابو = a father).

અસ્તર, astar. ના૦ એક ગુનાહનું નામ છે; ખચ્ચર; બોરીઉં; અસ્તર; જમીન ખેડવાનું એક હથિયાર. Subs. Name of a crime; a mule; a cloth button; the lining of a garment; a harrow. Per. استر

અસ્તર, astar. See astâr.

આ-સ્તર, â-star. ના૦ પંથરાવવું, ફેલાવો; રીમનીનું ફેલાવવું. Subs. Spreading; diffusion; the spread of pollution. Comp. Av. Rt.

અબીતરાન, abîtarân. ના૦ બાપદાદા, વડીલો, માબાપ. Subs. Ancestors; forefathers; parents.

અબીતરાંન, abîtarân. See abîtarân.

અબીતરી, abîtarî. ના૦ નસલ, ખાનદાન; સગાઈ. Subs. Parentage; family connection—tie; relationship.

આસ્તરદાન, âstardân. ના૦ ગુનેહગાર—પાપી થવું. Subs. Becoming criminal—sinful.

આસ્તરદી, âstardî. ના૦ ગુનેહગારી. Subs. Sinfulness; criminality.

અસ્તરસ્પાન, astaraspân. ના૦ એક જાતના ગુનાહનું નામ. Subs. Name of a crime.

અસ્તરસ્ત, astarast. ના૦ ગુનેહગાર,—તકસીરવાર શખ્સ. Subs. A guilty—criminal person.

આસ્તરીએદ, âstarîêd. ક્રિ૦ ગુનેહગાર—તકસીરવાર થાયછે. V. Becomes criminal—guilty.

આસ્તરીનેદ, âstarînêd. ક્રિ૦ રીમન કરેછે, રીમનીનો—ગુનાહનો ફેલાવો કરેછે; ગુનાહ કરેછે, ગુનેહગાર થાયછે. V. Pollutes; spreads or diffuses pollution—crimes. Comp. Av.

આસ્તરેદ, âstarêd. See âstarîêd.

અસ્તરંગ, astarang. ના૦ એક જાતનો માણસરૂપી રોપો. Subs. Mandrake; the man-plant, on account of the strong resemblance of the root to the human figure. The Persians call mandrake also ابروصنم (the face of an idol), and مردم گیاه; the Arabians call it چراغ القطرب (the devil's candle, on account of its shining appearance in the night). Comp. Per. استرنگ

અસ્તરૂન્તન, અસ્રુનતન, astaruntan, astrunatan. ક્રિ૦ બાંધવું; કેદ કરવું. V. To tie, to bind: to confine.

અસ્તરવર, astarvar. ના૦ એક પાહાડનું નામ. Subs. The name of a mountain.

અસ્તરત, astart. See astâr.

અ-સતરદી, a-satardî. ના૦ સુસ્તી વનાનું, ગભરાટ વગરનું. Subs. Freedom from laziness—confusion, perplexity.

𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬍 આસ્તરદી, âstardî. See 𐬁𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬍 âstardî.

𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬈 અ-સતરદે, a-satardê. કૃ૦ વિ૦ ગુંચવાઈ ન ગએલું, પાથરેલું નહીં, નહીં વિખરાએલું, ગભરાઈ ન ગએલું, નિષ્ફલ ન થાએલું, ન બીધેલું, સ્થીર, છોલેલું નહીં. Partic. Adj. Not spread out—strewn—scattered, not entangled—puzzled, not taken aback, not disappointed, not frightened; not erased—shaven, composed, steady, calm. Prohib. 𐬀 + 𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬀 = Av. 𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬀𐬢𐬵𐬆 Av. Rt. 𐬯𐬙𐬀𐬭 = Sans. Rt. स्तर् = Per. ستردہ گستردہ

𐬀𐬯𐬁𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬈 અ-સતરદે, a-sâtardê. See 𐬀𐬯𐬙𐬀𐬭𐬆𐬛𐬈 a-satardê.

𐬀𐬯𐬞

𐬀𐬯𐬞 અસ્પ, asp. ના૦ ઘોડો. Subs. A horse. Av. 𐬀𐬯𐬞𐬀 = Sans. अश्व = Per. اسپ

𐬀𐬯𐬞𐬀 અસ્પ, aspa. ના૦ એક સજાનું નામ છે, કે જે ગરદનનું હાડકું ભાંજવાની થાયછે; કોશેશ; મેહેનત; ખીલો; નખરીયાં; ખરી. Subs. The name of a punishment which is inflicted by breaking the bone of the neck; an endeavour, effort; a nail; claw, hoof. Comp. Per. اسب

𐬈𐬯𐬟𐬀𐬵𐬁𐬥𐬍 એસ્ફહાની; êsfahânî. વિ૦ ઈસ્ફહાન શેહેરને લગતું. ના૦ ઈસ્ફહાન શેહેરનો રેહેવાસી. Adj. Relating to Isphahân. Subs. A native of Isphahân. Comp. Per. اسفهاني

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬀𐬴𐬋 અસ્પ-અંશો, aspa-ashô. ના૦ સારો ઘોડો. Subs. A good horse, a noble horse.

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬛𐬁𐬥 અસ્પ-દાન, aspa-dân. નાο ઘોડા રાખવાની જગ્યા; તબીલો. Subs. A horse-stable. Comp. Pehl. 𐬀𐬯𐬞𐬥𐬛𐬀𐬥

𐬀𐬯𐬈𐬞𐬁𐬯 અ-સેપાસ, a-sêpâs. વિο નાસેપાસ, નીમકહરામ. Adj. Not returning thanks; ungrateful. Per. ناسپاس

𐬀𐬯𐬈𐬞𐬁𐬯𐬛𐬁𐬭 અ-સેપાસ-દાર, a-sêpâs-dâr. નાο આભાર—ઉપકાર નહીં માનનાર; નીમખહરામ માણસ. Subs. One who does not return thanks, an ungrateful man. Contrast Per. سپاسدار

𐬀𐬯𐬞𐬁𐬐𐬍 અ-સ્પાકી, a-spâkî. નાο નાજુકી, સેહેલાઈ વગરનું. Subs. Delicacy, tenderness, want of facility.

𐬀𐬯𐬞𐬁𐬭𐬍𐬥𐬀𐬛 અસ્પારીનદ, aspârînad. ક્રિο સોંપે; મુકે. V. May commit to—intrust; may put. Contrast Per. سپارید

𐬀𐬯𐬞𐬁𐬭𐬉 અસ્પારે, aspârê. નાο ઓઝીરન ઘેહેનો વખત, સમી-સાંજનો વખત, સૂર્ય અસ્તપામવાનો વખત. Subs. The time of the *Oziran Gêh*; evening; sunset.

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬉 અસ્પ-એ, aspa-ê. નાο એક ઘોડો. Subs. One horse.

𐬀𐬯𐬟𐬌𐬁𐬥 અસ્ફીઆન, asfiân. નાο માહરોએ. Subs. *Mâh-rû*; a ceremonial vessel, so called from its crescent-shaped appearance; it literally means 'moon-faced.'

𐬀𐬉𐬎𐬀𐬖𐬀𐬵𐬁𐬥𐬍 અએવઘહાની, aêvaghahânî. વિο કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to the *kushti*.

અએવ્યાઘહાન, aêvyâgahân. See aêvaghahân.

અયવ્યાઘહાન, ayavyâghahân. See aêvaghahân.

અએવ્યાઘહન, aêvyâgahan. See aêvaghahân.

અયવ્યાઘશને, ayavyâghashnê. See aêvaghahân.

અયવ્યાઘશનીનદ, ayavyâghashnînad. ક્રિ૦ કુસ્તી બાંધે. V. May gird on the *kushtî.*

અએવ્યાઘશનીનદ, aêvyâghashnînad. ક્રિ૦ પેહેરે, કુસ્તી બાંધે. V. May put on (clothes); may gird on the *kushtî.*

અસ્પ-દાન, aspa-dân. See aspa-dân.

અએવગહનીઆન, aêvagahnîân. ના૦ કુસ્તી રાખનારાઓ. Subs. Persons who gird on the *kushtî.*

અએવ્યાગશ્ને, aêvyâgashnê. ના૦ પેહેરવું; કુસ્તી બાંધવી; કુસ્તી. Subs. Putting on (clothes); girding on the *kushtî; kushtî.*

આસ્વીગાન, âsvîgân. ના૦ આથવ્યાન, ફરેદુનના બાપનું નામ. Subs. *Athvyân* (name of the father of *Faridoon*). Comp. Av. , Sans. आप्त्य, Per. آبتین

અસ્પ-સખુન, aspa-sakhun. ના૦ ઘોડાનો આવાજ —ખનખાર. Subs. The neighing of a horse.

અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînôdê. ના૦ ઘોડી. Subs. A mare.

અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînŏdê. See aspa-dînôdê. Av.

અસ્પસ્તાની, aspastânî. વિ૦ ઘોડાના થાનને લગતો—ભાડે રાખનાર, તબીલો ભાડે રાખનાર. Adj. Belonging to the horse-stable (lit.), one who has hired a horse-stable. Comp. Av.

અસ્પ-સ્તાન, aspa-stân. See aspa-dân. ના૦ ઘોડાનો તબેલો. Subs. A horse-stable. Av. Sans. अश्वस्थान् = Per. اسپستان

અએવસ્રુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. See aêvasarusrêm.

અ-સઝીનીદન, a-sazînîdan. See a-sazîdan.

અ-સપીત, a-sapît. ના૦ સફેદ—પવિત્ર નહીં. Subs. Not white, not pure. Prohib. × = Av. Av. Rt. = Sans. Rt. श्वित् = Per. سفید سپید

અસફીરાન, ashafîrân. ના૦ ભલાં માણસો નહીં. Subs. plu. Not good persons. Comp. Pehl.

અ-સપીરાને-ચ, a-sapîrânê-cha. ના૦ ભલાં માણસો નહીં. Subs. Not even good persons.

અઈવસ્રુસ્રેમ, aîvasrûsrem. ના૦ એવેશરૂ-ચરેમ ઘેહ. Subs. Name of the fourth sub-division of the day, the *Aîvîscruthrem Gâh*.

અસ્પે-અસ્તર, aspê-astar. See aspa-ashtar.

અસ્પનારગાંન, aspanârgân. નાં૦ જવેર. Subs. A jewel, a gem. See aspanârgân.

અ-સ્પેપોખ્તારી, a-sêpôkhtârî. વિ૦ નહીં ભોકનારૂં, અંદર પેવશ ન થનારૂં. Adj. Not transfixing—piercing.

અ-સપોખ્તન, a-sapôkhtan. ક્રિ૦ નહીં ભોકવું —અણી ભોંકવી—આરપાર વિંધવું; દાખલ ન કરવું, નહીં ચાંપવું. V. Not to pierce,—to prick,—to transfix, not to admit; not to thrust into. Contrast Per. سپاختن سپوختن سپوزیدن

અ-સપોખ્તે, a-spôkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં ભોંકેલું—આરપાર વિંધેલું. Past partic. Not pierced—transfixed.

અસ્પનાર, aspanâr. વિ૦ સઉથી સરસ. Adj. Most excellent.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. See aspanârgân.

અસ્પનારગાન, અસ્પોહરગાન, aspanârgân, aspôhargân. See aspanârgân.

અસ્પનારગાનીહા, aspanârgânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ શંગાર ભરેલી રીતે. Adv. Ornamentally.

અસ્પનારગાન, aspanârgân. See aspanârgân.

[Avestan script] અસ્પુનતન, aspunatan. ક્રિ૦ જોવું, નેઘાહ કરવી; દોડાવવું. V. To see, to behold; to make to run.

[Avestan script] અ-સ્પુકી, a-spûkî. વિ૦ સેહેલાઈવાળું નહીં, છુપું નહીં. Adj. Not easy, not secret—hidden.

[Avestan script] અ-સ્પુગી, a-spugî. ના૦ જુઠાઈ વગરનું; સચ્ચાઈ; પરહેજગારી. Subs. Freedom from falsehood; truth; piety, devoutness.

[Avestan script] અસ્પંજ, aspanj. ના૦ મેહમાન, મુસાફર, પરોણો; ધર્મશાલા, દુનિયા. Subs. A guest; a traveller; a stranger; an inn; the world. Comp. Per. سپنج

[Avestan script] અસ્પ-ચરેશ્ક, aspa-charêshk. ના૦ ઘોડાને ચરવાની જગા. Subs. Grazing ground for horses. Comp. Per. اسپ + چرش

[Avestan script] અસ્ફંદીઆરાન, asfandîârân. See [Avestan script] aspandîâr.

[Avestan script] અસ્ફન્દાર-મદ, asfandâr-mad. ના૦ પાંચમા રોજનું નામ; બારમા મહિનાનું નામ; એક અમશાસ્પંદનું નામ; શુકર સેતારો; મીનરાસી; લાંબી પુછડીવાળો તારો. Subs. The fifth day of every month; the twelfth month of every year; name of an *Amshâspand;* the planet Venus; the sign Pisces; a comet. Comp. Av. [Avestan script], [Avestan script] Pehl. [Pahlavi script] Per. سپندارمد

[Avestan script] અસ્પન્તમાન, aspantmân. ના૦ એ હજરત જરતોશતના એક વડાવાનું નામ છે, જેની ૧૦ મી પેહેડીએ તે પેગમબર સાહેબ પેદા થયા હતા. Subs. *Aspantamân* is the name of an ancestor of Zoroaster, from

whom he was descended in the 10th generation. Comp. Av.

અસ્પે-રાસ, aspê-râs. See aspa-râs.

અ-સેપોરદીદન, a-sêpôrdîdan. ક્રિ૦ નહીં સોંપવું, સ્વાધીન નહીં કરવું, લાગુ નહીં પાડવું, યોગ્ય—લાએક નહીં કરવું. V. Not to commit to the charge—care of, not to deliver over to, not to delegate—apply, not to make suitable—worthy. Contrast Per. سپردن = Paz.

અસ્પરાસ, asparâs. વિ૦ દેખઈતું, ખુલ્લું, જાહેર. ના૦ ઘોડાની સરતનો રસ્તો; ઘોડાને દોડવાની જગા; એક જાતની લંબાઈનું માપ. Adj. Evident; clear. Subs. A race-course; a running place for horses; a measure of length. Comp. Per. سپریس, اسپریش

અસ્પ-રાસ-દરાના, aspa-râs-darânâ. વિ૦ ઘોડો દોડી શકે તેટલી લંબાઈનું. Adj. Of the length of the distance which a horse can run.

અસ્પરમ, અસ્પરહમ, asparam, asparaham. ના૦ સબજો, ખુશબોદાર પાંદડાં. Subs. A green herb; *ocymum pilosum vet basilicum*; odoriferous leaves.

અસ્પ-રસ, aspa-ras. See aspa-râs.

અસ્પ-રીસ, aspa-rîs. See asparâs.

અસ્પ-રીન, aspa-rîn. ના૦ નગદ, રોકડ, દોરો; એક માપ અથવા જોખનું નામ; એક સીક્કાનું નામ. વિ૦ ઘોડાની

કીમત જેટલું. Subs. Ready money, cash; thread; name of a measure—weight; name of a coin. Adj. Of the value of a horse.

اسپریک અસ્પરીક, asparîk. See اسپارس asparâs.

اسپرن અસ્પરૂન, asparun. See اسپرین asparîn.

اسپرون અસ્પરૂન, asparûn. See اسپرین asparîn.

اسپرون مسا અસ્પરૂન-મસા, asprûn-masâ. વિ० "અસ્પરૂન" ના જેટલું મ્હોટું—કીમતનું, દોરાનાં જેટલા અંદાજનું. Adj. Of the size of *asparún* (a kind of measure); of the value of *asparun*. Comp. Av. ...

اسپرن مزا અસ્પરૂન-મઝા, અસ્પરૂન-મસા, asparun-mazâ, asparun-masâ. See اسپرون مسا asparûn-masâ.

اسپرن مسا અસ્પરૂન-મસા, asparûn-masâ. See اسپرون مسا asparûn-masâ.

اسپرک અસ્પરક, asparak. ના० એક જાતનું પીળા રંગનું લાકડું, કે જે રંગને માટે કામ આવેછે; એક જાતની વનસ્પતી; શમશાદનું ઝાડ. Subs. A kind of wood of a yellow colour, used in dyeing stuffs; a kind of herb; the box tree. Per. اسپرک

اسپرنچ અસ્પરૂન-ચ, asparun-cha. ના० નગદ—રોકડથી. Subs. Even ready money—cash.

اسپرنج અસ્પ-રંજ, aspa-ranj. ના० ભારી બોજો ખેંચનાર ઘોડો. Subs. A draft-horse.

اسپرز અસ્પ-રઝ, aspa-raz. See اسپارس asparâs.

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬭𐬀𐬰 અસ્પ-રજ઼, aspa-raz. ના૦ સો ઘોડા. Subs. One hundred horses.

𐬀𐬯𐬞𐬀𐬭𐬆𐬨 અસ્પરમ, asparam. See 𐬀𐬯𐬞𐬀𐬭𐬆𐬨 asparam.

𐬀𐬯𐬨

𐬀𐬠𐬍𐬨 અ-બીમ, a-bîm. વિ૦ વગર ધાસ્તી—બિહીકનું; હિમ્મતવાન. Adj. Fearless, dauntless; bold. Contrast Per. بیم

𐬀𐬯𐬍𐬨 અસીમ, asîm. ના૦ રૂપું, ચાંદી. Subs. Silver; pure silver; silver bullion.

𐬀𐬯𐬍𐬨 અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. See 𐬁𐬯𐬍𐬨 asîm, âsîm.

𐬀𐬯𐬨𐬀 અસ્મ, asma. ના૦ આસ્માન, આકાશ. Subs. The sky, the firmament. Comp. Pehl. 𐬀𐬯𐬨𐬀𐬥

𐬁𐬍𐬨 આઈમ, âîm. ક્રિ૦ હમો આવીએ. V. We may come; we come.

𐬁𐬌𐬀𐬨 આયમ, âyam. સર્વ૦ મને. Pron. To me.

𐬆𐬯𐬀𐬨 એસમ, êsam. ના૦ કાઠી, લાકડું. Subs. Firewood; wood. Comp. Pehl. 𐬀𐬯𐬨

𐬑𐬍𐬘𐬀𐬨 ખીજમ, khîjam. ક્રિ૦ હું ઉઠું, હું ઉઠુંચ. V. I may get up; I get up.

𐬁𐬯𐬨𐬁𐬥 આસ્માન, âsmân. See 𐬀𐬯𐬨𐬀 asma.

𐬁𐬯𐬨𐬁𐬥 આસ્માન, âsmân. ના૦ આસ્માન, Subs. The sky.

𐬁𐬯𐬨𐬁𐬥𐬍 આસ્માની, âsmânî. વિ૦ આસ્માન—આકાશને લગતું; આસ્માની રંગનું. Adj. Pertaining to the sky; sky-coloured. Per. آسمانی

આસ્માને-ખન્વદ, âsmânê-khanvad. ના૦ ઝળકતો—પ્રકાશિત આસ્માન. Subs. The shining sky. Comp. Av.

આસ્માન, âsmân. ના૦ એક ફરેસ્તાનું નામ છે કે જે આસ્માન ઉપર મવક્કલ છે; સતાવીસમાં રોજનું નામ; આસ્માન. Subs. Name of an angel presiding over the sky; the 27th day of every month; the sky. Av. , Per. آسمان

ખસ્માન, khasmân. ના૦ કીનો, વેર, કપટ, અદેખાઈ, દુશ્મની. Subs. Revenge, malice, rancour; jealousy, enmity.

અસ્મ-ખુન્દે, asma-khundê. ના૦ ફરતો આસ્માન. Subs. The revolving sky.

આસ્માને, âsmânê. ના૦ આસ્માન; છજ્જું; છાપરૂં; ઘેરનો માળ. Subs. The sky; eaves; a roof; a story. Comp. Per. آسمانه

આસ્માન-ઝીવા, asmân-zîvâ. ના૦ શોભઈતું—સણગારેલું આસમાન. Subs. The elegant—adorned firmament. Comp. Per زیبا ; آسمان ; (see Patet Irânî.)

ખશ્મામ, khasmâm. ના૦ ખશમ, માટી. Subs. A husband.

અએમાર, aêmâr. ના૦ શુમાર, ગણત્રી, અડસટો. Subs. Rough estimate; counting; computation.

એસ્મી, êsmî. વિ૦ બાળવાનાં લાકડાંને લગતું. Adj. Relating to fuel or firewood.

અદીમશ્ને, adîmashnê. ના૦ ચાહવું, ઈચ્છવું, ખાહેશ કરવી. Subs. Loving, wishing; desiring.

અસ્મીન, asmîn. વિ૦ રૂપેરી, ચાંદીની બનાવટનું. Adj. Silvery; made of pure silver.

અસ્મીતુનતન, asmîtûnatan. ક્રિ૦ બખીઓ મારવો—ભરવો. V. To stitch closely.

અ-ગદમન, a-gadman. વિ૦ ખોરેહ—ઝલકાટ—દબદબા વગરનું; અપકીર્તિવાળું; આબરૂ—માન વગરનું. Adj. Void of lustre—brightness—pomp; inglorious; having no respect—honour.

અ-દમુન, a-damûn. વિ૦ કચરા—છાણ વગર. Adj. Free from rubbish—dirt—refuse, free from dung of a bull, cow or buffalo. Contrast Per. دمن

અ-યદમન, અ-જસ્ત, a-yadman, a-jast. વિ૦ હાથ લાંબો કીધા વગર; માંગ્યા—હાથ ઓરીઆ—વિનંતી કીધા વગરનું; શક્તિ—જોર વગરનું; મદદ વગરનું; હાથ વગરનું, ઠુંડું. Adj. Without stretching out the hand; without asking—begging—requesting; having no power—vigour; destitute of assistance, having no hands, having short arms. Contrast Ar. يد (= the hand; power).

અ-જસ્તે-ગરોબે, અ-જસ્તે-ગીરીએ, a-jastê-grôbê, a-jastê-gîrîê. વિ૦ હાથ પકડ્યા વગર, દસ્તગીરી—મદદ વગર. Adj. Without holding the hand (lit.), without any help—assistance.

અ-જસ્ત-ગરોબે, a-jast-grôbê. See a-jaste-grôbe.

આસ્મન્દ, âsmand. વિ૦ જુઠું, ખોટું, સચ્ચાઈ વિનાનું. Adj. False; untrue.

અદમુદીન, admudîn. વિ૦ તમામ, પૂરૂં. Adj. Whole, entire; perfect.

આસ્મુન, asmun. See asma.

અ-ગદમન-કારી, a-gadman-kârî. ના૦ વગર કીર્તિની હાલત, નૂર—દબદબા વગરની હાલત. Subs. State of being without dignity—majesty, ingloriousness, dishonourableness.

આસ્મોઘ, âsmôgh. See âshmôgh.

અ-દીમે, a-dîmê. વિ૦ રોશની—ઉજાસ વગરનું; અંધારૂં. Ad. Destitute of light—glare; dark.

અ-બીમગીન-તર, a-bîmgîn-tar. વિ૦ વધારે ધાસ્તી ઉપજાવનારૂં નહીં; વધારે ભય વગરનું. Adj. Not exciting more fear, more fearless.

આસ્મઝ, âsmaz. See âsmand.

અબેમર, abêmar. વિ૦ અગણિત; બેહદ. Adj. Innumerable; infinite. Comp. Per. بی مر; Av. Rt. = to count.

અ-દગર, a-dagar. વિ૦ ભારી નહીં, હલકું. Adj. Not heavy, light.

𐬀𐬛𐬉𐬭 અદેર, adêr. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે. Prep. Below; beneath.

𐬀𐬜𐬉𐬭 અદેર, adêr. See 𐬀𐬛𐬉𐬭 adêr.

𐬀𐬛𐬉𐬭 અ-દેર, a-dêr. વિ૦ મોડું નહીં; ધીમું નહીં. Adj. Not late; not tardy. Contrast Per. دير

𐬀𐬛𐬉𐬭 અ-દેલ, a-dêl. વિ૦ બેદીલ; નીરાશ થએલો; હિમ્મત વગરનું. Subs. Disaffected; dissatisfied; disappointed; spiritless. Per. بي دل

𐬀𐬠𐬍𐬭 અબીર, abîr. ના૦ પેહેરણ, ખમીસ. Subs. A sort of shirt or frock.

𐬀𐬯𐬀𐬭 અસર, asar. ના૦ નિશાન, નેમ, શરૂઆત. વિ૦ કદીમ, અસલી, જુનું. Subs. Any object set or taken up as a mark; aim; beginning. Adj. Old, antique.

𐬀𐬯𐬀𐬭 / 𐬀𐬯𐬀𐬭 અસર, asar. વિ૦ બેશુમાર, હદ વગરનું; હમેશનું, જાથુકનું, કુદરતી, પોતાની મેલે નીકલેલું. Adj. Endless, unlimited; eternal, perpetual, natural, self-born.

𐬀𐬯𐬀𐬭 અ-સર, a-sar. વિ૦ માથાં—મથાલાં વગરનું; સરદાર વગરનું, સરદાર વગર; સેવટ—છેડા—અંત વગરનું. Adj. Having no head—top (lit.); destitute of a chief—leader; endless, unlimited; Av. 𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀.

𐬁𐬘𐬍𐬭 આજીલ, âjîl. ના૦ એક નદીનું નામ છે. Subs. Name of a river.

𐬁𐬯𐬀𐬭 આસર, âsar. વિ૦ જાહેર, આશકારા. ના૦ માથું, સરદાર. Adj. Public, manifest, known far and wide. Subs. The head; a chief.

એહર, êhar. ના૦ હેર નસો, નજીસાત, બાહેલું, થુક. Subs. Dry impurities (as hair, nails); filthiness. Corrupt form of

હસલ, hasal. ના૦ વગર બરશનુમનો મોબેદ. Subs. A Mobed having no *Barshnûm*.

અ-સ્રાએશન-ઓમન્દ, a-srâêshna-ômand. વિ૦ નહીં સંભલાવતો—ગાતો—ભણતો. Adj. Not reciting—singing—praying.

અ-સરાએશ્ને, a-sarâêshnê. ના૦ નહીં પાલવું—પરવરશી કરવી; નહીં ગાવું—ભણવું. Subs. Not feeding—nourishing; not singing—reciting.

અ-સ્રાએશ્ની, a-srâêshnî. See the preceding word.

અસરાસારાન, asarâsârân. ના૦ એક કોમ—ટોલાનું નામ છે. Subs. Name of a tribe—nation.

અ-સ્રાઈદાર, a-srâîdâr. ના૦ નહીં પઢનાર—ગાનાર. Subs. One who does not recite—sing. Comp. Av.

આસ્રાન, âsrân. ના૦ અથોરનાન. Subs. *Athornân* (the sacerdotal caste).

અસરાદંન, asrâdan. ક્રિ૦ ખુશી મેલવવી—ભોગવવી. V. To enjoy; to experience pleasure.

અસરોમેન્દ, asarômênd. વિ૦ નજીસાઈ—હેર નસા ભરેલું. Adj. Full of filthiness—dry impurities.

અ-સરે, a-sarê. See a-sar. a-sarê.

اشرش અશેરશ, aĉrash. નાo ગર. Subs. Kernel, pith.

اشرى એશેરી, êêrî. નાo આદમી, મરદ; મરદાનગી; ફરમાબરદારી, તાબેદારી. Subs. An individual, a man; manliness; obedience, subjection.

اديرى અ-દીરી, a-dîrî. વિo ઘણું મોડું અથવા ધીમું નહીં. Adj. Not very late or slow. Contrast Per. دير

ابيربا અબીરબા, abîrbâ. See ابير abîr.

اسرى અસરી, asarî. નાo અતીશયપણું, પુશ્કળતા; બેહદપણું. Subs. Excess; abundance; infinity.

اسرى અસરી, હેરી, asarî, hêrî. વિo ગલીચી—નજીશાતને લગતું; હેર નસાવાળું. Adj. Relating to filthiness—uncleanliness; full of dry impurities (as hair, nails, &c.).

اسريا અસરીઆ, asariâ. સંખ્યાo વિo દશ, ૧૦. Num. Adj. Ten, 10. Ar. عشر, عشرة

اسليا અ-સલીઆ, a-saliâ. વિo બુરૂં—ખરાબ નહીં તે. Adj. Not bad—evil.

آسرى આસરી, âsarî. નાo સરદારી, સરદારપણું. Subs. Leadership; command.

اسلياى અ-સલીઆઈ, a-saliâî. નાo બદી—બુરાઈ વગરની હાલત, વગર ખરાબીનું, બીગાડ—બદબખતી—કંગાલીઅત વગરનું, વગર ગરીબાઈનું. Subs. Freedom from evil—corruption, exemption from depravity—badness, freedom from misfortune, wretchedness—penury.

اسرشت અ-સરેશ્ત, a-sarêsht. વિo ખમીર વગરનું, નહીં

ગુંદેલું—મેળવેલું, ખરાબ વજુદ—ખશલતનું. Adj. Unleavened, not kneaded, not mixed up, of a bad nature—constitution. Contrast Per. سرشت

અ-સરેશ્તન, a-sarêshtan. ક્રિ૦ ખમીર નહીં કરવું; સાથે મેળવી નહીં નાખવું; આકાર નહીં આપવો. V. Not to leaven; not to mix together; not to form into shape. Contrast Per. سرشتن

અ-સરેશ્ત, a-sarêsht. See a-sarêshta.

આસ્રેસ, âsrês. ના૦ કોઈબી જાતની કસરતને માટેની જગા. Subs. A course or place for any kind of exercise. Comp. Per. اسریش

અ-ગેરેસ્તે, a-gêrêstê. ના૦ અપવિત્ર મકાન નહીં તે, સોજું—સાફ—પવિત્ર મકાન; સાંકડી જગા નહીં. ભૂ૦ કૃ૦ રડેલું; વિલાપ કીધેલો. Subs. Not an impure place; a clean—holy place; not a narrow spot. Past partic. Wept; bewailed.

અ-ગેરીઊ, a-gêrîû. વિ૦ સુરાખ નહીં પાડેલાં; નાકાં નહીં પાડેલાં. Adj. Not bored—perforated.

આસ્રીનશ્ની, âsrînashnî. ના૦ બાંધવું, ગુંથવું; ગાંઠ મારવો. Subs. Binding, knitting, braiding, knotting.

આસ્રીનશ્ને, âsrînashnê. See âsrînashnî.

અસરીન, asarîn. ના૦ નળો. Subs. The bone of the leg.

અ-સરીને, a-sarînê. See a-sarê.

હો-સ્રીને, do-srînê. ના૦ ગાંડના બેઉ થાપા. Subs. Two hips—thighs—buttocks. = Av. + , = Av. = Sans. श्रोणि = Per. سرین

હેર-ગંદાર, hêr-gandâr. ના૦ ગંધ—વાસ મારતો નસો. Subs. Stinking dead matter.

અબીરેદ, abîrêd. ના૦ મોબેદના એક પંથનું નામ છે, જેની જગા "હાવનાન" ની સામે તથા જોતીની ડાબી બાજુએ હોએ છે. Subs. The name of one of the orders of Mobeds called *Abêrêt* (in Zend), whose assigned place is opposite to the *Hâvanân*, and on the left side of the *Zôti*. Comp. Pehl.

અ-સરીત, a-sarît. See a-salîâ.

અ-સરીદે, a-srîdê. વિ૦ નહીં ઢાંકેલું—છુંપું; જાહેર, સ્પષ્ટ. Adj. Not hidden—concealed; open, clear.

આબરેદ, âbarêd. ક્રિ૦ લઈ જાય. V. May carry.

અ-સરીતરી, a-sarîtarî. ના૦ અપજશ—બદનામી વગરનું, નામવરી, ઈજત. Subs. Freedom from dishonour—infamy—blame; honourableness, conformity to the principles of honour.

અ-સરીતર-ચ, a-saritar-cha. વિ૦ વધારે ખરાબી કરેચા વગર. Adj. Without doing more harm—injury.

અસ્રુનાન, આસ્રવાન, asrunân, âsravân. See âsrân.

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ૦ નામશહુર, પ્રખ્યાત—જાહેરમાં નહીં આવેલું. Adj. Not renowned—famous; not well known. Contrast Av.

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ૦ નખ વગરનું. Adj. Having no nails. Contrast Av. , Per. سرو

આસ્રુએ, âsruê. ના૦ એક ટોલાનું નામ છે, કે જેનું કામ ખોદાતાલાની બંદગી કરવાનું તથા લોકોને ખોદાઈ મારગ બતલાવવાનું છે; પરહેજગાર, અથોરનાન. Subs. The name of a sect whose object is to praise God and point out to men the divine path; a pious man; an *Athornân*. Comp. Av. Pehl.

ખસ્રુબ, khasrub. વિ૦ નેકનામ, કીરતીવાન. Adj. Virtuous, good; possessing renown; glorious.

અ-સરોશ, a-sarôsh. વિ૦ નાફરમાન, કાફર, ખોદાને ખોદા કરી નહીં જાણનાર; ઉપરીના હોકમને તાબે નહીં રેહેનાર; બેઅકલી. Adj. Disobedient; unbelieving; knowing not God as God; insubordinate; senseless. Av.

આસ્રુઈ, âsruî. વિ૦ અથોરનાની. Adj. *Athornânî* (relating to the sacerdotal tribe).

અ-સરોશાવરજ, a-sarôshâvarz. ના૦ તાબેદાર નહીં, શાંભળતું નહીં; બેખતીઆર કરનાર, આધીન નહીં રેહેનાર, તુચ્છકાર—ઈનકાર કરનાર. Subs. One who does not bear obedience to, one who does not hear

(religious precepts), one who is not obedient—submissive, one who treats with contempt [illegible], [illegible] = Av. [illegible], [illegible] = Per. سروش Av. Rt. [illegible] = Sans. स्रु + [illegible] = Av. [illegible] = Per. ورز

[illegible] અ-સરોશવરજ્, a-sarôshvarz. See [illegible] a-sarôshâvarz.

[illegible] અ-સરૂયાદ, a-sarûyâd. ક્રિ૦ તે નહીં ગાએ! ના૦ નાફરમાની; સુસ્તી. V. May he not sing! Subs. Disobedience, insubordination; indolence.

[illegible] અસરોશ્ત, a-sarôsht. વિ૦ નાફરમાન; ધરમ ઉપર ફીદા નહીં. Adj. Disobedient, not devoted to religion.

[illegible] અસ્રુશ્તાને, asrushtânê. ના૦ પવિત્ર આતશ રાખવાની જગા, દરેમેહેર; આતશબેહેરામ. Subs. A place where sacred fire is preserved and kept burning, a *Dare-mêhêr*; an *Atash Beherâm*.

[illegible] અ-સરોશ્તી, a-sarôshtî. ના૦ નાફરમાની, હોકમને તાબે નહીં થવું. Subs. Disobedience, insubordination.

[illegible] અ-સ્રુદાર, a-srudâr. See [illegible] a-srâîdâr.

[illegible] આસ્રુગી, âsrugî. ના૦ અથોરનાનનો ધંધો—પેશો. Subs. The vocation of a priest.

[illegible] દો-સરોબીન, dô-sarôbîn. વિ૦ બે શીંગડાંવાળું. Adj. Having two horns.

અ-સ્રોબે, a-srôbê. ના० અણઘટતો શખુન—ફરમાન. Subs. Without a word, an ill-spoken word, an unreasonable order. Contrast Av. , , = Sans. श्रवश्. Av. Rt.

અહ્લુબ, ahlub. See ahlub.

ગેરોબ, gêrôb. ના० પકડનાર; દસ્તગીરઃ—જેમકે "દસ્ત-ગેરોબ." Subs. One that grasps—lays hold of; a helper:—as dast-gêrôb.

દો-સ્રોબ, dô-srôb. ના० બે સખુન, બે નખ. Subs. Two words, two nails. = Av. ,

અસરે, asarê. વિ० હદ—સીમા વગરનું. Adj. Unlimited, having no bounds.

આસ્રુન, âsrun. See âsrân.

આસ્રુન, âsrun. ના० પવિત્ર આતશની જાલવણી કરનાર; અશોઈ ઉપર ફેદા થએલો શખ્સ; અથોરનાન; મોબેદ; દસ્તુર; એરવદ; ખોદાની બંદગી કરનાર; પરહેજગાર માણસ. Subs. A guardian of the sacred fire; one devoted to holiness; an *Athornân*; a Mobed—Dustoor; a Herbed; one who prays to God; a pious man. Comp. Pehl.

આસ્રુન, âsrun. See âsrûn.

આસ્રુન, âsrûn. ક્રિ० તું બાંધ; તું કેદ કર. V. Tie—fasten (thou); confine—imprison (thou) (imper. 2nd sing.)

આસ્રુન-ઓમન્દ, âsrun-ômand. વિ૦ અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to the *Athornan* (sacerdotal tribe).

આસ્રુનશ, âsrunash. ના૦ અથોરનાન તેને. Subs. *Athornân* to him (lit.)

આસ્રુની, âsrunî. ના૦ મોબેદનો ધંધો. Subs. The vocation of a Mobed—priest.

આસ્રુનીહા, âsrunîhâ. ક્રિ૦ અ૦ અથોરનાન (મોબેદ —દસ્તુર) ને છાજે તેવી રીત. Adv. In a manner befitting an *Athornân* (Mobed—Dustoor).

આસ્રુનશ્તે, âsrunashtê. ભૂ૦ કૃ૦ બાંધેલું. Past partic. Bound; tied.

અદેરવંદી, adêrvandî. ના૦ ઉતરણ; ઢલાવ. Subs. Declivity, descent.

હેરવંદી, hêrvandî. ના૦ સુક્કા નશા ભરેલી હાલત. Subs. State of being full of dry impurities.

અ-દદ્રુનન્દ, a-dadrunand. ક્રિ૦ તેઓ નહીં લઈજાય. V. They may not carry.

આ-દદ્રુનન્દ, â-dadrunand. ક્રિ૦ તેઓ લઈજાય. V. They may carry.

આસ્રુનીએદ, âsrunîêd. ક્રિ૦ બાંધે, કેદ કરે, બેડી પોએ. V. May fasten—confine—imprison; may put in irons.

આસ્રુનસ્તન, âsrunastan. ક્રિ૦ બાંધવું, બેડી પોવી, કેદ કરવું, અટકાવવું, બંદીવાન કરવું. V. To fasten, to put in irons, to confine, to imprison ; to restrain.

આસ્રુનાન, âsrunân. See âsrân.

આસ્રુનન્દ, âsrunand. See âsrunîêd.

આસ્રુન, âsrûn. See âsrân.

આસ્રુન-ચેહરે, âsrun-chêhrê. વિ૦ અથોરના-નના ચેહેરા જેવું, અથોરનાન જેવું. Adj. Like the face of an *Athornân*, like an *Athornân*.

આસ્રુનત, âsrûnat. ક્રિ૦ ધોએ. V. May wash.

આસ્રુનતે, âsrûnatê. ના૦ જે બાંધેલું તે; ગાંઠ; બાંધણી, લખત. Subs. That which is tied—bound; a knot; construction; a bond, a document.

અજ્દરૂનતન, ajdarunatan. ક્રિ૦ દુર કરવું; કાપવું. V. To remove ; to cut, to clip.

અ-દદ્રુનતન, a-dadrunatan. ક્રિ૦ નહીં લઈ જવું; પકડી નહીં રાખવું, છોડી દેવું, તજીદેવું. V. Not to carry; not to catch hold of, to leave off, to forsake.

આસ્રુનતન, âsrunatan. See âsrunastan.

આસ્રુક, âsruk. See âsruê. } âsrun.

આસ્રુગાન, âsrugân. ના૦ ધર્મગુરૂઓ, મોબેદો, દસ્તુરો. Subs. *Athornâns*; spiritual guides; Mobeds; Dustoors. Comp. Av.

આસ્રુગી, âsrugî. See âsrunî.

અસ્રુક-તુમ, âsruk-tum. વિ૦ અથોરનાનમાં સર્વથી મ્હોટો—શ્રેષ્ઠ, ઘણોજ પરહેજગાર. Adj. The highest among the *Athornâns* (Dustoors—Mobeds); most devout. Comp. Av. (Hormazd yasht, para. 12.)

દો-સ્રુક, dô-srûk. See dô-sarînê.

આસ્રુત, âsrut. See âsrân.

અ-સ્રુદાર, a-srudâr. See a-srâîdâr.

આસ્રુદાર, âsrudâr. ના૦ સાંભળનાર, કાન ધરનાર, ધ્યાન આપનાર. Subs. One who hears—lends an ear; one who gives heed.

અ-સરૂદન, a-sarudan. ક્રિ૦ નહીં પઢવું—ગાવું. V. Not to recite—sing. + = Av. Rt. = Per. سرودن

અ-સરે, a-sârê. વિ૦ ટોંચ—મથાળાં વગરનું. Adj. Having no top summit.

અબીલે, abîlê. ના૦ આતશનાં છતકલાં—ચીંગારીઓ. Subs. Sparks of fire.

સે-એ-રગ, sê-ê-rag. સં૦ વિ૦ ચાર હજાર, ૪,૦૦૦. Numer. Adj. Four thousand, 4,000.

સે-એ-રજ, sê-ê-raz. સં૦ વિ૦ ચાર સો, ૪૦૦. Numer. Adj. Four hundred, 400.

સ-સ-રજે, sa-sa-razê. સં૦ વિ૦ આઠ હજાર એક, ૮૦૦૧. Numer. Adj. Eight thousand and one, 8001.

અ-સર્દ, a-sard. વિ૦ થંડો થયા વગર, બિહીયા વગર; હિમ્મતભરેલું. Adj. Without becoming cold (lit.); not fearing. Comp. Av.

આબરત, âbarat. See , a-bîrêd (a corrupt form of)

આબ-ગર્મ, âb-garm ના૦ હુનું પાણી, આંસું. Subs. Warm water; tears.

અસર-રોશન-ખોદાત, asar-rôshan-khôdât. ના૦ કુદરતી બેનેહાએત રોશની. Subs. Endless light of nature.

અસર-રોશની, asar-rôshnî. ના૦ બેહદ રોશની; પોતાની મેલે નીકલેલી રોશની; બેહેશ્તના એક તબક્કાનું નામ છે, કે જે ગરોથમાનનીબી ઉપર છે. Subs. Endless light; self-created light; the name of one of the stages of heaven which is higher than even *Garothmân*.

અસર-રોશનીએ-ખુદાદ, asar-rôshnîê-khudâd. See asar-rôshan-khôdât.

અ-ઈન. a-în. સર્વ૦ આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અએન, aên. ના૦ આંખ, પાણીનો ચશમો. કોઈબી ચીજનું મૂલ. Subs. The eye; a fountain, source; the best part of anything. Comp. Pehl. , Ar. عين

અએવ, અયુ, એઉ, aêv, ayu, eû. સંખ્યા૦ વિ૦ એક;

એકલું; એક તરફ. Numer. Adj. One; alone, single; one side. Comp. Av. = Sans. एक = Pâz. = Per. یک

અખ, akh. ના૦ દુવા, આશીરવાદ; ભાઈ. Subs. A blessing, a benediction; a brother. Per. اخ

અ-ગવ, a-gava. વિ૦ દલેર—હિમ્મતવાન નહીં તે, હીચકારૂં, બિહીકણ. Adj. Not brave—courageous, cowardly, timid.

અ-ગો, a-gô. ક્રિ૦ ના કહે—બોલ. વિ૦ ગીરેબાન વગરનું. V. Don't say, don't speak. Adj. Having no collar or breast of a garment.

અદુ, adu. ના૦ દુશ્મન, વેરી, શત્રુ. Subs. An enemy, a foe, an antagonist. Ar. عدو

અ-દુ, a-du. વિ૦ ખરાબ—બુરૂં નહીં, નેક, ભલું, સારૂં. Adj. Not bad—wicked; good, virtuous, honest. (Comp. Prohib. + = evil; as in)

અયુ, યાવ, અદુવ, ayu, yâv, aduv. ઉભયા૦ અથવા, અથવા, કિંવા. Conj. Or, either. Per. یا

અયો, ayô, નિશે૦ ઉપ૦ વગર, ઉલટું, વિરૂધ્ધ. Negat. pref. Without, except, contrary to, opposite, against (as in ayômok).

આઈન, âîn. ના૦ તરેહ, રીતભાત, તરીકો, રવેશ. Subs. Manner, way, custom, law, usage. Per آئین

આયન, âyan. ના૦ લોહું, લોખંડ. Subs. Iron. Comp. Pehl. âhan, âsîn.

ખએરં, khaêr. ના૦ નેકી, ખુબી ; નેક. Subs. Goodness, virtue, merit ; good. Comp. Per. خیر

ખીન, khîn. ના૦ કીનો, વેર, કપટ, દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, enmity, spite.

ખીવ, khîv. ના૦ મોહોડાનું પાણી, થુક. Subs. Water ejected from the mouth, spittle. Comp. Per. خدیو

ખેર, khêr. ના૦ બક્ષેશ, નવાજેશ, ભેટ. Subs. Gift, present, favour.

દાન, dân. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું જાણ—સમજ. ના૦ એક જાતનો પ્રત્યય છે કે જેનો અર્થ રાખનાર થાયછે:—જેમકે આવદાન. V. Know thou, understand—feel thou; a sort of suffix meaning holder, keeper: as in *i.e.* a water-keeper (lit.), a reservoir.

દીન, દયન, dîn, dayan. ના૦ દીન, ધર્મ. Subs. Religion, faith, any system of faith—worship. Comp. Pehl.

દો-દો, dô-dô. સંખ્યા૦ વિ૦ બબે, બે અને બે, ચાર. Numer. Adj. Two by two, two and two, four, 4.

યસ્ન, yasna. ના૦ આરાધના, ઈજશને. Subs. Adoration, worship, invocation, *yaçna*. Comp. Av. , Pehl.

યાન, yân. ના૦ ખુશી, ખુરરમી; નેકી. Subs. Pleasure, gladness, pleasantness; virtue, goodness. Comp. Av.

હીન, hîn. વિ૦ શેતાબ, જલદી. ક્રિ૦ અ૦ એ પ્રમાણેં. સર્વ૦ આએ. કેવલ૦ અ૦ ખબરદાર રેહ! Adj. Hasty, quick.

Adv. Thus, in this manner. Pron. This. Inter. Have a care! Per. هین

હીવ, hîv. વિ૦ ખરાબ. Adj. Bad, evil.

હીર, hîr. નાં૦ આતશ; બંદગી, એબાદત. Subs. Fire; prayer, worship, adoration.

અએના, aênâ. નાં૦ નાખુશ કરાવવું. વિ૦ વગર ઠેરાવવું; થાકવી નાખવું. Subs. Causing to be displeased—uneasy. Adj. Undetermined; fatiguing. Comp. Ar. اینا

અ-ગના, a-ganâ. વિ૦ નહીં તુટનાર—ભાંગનાર—દફે થનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces, not being removed—driven away.

અ-ગુવા, a-guvâ. વિ૦ સાક્ષી—સાહેદી વગરનું; નીસબત વગરનું. Adj. Having no witness, unconnected. Comp. Per. بی گواه

અદના, adnâ. વિ૦ નાપવું, હલકું, ઊતરતું. Adj. Small, insignificant, inferior. Ar. ادنا

અદુખં, adukh. વિ૦ સેહેલું—સાદું નહીં, ભેલાયલું, ભારી. Adj. Not simple, not easy, not unmixed, heavy.

આઈને, âînê. નાં૦ આઈનો, આરશી, તખતો. Subs. A mirror, a looking-glass, a pane of glass.

હીવહા, hîvhâ. નાં૦ ખરાબી. Subs. Evil, harm.

અ-ગોહર, a-gôhar. વિ૦ કમજાત. Adj. Of low birth.

અએવ-અહલાશ, aêva-ahlâsh. નાં૦ એક અશેમ. Subs. One *ashêm*.

અ-ગોહરીહા, a-gôharîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બેગુનીઆ-દીથી. Adv. Ignobly, basely.

અએ-નાએ, aê-nâe. ના૦ એક વામ. Subs. One fathom.

અદવાએ, advâê. ના૦ ચરવાની જગા. Subs. Pasturage, grazing ground.

અદવાજ, advâj. ના૦ આવાજ, શબ્દ, સાદ, હાંક મારવો. Subs. Voice, sound, calling to, noise, (other forms are ,) Per. آواز

અ-દોશારમીહા, a-dôshârmîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર પીઆરથી. Adv. Not affectionately. Contrast Pâz.

અયોખ્શસ્ત, ayôkhshast. ના૦ ધાતુ. Subs. A metal, a mineral. Av.

અ-ગવાએશ, a-gavâêsh. વિ૦ ગવાહી—સાબેતી—દલીલ વગરનું. Adj. Having no witness—proof—demonstration.

અ-ગવાહી, a-gavâhî. વિ૦ ખોટી સાખશી—દલીલવાળું. Adj. Having a false witness—proof.

આઈન-આઈને, âîn—âînê. વિ૦ પોતપોતાની મેલે ફરતું, આઈનાની મીશાલ. Adj. Turning—revolving by itself, like a looking-glass. ચકું. blished,

અ-દુઈસ્ર, અ-દોઈથ્ર, a-duîsra, a-dôith, espe-રતાંજણું, જેને નહીં દેખાય તે. Adj. Afflicted with night-blindness, purblind, not seeing. Contrast Av. , Pehl.

અએવાન, aêvân. ના૦ મેહેલ, હવેલી, મ્હોટી ઈમારત. Subs. A hall, a palace; a mansion, a large building. Per. ایوان

અએવાનાન, aêvânân. ના૦ અએવાનો, મેહેલો, મ્હોટી ઈમારતો. Subs. Halls, palaces, large buildings.

અગ-વાનાન, ag-vânân. ના૦ બદી—બુરાઈ તોડનારા—નાશ કરનારા. Subs. Those who destroy—sweep away vice. Comp. Av. + Av. Rt.

અદનાવાન, adnâvân. વિ૦ અદનાની મીશાલ, ઉતરતાની માફક. Adj. Like low—worthless persons, like inferiors.

આઈનેવાન, âinêvân. વિ૦ આઈનાની મીશાલ—તરેહનું, ખોલ્લું, જાહેર. Adj. Like a looking-glass, manifest, clear.

આઈનાન, âinân. ના૦ રસ્તાઓ, રીતિઓ. Subs. Ways, manners.

અ-ગુસ-વરદ, a-gûs-vard. વિ૦ અખેતરમાં—કાદવ કચરામાં નહીં ચાલનાર. Adj. Not moving about in filthiness—dirt.

અએનાએ, aênâê. ના૦ નાખુશ—દલગીર કરવું. Subs. Displeasing, making sorry.

-ગનાક, a-ganâk. વિ૦ નહીં તુંટનાર—ભાંગનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces.

અદવાક, અદવાએ, advâk, advâê. See advâj.

અએનાએ-ગેહાન, aênâê-gêhân. ના૦ દુનિયાના

લોકોને નાખુશ કરનાર. Subs. One who displeases the people of the world.

[Avestan] અ-ગના-કેશાન, a-ganâ-kêshân. ના૦ ઘુંટનારા તરીકાને લગતું નહીં તે, ગનામીનોના તરીકાને લગતું નહીં તે. Subs. Not relating to the law of one that falls off or decreases, not pertaining to the way—custom of *Angra-minô.*

[Avestan] અદ્વાએ-ગેહાન, advâê-gêhân. ના૦ જેહાનનો આવાજ, દુનિયાનો પોકાર. Subs. The voice of the world, the opinion of all men. Per. آوازجهان

[Avestan] અએવાજ, aêvâz. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એ પ્રમાણે, મુકરર. Adv. In this manner—way, settled, certain, certainly, positively. (Comp. [Avestan] + [Avestan] = Per. [illegible])

[Avestan] અએ-વાજ, aê-vâz. વિ૦ બાજમાં નહીં બોલતું, બ્યાન વગર, વાચા વગર. Adj. Not speaking with closed lips; without description—narration, without speech. (Comp. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] = Sans. वाचा.)

[Avestan] અદ્વાજ, advâz. વિ૦ જાહેર, ખોલ્લું, દેખઈતું, પ્રસિધ્ધ, એખલું, એકજ. ક્રિ૦ અ૦ ખસુસન, મુકરર, એખલું, એકજ. ના૦ આવાજ, પોકાર, બાંગ, કલામ, વખાણ, મશહુર [illegible] Adj. Manifest, open, evident, pu[illegible] alone, only one. Adv. Particularly[illegible]cially. Subs. Sound, voice, bawling, a word, a speech, praise; becoming renowned. (See [Avestan] advâê.)

અવાજ, avâz. શબ્દ૦ અ૦ પાછું, પછી. Prep. Back, again, afterwards.

આવાજ, âvâz. ના૦ સાદ, બોલાવવું. Subs. Voice, calling some one.

અએવ-આજી, aêva-âzî. ના૦ એક લોભી માણસ. Subs. An avaricious—covetous man.

અદ્વાએહ, advâêh. ક્રિ૦ અ૦ ખશુશન. Adv. Particularly, especially.

અદ્વાજાએ, advâzâê. ના૦ જાહેરી, મશહુરી, આવાજ. Subs. Fame, renown; noise, report. (See advâz.)

અદ્વાજાએ, advâzâê. See advâzâê.

અદ્વાજી, advâzî. ના૦ જાહેરાત; પોકાર—આવાજ—હાંક મારવો. Subs. Publicity; vociferating, calling (some one), bawling, shouting.

દો-વાજા-એ, dô-vâzâ-ê. ના૦ બે જન જોડ વળગી બાજ લઈને. Subs. Two persons coming into close contact with a *Bâj*.

અદ્વાજી, advâzî. ના૦ આવાજ, પોકાર, આવાજ મારવો. Subs. Sound, a loud cry, noise, bawling. Comp. Pehl.

અએન-આજી, aên-âzî. ના૦ લોભી આંખ. Subs. A greedy—covetous eye.

અદ્વાજી, આવાજી, અએવાજી, advâzî, âvâzî, aêvâzî. ના૦ આરાસ્તગી શીંગાર કરીઆદ, પોકાર.

Subs. Preparations, decorations, a complaint, a loud cry. Per. ایوار

અદુ-આઝી, adû-âzî. ના૦ લોભી દુશ્મન. Subs. An avaricious enemy, a covetous foe.

આવાઝી, âvâzî. વિ૦ આવાજથી ભરેલું; મશહુર, વખણાએલું, શીખામણની રીતે. Adj. Full of noise—clamour (lit.); renowned, famous; by way of advice.

અએવાઝીગાન, aêvâzîgân. વિ૦ વધારે બોલાએલા; વખણાએલા. Adj. Plu. Much talked of; famous.

અદવાઝીગાન, આવાઝીગાન, advâzîgân, âvâzîgân. Plu. of , which see.

આવાઝે, આવાચે, âvâzê, âvâchê. ના૦ આવાજ, શબ્દ. વિ૦ ફેલાવો પામેલું, મશહુર થયલું. Subs. Sound, a song, a tune. Adj. Spread, diffused, widely known. Per. آوازه = Av. +

અદવાઝી, advâzî. ના૦ કલામ, આવાજ; નીશાન પીછાન; વખાણ. ક્રિ૦ અ૦ ખોલ્લી રીતે. Subs. A word, sound, voice, acquaintance with, knowledge, fame, renown. Adv. Openly, plainly.

અદવાઝે, advâzê. ના૦ મ્હોટે બોલનાર, બુમ પાડનાર, શોર કરનાર. Subs. One who speaks loudly, one who bawls out—raises up the voice. (See âvâz.)

અએ-વાવર, aê-vâvar. વિ૦ બાવર—ભરૂસેદાર—કબુલ નહીં, કબુલાત વગરનું. Adj. Not credible—

faithful, not acceptable—believable. (Comp. + = Per. باور)

અદવાજ઼-ર, advâz-ra. ના૦ મારો આવાજ઼, મારૂં બ્યાન. Subs. My voice—sound, my description.

આખ્-અવર, âkh-avar. ના૦ બરતર—ઉંચી દોવા. Subs. A sublime benediction, a blessing exalted in nature.

અએવાજ઼, aêvâz. વિ૦ શીંગારેલું. આરાસ્તે કીધેલું. Adj. Adorned, decorated.

અ-દોખ્ત, a-dôkht. વિ૦ સંબંધ વગરનું, સંબંધ નહીં ધરાવનારૂં. Adj. Unconnected, irrelative.

અ-બોખ્ત, a-bôkht. વિ૦ નાખાલેશ, ગડલું. Adj. Not pure—unmixed; turbid.

અયોખ્તોમંદ, ayôkhtômand. વિ૦ કોશેશવાલું, મેહેનતુ, તેજ઼વાલું. Adj. Endeavouring, exerting, labouring, brisk, sharp. (Comp. + = Av. Rt. = Sans. युज् = to endeavour. = Sans. युक्ति.)

અયુખ્તાર, ayukhtâr. ના૦ દોડનાર, કુદનાર, ઝડપવાલું, તેજ઼ ચાલનાર, દોડાવનાર, સવાર, લડનાર, લડાઈ કરનાર, હોમલો કરનાર, મોરાદ રાખનાર, કોશેશ કરનાર. Subs. One who runs—jumps, quick, one who goes fast, one who makes run; a rider, a fighter, a warrior, an attacker, one who entertains hopes, one who endeavours—exerts. (See)

અયોખ્તારી, ayôkhtârî. ના૦ કોશેશ, યુક્તિ, ઉદ્યોગ,

ઉદ્યમ. Subs. Effort, endeavour, exertion, activity. (See)

અયુખ્તારીહા, ayukhtârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ઉદ્યોગની રીતે, અનુભવ પ્રમાણે. Adv. Industriously, experimentally, in a familiar manner.

અ-દોખ્તી, a-dôkhtî. ના૦ જોડાયા વગરની હાલત, સંબંધ વગરની હાલત. Subs. The state of being not joined—associated.

અ-બોખ્તશની, a-bôkhtashni. વિ૦ છુટકારો આપનારૂં નહીં. ના૦ છુટકારા વગરની હાલત. Adj. Not giving release. Subs. State of being not released.

અ-બોખ્તશને, a-bôkhtashnê. ના૦ નહીં છુટકો કરવું. Subs. Not releasing.

અયુખ્તીદન, ayukhtîdan. ક્રિ૦ સેતાબ ચાલવું, દોડવું. V. To walk or run fast. (See ayôkhtomand.)

અ-દોખ્તન, a-dôkhtan. ક્રિ૦ નહીં સીવવું—સાંધવું—જોડવું, સંબંધ ન કરવો, દુધ ન દોહોવું. V. Not to sew, not to stitch, not to join—associate—attach, not to milk. Contrast Per. دوشیدن - دوختن

અ-બોખ્તન, a-bôkhtan. ક્રિ૦ છુટકારો ન કરવો, છોડવવું નહીં. V. Not to release—liberate.

અયુખ્તન, ayukhtan. ક્રિ૦ કોશેશ કરવી, ઉદ્યોગ કરવો, ઉદ્યમ કરવો. V. To endeavour, to strive, to be active, to work, to long for work.

અયુજીદન, યુદીતન, ayujîdan, yudîtan. ક્રિ૦ લડાઈ

કરવી, લડવું, તંટો—જઘડો કરવો. V. To fight, to wage war, to war against, to quarrel, to fall out, to brawl, to break with. Av. = Sans. युध्=to fight.

યુજીદન, yujídan. ક્રિ૦ બાંધવું, જોડવું, મજબુત કરવું. V. To tie, to bind, to connect, to strengthen. Av. = Sans. युज् = Per. یوجیدن

અ-દોખ્તે, a-dôkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં સીવેલું; નહીં તમામ થાયલું; નહીં સાંધેલું—દોહવેલું; અદા નહીં કરેલું. Past. part. Not sewn, unstitched; not milked; not fulfilled.

અયુખ્તગી, ayukhtagî. ના૦ કોશેશ. Subs. Effort, attempt, endeavour.

અએવ-હમ, aêva-ham. ક્રિ૦ અ૦ એક સાથે, એક પુરૂં. Adv. All in one.

અબુ-અમ, abû-am. ના૦ માબાપ. Subs. Parents.

ખીન-હમ, khin-ham. ના૦ પુરો કીનો. Subs. Full revenge.

અએવાર, aêvâr. ના૦ ઓજીરન ગેહનો વખત, સાંહાંજ, નમતો પોહોર. Subs. The time of *Ozîran*; evening time; this word may also be pronounced "ûzêîar," "ûzaîarê," "azuarê." Per. ایوار

અ-ગોહર, a-gôhar. વિ૦ બદ અસલ, બદજાત; વગર ફરજંદનું, બેઅક્કલ, બેએલમ; વગર ગુણનું, ખરાબ ખવાસનું. Adj. Bad by nature, of a base or mean origin, having no issue; senseless, unwise, unlearned; having no merit—excellence. Per. بي گوهر

અસવાર, asvâr. ના૦ લશકરી સવાર. Subs. A cavalier.

દો-ગોહર, do-gôhar. વિ૦ બે જાત—તોખમનું. Adj. Of two breeds—families.

યાવાર, યાવર, yâvâr, yâvar. ના૦ મદદગાર. Subs. A helper, a protector. Comp. Per. یاور

અ-ગોહરી, a-gôharî. ભાવ૦ ના૦ બદજાતી, બદગોહરી, અસીલપણાં વગરનું, કજાતી. Subs. abst. Evil—depraved nature, ignoble—mean birth, low—vulgar descent.

અ-ગવારશ્નીહા, a-gavârashnîhâ. ક્રિ૦ અ૦ નહીં ખાવાથી, ભુખું રેહેવાથી; હજમ નહીં થવાથી. Adv. Without being eaten, being in a state of hunger; without being digested.

અ-ગોહરયાન, a-gôharyân. ના૦ ખવાશ નહીં રાખનારાં, બુનીઆદી નહીં રાખનારાં. Subs. Those who are of a low or mean origin, those that are ignoble or base-born.

અ-ગવારીદન, અ-ગવારસ્તન, a-gavârîdan, a-gavârastan. ક્રિ૦ હજમ નહીં કરવું; નહીં ખાવું. V. Not to digest, not to eat. Contrast Per. گواریدن

અ-ગવારીદન, â-gavârîdan. See a-gavârastan.

અ-ગોહરીદન, a-gôharîdan. ક્રિ૦ એક ચીજને બીજી ચીજમાં બદલ નહીં કરવી. V. Not to exchange one thing with another. Contrast Per. گوهریدن

અ-ગવારૂનોમંદ, a-gavârunômand. વિ૦ ઘાતકીપણાં વગર ; ભયંકર નહીં તે; ઘાયલ—જખમી નહીં. Adj. Not wicked; not horrible—terrible; not wounded—hurt.

અએવારે, aêvârê. See aêvâr.

અએવારગી, aêvâragî. ના૦ સાથે મલીજવું. Subs. Mixing together.

અએવારેહ, aêvârêh. વિ૦ સાંજને લગતું. Adj. Relating to evening.

અ-ગોહરે, a-gôharê. વિ૦ બદજાત, ખરાબ કુનીઆદનું. Adj. Low-born, of ignoble birth. Per. بي گوهر

અ-ગોહરં-ઝાએ, a-gôhar-zâê. વિ૦ અસીલ નહીં પેદા થયલું, બદઅસીલ. Adj. Born of a base or low origin.

અએવક, aêvak. વિ૦ એક. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે. Adj. One. Adv. Once, one time.

અ-ગંગ, a-gang. વિ૦ મુગું નહીં, બોલતું. Adj. Not dumb, speaking. Prohib. + = Per. نگنگ

અ-ગંદ, a-gand. વિ૦ ગંદગી વગરનું, ગંદ વગરનું. Adj. Having no stench—offensive odour, not filthy. Prohib. + = Av. = Per. نگند

અ-જુદ, a-jud. વિ૦ જુદું—હલાએદું નહીં. Adj. Not different—separate—distinct.

અ-દુઈ, a-duî. વિ૦ બેફરેબ ; ફરેબ નહીં દેનારૂં, ઠાગો નહીં કરનારૂં ; ધાસ્તી વગરનું, ખોદાતાલાના ગુણો મધેનો એક ગુણ. Adj. Void of deceit—fraud ; undeceiving ;

fearless, without dread—apprehension; one of the attributes of God. (Comp. Prohib. + = Av. ; Av. Rt. = Sans. दभ्=to deceive.)

અ-દુદ, a-dûd. વિ૦ ગમ—શોક વગરનું; દમ—નફસ—ધુમાડા વગરનું. Adj. Having no grief—sorrow; having no breath—smoke. Per. بی دود

અ-યનગ, a-yanag. વિ૦ વગર શીકલ—રવેસનું; બદશીકલ. Adj. Shapeless, grotesque, not customary, ugly.

અયને, આહન, a-yanê, âhan. ના૦ લોહું. Subs. Iron.

અવે, અએવે, avê, aêvê. શબ્દ૦ અ૦ વગર. Prep. Without, except.

અએ-વદા, અએ-વેહ, aê-vadâ, aê-vêh. વિ૦ ભલું—સારૂં નહીં. Adj. Not good, not respectable—honorable, not excellent. + = Av. = Per. بہ

અગેનશ, agênash. ઉભયા૦ અ૦ જો તે, જો તે શખસ. Conj. If he, if that person.

અ-ગુયા, a-gûyâ. વિ૦ નહીં બોલનારૂં, વગર જબાનનું, મુગું. Adj. Not speaking, dumb, tongueless, destitute of the power of speech. Contrast Per. گویا

અ-ગોશ, a-gôsh. વિ૦ કાન વગરનું, ખરાબ કાનનું, વગર ખુણાનું. Adj. Without an ear, having no ears, without a corner. Prohib. + = Av. = Per. گوش، گوشہ

અ-જુશ, a-jûsh. વિ૦ ચાહ—મરજી—પ્યાર—મોહોબત વગરનું. Adj. Unwished, having no desire, devoid of love—affection, without friendship. Prohib. + = Av. Rt. = Sans. जुष्.

અ-જોશ, a-jôsh. વિ૦ જોશ—બલ—જોરસા વગરનું. Adj. Without agitation, excitement, powerless, without strength. Prohib. + = Per. جوش

અદન્યા, અએન્ય, adnyâ, aênya. વિ૦ બીજું; શબ્દ૦ અ૦ શેવાએ. Adj. Another, further. Prep. Except. Av. = Sans. अन्य.

અદન્યા, adanyâ. ક્રિ૦ અ૦ બીજું; ફરીને. ના૦ કોઈને સાદ મારવો, પોકાર, ફરશંગના છ હીસ્સાનો એક હીસ્સો. Adv. Further, again. Subs. Calling out some one; bawling; one sixth of a *farsang*.

અ-દુશ, અ-દુજ, a-dûsh, a-dûzh. વિ૦ ખરાબ નહીં તે, સારૂં. Adj. Not bad, good. Prohib. + = Av. , = Sans. दुष्, दुस्, दुर्.

અ-દોબા, a-dôbâ. વિ૦ બેવડું નહીં, વગર પરનું. Adj. Not two-fold, not double, without a fold—layer.

અયોશ, અએવશ, ayôsh, aêvash. સર્વ૦ તે, તેજ, યા તે; કોઈ, બીજો; લોક, શખસ. વિ૦ અક્કલમંદ. ના૦ આવાજ આપવો; હાંક મારવો. ક્રિ૦ અ૦ ફરી, વલી. Pron. He, the same, or he; some one, other, people, person. Adj. Sagacious, intelligent. Subs. Calling out; raising the voice. Adv. Again, another time, once more, also.

𐬀𐬫𐬀𐬊𐬱 અ-યોશ, a-yôsh. વિ૦ જોસ્તેજો—તજવીજ નહીં કીધેલું. Adj. Not searched after diligently, not inquired into. Prohib 𐬀 + 𐬫𐬀𐬊𐬱 = Per. یوش

𐬀𐬫𐬀𐬊𐬱 અ-યોશ, અ-યોઝ, a-yôsh, a-yôzh. વિ૦ પાક—પવિત્ર નહીં, નાપાક, ખરાબ. Adj. Not pure, not free from defilement, unholy, unclean, bad. Prohib. 𐬀 + 𐬫𐬀𐬊𐬱 = Av. 𐬫𐬀𐬊𐬲𐬛𐬀𐬊, 𐬫𐬀𐬊𐬲𐬛𐬀𐬊 = Sans. योस्.

𐬀𐬫𐬀𐬊𐬱 અયોશ, ayôsh. ક્રિ૦ અ૦ નહીંતો. If not, otherwise, or else.

𐬛𐬁𐬥𐬍 દાની, dânî. ક્રિ૦ તું જાણ, તું સમજ. V. Know thou, understand thou (imper.)

𐬫𐬁𐬎𐬀𐬱 યાવશ, yâvash. ઉભયા૦ અ૦ યા તે. Conj. Or he.

𐬵𐬉𐬭𐬍 હેરી, hêrî. વિ૦ સુક્કા નશાને લગતું. Adj. Relating to dry impurities.

𐬀𐬉𐬎𐬀𐬔𐬁𐬵 અએવ-ગાહ, aêva-gâh. ના૦ એક વખત, એક જગા, એક ગેહ. Subs. One time, one place, one Gêh. 𐬀𐬉𐬎𐬀 = Av. 𐬀𐬉𐬎𐬎𐬀 + 𐬔𐬁𐬵 = Av. 𐬔𐬁𐬙𐬎, Sans. गातु, Per. گاه

𐬀𐬔𐬀𐬥𐬛𐬵𐬁 અ-ગંદહા, a-gandhâ. ના૦ ખરાબ ગંધો—વાસો, વિ૦ ગંધ વગરનું. Subs. Offensive odours, stinks, effluvia. Adj. Free from stinks, having no offensive smell. Prohib. 𐬀 + 𐬔𐬀𐬥𐬛 = Av. 𐬔𐬀𐬥𐬛𐬀 = Per. گند = 𐬁 plural suf.

𐬀𐬛𐬀𐬊𐬱𐬍 અ-દોશી, a-dôshî. વિ૦ બુરાઈ વગરનું, નેક, ભલું. Adj. Free from evil—badness; virtuous, good, gentle.

આઈને-જાહ, âînê-jâh. ક્રિ૦ અ૦ બુજેરગીની રીતે, બુજેરગી મુજબ. Adv. By way of greatness—exalted dignity, according to high position. = Per. آئين + = Per. جاه

આઈનેહા, âînêhâ. ના૦ આઈનાઓ ; રીતિઓ. Subs. Mirrors, looking-glasses; manners, customs, usages.

ખીનીહા, khînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ કીના—કપટથી. Adv. Revengefully, spitefully, vindictively.

દાનીહા, dânîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જાણવાથી, બુજવાથી, જાણીને, બુજીને. Adv. Knowingly, with knowledge, designedly, intentionally.

હીનીહા, hînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ હીણાપણાંથી. Adv. Basely, vilely, meanly.

અ-દોશ-યાવર, a-dôsh-yâvar. ના૦ બુરી મદદ નહીં કરનાર ; બુરૂં નહીં પામનાર. Subs. One that does not offer evil assistance, one who does not obtain ill amends.

અયોશાન, ayôshân. ના૦ વીવંઘહાનના બાપનું નામ. Subs. Name of the father of *Vîvangahân.*

અ-દોઝ્‌ખાર, a-dôzhkhâr. See a-dôzhkhâr.

અ-દોઝ્-ખાર-તર, a-dôzh-khâr-tar. વિ૦ વધારે ખરાબ નહીં ચાહાનારૂં, વધારે દલગીર નહીં, વધારે આશાનીવાળું. Adj. Not wishing more ill, not more sorrowful—afflicted, having more convenience.

અયો-શા-મરૂત, અએવ-ગાહ-મરૂત, ayô-shâ-mrût, aêva-gâh-mrût. એક વખત બોલાતું—પઢાતું. Spoken or recited only once. = Av. + = Av. = Sans. गातु = Per. + = Av. = Sans. ब्रूत.

અ-દોઝ્ખાર, a-dôzhkhâr. વિ૦ મુશકેલ—કઠણ નહીં તે; નાખુશ. Adj. Not difficult—hard; displeased.

અ-દોશારમ, a-dôshâram. વિ૦ પીચાર નહીં મેલવવો, પીચાર—મોહોબત વગર, પીચાર નહીં બતલાવનારૂં, ખુશ નહીં, ખુશી વગરનું Adj. Not winning affection, not securing love, not setting one's affections on, displeased, without inclination—will. Contrast Pâz.

અ- દોશારમીહા, a-dôshâramîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મોહોબત ભરેલી રીતે નહીં, નાખુશ રીતે, વિચારની રીતે નહીં. Adv. Not in a loving manner, in a displeasing way, not affectionately.

અએ-વદાઈ, અએ-વેહી, aê-vadâî, aê-vêhî. વિ૦ ભલાઈ— નેકી વગરનું. Adj. Devoid of goodness, not having virtue—probity.

અ-ગોશી, a-gôshî. વિ૦ ખુણાદાર નહીં, ખુણાવાળું નહીં. Adj. Not cornered, not angular.

અ-ઝુશી, a-zushî. વિ૦ ખાહેશ વાળું—મરજી પ્રમાણેનું નહીં, નારાજી, નાખુશ. Adj. Not desirous, not according to one's wish, displeased, indisposed. Prohib. + = Av.

[illegible] અ-જોશી, a-jôshî. વિ૦ જોશવાળું નહીં. Adj. Not excited, not passionate, not heated, not effervescing—boiling.

[illegible] અદન્યાઈ, adanyâî. વિ૦ બીજા દરજ્જાનું. Adj. Of the second order, secondary.

[illegible] અ-દોશી, a-dôshî. ના૦ દોષ વગરની હાલત, નામરજી, નાખુશી, નિર્દોષપણું, પવિત્રાઈ; ક્રિ૦ તું ના ચાહ—મરજી ના કર. Subs. Freedom from fault—sin—offence; disinclination, dislike, displeasure; innocence, harmlessness, purity, sinlessness. V. Do not love—like, don't be inclined. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. दुश्.

[illegible] યાવશશ, yâvashash. ના૦ તે પામવું. Subs. Obtaining it.

[illegible] અ-યોઝ્-દખ્શક, a-yôzh-dakhshak. ના૦ નાપાક ખસલત, બદખાશીઅત, ખરાબ નિશાન. Subs. Impure nature, evil disposition; a bad symptom.

[illegible] અ-યોશદાસ્ર, a-yôshdâsra. વિ૦ અપવિત્ર. Adj. Impure, defiled, unclean. Comp. Av. [illegible]

[illegible] અ-યોશદાસ્રી, a-yôshdâsrî. ના૦ અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજીસાઈ. Subs. Impurity, defilement, filthiness, uncleanliness. Av. [illegible]

[illegible] અ-યોઝ્દાસ્ર-ગાહ, ayôzhdâsr-gâh. ના૦ અપવિત્ર—ગલીચી ભરેલી જગો. Subs. An impure—filthy place.

[illegible] અયોઝ્દાસ્રીની-દારી, ayôzhdâsrînî-dârî. વિ૦ અપવિત્રાઈ કરનારું. Adj. Causing impurity.

[illegible] અ-યોશદાસ્રીનેદ-શસ્તન, a-yôshdâsrî-nêd-shastan. ક્રિ૦ પાક—સાફ—તંદરોસ્ત નહીં થઈ શકે. V. Cannot be pure—purified, cannot be free from defilement, cannot be cured, cannot be restored to health.

[illegible] અએવગહશ્ને, aêvagahashnê. ના૦ કુસ્તી બાંધવી, એવ્યંઘહન વણવી. Subs. Girding the *kushtî* round the waist, weaving the *kushtî*.

[illegible] અ-ગોશશ્ને, a-gôshashnê. ના૦ કાન નહીં રાખવા, નહીં સાંભળવું, અખાડા કરવા. Subs. Not giving or lending an ear, not hearing, turning a deaf ear to. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Per. گوش

[illegible] અ-જોશશ્ને, a-jôshashnê. ના૦ જોશ નહીં આપવો. Subs. Not boiling.

[illegible] અ-દોશશ્ને, a-dôshashnê. ના૦ કાહેલી, સુસ્તી, નહીં ગમવું, ખાહેશ—ચાહ—પ્યાર વગર. Subs. Indolence, languor, sloth, laziness, dislike, disinclination, want of affection—attachment.

[illegible] આઈન-દેહેશ્ને, âin-dêhêshnê. ક્રિ૦ વિ૦ બખ્શેશ પ્રમાણે, બખ્શેશની રીતે, આપવા તરીકે, પેદાયશ પ્રમાણે, ખેલકતની રીતે. Adv. By way of donation—grant, by way of charity; according to the creation. Comp. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Per. دهش

[illegible] અયોશસ્ત, ayôshast. ના૦ ધાતુ. Subs. Metal.

[illegible] અ-દોશ-ગદમન, a-dôsh-gadman. વિ૦ ખરાબ ખોરેહનું નહીં, આબરૂ—કીરતિવાળું. Adj. Not relating to evil lustre—splendour, not of bad character—reputation.

[illegible] અ-દોશ-જદમન, a-dôsh-jadman. વિ૰ ખરાબ ભાયગનું નહીં, બદબખ્ત—હીન કપાલનું નહીં, કમ નસીબ નહીં. Adj. Not unfortunate, not unlucky, not ill-starred.

[illegible] અ-દોશ-યદમન, a-dôsh-yadman. વિ૰ ખરાબ જોર—કૌવતનું નહીં. Adj. Not of an evil strength, not relating to bad power—vigour.

[illegible] અ-દોશીનીદન, a-dôshinidan. ક્રિ૰ નહીં ચાહવું, પ્યાર ન રાખવો. V. Not to love, not to have a liking for.

[illegible] આયને-હીને, âyanê-hîne. ના૰ પોલાદ. Subs. Steel.

[illegible] અ-દોશ-બોરદાર, a-dôsh-bôrdâr. ના૰ ખરાબ રીત નહીં વાપરનાર, નઠારી રીત નહીં ચલાવનાર. Subs. One who does not use a bad practice, one that does not put in practice an evil custom. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible]

[illegible] અ-જોશીદાર, a-jôshîdâr. ના૰ જોશ—ઉલટ નહીં આપનાર. Subs. That which does not excite—stimulate, one who does not give encouragement—inducement.

[illegible] અ-દોશીદાર, a-dôshîdâr. ના૰ સારૂં નહીં ચાહનાર, ધિક્કારનાર; નહીં દોહનાર. Subs. An ill-wisher, a hater, a despiser, one who does not milk.

[illegible] અ-જુશીદન, a-zûshidun. ક્રિ૰ નહીં ચાહવું, મરજી નહીં કરવી, ધિક્કારવું. V. Not to love, to hate, not

to be inclined—pleased. Contrast Av. Rt. = Sans. जुष्.

અ-જોશીદન, a-jôshidan. ક્રિ૦ નહીં ઉકલવું, જોશ નહીં કરવો, જોશ નહીં આપવો. V. Not to boil, not to cause effervescence, not to ferment, not to agitate. Per. جوشیدن

અ-દોશીદન, a-dôshîdan. ક્રિ૦ નહીં દોહોવું. V. Not to milk. Contrast Per. دوشیدن

અયોજ઼્-દરમાન, ayôzh-darmân. વિ૦ નાપાક—ગલીચ દવા. Subs. An impure medicine.

દો-ઘનશ્ન, dô-ghanashna. વિ૦ બે ઘણું, બે વખત. ના૦ બે ઘણું મારવું. Adj. Two times, twice as much. Subs. Striking twice.

અ-દોશનામી, a-dôshnâmî. વિ૦ બદનામી વગરનું, દામીજ઼ નહીં. Adj. Free from ignominy—infamy, not damaged. Contrast Per. دشنام

અ-દોશવાર, a-dôshvâr. વિ૦ મુશકેલ—કંટાલા ભરેલું નહીં, સેહેલું. Adj. Not difficult—tedious; easy.

અ-દોજ઼ખારી, a-dôzkhâri. ના૦ બદ નહીં ચાહનારૂં, નેક ચાહનારૂં, નેક આશાની. Subs. Not wishing ill, wishing happiness to, good convenience.

અ-દોશ્વારી, a-dôshvârî. ના૦ મુશકેલી વગરની હાલત, પીડા—દુઃખથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from difficulty, state of being without trouble. Prohib. + = Per. دشواري

અ-ગોબાનદ, a-gôbânad. ક્રિ૰ નહીં બોલાવે—કેહેવડાવે—પઢાવે. V. May not cause to speak—utter—recite.

અ-ગવશની, a-gavashnî. વિ૰ વાચાવાલું નહીં, બોલકણું નહીં, મુગું. Adj. Speechless, not speaking—talkative, dumb.

અ-જોદાની, અએ-રશની, a-jôdânî, aê-rashnî. વિ૰ જવાની વગરનું. Adj. Without the vigour of youth. Contrast Av. …; … (plur. gen.)

અયુજની, ayûjânî. ના૰ કોશેશ, ધંધો. ક્રિ૰ તું કોશેશ કર. Subs. Exertion, endeavour, trade, business, occupation. V. Exert thou (imper.)

અયોશોસ્ત, ayôshôst. See … ayôkhshôst.

ખીન-શોસ્ત, khîn-shôst. ક્રિ૰ કીનો ધોઈ નાખીઓ, કીનો કાઢી નાખીઓ. V. Wiped off rancour, washed off vindictive feelings (past tense).

અયોશોસ્તીન, ayôshôstin. વિ૰ ધાતુનું. Adj. Made of metal; consisting of metal.

અ-ગોશો-સ્રુતે, a-goshô-srûtê. વિ૰ કાને નહીં સાંભળેલું, નહીં શીખેલું. Adj. Unheard by the ear, not learned. Prohib. … + … = Av. … = Per. گوش + … = Av. …

અ-જનશને, a-janashnê. ના૰ નહીં મારવું. Subs. Not beating—striking.

અ-જોદાન, a-jôdân. વિ૰ જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

અ-દોઝ્‌વરશતે-વરઝી, a-dôzhvarashtê-varzî. ના૦ બુરૂં કામ નહીં એખતીઆર કરનાર, નેક કામ કરનાર. Subs. One who does not choose evil actions; one who practises virtuous deeds. Comp. Av. + +

અ-ગોબાક, a-gôbâk. વિ૦ સાક્ષી વગર. Adj. Without any witness.

અ-દોશક, a-dôshk. વિ૦ ખરાબ—જનાકાર નહીં. Adj. Not bad, not adulterous.

અ-દોશે, a-dôshê. વિ૦ ખાહેશ—મતલબ વગર ; ખરાબ મતલબ, ઈચ્છા. Having no desire—inclination, without any purpose—intent; evil design—inclination—desire.

અબુશે, abûshê. વિ૦ પાક, અશો. Adj. Holy, pure.

અયોદાક, ayôdak. See aêvadâdê.

દો-ગોશે, dô-gôshê. વિ૦ બે ખુણાનું. Adj. Having two corners, biangular. Per. دوگوشه

અ-ગોબાગી, a-gôbâgî. વિ૦ ગવાહી—કેહેવત વગરનું; સખુની—બાહોશીલું નહીં તે. Adj. Without testimony—popular saying—adage; not obstinate—stubborn.

અ-દોશગી, a-dôshgî. ના૦ ખરાબી—બદીની હાલતથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from evil—vice.

અ-દોશેઈ, a-dôshêi. વિ૦ વગર ખાહેશનું, અણગમતું. Adj. Without inclination—desire, not pleasing.

[illegible] અ-દોશ્ક-મરઝ, a-dôshk-marz. વિ૦ જેહેમરઝ નહીં કરનાર. Adj. Not committing the crime of adultery—fornication.

[illegible] અ-ગોશ-કશીદન, a-gôsh-kashîdan. ક્રિ૦ કાન ન ખેંચવા, સખુન નહીં શાંભલવો, જાણી જોઈ અખાડા કરવા. V. Not to prick up one's ears; not to hear; to turn a deaf ear to.

[illegible] અ-દોશ-ચેહેર, a-dôsh-chêhêr. વિ૦ ખરાબ ચેહેરાનું નહીં તે, કદરૂપું નહીં તે, સારા રૂપનું. Adj. Not having ugly features, not deformed or ill-shaped; beautiful, well-proportioned.

[illegible] અ-દવ્યાદ, a-davyâd. ના૦ દકે નહીં થનાર. Subs. That which cannot be removed.

[illegible] અએવદાદે, aêvadâdê. ના૦ એક પેદા કીધેલું, એક આપેલું, એક ગાવનું નામ કે જેને પરવરદેગારે દુનિયાની શુરૂઆતમાં પેદા કીધી હતી, જેને "ગાવ્યોદાદ" કરી કેહેછે. એ ગાવથી ૨૮૨) જાતનાં ચરંદાં પરંદાં પેદા થયાં હતાં. Subs. The only-begotten or the only-created (lit.); name of a bull created by Ormazd at the beginning of the world, called Gâvyôdâd, from which 282 kinds of beasts and birds were created. Comp. Av. [illegible] ([illegible] in Mâh Nyâêsh).

[illegible] અ-દોશ-પર્ગ, a-dôsh-parg. વિ૦ બુરા હીસ્સા—બદલાવાળું નહીં. Adj. Not of a bad share—portion, not of an evil return—meed.

અ-દોશફરેશ, a-dôshpharêsh. વિ૦ તંગી વગરનું. Adj. Without scarcity (of anything); free from difficulties—straits.

અ-દોશમીન, a-dôshmîn. વિ૦ બદ મનનું નહીં. Adj. Not of an evil mind.

અ-દુશમની, a-dûshmanî. ના૦ દુશમની વગરની હાલત, ખરાબ મનવાળું નહીં તે. Subs. Freedom from enmity, state of being free from ill-mindedness. Comp. Per. بي دشمني

અ-દુશમજે, a-dûshmazê. વિ૦ ખરાબ સવાદનું નહીં. Adj. Not of a bad taste, not insipid. Contrast Per. بي مزه

અએવ-બાર, aêva-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે, એક વખત. Adv. One time, once. Per. يک بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. ના૦ એક ફલ. Subs. A fruit. = Av. + = Per. بر , بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. ના૦ એક ભીંત—કિલ્લો. Subs. One wall, one fortress, one castle, one fortified place. + = Av. Rt. , Per. باره , بار

અયુબાર, અયુબર, ayûbâr, ayûbur. વિ૦ રીમન. Adj. Defiled, polluted.

અયુબાર, ayûbâr. ના૦ યારી; દોસ્તી. Subs. Help, friendship.

એવ-બાર, êva-bâr. ના૦ એક બોજો; એક જાતનું કષ્ટ. Subs. One load, a burden; a sort of bodily exertion—labor. + = Per. بار

દો-દો-બાર, dô-dô-bâr. ક્રિ૦ અ૦ ચાર મરતબે, ચાર વાર. Adv. Four times.

અસોબારાન, asôbârân. ના૦ સવારો. Subs. Horsemen, cavaliers.

અ-દોબારાનીદન, a-dôbârânîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડાવવું, ધસારો નહીં કરાવવો, દફે નહીં કરાવવું. V. Not to make run, not to make rush upon, not to cause to remove.

અ-દોબારદ, a-dôbârad. ક્રિ૦ દફે—દુર નહીં કરે, હાંકી નહીં કાઢે. V. May not drive away, may not remove.

અ-દોબારેસ્તન, a-dôbârêstan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, જોસ્સાથી નહીં દોડવું, નહીં હોમલો કરવો. V. Not to run, not to make a sudden attack, not to rush upon, not to repulse, not to drive away. Av. Rt.

અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, નાબુદ નહીં થવું, દફે નહીં કરવું, દોડી ન જવું. V. Not to run away, not annihilated (applied to *devs* and *darvands*).

અ-દોબારીનીનીદન, a-dôbârînînîdan. See a-dôbârânîdan.

અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, દફે નહીં કરવું, દોડી ન જવું, નહીં નાહાસવું. V. Not to run, not to annihilate, not to run away, not to fly. Av.

અયુબારીદન, ayûbârîdan. ક્રિ૦ એક મરતબે થવું—કરવું, રીમન થવું. V. To happen—become only once, to do once; to be polluted—defiled.

અઈની, ainî. ના૦ પેશાની; જબાન. Subs. The forehead, the tongue. Av. = Sans. अनिक.

અઈનીગ, અએનંગ, aînîg, aênang. ના૦ કીનો, વેર, દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, spite, rancour. Comp. Av. = Sans. एनस्.

અઈયજ, aiyaz. ના૦ આતશનાં છટકલાં, બોમાદરાન નામની દવા. Subs. Sparks of fire; name of a medicine.

અગની, agnî. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી, એકદમ, એક વખત. Adv. At once, all at once.

અ-ગંદે, a-gandê. વિ૦ ગંધાતું નહીં તે, વાસ નહીં મારતું, બીગડેલું નહીં તે. Adj. Not stinking—stenching, not corrupted.

અ-દુઈ, a-duî. વિ૦ ધાસ્તી—દેહેસત વગરનું, બેફરેબ, ખોદાની એક સેફત. Adj. Fearless, guileless; one of the attributes of God. Comp. Av.

અદુપ, adûp. ઉભયા૦ અ૦ અથવા, યા. (નો બગડેલો આકાર.) Conj. Or, either. Corrupt form of

અદુસ, અદુથ, adûs, adûth. વિ૦ રતાંજરૂં. Adj. Afflicted with night-blindness.

અબુનદે, a-bûndê. વિ૦ નહીં પુરૂં, અપૂર્ણ, અધુરૂં. Adj. Incomplete, unfinished.

અ-યોઝદ, a-yôzhad. વિ૦ નાપાક, બદ, ખરાબ. Adj. Impure, unholy, evil, bad. Comp. Av.

અયો-દક, ayô-dak. ઊભયા૦ અ૦ યા, અથવા. સર્વ૦ તે-જે. Conj. Or, either, from that. Pron. Which.

આબુસ, âbûs. વિ૦ પીળું. Adj. Yellow.

ખીની, khînî. વિ૦ કીનાવાળું, કીનો રાખનાર. Adj. Revengeful, spiteful, harbouring ill-feelings.

દીની, dînî. વિ૦ દીનદાર, દીનને લગતું. Adj. Religious, belonging to religion.

યાની, yânî. ના૦ નેકી. Subs. Virtue, chastity.

યોઝદ, yôzhad. વિ૦ પાક, પવિત્ર, નેક, સાફ, સ્વચ્છ. Adj. Pure, holy, good, clean, unspotted.

અગનેશ, aganêsh. ના૦ ઈમારતની દીવાલ ઉપર લાવવી. Subs. Raising up the wall of a building.

અ-ગોબ્યા, a-gôbyâ. વિ૦ જબાન—ભાષા વગરનું; ખરાબ ભાષા. Adj. Tongueless, speechless; bad speech—language.

અ-દવીશ, a-davîsh. ના૦ નહીં ઠગનાર—ઠગાનાર. Subs. One who does not deceive, one who is not deceived. Comp. Av. , (in Hor. yt.)

અ-દંદી, a-dandî. ના૦ મીસ્કીની—ગરીબાઈ વગરની હાલત, વગર દરવેશીની હાલત. Subs. Freedom from destitution—poverty, freedom from mendicancy.

અ-બુદી, a-bûdî. ના૦ નાબુદી. Subs. Non-existence, annihilation.

અ-બુદેહ, a-bûdêh. ના૦ ન થાએવું. Subs. Annihilation, extinction.

અ-બંદી, a-bandî. વિ૦ બંદી વગરનું. Adj. Having no restriction. Contrast Per. بندي

સે-વેશ, sê-vêsh, ક્રિ૦ અ૦ ત્રણઘણું વધારે. Adv. Three times as much more.

અ-ગોબશા, a-gôbshâ. ના૦ ખરાબ મધ. Subs. Bad honey.

અ-દુઈગાન, a-dûîgân. વિ૦ નહીં ઠગનારા. Adj. plu. Not deceiving.

ખીનીગાન, khínígân. વિ૦ કીનાખોરો. Adj. plu. Vindictive, revengeful.

અયુદશ્ને, ayudashnê. ના૦ લડાઈ, જંગ. Subs. A battle, war, fight. (Comp. Av. Rt. = Sans. युध् = a battle.)

અએવસાની, aêvasâni. વિ૦ એક નિશાનવાલું, એક જાત—તરેહનું. Adj. Of one badge—mark; of one kind—sort.

અ-ગોબશની, a-gôbashnî. વિ૦ વાચા—સખુનવાલું નહીં, વગર સખુનનું, મુગું. Adj. Speechless, not speaking, mute, dumb.

અયુજશની, ayûjashnî. ના૦ કોશેશ—હરીફાઈ કરનારૂં. Subs. One who endeavours—competes—strives.

આગન્દશની, âgandashnî. ના૦ ભરવું, પૂર કરવું. Subs. Act of filling up, replenishment.

એ-ગોબશની, ê-gôbashnî. વિ૦ એક વચની, એક

સખુનનું. Adj. Having only one sense, unequivocal, not admitting different interpretations.

અ-ગોબશની-ચ, a-gôbashnî-cha. વિ૰ નહીં બોલનું —પઢનું. Adj. Not speaking, not reciting.

અયોએશોશ્ત, ayôêshôst. See ayôkhshôst.

અએવક-શોસ્તન, aêvak-shôstan. ક્રિ૰ એક મરતબે પાવ કરવું. V. To purify once.

અ-ગોબશને, a-gôbashnê. વિ૰ એક શબ્દ વગર, બોલવા વગર, વગર વારતાનું, પ્રકરણ વગરનું, વચન—કોલ વગર. Adj. Without a word, without speaking, without a story, without a chapter—section, without any promise—pledge.

અ-જુંબશને, a-jûmbashnê. વિ૰ વગર જુમબેશ—હાલવે. Adj. Without agitation—motion. Contrast Per. جنبش

આદોબશને, âdôbashnê. ના૰ દોડવું. Subs. Running.

અ-ગોબશનીએ, a-gûbashnîê. વિ૰ એક શબ્દ નહીં, એક સખુન વગર, એક સખુન બોલવા વગર. Adj. Without a word; without speaking a word.

અ-ખેશકારી, a-khêshkârî. ના૰ ધંધા વગરની હાલત, બેરોજગારી. Subs. Want of employment, state of being out of service. (See a-khêshkârî.)

અએવ-યશ્ત, aêva-yasht. ના૰ એક યજશને, એક

આરાધના, એક યશ્ત. Subs. One *yaçna*, divine honors, adorations, one *yasht*. (Comp. [illegible] = Av. [illegible] + [illegible] Av. [illegible])

[illegible] અએવ-દશ્તે, aêva-dashtê. ના० એક જંગલ. Subs. One desert, one plain without water. Per. یک دشت

[illegible] અએવ-યશ્તે, aêva-yashtê. See [illegible] aêva-yasht.

[illegible] અએવે-દાદે, aêvê-dâdê. વિ० બેદાદ, દરકાર વગરનું, બેપરવા. Adj. Unjust, unconcerned, indifferent.

[illegible] અએવ-સખ્ત, aêva-sakht. વિ० સખત—કઠણ નહીં, નરમ. Adj. Not hard—difficult; soft.

[illegible] હાવેશ્ત, hâvêsht. See [illegible] hâvêsht.

[illegible] અ-બુનેશ્તે, a-bûnêshte. વિ० 'પાયા—થડ—મૂલ' વગરનું. Adj. Having no foundation—trunk,—root.

[illegible] અઈન-દકીઆ. aîn-dakîâ. ના० પવિત્ર આંખ. Subs. A pure eye.

[illegible] અઈન્યા, aînyâ. ના० વિલાપ, રડવું. Subs. Lamentation, wailing.

[illegible] અખ્દેશ, akhdêsh. ના० નાપાકી, ગલીચી, અપવિત્રાઈ, રીમની. Subs. Impurity, uncleanliness, filthiness, defilement.

[illegible] અ-ગંદગી, a-gandagî. ના० વાસ વગરની હાલત, ગંધગી વગરની હાલત. Subs. Freedom from stink—stench. (Comp. Prohib. [illegible] + [illegible] = Av. [illegible] = Sans. गंध = Per. گندگی.)

અન-દક્ષીઆ, an-dakśiâ. વિ૦ નાપાક. Adj. Impure, unholy.

અ-યુઝ્દી, a-yuzdî. ના૦ અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજીસી, રીમન જગા; બીમારી, આજાર; ઈલ્લત, ખરાબી, જીઆન; જરૂરીઆત; જુલમ. Subs. Impurity, defilement, uncleanliness; impure—defiled place; sickness, illness; a bad habit, vice, injury, damage; exigency, necessity; tyranny, oppression. Comp. Av.

અયુદકહ, ayûdakah. ના૦ કીનો. Subs. Revenge, spite.

અયુદગી, ayudagî. ના૦ બદ આજાર—બીમારી, ઈલ્લત; બલા. Subs. A bad disease—illness, a bad habit, vice, misfortune, calamity.

આગંદગી, âgandagî. ના૦ ખરાબ વાસ, ગંધ, બદબો. Subs. Bad smell, stink, stench.

આગંદીએ, âgandîê. વિ૦ પૂર કીધેલું, ભરેલું. Adj. Filled up to the brim, filled up.

અ-ગંદ-સખ્ત-તર, a-gand-sakht-tar. વિ૦ વધારે સખત વાસ મારતું નહીં. Adj. Not stinking more powerfully.

અ-જોસ્ગુનતન, a-jôsgunatan. ક્રિ૦ છીનવી નહીં લેવું, નહીં લેવું, નહીં ખેંચવું—લઈજાવું—રાખવું. V. Not to snatch; not to take, not to pull—carry away, not to keep.

અ-દુઈસ્ર, a-duîsra. વિ૦ આંખ વગરનું, આંખના ડોલા વગરનું. Adj. Having no eyeballs—eyes.

[Avestan] અ-ગંદીનદ, a-gandînad. ક્રિ૦ વાસ નહીં મારે. V. May not stink, may not emit a strong offensive smell. Av. [Avestan] = Per. گندیدن = to stink.

[Avestan] અએવ-દીન, aêva-dîn. ના૦ એક રાહ, એક રવેશ, એક મજહબ. Subs. One way, one course—path, one mode, one faith.

[Avestan] અદુદીન, adudîn. ના૦ રીત, રવેશ. Subs. Custom, mode, usage.

[Avestan] અએવે-ગુમાની, aêvê-gumânî. ક્રિ૦ અ૦ બેશકપણાંથી. Adv. Undoubtedly, unquestionably.

[Avestan] અ-દોસ્ત, અ-ઝોસ્ત, a-dôst, a-zôst. ના૦ દોસ્ત—મિત્ર નહીં, નહીં ચાહનાર, દુશ્મન, શત્રુ. વિ૦ દોસ્ત વગરનું. Subs. Not a friend; one who does not regard with affection; an enemy, a foe. Adj. Friendless. (Prohib. [Avestan] + [Avestan] = Av. [Avestan] = Sans. जुष्ट = Per. دوست Av. Rt. [Avestan] = Sans. Rt. जुष.)

[Avestan] અઈઉખ્તારી, aiukhtârî. વિ૦ નહીં કુદનારૂં, કોશેશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not leaping—endeavouring.

[Avestan] અએ-વસ્તારી, aê-vastârî. વિ૦ નહીં બીછાવનારૂં. Adj. Not spreading or laying (a carpet, &c.)

[Avestan] અ-દોસ્તી, a-dôstî. ના૦ મોહોબત—દોસ્તી વગરની હાલત; દુશમની. Subs. Absence of friendship—love, absence of regard—good graces; enmity.

[Avestan] અ-દોશ્ત a-dôst. ના૦ નહીં દોસ્ત, દુશમન. Subs. Not a friend; an enemy. Comp. Per. بیدوست

[Avestan] અ-ગંગીદન, a-gangîdan. ક્રિ૦ (દેવનું) નહીં ખાવું.

V. Not to eat (applied to *devs.*) Av. = Sans. घस्.

અ-યુગીદન, a-yûgîdan. ક્રિ૦ નહીં બાંધવું—જોડવું; છુટું રેહેવા દેવું; મજબુત નહીં કરવું. V. Not to tie—join—fasten; to let loose; not to strengthen.

અ-ગંદીદન, a-gandîdan. ક્રિ૦ ગંધ—વાસ નહીં મારવું; નહીં ગંધાવું. V. Not to stink—stench, not to emit a strong offensive smell. Prohib. + = Av. = Per. گندیدن

અ-જોસ્તન, a-jôstan. ક્રિ૦ નહીં ધુંડવું—શોધવું. V. Not to seek—to inquire, not to search. Contrast Per. جُستن

અ-જોસતરશ્ને, a-jostrashnê. વિ૦ મેલવવા વગર, નહીં મેલવવું. Adj. Without obtaining.

અ-દુસ્રોબી, a-dusrôbî. ના૦ બદનામી વગરની હાલત, હીનપસ્તી વગરની હાલત. Subs. Freedom from disgrace—ignominy.

અઈવિસ્રુસ્રેમ, aîvîsrusrêm. ના૦ દહાડાની ચોથી ઘેહેનું નામ, એક ફરેસ્તાનું નામ. Subs. *Aiviçruthrem Gêh,* name of the 4th Gêh; name of one of the angels. Av.

અગનીન, agnîn. વિ૦ બરાબર, એકસરખું; જુમલે, એકંદર, એકંદું. Adj. Similar, alike; in the aggregate; upon the whole.

અ-ગોબ, a-gôb. ના૦ નહીં બોલનાર, ખરાબ વાચા. Subs. One that does not speak, bad speech.

અએદુન, aêdûn. ક્રિ૰ અ૰ એ રવેશે. Adv. In this manner, thus.

અ-જોજન, a-jôjan. વિ૰ દેરમ—પૈસા વગર, મુફ્લેસ. Adj. Destitute of *derem*—money, poor.

આઈનીન, âinîn. ના૰ જેબ, રોનક, શીંગાર; તરેહ, રવેશ, કાયદો. Subs. Grace, ornament, elegance, mode, custom, manner. (Comp. Av. = Sans. अयन = Per. آئین)

આહીન, âhîn. ના૰ લોઢું. Subs. Iron. Comp. Pehl.

દો-જોજન, dô-jôjan. ના૰ બે દેરમ. Subs. Two *derems.*

યસ્ની, yasnî. ના૰ પુંજનાર, માનનાર. Subs. A worshipper, an adorer, a believer.

સ્રેનીન, sênîn. વિ૰ તેવડું; ત્રમણું. Adj. Triple; threefold.

સે-વીન, sê-vîn. ના૰ ત્રણ માણસ. Subs. Three persons.

આઈનીની, âinînî. ના૰ ચાલચલણ, રીતભાત, સલુક. Subs. Manners, behaviour, custom, conduct.

આઈનીનીહા, âininihâ. ક્રિ૰ અ૰ કાયદાસર, હોકમ મુજબ. ના૰ આઈનાઓ, આરશીઓ; કાયદાઓ. Adv. According to a rule or precept. Subs. Mirrors; usages, customs.

આઈનીની, âinînî. ના૰ તરીકો, રસતો, કાએદો. Subs. Usages, manners, roads, paths, rules.

[illegible] આઈની-આશકારે, âînî-âshkârê. નાo જાહેર રસ્તો, ખરી રીત. Subs. A public road—path; a true custom—way.

[illegible] આગોયોઈત, âgôyôit. વિo ખેતરને લગતું. Adj. Relating to a field. (Comp. Av. [illegible], Sans. गव्यूति.)

[illegible] અઈનીન, ainin. નાo કીનો, કપટ, અદાવત. Subs. Malice, spite, rancour, grudge. (Comp. Av. [illegible] = Sans. एनस्.)

[illegible] અએવ-ગુન, aêva-gun. નાo એક ગુણ—જાત—તરેહ. Subs. One kind—sort, one method—manner.

[illegible] અગ્નીન, agnîn. ક્રિo અo તે વખતમાં, ત્યારે. Adv. Then, at that time. (This word may be read also "agnyûn.") Comp. Per. اکنون , کنون

[illegible] અબવીન, abvîn. નાo હમેલ, બચું. Subs. Pregnancy; a child.

[illegible] આઈનીન, âinin. નાo દગલબાજી, ખીઆનત, નારાસ્તી. વિo લોઢાનું, પંચકુટ ધાતુનું બનાવેલું. Subs. Knavery, roguery; untruth; dishonesty. Adj. Made of iron, made of different metals.

[illegible] આઈનીન, âinin. નાo એક ગામનું નામ. Subs. Name of a town—village. See [illegible] âinin.

[illegible] આઈનીને, âînînê. નાo દગલબાજી, નારાસ્તી. Subs. Treachery; untruth.

[illegible] ખીનીન, khînîn. નાo કીનો. Subs. Revenge, spite.

[illegible] સે-વીન, sê-vîn. નાo ત્રીજો મરદ; ત્રીજું. Subs. The third man; the third.

[illegible] આઈનીને, âininê. ના૦ આએનો, આરશી; જેબ, જીનત, રીત, રેવાજ, જાત, તરેહ, ઈનસાફ, દાદ; રસ્તો; બીલોર; એક જાતનો ઉંચો અને નરમ પથ્થર, કે જેમાંથી યાકુત—જમરૂદ અને બીજાં ઝહવાહેરો નીકલે છે; કીમીઆ. Subs. A mirror, a looking-glass; ornament, grace; manner, custom, kind, sort, species; justice, attention to the complaint of an injured party; road, path; crystal-glass; a kind of soft precious stone from which rubies, emeralds, and other jewels are produced; alchemy.

[illegible] આઈનીનતર, âinîntar. વિ૦ વધારે કાએદાસર. Adj. More agreeable to law.

[illegible] અદુદને, adûdanê. See [illegible] âinînê.

[illegible] અદુદને, adûdanê. See [illegible] adûdanê.

[illegible] આઈનીને, âinînê. See [illegible] âinînê. Dînk. ના૦ આવવું જવું, આવવું, આવક; ચાલચલણ; રોનક. વિ૦ બાતબાતનું, તરેહવાર, જુદું જુદું. Subs. Frequenting; coming; income; manners, behaviour, elegance, beauty. Adj. Of various kinds, different; as in [illegible]

[illegible] આઈનીને-ખાવરી, âininê-khâvarî. ના૦ પૂર્વ દિશાનો આએનો; આફતાબ, સૂર્ય. Subs. The mirror of the east; the sun. (Comp. [illegible] + [illegible]; [illegible] = Per. خاور = the east.)

[illegible] આઈનીનગાન, âiningân. ના૦ એક રીત પ્રમાણે ચાલનારા. Subs. Those who follow one course, those that go after one mode of life.

આઈનીને-અલેક્ઝેન્દરી, âininê-alêkzêndarî. ના૦ એસકંદરી આઈનો, કે જે અરેસતાતાલીસે પોતાના હુન્નરથી બનાવ્યો હતો; આફતાબ. Subs. The mirror of Alexander, made by the skill of Aristotle; the sun. Comp. Per. آئینۂ اسکندری

આઈનીનગી, âinînagî. ના૦ રીતિ, તરીકો. Subs. Habit, practice, mode.

આઈનીને-દાસુન, âininê-dâsun. આઈનો રાખનાર; માથું બોડનાર; હજામ. Subs. One who keeps—holds a mirror; one who shaves the head; a barber.

આઈનીને-યમ, âininê-yam. ના૦ જમશેદનો આઈનો; જમશેદી જામ; એ જામ એવી બનાવી હતી કે તેમાંથી તમામ આલમ જણાતી હતી. વળી તેમાં જોયાથી આવતી આફત અથવા ખરાબી અથવા કોઈબી બનાવ આગમચથી જણાતો હતો. કોઈ ચીજ ગુમ થઈ ગઈ હોએ અને માલુમ નહીં પડતી હોય તો તેમાં જોયાથી તે ક્યાં છે તે માલુમ પડતું હતું. એ જામ પાદશાહ કેખશરૂના વખત સુધી હતી. Subs. The mirror of Jamsheed; the (divining) bowl of Jamsheed; it was (said to have been) so made that it represented the whole universe. Again, it indicated beforehand coming dangers or calamities. A reference to it also told the whereabouts of anything lost or misplaced. This bowl was in existence till the time of Kaikhosru. Comp. Per. جام جم

આઈનીનેગર, âininêgar. ના૦ કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

આઈનીને, âinînê. ક્રિ૰ અ૰ એ પ્રમાણે. Adv. In this manner.

આઈનીને-દો-એ, âinînê-dô-ê. ક્રિ૰ અ૰ એક બે રીતે. Adv. In one or two ways.

આઈનીને-ચખારી, âinînê-chakhârî. ના૰ ચીનનો આઈનો. Subs. The mirror of China.

આઈનીને-ચેહેરી, âinînê-chêhêrî. ના૰ ચેહેરાનો આઈનો, ચેહેરાની જેબાએશ. Subs. The mirror of the face (lit.); gracefulness of features.

અદુદને-પરસ્તી, adûdanê-parastî. ના૰ પૂજાનો તરીકો, તનને નમાવવા સાથે બંદગી કરવી. Subs. The mode of worship; praying with a sacred inclination of the head.

અબુ-ગોરગ, abû-gôrg. ના૰ વરૂનો બાપ, લોંકરી. Subs. The father of the wolf (lit.); a fox. Comp. Per. ابو + گرگ

આઈનીન-પરસ્તી, âinîn-parastî. ના૰ રેવાજ પ્રમાણે ચાલવું, ખીદમત—ચાકરી કરવી. Subs. Closely following the usage, adherence to custom; service, attendance.

અઈની, aînî. ના૰ જબાન, જીભ. Subs. The tongue.

અઈનીક, ainîk. ના૰ કપાલ; ફોજ, લશકર. Subs. The forehead; an army, a force. Av. [illegible] Sans. अनिक.

અ-જુદે, a-jûdê. વિ૰ નહીં ખાધેલું. Adj. Not eaten.

અ-બુનદે, a-bûndê. See a-bûndê.

𐬀𐬉𐬎𐬌𐬰𐬀𐬗 અ-એવીઝ-ચ, a-êvîzha-ch. વિ૦ નેક પણ—બી નહીં. Adj. Not even virtuous—good.

𐬵𐬏𐬟𐬗𐬀 હુફ-ચ, hûf-cha. વિ૦ શારૂ, નેક. Adj. Good, virtuous, fine. Corrupt form of 𐬵𐬏𐬟

𐬁𐬎𐬌𐬰𐬀𐬗 આવીઝ-ચ, âvîzha-ch. વિ૦ નેક—પવિત્ર—પાકબી. Adj. Even virtuous—pious—good. Comp. Per. نیو , نیکو

𐬌𐬋𐬔𐬀𐬛 યોગદ, yôgad. ના૦ હોરનો ચુરો; ઝુંસરી. Subs. A ploughshare, the part of a plough which cuts the ground at the bottom of the furrow; a yoke.

𐬀𐬉𐬎𐬌𐬰𐬎𐬱 અએવીઝુશ, aêvîzush. ના૦ એક જાતના કુતરાનું નામ છે, કે જેના કાન ઘણા મ્હોટા હોય છે. Subs. A kind of long-eared dog. Comp. Av. 𐬐𐬀𐬭𐬀𐬥𐬀

𐬀𐬘𐬀𐬎𐬌𐬛 અ-જવીદ, a-javîd. વિ૦ જુદું—છુટું નહીં, અંતર વગરનું; સાથે. Adj. Not different—separate; in union, in company with, disunited. Contrast Av. 𐬘𐬀𐬎𐬌𐬛, Per. جدا

𐬀𐬛𐬏𐬎 અદુવ, adûv. Dînk. ઉભ૦ અ૦યા, અથવા. Conjunc. Or, either. Corrupt form of 𐬀𐬛𐬎 aduv.

𐬀𐬌𐬎𐬘𐬀𐬛 અયુજદ, ayujad. ના૦ કાશેશ, તજવીજ. ક્રિ૦ ચાલેછે. Subs. Endeavour, effort, exertion. V. Goes, walks.

𐬀𐬘𐬀𐬎𐬌𐬛𐬁𐬐𐬍 અ-જવીદાકી, a-javîdâkî. વિ૦ ફરક—તફાવત નહીં કરનારૂં. Adj. Not making any difference—distinction.

અ-જવીદાક-કરદન, a-javîdâk-kardan. ક્રિ૦ જુદું ન કરવું, ચુંટી ન કાઢવું. V. Not to separate—cull—select.

અએ-નીદાર, aê-nîdâr. ના૦ નહીં ખેંચનાર—તાણનાર. Subs. One who does not pull—draw.

અ-જવીદાર, a-jâvîdâr. ના૦ જુદાઈ નહીં રાખનાર, સંબંધ રાખનાર. Subs. One who keeps no distinction—difference, one who keeps connection.

અ-જુદ-તાર, a-jud-târ. ના૦ એકજ તાર, જુદો તાર—દોરો નહીં. Subs. The same thread, not a different one.

અ-દવીદાર, a-davidâr. ના૦ નહીં દોડનાર. Subs. One who does not run.

અ-જવીદારી, a-javîdârî. ના૦ જુદાઈ વગરની હાલત, એકમલતાપણું. Subs. State of being not different, similarity.

અયુખતારી, ayûkhtârî. ના૦ લડાઈ. Subs. A fight, battle.

અ-જવીદારીહા, a-javîdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ જુદાઈ રાખ્યા વગર, એકસંપીથી. Adv. Without keeping any distinction—difference, harmoniously, peaceably.

ખીનીદારીહા, khînîdârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ કીનાની રીતે. Adv. Revengefully.

અ-જવીદી, a-javidî. વિ૦ ફરક—તફાવત વગર. Adj. Having no difference—distinction. Contrast. Per. جداي

દો-દવીત-બાઝા, દો-જવીદ-બાઝા, dô-davit-bâzâ, dô-javid-bâzâ. ના૦ બે હાથ લાંબા કરીએ તેટલું માપ, એક વામ. Subs. The space between the extremities of both arms extended; a fathom. Comp. = Av. + = Av. + = Av. = Sans. बाहु = Per. بازو

અ-જવીદ-જવીદ, a-javîd-javîd. વિ૦ જુદું જુદું—છુટું છુટું નહીં; સાથે મળેલું. Adj. Not separate, not disconnected—detached; combined, united.

અઈનીદે, ainîdê. ભૂ૦ કૃ૦ કીનો કીધેલું—રાખેલું. Past Partic. Harboured revenge, entertained malice—spite.

અ-ગંદ-તન, a-gand-tan. ના૦ ગંદ વગરનું તન, બો નહીં મારતું તન. Subs. An unstinking—unstenching body.

અ-દોદ-તન, a-dôd-tan. વિ૦ બીજાં તન વગર, બીજાંની સામેલગીરી વગર. Adj. Without any other body, without being associated with any one.

અ-જવીદ-વન, a-javid-van. વિ૦ જુદી શિકલનું નહીં તે, એકજ શિકલનું. Adj. Not of a different shape—form; having the same features.

અ-જુદ-તન, a-jud-tan. ના૦ જુદું તન નહીં, એકદીલી. Subs. State of being not of a different body (lit.); oneness of heart or mind.

અ-જોઈદન, a-jôidan. ક્રિ૦ નહીં ઢુંડવું—શોધવું, જોસ્તેજો નહીં કરવી. V. Not to seek, not to inquire for—ask for.

અ-દવીદન, a-davidan. ક્રિ૦ નહીં દોડવું, કુદી નહીં નીકલવું, શેતાબી નહીં કરવી. V. Not to run—spring up—hasten. Contrast Per. دویدن

અ-યનગ-તન, a-yang-tan. ના૦ બદશેકલ તન, ખરાબ દેખાવનું તન. Subs. An ugly—deformed body.

અ-જવીદ-વઝીર, a-javîd-vazîr. ના૦ જુદો હોકમ નહીં, એકસાન—સરખો હોકમ. Subs. Not a separate order, similar order. Comp. Av.

અ-જવીદગાન, a-javîdgân. ના૦ જુદા નહીં તે. Subs. Those that are not separate.

અ-જવીદ-કર્દ, a-javîd-kard. ભૂ૰ કૃ૦ જુદું નહીં કીધેલું, તુટેલું—ફાટેલું નહીં; જોડેલું, વલગેલું. Past Partic. Not made different, not burst—torn, not broken, joined, united, clung to. = Av. = Av. = Per. کرده

દો-જવીદ-ગુન, dô-javîd-gûn. ના૦ બે જુદા રંગ—ગુણ, બે જુદી ખાસીઅત. Subs. Two different colors —attributes.

અ-જુદ-તર, a-jud-tar. વિ૦ વધારે જુદું નહીં, થોડું મલતું, પડત—રદ નહીં. Adj. Not more different—dissimilar, somewhat alike; not fallow—desolate; not cast off—rejected.

અ-જુદ-તરી, a-jud-tarî. વિ૦ વધારે જુદાઈવાળું નહીં, થોડા સંબંધનું. Adj. Of not more difference being somewhat connected.

અ-જુદ-તર-મદમજુનતન, a-jûd-tar-madama

mûnatan. ક્રિ૦ પડત—પડતું નહીં મેલવું; ચાહવું. V. Not to leave uncultivated, not to neglect—let alone; to regard with affection.

અએવીમંદ, aêvîmand. વિ૦ તરફવાળું. Adj. Of or belonging to one side (lit.); inclined to favour one party.

અદુદને, adûdanê. See adûdanê.

અએવ-બર, aêva-bar. ના૦ એક ફલ. Subs. One fruit.

અયુબર, ayûbar. વિ૦ રીમન; પાંગલું; એલાહેદું, અભડાએલું, એખલું. ના૦ મુવેલું બચ્ચું જણનાર ઓરત, ફરજંદ જણતાં ઓરત ગુજરી હોએ તેને કેહેછે. Adj. Defiled, polluted; lame, crippled; separate. Subs. Lonely, *menstruapatiens* (*mulier*); a woman that dies in giving birth to a child.

આયન-ગર, âyan-gar. ના૦ લોઢું ઘડનાર, લોહાર. Subs. A blacksmith. Per. آهنگر

અન-ગેરાંની, an-gêrânî. ના૦ ભારી નહીં તે, મોંઘું નહીં તે. Subs. State of being not heavy—dear.

અનીરાની, anîrânî. ના૦ જુદદીની. Subs. State of being in a different religion.

અયુબર-ઓમંદ, aûbar-ômand. વિ૦ વાંઝિયું, અફલવાન. Adj. Barren, fruitless.

અયુબરી, ayûbarî. ના૦ મુવેલું બચ્ચું જણનાર ઓરત-

ની હાલત. Subs. The state of a woman delivered of a dead child.

અએવેરશ્ત, aêvêrasht. નાo એક ગુનાહનું નામ, કે જેનો તોલ 33 દેરમનો થાયછે. Subs. Name of a sin called *Avâverêsht,* being 33 *dêrems* in weight (traditional). Comp. Paz.

અયુકરદગીહા, ayûkradgîhâ. ક્રિo અo સાથે મલીને, એકઠા. Adv. Conjointly, in union, combined.

અ-ગુન, અ-યુન, a-gun, a-yun. વિo વગર ગુણનું, બેલિહજત, ખરાબ જાત, બેડોલ, ખરાબ રંગનું, કદરૂપું. Adj. Devoid of any good quality, insipid, tasteless, low-born, ill-shaped, ugly, of a bad colour. (Prohib. + = Av. = Per. گونر)

અદવર, advar. વિo બેશક, શક વગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

અદુન, adûn. નાo જેબ, આરાએશ, સણગાર. Subs. Grace, ornament.

અબુન, abûn. વિo દેવાનું, હડખું; થડ વગરનું, શરૂઆત વગરનું. Adj. Mad, rabid; having no stem—beginning.

અયૂ, ayû. વિo એક, સર્વo તે. Adj. One, Pron. That, which. Av. , Sans. एक, Per. یکی Comp. Pehl.

અયુન, ayûn. નાo યુનાની પાદશાહ; યુનાની. Subs. A Grecian king; a Grecian.

આઇન, âin. નાo રોનક, આરાએશ, રવેશ, રીત; તરેહ,

દીન, ઈનસાફ, પરકાર. Subs. Elegance, grace, ornament, custom, manner, sort, religion, justice, kind, way.

આબુન, âbûn. ના૦ કુવાનું તળીઉં. Subs. The bottom of a well.

આયન, âyan. See âyan.

ખીન, khîn. વિ૦ કીનાખોર, કપટી, દ્વેશભાવી. Adj. Harbouring revenge—ill feelings, spiteful.

યસ્ને, yasnê. ના૦ યશનેમ શુઈરીમ, નામની બંદગીના હા. Subs. Chapters of the prayer called *yaçnem çuirîm*.

યો-ગુન, yô-gûn. વિ૦ એક રંગનું, એક તરાહનું. Adj. Of one colour—sort—kind.

હયુન, hayûn. ના૦ લશકર, આડે મારગે લઈ જનાર. Subs. An army; one who carries in a wrong way.

હીન, hîn. ના૦ પોલાદ. Subs. Steel.

હીન, hîn. ના૦ કીનો, દુશમની. વિ૦ હીણું; કીનાખોર. Subs. Revenge, enmity. Adj. Base, mean; vindictive.

હીન્વ, hînva. ના૦ દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

અ-ગુના, a-gunâ. વિ૦ વગર ગુણનું, કદરૂપું, ખરાબ રંગનું, વગર તારીફનું; બેકાયદે. Adj. Devoid of any good quality, ill-shaped, ugly; of a bad colour, unworthy of praise—good opinion, improper, irregular.

અ-ગનદહા, a-gandhâ. વિ૦ ગંદ વગરનું. Adj. Not stinking.

અ-ગુનદી, a-gûndî. વિ૦ લશકર વગરનું. Adj. Having no army.

અ-દનદી, a-dandî. વિ૦ બબડતું નહીં. Adj. Not grumbling.

અબુ-વ-ખાહ, abû-va-khâh. ના૦ બાપ ને ભાઈ. Subs. Father and brother. Comp. Ar. ابو واخ

અ-ગુનાહી, a-gûnâhî ના૦ ગુનાહ—પાપ વગરની હાલત; નીરપરાધીપણું. Subs. Freedom from guilt—sin; innocence.

અયુનાક, અઈવાક, ayunâk, aivâk. વિ૦ એકલું, એકજ, જેનો જોડીઓ નહીં તે. Adj. Alone, single, solitary, unique, having no equal.

હીનવાક, હદનવાક, hînvâk, hadanvâk. ના૦ દાડમડી; એવીઅંઘન; કુસ્તી. Subs. A pomegranate tree; *Aîviaṅghan ; koshtî.*

આઈનાદ, âinâd. ક્રિ૦ રીત—કાયદા મુજબ હોજો. ના૦ રીતો, તરેહો. V. May it be according to usage—custom! Subs. Manners; kinds.

આઈન-ખેરદ, âin-khêrad. ક્રિ૦ અ૦ અક્કલની રીતે. Adv. Reasonably, in consistency with good sense.

અ-ગુને, a-gunê. See a-gunâ.

અ-ગંદ, a-gand. વિ૦ ગંદ—વાસ વગરનું. Adj. Having no stink—stench. Contrast Per. گند

હીને, hinê. See hîn.

અ-ગુની, a-gunî. નાο ગુણ વગરની હાલત, કદરૂપાપણું. Subs. Absence of any good quality; ugliness, shapelessness.

અદુવ-શ, adûva-sh. સર્વંο યા તે. Pron. Or that.

આસુનશ, âsûnash. ક્રિο અο ત્યારે. Adv. Then.

આઈને-યહાન, âînê-yahân. નાο યજદી તરીકો—મારગ. Subs. The divine path—way.

ઓશાન, ôshân. સર્વંο તેઓ. Pron. They.

આ-ગોશશ્પતી, â-gôshashpatî. વિο કુદનારૂં, છલાંગ મારનારૂં. Adj. Leaping, jumping.

ખીને-આહન, khînê-âhan. નાο તીખું—ખરૂં લોઢું, ફોલાદનું લોઢું. Subs. Steel; hard and refined iron.

અ-બુનશુની, a-bûnshûnî. ક્રિο મા ચાહતો તું. V. Don't love—regard with affection.

અબનુસ, abnûs. નાο અબનુસનું લાકડું. Subs. Ebony. Comp. Per. ابنوس

અ-દવંદેહ, a-davandêh. નાο નહીં દોડનારૂં—ઉતાવલ કરનારૂં. Subs. One that does not run—hasten.

અ-બુનેશ્તે, abûnêshtê. See a-bûnêshtê.

અ-બુદીએ, a-bûdîê. નાο નાબુદી. Subs. Annihilation, extinction.

અ-બુનદગી, a-bûndagî. ક્રિο અο વગર તાબેદારી તરીકે, આપએખતીઆરી તરીકે. Adv. Not obsequiously, independently.

અ-બુનદેઈ, a-bûndêî. નાο અધુરાપણું. Subs. Imperfection.

અ-દુનેસ્ત, adûnêst. વિ૦ નાદરોસ્ત, પુરૂં—આખું નહીં, સહીસલાંમત—ખરૂં નહીં. Adj. Improper; not perfect—whole; not safe—right.

અ-દુનેસ્તી, a-dunêstî. ના૦ દરોસ્તી વગરનું, નાદરોસ્તી, સુધારા વગરની હાલત. Subs. State of being not perfect—sound, absence of reform—improvement. Contrast Per. درستي

અ-દુનેસ્ત-પદ, a-dunêst-pad. ના૦ નહીં દરૂસ્ત કરનાર પતી, ખરાબ હાડવએદ, ખરાબ—બેસમજ દાકતર. Subs. One who does not set things right (lit.); an unskilful bone-setter, an inexperienced doctor.

અગુનસ્ત, અએવિનસ્ત, agunast, aêvinast. વિ૦ ખાલેસ, પાક, ગડલું નહીં. Adj. Pure, unsullied, undefiled, not turbid.

અ-દુનસ્ત, a-dunast. વિ૦ દરોસ્ત—બરાબર નહીં, નાદરોસ્ત, સારૂં નહીં, સુખી નહીં. Adj. Not entire—perfect, not right—proper, not good—happy. Per. نادرست

અ-દુનસ્તી, a-dûnastî. વિ૦ વગર. સલાંમતીનું. Adj. Unsafe, insecure.

અએન-વીન, aên-vîn. ના૦ આંખે જોનાર; આંખ, નજર, નેધા કરવી. Subs. One who sees with his eyes; the eye, sight, paying attention to.

અગનીન, agnîn. ના૦ જુમલો, સરવાળો. વિ૦ એક જગોએ એકઠું થવું. Subs. Amount, sum total. Adj. Gathering in one place.

અ-ગુન્દે, a-gundê. ના૦ ખરાબ ઘઉં—આટો. વિ૦ મેંદા વગર. Subs. Bad wheat, bad flour. Adj. Having no fine wheaten flour. Contrast Av.

ખુનીદે, khunidê. કૃ૦ વિ૦ કુટેલું. Partic. Adj. Pounded, thrashed.

આહનગર, âhangar. See âîngar.

હીવ-નેરંગ, hiv-nêrang. ના૦ ખુબની કીરીઆ. Subs. The ceremony of *khûb*.

અ-બુન, a-bûn. ના૦ બેખ, જડ. Subs. A root, source, origin.

આઈનીન, âînîn. ક્રિ૦ અ૦ રીત પ્રમાણે, માફક. Adv. According to the usage—custom.

હયુન, hayûn. ના૦ લશકર. Subs. An army.

આસુન-વદ, âsûn-vad. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાં તલક—સુધી. ત્યાં તલક—સુધી. Adv. Till, until, as long as.

ખીનવંદ. khînvand. વિ૦ કીનાવાલું. Adj. Vindictive, revengeful.

દાનંદ, dânand. ક્રિ૦ તેઓ જાણે—પીછાને. V. They may know—recognise.

હીન-નંગ, hîn-nang. ના૦ હલકી આબરૂ. Subs. Low honour.

અએવ-વુન, aêva-vûn. ના૦ એક ઝાડ. Subs. One tree. Comp. Av.

આઈન-વુન, âîn-vûn. ક્રિ૦ અ૦ ફલાણી રીતે. Adv. In such and such a manner.

𐬑𐬍𐬥𐬋𐬬𐬀𐬥 ખીને-વન, khînê-van. ના૦ કીનાનો નાશ કરનાર, કીનાને મૂલમાંથી ઉખેડી કાઢનાર. Subs. One who destroys revenge; one who uproots spite—rancour.

𐬵𐬆𐬥𐬬𐬀𐬥 હેન-વન, hên-van. ના૦ લશકરને વિખેરી નાખનાર. Subs. One who disperses an army. Comp. Av. 𐬵𐬀𐬉𐬥𐬁 + Av. Rt. 𐬬𐬀𐬥

𐬵𐬀𐬌𐬌𐬎𐬥𐬀𐬗𐬀 હયુનચ, hayûnacha. See 𐬵𐬎𐬥 hayûn.

𐬀𐬔𐬎𐬥𐬋 અ-ગુને, a-gunê. વિ૦ શિકલ વગરનું, રંગ વગરનું, રીતભાત વગરનું, બેરોનક. Adj. Shapeless, colorless; having no manners and customs, having no elegance—grace. (Prohib. 𐬀 + 𐬔𐬎𐬥 = Av. 𐬀𐬔𐬀𐬊𐬥𐬀 = Per. گونه)

𐬌𐬋𐬔𐬎𐬥𐬐𐬀𐬭𐬆𐬛𐬋 યો-ગુન-કરદે, yô-gûn-kardê. કૃ૦ વિ૦ એક રંગનું કીધેલું. Partic. Adj. Made of one colour.

𐬁𐬯𐬎𐬥𐬀𐬗𐬀 આસુન-ચ, âsûna-cha. ઉભયા૦ અ૦ તોપણ, જેવારે પણ. Conjunc. However, whenever.

𐬵𐬍𐬥𐬀𐬗 હીન-ચ, hîna-ch. વિ૦ હિણું પણ. Adj. Even base—low (lit.)

𐬀𐬔𐬎𐬥𐬘𐬁𐬭 અ-ગુનજાર, a-gûnjâr. વિ૦ વિગત વગરનું. Adj. Without particulars—detail.

𐬀𐬛𐬎𐬬𐬗𐬋𐬱 અદુવ-ચે-શ, adûv-chê-sh. સર્વ૦ યા જે કાંઈ. Pron. Or whatever—anything.

𐬀𐬌𐬌𐬎𐬙𐬎𐬨 અયુતુમ, ayûtum. વિ૦ એકલું, એકજ. Adj. One, only one.

𐬑𐬍𐬥𐬙𐬎𐬨 ખીન-તુમ, khîn-tum. વિ૦ ઘણોજ કીનાખોર. Adj. Most vindictive.

હયુન-તુમ, hayûn-tum. નાο ઘણું લશકર. Subs. Numerous army.

હીન-તુમ, hîn-tum. વિο ઘણુંજ હીણું. Adj. Basest, meanest.

હીનવાએ, હદનેપાક, hînvâe, hadanêpâk. નાο દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

આઈનમ, âinam. સર્વο મારી માફક. Pron. Like me.

યાવુમ, yâvûm. સર્વο યા હું, અથવા હું. Pron. Either I, or I.

અદવર, advar. વિο બેશક, શકવગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

ખીનવર, khînvar. વિο કીનાખોર. Adj. Vindictive, revengeful.

અએવક, aêvak. સંખ્યાο વિο એક, એકુ, કોઈ, બીજુ; માત્ર એખલું, અટુલું, એખલું એક, મુખ્ય, પેહેલું; ખરેખર. Numer. Adj. One, some one, any one, another; only, lonely, single, only one; chief; first; real. (See aêva). Av. = Sans. एक = Pâz. Per. یک

આઈને, âinê. નાο આઈનો, તખ્તો. Subs. A looking-glass, a mirror, a pane of glass.

ખીને, khînê. નાο કીનો, વેર; ઘર, મકાન. Subs. Revenge, spite, ill feeling; house, abode, mansion. Per. کینه

યોઘ, yôgh. નાο ઝુંસરી. Subs. A yoke. Per. یوغ

અએવકા-અએવક, aêvakâ-aêvak. ક્રિο અο એકા-

એક, અચબુચ, એકેક, ગાફેલીથી. Adv. Suddenly, unexpectedly, all at once; one by one; unwarily, *off one's guard.* Per. یکایک

અ-ગોકાએશ, a-gôkâêsh. નાં૰ ગવાહી વગરની હાલત. Subs. Want of evidence—testimony.

અ-ગોકાસી, a-gôkâsî. નાં૰ ગવાહી—દલીલ વગરની હાલત. Subs. Want of proof—argument, want of evidence—testimony.

અએવક-આઈનીને, aêvak-âînînê. ક્રિ૰ અ૰ એકજ રીતે. Adv. In a uniform manner; with even tenor.

અએવક-અએવક, aêvak-aêvak. ક્રિ૰ અ૰ એકેક, વિસ્તારીને. વિ૰ જુદું જુદું. Adv. One by one, in an expatiating manner. Adj. separate, distinct.

અએવક-એનમન, aêvak-ênman. નાં૰ એક આંખ; જે આદમી કે આંખનું તેજ કમ રાખે તે. Subs. One eye; one individual with less brightness of the eyes.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. વિ૰ મુવાફેક; બોલવા ઘટતુંજ; એકને લગતું; એક,. એખલું; બજાલાવવું; એક દેલ. Adj. Conformable, consonant, congruous, worthy to be spoken, belonging to one; one; lonely; fulfilling, in concord—union.

અએવગાની, યોગાંની, aêvagânî, yôgânî. નાં૰ એકદીલી, સાફદીલી; એખલપેટાપણું; બચપણ, એગાનગી. Subs. Concord, unanimity, purity of heart; selfishness; childhood; unity, union.

અ-દોગાની, a-dôgânî. વિ૦ વિગત—ખોલાસા—દલીલ વગરનું. Adj. Without particulars—details—arguments.

અ-યોગાનીદન, a-yôgânîdan. ક્રિ૦ ચુશ્ત ન રેહેવું. V. Not to be devoted—strongly attached.

અ-દોગાનીદન, a-dôgânîdan. ક્રિ૦ બીજી મરતબે ન કરવું. V. Not to do a second time.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. See aêvagân, ayugân.

અએવગાને, યોગાને, aêvagânê, yogânê. વિ૦ એક-દીલ, એકમત, એકસંપ, એકજ; જેના જેવું બીજું નહીં. ના૦ ખોદા. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે. Adj. Unanimous, of one accord—mind, only one, unmatched; unsurpassed. Subs. God. Adv. Once, one time. Per. یگانه

અ-દોગાને, a-dôgânê. ક્રિ૦ અ૦ બે જુદી રીતે નહીં, એકસરખી રીતે. Adv. Not in two different ways; uniformly.

અએવગાનગી, યોગાનગી, aêvagânagî, yôgânagî. ના૦ એકદીલી, દીલનો પ્યાર, એકમત, એકકી, મેલાપ, સલાહસંપ, સંયોગ. Subs. Concord, harmony, heart's affection, union, contact, unanimity; an odd number; meeting together, peace.

અયોગાનગી, ayôgângî. ના૦ નમનતાઈ. Subs. Submissiveness, humility.

અગોકારીદે, agôkârîdê. ભૂ૦ કૃ૦ ખાધેલું. Past. partic. Eaten.

અએવક-અર્મી, aêvak-armî. ના૦ અસીલ ઘોડો; કેળવાયલો ઘોડો. Subs. A noble horse, a broken or well-trained horse.

અએવકી, aêvakî. સં૦ વિ૦ એકજ, માત્ર એક, એકલી, એક જણ, એકકી. Numer. Adj. Only one, single, alone; even one, one soul; an odd number.

અદુઈ, અદવી, aduî, adavî. વિ૦ બેફરેબ, ફરેબ નહીં દેનાર. Adj. Guileless, not intriguing—deceiving. Av. ; Rt. = Sans. Rt. दभ्=to deceive.

સુકે, sûkê. ના૦ તરફ, દિશા, બાજુ. Subs. Side, direction.

અએવકી, aêvakî. ના૦ એકપણું; એકકી, એકજ, એક ચીજ. Subs. Oneness, unity; an odd number; only one, one thing.

અએવકી-અએવક, aêvakî-aêvak. વિ૦ એકનુંએક, એક પુરૂં. Adj. Only one.

અએવકી-અએવક-અએવકી, aêvakî-aêvak-aêvakî. વિ૦ એકનું એકજ, એક પુરે, એકજ. Adj. Only one; one and no more.

અયોકશોસ્ત, ayôkshôst. ના૦ ધાતુ. Subs. Metal. Av.

અયોકશોસ્તાન, ayôkshôstân. ના૦ સઘલી ધાતુઓ. Subs. All metals.

અયોક્શોસ્તીન, ayôkshôstîn. વિ૦ ધાતુનું. Adj. Metallic, made of metal.

અયોક્શોસ્તીન-જામે, ayôkshôstîn-jâmê. ના૦ ધાતુનું વાસણ. Subs. A metallic vessel.

અએવક-દાને, aêvak-dânê. ના૦ મોતીનો હાર, બેમીસાલ ગોહર, અમૂલ્ય જવાહેર ; ગલેબંદ. Subs. A necklace, a string of pearls, an incomparable jewel, a priceless gem; neck-cloth, a neck-tie. Per. یکدانه

અએવક-દાદ, aêvak-dâd. ના૦ જે ગાય દુનિયાની સરૂઆતમાં પેદા થઈ હતી તેનું નામ, કે જેમાંથી પેહેલો આદમ "ગયોમરદ" પેદા થયો હતો ; માત્ર એકજ ઈનસાફ ; એક મજહબ ; માત્ર એકજ આપેલું. Subs. The name of the cow which was created at the beginning of the world, from which the first man (Gayomard) was born (traditional); the only justice; one faith; the only given (lit.). Av.

અએવક-બર, aêvak-bar. ના૦ એક તરફ, હલાએદી બેઠેલી ઓરત ; મુવેલું બચ્ચું જણનારી ઓરત, બરસનુમમાં બેઠેલો શખ્સ ; અપવિત્ર થએલો શખ્સ. Subs. One direction—side; a woman sitting apart on account of menses or child-birth; the woman giving birth to a still-born child; the person undergoing the *Barshnûm* ceremony; a defiled person.

અએવક-બાર, aêvak-bâr. ક્રિ૦ અ૦ એક વખત—

મરતબે; સાથે. Adv. One time, once; along with, together. Per. یکبار

અએવક-બાર-મીઆ, aêvak-bâr-mîâ. ના૦ એક વખતનું વરસાદનું પાણી; એક ચોમાસું. Subs. One fall of rain; one rainy season.

અએવકી, aêvakî. વિ૦ એકકું, સુનન્દું. ના૦ એખલાપણું, એકપણું. Adj. Singular, the best, most excellent. Subs. Loneliness, oneness.

અએવક-દશ, aêvak-dash. ના૦ એક ચીજમાં બીજી ચીજ મેલવવી; એક જાતનો ઘોડો, જેની મા અને બાપ જુદી જુદી જાતનાં હોય. Subs. Mixing one thing with another; a horse of mixed parentage or breed.

અએવક-સંગ, aêvak-sang. ના૦ એક પથ્થર. Subs. One stone.

અએવક-દયન, aêvak-dayan. સં૦ વિ૦ એકમાં. Numer. Adj. In one.

અએવક-સુસીઆ, aêvak-sûsîâ. ના૦ એક ઘોડો રાખનાર, એખલો સવાર. Subs. He who possesses one horse, one rider, only the rider.

અએવક-યદમન, અએવક-જસ્ત, aêvak-yadman, aêvak-jast. ના૦ એક હાથ; એક રાહ, એક તરેહ; એક મીસાલ; એક શુરા પેહેલવાનનું નામ છે, કે જેને 'યક દસ્ત' કરી કહેછે. Subs. One hand; one way—mode, an example, a simile; name of a gallant hero called *Yakdast*.

અએવક-સર, aêvak-sar. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર, એખલું, એક બારગી, એક મરતબે. Adv. On an average,

lonely ; from one point of view, in one sense ; one time.

અએવક-સરખ્ત, aêvak-sarakht. ના૦ એક ઘણા કામનો કરનાર, એક ઘણો મેહેનતુ માણસ. Subs. One who does much work, a hard-working man.

અએવક-સરેશુતે, aêvak-sarêshûtê. વિ૦ એક તૃત્યાંશ, એક ચીજનો ત્રીજો ભાગ. Subs. One-third; the third part of anything. Comp. Av.

અએવક-સરે, aêvak-sarê. વિ૦ એકશાન, બરાબર, સરખું. ક્રિ૦ અ૦ હમેશ. Adj. Similar, uniform, equal. Adv. Always.

અએવ-કીનશ્ની, aêva-kînashnî. ના૦ એક કરવું, મેળવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, mingling, uniting or blending in a mass.

અએવક-ગવશ્ની, aêvak-gavashnî. ના૦ એક સખુન—શબ્દ. Subs. One word—sound—speech.

આહીનશને, âhînashnê. વિ૦ નજીશ, મેલું, નાપાક, ખરાબ થાએલું. Adj. Dirty, filthy, impure, defiled, spoiled.

અયોકીનીદે, ayôkînîdê. કૃ૦ વિ૦ એક કીધેલું, મેળવેલું. Partic. Adj. Made into one, mixed up.

અએવક-યોમ, aêvak-yôm. ના૦ એક દિવસ, પેહેલો દાહાડો, પડવો. Subs. One day, the first day, the first day of either half of a lunar month.

અએવક-ગોમન-આગ, aêvak-goman-âg. ક્રિ૦ અ૦

એક એકે. Adv. The first or the one is this that (lit.)

અએવકીક, અદુકદક, aêvakîk, adukdak. ના૦ સુમરાયલું પાણી—દુધ. Subs. Lukewarm water—milk.

અએવક-દદીગર, aêvak-dadîgar. અન્ય૦ સર્વ૦ એક બીજાનું. Indef. Pron. Of one another. Comp. Per. یک دیگر

અએવક-બર, aêvak-bar. See aêvak-bar.

અયુકબર, ayukbar. ના૦ હેલાએદું થએલું માણસ; અપવિત્ર શરીર; સુવાવડી ઓરત—સ્ત્રી; જેને બરસનુમ લીધેલું તે. Subs. One who is isolated (lit.); an impure—defiled body; a female in confinement; one who undergoes the *Barshnum* ceremony.

અએવક-દેરા, aêvak-dêrâ. ના૦ એક ગજ. Subs. One *gaz* (a measure of about 2 feet).

અએવકબરી, aêvakbarî. ના૦ એક તરફ; એક હીસ્સો—ભાગ. Subs. One side, one portion—share.

અયુબરી, ayubarî. ભાવ૦ ના૦ હેલાએદાપણું; સુવાવડીની હાલત; રીમની. Abstr. Subs. Isolation (lit.); state of confinement (of a woman); defilement; pollution.

અએવક-દેરમ, aêvak-dêram. ના૦ એક દેરમ. Subs. One *derem* (a coin). Per. یک درم

અએવકે, aêvakê. સં૦ વિ૦ એક, દરેક. Numer. Adj. One, every one.

ગન્દે, gandê. ના૦ નરક, ગંધ—વાસ મારતી ચીજ. Subs. Human or animal excrement; a stinking substance. Comp. Av.

અયોગાનગી, ayôgânagî. ના૦ એકદીલી. Subs. Concord, union. Comp. Per. یکانگي

અએવ-કોબ, aêva-kôb. ના૦ એક ઘા—જખમ. Subs. One wound. Comp. Per. کوب (beating, striking).

અએવકે, aêvakê. See aêvakê.

અએવકી, aêvakî. ના૦ એકપણું, એકત્વ. Subs. Oneness, unity, individuality. Per. یکي , یکتائي

અએવ-કન્યા, aêva-kanyâ. ના૦ એક વાંસ—વામ. Subs. One bamboo; one fathom.

અએવકોદેહ, aêvakô-dêh. સં૦ વિ૦ એકને દશ; અગિઆર. Numer. Adj. One and ten; eleven. Av. = Sans. एकादशन् = Per. یازده

અએવક-વીન, aêvak-vîn. ના૦ એક મરદ. ક્રિ૦ અ૦ પેહેલી વાર, પેહેલું. Subs. One man. Adv. For the first time; firstly.

અએવક-વીમન્દ, aêvak-vîmand. વિ૦ એક તરફ વાળું. Adj. One-sided, prejudiced, biassed. Comp. Av. +

અએવકેચ, aêvakêcha. સં૦ વિ૦ એકબી, અને એક. Numer. Adj. Even one, and one.

અગ્નીચ, agnîcha. ક્રિ૦ અ૦ હમણાં. ના૦ સુસ્તી.

આલસાઈ. Adv. Now, at present. Subs. Sloth, indolence, laziness.

અએવક-વજન, aêvak-vazan. ના૦ એક માપ—વજન; 'શેકલ' નામનો એક સિક્કો; એક રીત; એક જાતનું ઝાડ જેની કમાન બનાવે છે. Subs. One measure—weight; one *shekel* (a coin); one mode; a tree of which bows are made. Comp. Per. یک + وزن

અયુકર્દ, ayukard. વિ૦ રીમન. Adj. Polluted, defiled.

અએવકે-દોદ, aêvakê-dôd. સર્વ૦ એક બીજા સાથે. Pron. With one another.

અએવકે-તન, aêvakê-tan. ના૦ એક જણ—શખ્સ. Subs. One person—individual. Av.

અએવક-પવન-દલીન, aêvak-pavan-dalîn. સર્વ૦ એક બીજા વિષે—માટે. Pron. For or regarding one another.

અએવક-માશ્ને, aêvak-mâshnê. ના૦ એક તરીકો, એક રીત. Subs. One mode—way.

અએવકુમ, aêvakum. સં૦ વિ૦ પેહેલું. Ord. Numer. Adj. First. Comp. Per. یکم

અએવક-વર-અએવક, aêvak-var-aêvak. સર્વ૦ એકેકમાં, એક બીજામાં. Pron. One within one; one within another.

અએવક-વર-વરમન-દોદ, aêvak-var-varman-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજામાં, એકમેકમાં, એક બીજા સાથે,

માહોમાંહે. Adv. Among one another, with each other, mutually.

અએવક-વર-દોદ, aêvak-var-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજામાં, માહોમાંહેમાં, એક બીજાને. Adv. Among one another, mutually, internally.

અએવક-કાર, aêvak-kâr. ના૦ એક કામ; એકસરખું કામ. Subs. One business; an uniform—similar business. Comp. Av. , Per. یکار

અએવક-કતરૂનતન, aêvak-katrunatan. ક્રિ૦ એકલું રહેવું. V. To remain alone—solitary.

અએવક-ચ, aêvaka-cha. વિ૦ એકજ, એકદીલ, એક-સરખું, એકનેજ. Adj. Only one, unanimous, with one accord, uniform, alike; to one only.

અદુક-ચ, aduka-cha. સંખ્યા૦ વિ૦ એક, એકબી, કાંઈ-બી. Numer. Adj. One, even one; even some—a little.

અએવક-ચ-અએવક, aêvaka-cha-aêvak. ક્રિ૦ અ૦ એક પછી એક; દર વખત; એકલા એકનેજ. Adv. One after another, every time; to one (person) only.

અએવકચે, aêvakachê. સર્વ૦ એક જે, એકજ. Pron. One who—that; only one.

અએવક-ચમ, aêvak-cham. ના૦ એક સબબ—કારણ; એક અર્થ. Subs. One cause—reason; one signification. Comp. Per. یکجم

અએવક-તાક, aêvak-tâk. વિ૦ એકલું, એકવડું,

સાદું, સાચ્ચું ; અસતર વગરનો જબ્બો ; ખોદા. Adj. Single, simple, sincere ; a garment without lining ; God. Per. يكتا

અયુક્તાર, ayûktâr. ના૦ આવજાવ કરનાર, આમદરફ્ત કરનાર. Subs. One who frequents, one who visits often.

અયુક્તારીહા, ayuktârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ આમદરફ્ત કરવાની રીતે. Adv. In a familiar manner, familiarly, by way of ingress and egress.

અએવક-દોદ, aêvak-dôd. સર્વ૦ એક બીજું. Pron. One another.

અએવક-તનુ, aêvak-tanû. ના૦ એક તન, એક શખ્સ, કોઈ એક જણ; એકદીલી. વિ૦ એકલો. Subs. One body, one person, an individual; concord, union. Adj. Alone. (Comp. = Av. + = Av. = Per. تن)

અએવક-તને, aêvak-tanê. ના૦ એક જગો. Subs. One place—spot.

અએવક-તુમ, aêvak-tum. વિ૦ ઘણુંએક; એકલું. Adj. Much, considerable, in a great degree; lonely, solitary.

અએવક-પોમમન, aêvak-pômaman. ના૦ એક મોહ, બે મોઢાંનું નહીં, જેમાંથી બે બોલી—અર્થ નહીં નીકલે તેવું; જાહેર, રોશન, ખોલ્લું. Subs. One mouth (lit.); unequivocal, not ambiguous; clear, evident. (Comp. + = Ar. فم = mouth.)

અએવક-મોદ, aêvak-môd. વિ૦ એક રંગનું. Adj. Of one colour.

અએવક-મન, aêvak-man. ના૦ એક મન—વિચાર, Subs. Oneness of mind (lit.); unanimity.

અએવક-મદમ-અએવક, aêvak-madam-aêvak. ક્રિ૦ અ૦ એક ઉપર એક. ના૦ ચઢાચઢી. Adv. One over the other. Subs. Emulous contest or strife; outvieing.

અએવક-મોગ, aêvak-môg. ના૦ એક જોડો—મોજું. Subs. One shoe; one stocking or sock.

અએવક-મોગ-દોબારશ્ની, aêvak-môg-dô-bârashnî. ના૦ એક જોડે દોડવું—ચાલવું; એક ગુનાહનું નામ છે, જે એક પગે ઉઘાડું ચાલવાથી થાયછે; એવીજ રીતે ચોથી વખત ચાલવાથી તે શખસને "તનવલગાંન" ગુનાહ લાગુ થાયછે. Subs. Running—walking with one shoe; the name of a transgression or guilt,—viz., that caused by walking with one foot bare. He who thus walks four times becomes liable to the guilt of *Tanvalgân*. Comp. Pâz. (in Patet Ader).

અએવક-મેન-દોદ, âêvak-mên-dôd. ક્રિ૦ અ૦ બીજા મધેથી એક; એક બીજાથી. Adv. One from the other; from one another.

અએવક-મદન, aêvak-madan. ક્રિ૦ સાથે આવવું; એક થવું, એકઠું મળવું, મળીજવું. V. To come together, to be mingled up, to be united in one,

to be associated, to meet together. Comp. Per. آمدن + یک

અએવક-મદમ-દોદ, aêvak-madam-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજાને, અરસપરસ. Adv. To one another, mutually.

અએવક-રાહ, aêvak-râh. ના૦ એક રસ્તો—રીત; એક રીતે ચાલનાર. ક્રિ૦ અ૦ એકવાર. Subs. One way, one mode—usage—fashion, one that follows one rule—principle. Adv. Once, one time. Per. یکراه

અએવક-રાસ્તી, aêvak-râstî. ના૦ એક સચ્ચાઈ. Subs. One truth, one fact. Pâz. = Per. یکراستی

અએવક-રીશ, aêvak-rîsh. ના૦ જેણે એક જખમ ખાધો હોય તે; સામ નરીમાનની લકબ. Subs. One who has received one wound; surname of *Sâm Narîmân*. (+ = Av. Rt. = Sans. Rt. रिष् = Per. ریشیدن)

અએવક-રબમેમને, aêvak-rabmêmanê. વિ૦ એકદીલી, બંધ બેસતું, માફક, સુનાસેબ, નજદીક, દુર કરવા વગરનું. Adj. Being one of mind, appropriate, consistent, agreeable, allied; near, without being removed, attached, not alien.

અએવક-રોબાગી, aêvak-rôbâgî. ના૦ એક ચલણ, એક રેવાજ. વિ૦ એક ચલણી, એક રેવાજી. Subs.

Currency, one usage, one custom. Adj. Having one custom, following one usage—principle.

અએવક-રવેશ્મન, aêvak-ravêshman. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર, એક છેડેથી તે બીજા છેડા સુધી; એકાએક, એકલું. Adv. From one end to the other, from beginning to end, alone, suddenly, unexpectedly, lonely.

અએવક-રવેશ્મને, aêvak-ravêshmanê. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે, એક બારગી. Adv. One time, once, in one sense, from one point of view.

અએવક-રોત્મન-દોદ, aêvak-rôtman-dôd. ક્રિ૦ અ૦ એક બીજા સાથે, એકમેક સાથે. Adv. With one another, mutually.

યોકરદી, yôkradî. વિ૦ બરાબર, એકમલતું. ના૦ બરાબરી, સરખાપણું. Adj. Alike, similar, uniform. Subs. Similarity, equality.

અએવકરદીહા, યોકરદેહા, aêvakradîhâ, yôkardêhâ. ક્રિ૦ અ૦ એક બારગી, તમામ, બીલકુલ, એકદમ, એક વેલામાં, એક હોમલામાં. ના૦ એકદમ હોમલો, તીરસ્કાર કરવો, ઝંઝેડી નાખવું. Adv. One time, in one sense, wholly, entirely, at once, at one time; in an attack. Subs. Sudden attack, showing contempt—disrespect, scolding, hooting, flouting. Pâz.

અએવક-રદે, aêvak-radê. ક્રિ૦ અ૦ સરાસર રીતે; સાથે મલેલું. Adv. On an average; mixed up together.

અયુકરદે, ayûkradê. નાο ટુકડો, કટકો ; બરાબરી ; નાપાકી. Subs. A piece, a part, a portion ; equality ; impurity.

યોકરદે, yôkradê. ક્રિο અο એકદમ, એકમલતું, એક લગતું, એક રીતનું, એક પેવંદનું, બરાબર, એક રાહનું; હમેશાં, તમામ, સામેલ, સાથે લાગેલું. નાο સંગ્રહ, જથો; નાપાકી, રીમની. Adv. At once, alike, in an uniform manner, of one link—chain, similar, of one tenor—course ; always, entirely, associated with. Subs. A collection, a mass, impurity, defilement (Comp. + = Per. یک + کرد)

યોકરદગી, yôkradgî. નાο એક લગતાપણું, પેવંદ, સંબંધ, બરાબરી, મલતાપણું, એકઠા મલવું, એકમત થવું, લપેટવું. Subs. Affinity, union, connection, resemblance, similarity, assembling, meeting together ; agreeing, concurring, concord ; rolling up, wrapping around.

યોકરદગીહા, yôkradgîhâ. ક્રિο અο એક બારગી, એકદમ, એક રીતે, તમામ, સઘલું. Adv. In one sense, from one point of view, according to same rule, wholly, entirely.

અએવ-ચ, aêva-cha. વિο એકબી, એખલુંબી. Adj. Even one, even single—lonely.

અ-ગંજ, a-ganj. વિο ખજાના—દોલત વગર. Adj. Without treasure—wealth. Per. بی‌گنج

અયુજ, ayuj. ના૦ બુલંદ—ઉંચે જવું; બુલંદી. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ બુલંદીથી ચાલ. Subs. Going up, going on high; elevation. V. Imper. Walk with a lofty gait and erect head.

અયુજ, ayuj. ના૦ લડાઈ; કોશેશ; પોહોંચવું. Subs. Battle, war; endeavour; reaching.

અયો-ચ, ayô-cha. વિ૦ ઉલટું—વિરૂધબી. Adj. Even opposite, even against.

આગન્જ, âganj. ના૦ ભુજેલું ગોશ્ત—માંસ. વિ૦ સખ્ત, મુશકેલ. Subs. Roasted meat. Adj. Hard, difficult.

આયન-ચ, âyan-cha. ના૦ લોહુંબી. Subs. Even iron. Comp. Pehl.

એવજ, êvaj. વિ૦ આરાસ્તે, શીંગારેલું. ના૦ કાંઈબી ચીજ લટકેલી તે; આંકડી; કીનારી. Adj. Adorned, decorated. Subs. Anything suspended; a hook; a border, margin. Comp. Per. آویز

યાવ-ચ, yâva-cha. ઉભ્યા૦ અ૦ અથવા, યાતો, કે. Conj. Or, either, that, as.

યુજ, yûj. ના૦ જોડવું, બાંધવું, અડકવું, સંબંધમાં આવવું. Subs. Joining together, binding; touching, coming in contact. Comp. Av. Rt.

યુજ, yûj. ના૦ કોશેશ, મેહેનત; રેવાજ; જારી, ચાલુ. Subs. Endeavour, exertion; usage; continuing; keeping on. Av. Rt. = Sans. युज्.

𐬫𐬏𐬛 યુદ, yûd. ના૦ લડાઈ કરવી, જઈ પોહોંચવું, મલવું, આલુદે થવું. Subs. Fighting, waging war, arriving, meeting, to be polluted—calumniated. Av. Rt. 𐬫𐬎𐬛 = Sans. Rt. युध् = To fight.

𐬀𐬫𐬏𐬘𐬁𐬥𐬀𐬛 અયુજાનદ, અયુજંદ, ayûjânad, ayûjand. ક્રિ૦ પેહરે, અડકે, મલી જાએ. V. May put on—wear, may touch, may be mixed up.

𐬀𐬫𐬎𐬘𐬀𐬥𐬛 અયુજંદ, ayujand. ક્રિ૦ તેઓ જોડે—બાંધે—સાથે અડકે, તેઓ ટેકો આપે. V. They may join—bind—be mixed up together—touch; they may support.

𐬁𐬔𐬀𐬥𐬘𐬁𐬥𐬍𐬛𐬀𐬥 આગંજ-આનીદન, âganj-ânîdan. ક્રિ૦ ભુજેલું ગોશ્ત મંગાવવું. V. To send for roasted meat, to order to be brought roasted meat.

𐬀𐬫𐬎𐬘𐬁𐬥𐬍𐬛𐬀𐬥 અયુજાનીદન, ayujânîdan. ક્રિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરાવવી. V. To cause to exert—endeavour.

𐬀𐬫𐬏𐬘𐬁𐬛 અયુજાદ, ayûjâd. ક્રિ૦ આશી૦ બુલંદ થાજો. V. May it be exalted—elevated (bened. 3 sing.).

𐬀𐬫𐬏𐬗𐬉 અયુચે, ayûchê. સંખ્યા૦ વિ૦ એક. Numer. Adj. One.

𐬀𐬫𐬏𐬘𐬍 અયુજી, ayûjî. ના૦ કોશેશ, મેલવણી; મીલનસારી; શીંગાર, શોભા. Subs. Endeavour, exertion; mixture, sociality; affability; ornament, grace.

𐬫𐬁𐬬𐬗𐬀𐬱 યાવ-ચ-શ, yâv-cha-sh. ઉભ્યા૦ અ૦ અથવા તે પણ, યા તેબી. Conj. Or even that.

યોજી, yôjî. ના૦ શીંગાર, આરાએશ, શોભા. Subs. Ornament, embellishment, elegance, beauty.

અએવ-ચેશ, aêva-chêsh. ના૦ એક ચીજ—વસ્તુ. Subs. One thing.

અયુજશ્ને, ayûjashnê. ના૦ મેલવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, intermingling, blending.

અ-બુજશ્ની, a-bûjashnî. ના૦ છુટકારા વગરની હાલત. Subs. State of being not emancipated —released. Contrast Paz.

અયુજશ્ની, ayûjashnî. વિ૦ લડાઈને લગતું, લડાઈનું. Adj. Pertaining to war—fight; martial.

યુડશ્ની, yûḍashnî. ના૦ લડાઈ, જંગ, યુધ્ધ, અથડાઅથડી. Subs. Fight, war, battle, struggle; combat, coming into collision.

અ-બુજશ્નીગી, a-bûjashnîgî. વિ૦ છુટકારા વગરનું. Adj. Not released—set at liberty.

અ-બોજશ્ને, a-bôjashnê. વિ૦ નહીં જાણનાર; નાવાકેફ, બેખબરો. Adj. Not knowing; unacquainted, inexperienced, ignorant.

અયુજશ્ને, ayûjashnê. ના૦ કોશેશ, મેહેનત. વિ૦ જલદી દોડનાર, તેજ ચાલતું; જાયુક; ખંતી રહીને. Subs. Endeavour, exertion. Adj. Fast running, swift going; continual; persevering.

યુજશ્ને, yûjashnê. ના૦ રથ, ગાડી. Subs. A car, a chariot.

યુદશ્ને, yûdashnê. ના૦ જોડવું, બાંધવું, મજબુત કરવું. Subs. Joining, binding, fastening.

યોજશ્ને, yôjashnê. ના૦ અનાજ. Subs. Corn.

યોદશ્ને, yôdashnê. ના૦ લડાઈ, જઘડો, વઢવાડ. Subs. Battle, fight, quarrel.

યુજીનદ, yûjînad. ક્રિ૦ ટેવ પાડે; જોડાવે. V. May accustom (one's self); may cause to join—bind.

અયુજીનશ્ને, અયુદીનશ્ને, ayûjînashnê, ayûdînashnê. ના૦ ગાલેબ આવવું, ગલબો; મ્હોટાઈ, ઉંચે ચઢવું. Subs. Overcoming, overpowering; superiority, climbing up, ascending.

અયુજીનીદન, ayûjînîdan. ક્રિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરવી, ધંધો કરવો, જોડવું, સાથે મેળવવું. V. To exert, to endeavour, to carry on a business—trade; to join; to unite; to bring into close connection. (Av. Rt. 𐬫𐬎𐬘 = Sans. Rt. युज् = to join.)

યુદીનીદન, yûdînîdan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; ફરીવળવું; જઈ પોંહોંચવું, મળવું; આલુદે થવું; કોશેશ કરવી; જોડવું. V. To fight, to wage war, to take up arms; to go all through, to go round, to arrive; to be mixed up, to be polluted—contaminated; to exert, to endeavour; to join, to unite. (Av. Rt. 𐬫𐬎𐬛, Sans. Rt. युध्).

અ-દોજીન, અ-દોજદી, a-dôzîn, a-dôzdî. વિ૦ ચોરીનું નહીં, પ્રમાણીક. Adj. Not stolen; honest.

અ-દોઝીદન, a-dôzîdan. ક્રિ૦ ચોરી નહીં કરવી, નહીં ચોરવું. V. Not to steal—rob. Contrast Per. دزدیدن

અયુજીદન, ayûjîdan. ક્રિ૦ ઉઠવું; ઉપર ચહડવું; મળવું; કોશેશ કરવી; ખરાબ કરવું; છોડવું, અલાહેદું રેહેવું; અડકવું, સામેલ થવું; છુટકારો કરવો. V. To rise, to get up; to ascend, to be, to meet; to exert, to endeavour; to make bad, to defile; to release, to quit; to touch, to be associated with.

યુજીદન, yûjîdan. ક્રિ૦ સાથે એકઠા થવું. V. To assemble, to muster, to throng.

યોદીદન, yôdîdan. ક્રિ૦ લડાઈ કરવી; ફરીવળવું, જઈ પોંહોંચવું, મળવું, આલુદે થવું. V. To fight, to wage war; to go all through, to go round; to be mixed up; to be polluted.

અયુજ, ayûj. ના૦ શોધનાર. Subs. One who seeks. Av. Rt. = Sans. Rt. याच् = Per. جستن = to beg.

અએવ-ચન્દ, aêva-chand. વિ૦ કેટલુંએક, કેટલાક, કેટલાક પ્રકાર, કેટલીએક તરેહ. Adj. Somewhat, some, some people; several ways—modes; several sorts—species. Pâz.

આઈન-ચંદ, âin-chand. ક્રિ૦ અ૦ કેટલીએક રીતે—પ્રકારે; કેટલીક વાર. Adv. In several ways—modes, several times.

અ-દોજની, a-dôjanî. વિ૦ નહીં ચોરી કરનારૂં. Adj. Not stealing.

અ-બુજે, a-bûjê. વિ૦ છુટકારો નહીં કરનારૂં. Adj. Not releasing—setting at liberty.

અ-દુઝાનીદન, a-dûzânîdan. ક્રિ૦ નહીં સીવરાવવું—સંધાવવું. V. Not to get sewn or stitched, not to cause to be united—joined, not to cause to be allied—closely related.

હુ-ઝવારી, hû-zavârî. વિ૦ સારાં કૌવત—જોરને લગતું. Adj. Pertaining to a good power—strength.

અ-દોઝદ, a-dôzad. વિ૦ દાઝીઆ—બલીઆ વગરનું. Adj. Without being scalded or burnt. Contrast Av. Rt. ; Comp. Pehl.

અ-જુઝીદન, a-jûzîdan. ક્રિ૦ ગોસ્સો નહીં ખાવો, ક્રોધાયમાન નહીં થવું, રીશે નહીં ભરાવું. V. Not to be angry—exasperated, not to be enraged.

અયુઝીદન, ayûzîdan. See or ayûjîdan, ayûjînîdan.

અએવ-ઝવારી, aêva-zavârî. ના૦ એક કૌવત; જોર એકઠું કરવું; એક મતિ; સંપ, મસલહત. વિ૦ એક જોર—કૌવત—બલવાળું. Subs. One power, collecting all strength, unanimity, concord, confederacy, advice, counsel. Adj. Of one power, of

united strength. Comp. [Avestan script] + [Avestan script] = Av. [Avestan script] = Pâz. [Avestan script] = Per. زور

[Avestan script]

[Avestan script] અઈનત, ainat. કેવલ૦ અ૦ શાબાસ ! આફ્રીન ! મુબારક ! Interj. Well done! bravo!

[Avestan script] અ-દુદ, a-dûd. વિ૦ ધુંવા વગરનું. Adj. Smokeless. Prohib. [Avestan script] + [Avestan script] = Per. درد

[Avestan script] અયુતામરૂતી, ayûtâmarûtî. ના૦ એકવાર પઢવું. Subs. Reciting once.

[Avestan script] અયુતા, ayûtâ. ક્રિ૦ અ૦ એક મરતબે—વાર—વખત. Adv. Once, one time.

[Avestan script] અએવતાક, aêvatâk. વિ૦ એકલું, એકજ, એકસરખું. Adj. Lonely, only one; uniform, alike.

[Avestan script] અ-જુદાઈ, a-jûdâî. ના૦ જુદાઈ વગરની હાલત, મીલનસારપણું. Subs. State of being not different; affability; sociality. Contrast Per. جدائي

[Avestan script] અએવતાક, aêvatâk. વિ૦ એકલો, એકદમ, સાદું, માત્ર; આલુદે થાયલું; એકજ, કેવલ; એકાંત. ક્રિ૦ અ૦ તદન, ફકત. Adj. Single, alone, simple, only, at once; contaminated, polluted; only one, retired. Adv. Wholly, altogether, merely, simply. Per. یکتا

[Avestan script] અયુતાક, ayûtâk. ના૦ કોશેશ, મેહેનત. Subs. Endeavour, exertion.

[Avestan script] અયુતાકાન, ayûtâkân. ના૦ જુદાઈ—તનાહી રાખનારા, એકલપેટાઓ, અદેખાઓ, દ્વેશભાવીઓ. Subs.

Those that remain separate—alone; selfish—jealous—vindictive persons.

અએવતાકી, aêvtâkî. ના૦ ભાવ૦ એકાંતપણું, એકપણું, એકલપેટાપણું. Subs. Abst. Loneliness, selfishness, unity. Per. یکتائی

અયુતાકી, ayutâkî. વિ૦ કોશેશ—મેહેનત કરનારૂં, ઉદ્યમવાળું. Adj. Endeavouring, exerting; industrious.

અયુદાકીહા, ayûdâkîhâ. ક્રિ૦ અ૦ એકલપેટાપણાંથી. Adv. In a selfish manner.

અયુતાર, ayûtâr. ના૦ દોડનાર, દેવાનું માણસ; ચોર. Subs. A runner, a mad person, a robber, a thief.

અયુતારીહા, ayutârîhâ. ક્રિ૦ અ૦ મેહેનતથી, કોશેશથી, ઉદ્યોગીપણાંથી. Adv. With labour, exertion; industriously.

અએન-તગ, aên-tag. ના૦ ઉંડી આંખ. Subs. A deep eye, penetrating sight.

અખ-તગ, akh-tag. ના૦ મજબુત—કૌવતમંદ આશીરવાદ—દુવા. Subs. Efficacious blessings, vigorous prayers.

અયોતગ, ayôtag. ના૦ આડું—ઉલટું દોડનાર, વિરૂધ્ધ જનાર. Subs. One who runs astray, one who swerves, one who runs away from any prescribed course.

અયો-દોદ, ayô-dôd. વિ૦ એક બે. Adj. One or two.

અયુદગી, અખ્તેશ, ayûdagî, akhtêsh. ના૦ આ-

કત, દુઃકાલ, દુઃખ, દરદ; ખરાબી, નાપાકી. Subs. Calamity, affliction, dearth, famine, pain, disease; evil, impurity.

અયુદન, ayûdan. ક્રિ૦ ચાલુ—શરૂ થવું. V. To be in process, to continue on, to begin.

આવતન, âvtan. ક્રિ૦ સરદ થવું. V. To be cold.

અએવ-તુક, aêva-tûk. વિ૦ એક તરફથી ફાટેલું. ના૦ એક ટુકડો. Adj. Torn—split from one side. Subs. A small piece.

અએન-તુમ, aên-tûm. ના૦ આંખનું અંધારૂં—કાલાશ. Subs. Dimness or gloominess of the eye. Comp. Per. عین + تم

અએવતુમ, aêvatûm. વિ૦ એકલું. ક્રિ૦ અ૦ એકતર, એક તરફ, એક બાજુએ. Adj. Lonely, alone. Adv. Aside, sideways, on one side, towards one direction.

અયો-તુમ, ayô-tûm. વિ૦ ઘણુંજ ઉલટું—વિરૂધ. Adj. Quite opposite, greatly reverse, most antagonistic, *tout au contraire* (Fr.).

અ-દુદે, a-dudê. વિ૦ ખરાબ ખાનદાનને લગતું, હલકી નસલનું. Adj. Of a base-born family, pertaining to low parentage, of mean pedigree—descent.

આઈન્તે, âintê. ના૦ કમાન. Subs. A bow.

આગંદેહ, âgandêh. વિ૦ પૂરૂં કીધેલું, ભરેલું, ભરપૂર. Adj. Full, filled, replete, fraught, well-stocked. Per. آگنده

આયન્દેહ, âyandêh. ના૦ આવનાર. Subs. One who comes, a comer. Per. آینده

અ-ગંદગી, a-gandagî. ના૦ ગંદગી વગરની હાલત, બદબો વગરની હાલત. Subs. Unstinkingness, unrottenness; freedom from strong offensive smell.

અ-દુદગી, a-dûdgî. ના૦ ખરાબ ખાનદાન, બદ બુનીઆદ, ખરાબ નસલ. Subs. A base-born family, a low parentage, a mean pedigree—descent.

અયુદગી, ayudagî. ના૦ કુદરતી હાજત; અખંતર, નાપાકી, ચરકીન, અપવિત્રાઈ; ઝરપવું; કાદવ કચરો. Subs. Natural call; uncleanliness, foulness, impurity, defilement; oozing out; rubbish, dirt.

અ-ગંદેહ, a-gandêh. વિ૦ બદબોઈ વગરનું, તાજું. Adj. Unstinking, not emitting a strong offensive smell, fresh. Comp. Prohib. + = Sans. गन्ध = Per. گند

અદુદને, adûdanê. ના૦ રીત, માર્ગ, પ્રકાર, નિયમ, પદ્દી, દરજ્જો, જાત, રીતભાત, આકાર, ઘાટ, નમુનો. Subs. A mode, a way, a rule; dignity, rank, kind; usage; shape, form; a sample.

અ-દુદેઈ, a-dûdêi. વિ૦ વગર ખાનદાની. Adj. Not of noble parentage, lineage.

આગંદેહ, âgandêh. See âgandêh.

અએવ-તગે-રોબાન, aêva-tagê-rôbân. ના૦ એક કૌવતવાળું રવાન, રવાનનું એક કૌવત. Subs. A powerful soul; a strength of soul.

અદ્વજ઼, advaz. ના૦ આવાજ઼, સાદ, પોકાર. Subs. Sound, noise, uproar. Comp. Pehl.

અદુપ, યદુવ, અયોપ, adûp, yaduv, ayôp. ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા, પણ, કદી, તદન, કેવું, અગર, વળી, કેવલ૦ અ૦ ઓ ! અરે ! Conj. Or, either, but, even ; ever; altogether ; how, if, also. Interj. Oh! Ah! Av. , Pâz. = Per. یا

હુફ, hûf. વિ૦ નેક, સારૂં, ભલું. Adj. Virtuous, good, excellent, worthy, gentle. Comp. Av. = Per. خوب ; Comp. Pehl.

અદુપા, હદન્પા, adûpâ, hadanpâ. ના૦ લોબાન ; ખુશબો. Subs. Benzoin ; fragrance, perfume.

હીનવા, હદનપાએ, Hînvâ, hadanapâê. ના૦ દાડમડી, દાડમડીના ઝાડની ઓરવરામ. Subs. A pomegranate tree, a twig of a pomegranate tree. Comp. Av. = Sans. सदानम.

દો-ગોપાન, dô-gôpân. ના૦ બે વાવટા. Subs. Two flags. Comp. Per. گپان

દો-દોફન, dô-dôfan. ના૦ બે સીકાં, ફકીરની બે ઝોળી. Subs. Two slings; two baskets suspended by means of a rope; two wallets (of beggars).

અદુપાક, adupâk. See adûpâ.

અયોવ-શ, ayôva-sh. ઉભયા૦ અ૦ અથવા તે, અથવા તેને. Conjunc. Or he ; or to him.

હીનવા, hînvâ. See hînvâ.

અદુવ-શ-હાન, adûva-sh-hân. ક્રિ૦ અ૦ બલકે એટલુંજ નહીં પણ કાંઈ બીજું વધારે. Adv. Not only this but something more besides.

ખીવવસખ, khîvvasakh. ના૦ થુક, લબ, હોજ. Subs. Spittle; saliva.

અદુપ, adûp. ક્રિ૦ અ૦ તેથી તે. Adv. Consequently he, she, or it (lit.)

અદુપ-વ-ચસુન, adûp-va-chasun. ક્રિ૦ અ૦ અને વલી તેમજ. Adv. And also in the same manner.

અયોવ-ચસુન, ayôv-chasun. ક્રિ૦ અ૦ કેવી કીસમનું, કેવી રીતે—તરેહ. Adv. Of what sort; how.

અઈનફ્ત, આએપ્ત, aînaft, âêpta. ના૦ હાજેત ચાહવી, હાંસેલ, મતલબને વાસ્તે કરવું—પઢવું—દરખાસ્ત કરવી. Subs. Wishing for, praying for some wish—desire, profit, produce, doing something for one's own object; reciting or reading (prayers) for one's own object, proposing (something) for one's own end in view. (Allied to or); Av. , Per. یافت

અએવ-પત, aêva-pat. ના૦ એક પતિ—ધણી. Subs. One master, one owner. (+ = Av. = Sans. पति.)

અ-ગોફ્ત, a-gôft. ક્રિ૦ નહીં બોલ્યું—કર્યું. V. Did not utter—say. Contrast Per. گفت

અયુવત, ayûvata. ઉભયા૦ અ૦ યા તું, અથવા તુને.

Conj. Or thou, or to thee. (𐬀𐬎 + 𐬙𐬎 = Av. 𐬙𐬎 = Sans. त्वम् = Per. تو)

𐬀𐬌𐬌 અયોક્ત, ayôft. ના॰ હાંસેલ, આવક, હાંસેલ કરવું. Subs. Gain, income, gaining, acquiring. Comp. Peh. 𐬀𐬌𐬌

𐬀𐬌𐬌 અ-ગોફ્તે, a-gôftê. ક્રિ॰ નથી કહેલું, નહીં બોલેલું. V. Not said; not spoken—uttered.

𐬀𐬌𐬌 અ-ગોફ્તાર, a-gôftâr. વિ॰ નહીં બોલનાર, મુંગું; દેવાનું. Adj. Not speaking, dumb; mad, insane.

𐬀𐬌𐬌 અયોફ્તાર, a-yôftâr. વિ॰ દેવાનું, ઘેલું. Adj. Mad, insane.

𐬀𐬌𐬌 અગોપતશાહ, agôpatshâh. ના॰ ગોપતશાહ નામનો એક દસતુર. Subs. *Gôpatshâh* (name of a Dustoor); a surname of *Agraêratha* (West).

𐬀𐬌𐬌 અ-ગોફ્તન, a-gôftan. ક્રિ॰ નહીં બોલવું—કહેવું—પઢવું. V. Not to speak—utter; not to recite—read. Contrast Peh. 𐬀𐬌𐬌, Per. گفتن

𐬀𐬌𐬌 અદુવમ, adûvam. See 𐬀𐬌𐬌 adûvam.

𐬀𐬌𐬌 અદુવ-મદમ, adûv-madam. ઉભયા॰ અ॰ અથવા ઉપર; અથવા સાથે. Conjunc. Or above; or together with.

𐬀𐬌𐬌 અગોફ્રાક, agôfrak. વિ॰ બેહોશ. Adj. Insensible; bereft of consciousness.

𐬀𐬌𐬌

𐬀𐬌𐬌 અયુમ, ayûm. ના॰ આડો દહાડો. વિ॰ કદહાડે, કવખતે. Subs. An inauspicious day. Adj. Ill-timed; untimely.

અજુમ, ajûm. નાo સજા, શિક્ષા. Subs. Punishment.

આઈનમ, âinam. નાo મારી મીસાલ—તરેહ—પએ. Subs. Like myself, like me.

ખીનમ, khînam. ક્રિo હું કીનો—વેર રાખું. V. I may harbour revenge—ill-feeling.

દાનમ, dânam. ક્રિo હું જાણુંછું; હું જાણું. V. I know, I may know. Per. دانم

દો-યોમ, dô-yôm. નાo બીજે દહાડો, બે દહાડા. Subs. Another day; two days.

યાનમ, yânam. ક્રિo હું ખુશી થાઉં. V. I may be pleased—glad. Comp. = Av. +

યાવમ, yâvam. ક્રિo હું ચાહું, હું પામુંછું. V. I may desire; I get—acquire.

સેઊમ, sêûm. ક્રમ સંખ્યાo વિo ત્રીજું. Ord. Numer. Adj. Third; 3rd.

અ-ગોમાએ, a-gômâê. વિo નહીં મળેલું; મેળવવા વગરનું; દુ:ખી નહીં થએલું. Adj. Unmixed, not mingled; not afflicted.

અ-ગોમાએ. a-gômâê. ક્રિo આજ્ઞાo તું મળ—ભેળા. V. imper. Be (thou) mixed, mingle thou.

અ-ગોમાન, a-gômân. વિo બેશક, બેગુમાન; મગરૂરી વગરનું; વિશ્વાસુ; પ્રમાણીક; વેહેમ વગરનું, ખચીત. Adj. Undoubted, not proud, confident, faithful, honest; not suspicious; certain, sure. (Prohib. + = Av. = Sans. विमनस् = Per. بیگمان)

અ-ગોમેજ, a-gômêz. વિo મેળાપ થયા વગર. Adj. Without being mingled—associated.

અયોમાએ, ayômâê. વિ૦ પુંજી વગરનું, ગરીબ, લાચાર. Adj. Moneyless, poor, helpless.

અયોમાગ, ayômâg. વિ૦ પરમાણ વગર. Adj. Disproportionate.

અ-યોમાએ, a-yômaê. વિ૦ વેગળું-નથી. Adj. Not distant—remote.

અ-ગુમાન, a-gûmân. See a-gômâê.

અ-ગુમાન-અયાવશને, a-gûmân-ayâvashnê. ના૦ ગુમાન—શક વગર પામવું—મેળવવું; ખચીત મેળવવું. Subs. Obtaining without doubt, gaining or acquiring assuredly.

અ-ગુમાનોમંદ, a-gûmânômand, વિ૦ શક ભરેલું નહીં. Adj. Not doubtful, not dubious.

અ-ગુમાની, a-gûmânî. ના૦ બેશકપણું, ખાતરી. Subs. Undoubtedness, conviction, assurance. Per. بي گماني

અ-ગુમાની, a-gûmânî. ના૦ બેગુમાની. Subs. Doubtlessness.

અ-ગુમાનીગી, a-gûmânîgî. ના૦ ખચીતાઈ, બેશકપણું, બેગુમાની, પ્રમાણીકપણું. Subs. Undoubtedness, unquestionableness, honesty.

અ-ગુમાનીદન, a-gûmânîdan. ક્રિ૦ શકમંદ નહીં થવું—કરવું; બેશક થવું, કોઈની ઉપર સુગાવું નહીં. V. Not to be doubtful, not to render doubtful, to be certain—sure; not to be prejudiced against some one.

અબુ-માન, abû-mân. ના૦ બાપનું ઘર. Subs. Paternal house. Comp. Ar. ابو + Av.

અ-ગુમાનગી, a-gûmânagî. See a-gû-mânî, a-gûmânigî.

અ-ગુમાન-ચાર, a-gûmân-châr. ના૦ શક વિનાનો ઈલાજ, ચોક્સ ઉપાય. Subs. A doubtless remedy; an unfailing or certain remedy.

અ-ગોમારદન, a-gômârdan. ક્રિ૦ નહીં છોડવું, છુટું નહીં મુકવું, જવા નહીં દેવું, મુકરર નહીં કરવું. V. Not to dismiss, not to set at liberty, not to leave alone; not to determine—make certain.

અયોમાએ, ayômâê. ના૦ છુટકારો, નિવારણ. Subs. Release; warding off, cure.

અ-જુમ્બાનીદન, a-jûmbânîdan, ક્રિ૦ હીંચ નહીં ખાવી, નહીં હીલવવું, પારણામાં હીંચ નહીં ગાલવું, મથંન નહીં કરવું. V. Not to swing, not to shake—move; not to rock in a cradle, not to churn milk. Contrast Per. جنبانيدن

અ-જુમ્બાક, a-jûmbâk. વિ૦ હિલચાલ નહીં કરનારૂં, ગતી વગરનું, સ્થીર. Adj. Not moving, motion-less; still. Contrast Per. جنبان

અ-જુમ્બાકીહા, a-jûmbâkîhâ. ક્રિ૦ અ૦ વગર હીલચાલે. Adv. Without any motion.

અ-ગોમેખ્તન, a-gômêkhtan. ક્રિ૦ રીમંન નહીં કરવું, નહીં લાગવું—મલવું. V. Not to defile—pol-lute, not to come in contact with, not to meet.

અ-ગોમિખ્તગી, a-gômêkhtagî. ના૦ મેલવણી વગરની હાલત. Subs. State of being not mixed up—mingled.

અ-ગોમી, અ-ગોમેજ, a-gômî, a-gômêz. વિ૦ નહીં મળેલું, સાફ, છુટું, વેગળું, બાતેલ. Adj. Unmixed; pure, free, far from, excluded (Comp. = Av. + = Sans. वि + मिह्; contrast Per. آمیختن)

અ-ગોમેજ, a-gômêz. વિ૦ આમેજ નહીં થાયલું, મળેલું નહીં, એલાહેદું, છુટું. Adj. Not mixed, unmingled, separate, distinct.

અ-યુમી, a-yûmi. વિ૦ રોજને લગતું નહીં, દહાડાનું નહીં. Adj. Not relating to a day, not belonging to every day. Contrast Ar. یومی , یومیه

આગોમેજ, âgômêz. વિ૦ આમેજ, મળેલું. ના૦ નીરંગ. Adj. Mixed, mingled. Subs. Bull's urine.

અ-જુમ્બીહેદ, a-jûmbîhêd. ક્રિ૦ હીલચાલ નહીં થાય—કરે. V. May not move, may not shake.

અ-જુમ્બશ્ને, a-jûmbashnê. ના૦ નહીં હીલવું—ધુજવું, હીલચાલ વગરની હાલત. Subs. Not shaking—shivering; state of being motionless.

અ-ગોમીગી, a-gômigî. ના૦ મીશ્રીત નહીં તે, મેલવણી વગરની હાલત, સફાઈ, જુદાઈ. Subs. Freedom from mixture, clearness, separation.

અ-ગોમેજ-શ, a-gômêza-sh. વિ૦ તેની સાથે મળી જયા વગર, તેના મેલાપ વગર. Adj. Without being mixed with it, without meeting him.

દો-યોમ-દકીઆ, do-yôm-dakiâ. વિ૦ બે દહાડે પાક. Adj. Pure after two days. (lit.)

અ-જુમ્બીનાક, a-jûmbînâk. વિ૦ હીલચાલ નહીં કરાવનારૂં. Adj. Not causing to move.

અ-જુમ્બીનાકીહા, a-jûmbînâkîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ગતીમાં આવ્યા વગર, હીલચાલ વગર. Adv. Without being moved; motionlessly.

અ-જુમ્બીનીદન, a-jûmbînîdan. ક્રિ૦ આચકો નહીં મારવો, નહીં હીલવવું, હીલચાલ નહીં કરાવવી, સ્થીર રાખવું. V. Not to shake, not to cause to move, to keep motionless, not to give a jerk—push.

અ-જુમ્બીદન, a-jûmbîdan. ક્રિ૦ નહીં હીલવવું—ધ્રુજાવવું. V. Not to shake, not to cause trembling in, not to agitate. Contrast Per. جنبیدن

અ-ગોમેજ-તુમ, a-gômêz-tûm. વિ૦ ઘણું નહીં મલેલું, ઘણું આમીજ નહીં થાયલું. Adj. Most unmixed; not mixed—mingled at all.

અયુમીતુમ, ayûmîtûm. વિ૦ ઘણા વધારે દહાડાનું નહીં. Adj. Not of many days.

અ-ગોમેજ, a-gômêz. See a-gômêz.

આગોમેજ, âgômêz. See âgômêz.

અ-ગોમેજશની, a-gômêzashnî. વિ૦ આમેજ નહીં થનારૂં, મીલનસાર નહીં તે. Adj. Not associating—mixing, unsocial.

અ-ગોમેજીદન, a-gômêzidan. ક્રિ૦ નહીં મલવું; પીશાખ નહીં કરવી. V. Not to be mixed up—

mingled; not to discharge urine, not to make water.

અ-ગોમેઝે, a-gômêzê. વિ૦ સરખું નહીં, સંબંધ વગરનું, નહીં મળી ગએલું. ના૦ કજોડું. Adj. Unlike; having no connection; not mixed up. Subs. An unequal match.

દો-ગોમેઝે, dô-gômêzê. ના૦ બે જોડાં. Subs. Two pairs.

અ-ગોમેઝગી, a-gômêzagî. ના૦ આમેજ થવા વગરની હાલત, અસલ હાલત. Subs. State of being unmixed; unmixedness; original—primitive state.

અઈન્મન, aînman. ના૦ આંખ, ચશમ, આંખનો ડોળો, આંખની કીકી. Subs. The eye, eye-ball, pupil of the eye.

અ-ગોમન, a-gôman. સર્વ૦ આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અ-બેન્મન, a-bênman. વિ૦ છોકરાં વગર, છોકરૂં નહીં જણનારી; હમેલદાર, બચ્ચાં સાથે. Adj. Childless; not bearing any child; pregnant, being with young. Contrast Ar. ابن , بن

એન્મન, ênman. ના૦ તલબ. Subs. Desire after, want of.

અઇન્મન-આવદાન, aînman-âvdân. ના૦ પાણીવાળી આંખ. Subs. Watery eye.

અએન્મને, aênmanê. ના૦ એક આંખ. Subs. One eye.

અએવ-મોગ, aêva-môg. ના૦ એક જોડો—મોજું. Subs. A single shoe of a pair, a boot.

અએવ-મોગ-દોબારશ્ને, aêva-môg-dôbârash-nê. ના૦ એક પગે ઉઘાડું ચાલવાનો ગુનાહ, એક જોડો પેહેરી ચાલવાનો ગુનાહ. Subs. The crime of walking with one bare foot—with one shoe.

અ-ગોમન-ચ, a-gôman-cha. ક્રિ૦ અ૦ એમબી—આએબી નહીં, અગત કરીને આએ નહીં, ઘણુંકરીને એમ નહીં. Adv. Not even this, not even in this manner, especially not this, for the most part not in this way.

અએવ-મોક, aêva-môk. See aêva-môk.

દો-યોમે, dô-yômê. ના૦ બે દહાડા. Subs. Two days.

અઈવર, aîvar. ક્રિ૦ અ૦ એટલા સુધી, ત્યાંસુધીની હદ. Adv. So far, up to that limit.

અએ-નર, aê-nar. વિ૦ મરદ નહીંતે, હીચકારૂં. Adj. Unmanly, not brave, cowardly. (+ = Av. = Sans. नर = Per. نر)

અએ-વર, aê-var. વિ૦ નામુરાદ, દીલતંગ, ખાહેશ-ઈચ્છા વગર. Adj. Disappointed, disconsolate, having no desire. Contrast Av.

અએ-વર, aê-var. વિ૦ બેશક. Adj. Undoubted, doubtless.

અએ-વર, aê-var. વિ૦ ગોફા વગરનું. Adj. Without a cave—den. + = Av.

અએ-વર, aê-var. વિ૦ સીના—છાતી વગરનું, હીચકારૂં. Adj. Having no bosom—breast (lit.); having no courage—fortitude; cowardly, timid. + = Per. بر = ور

અ-ગુલ, a-gûl. વિ૦ મક્કર—ફરેબ વગરનું, ફલ વગર. ના૦ ખરાબ ફલ. Adj. Free from deceit—fraud; fruitless. Subs. A bad fruit.

અ-જવર, a-javar. વિ૦ જુલમ—સેતમ વગરનું. Adj. Free from tyranny, not despotic. = Per. جور

અ-જવર, a-javar. વિ૦ ઊંચું—બુલંદ નહીં તે. Adj. Not lofty—high; not elevated—exalted.

અદવર, advar. ના૦ શીખેલું પાછું વાંચી જવું; અનબર કરવું; નેઘાહ રાખવી, વગર હદનો વખત. શબ્દ૦ અ૦ ઉપર. Subs. Revising what has been learnt; learning by heart; keeping an eye upon; duration or time without end. Prep. Upon, on.

અદુર, adur. વિ૦ આઘું, મહાલ, મુશ્કેલ, બદ, એખલો, જુનું, હદ સુધી; દૂર નહીં. શબ્દ૦ અ૦ વગર; નજદીક; ઉપર; ઉભયા૦ અ૦ યા, અથવા. Adj. Remote, impossible, difficult, bad; lonely, old; up to a certain limit; not distant. Prep. Without; except; near; above, upon. Conjunc. Or, either. (Comp. = Av. = Sans. दूर = Per. دور)

અ-બોર, a-bôr. વિ૦ પાવી-કશ વગરનું; સુકું નહીં તે. Adj. Having no furrows—narrow channels; not dry.

અબોર, abôr. ના૦ વાદલ. Subs. A cloud.

અયુવર, ayûvar. See or , ayûbar, or ayukbar.

અસ્વર, asvar. ના૦ સવાર. Subs. A rider, a trooper, (abbreviation of into asvavar) and finally into = Per. اسوار

આ-દુર, â-dûr. વિ૦ દુર. Adj. Distant.

ઈવર, îvar. વિ૦ એકલું. ના૦ ખજુરીની શાખા. Adj. Lonely. Subs. A branch of a date-tree.

એવર, êvar. ના૦ ખજુરીની ડાંખલી; દફતર; લશ્કરની ટુકડી; ભેદ. વિ૦ એકલો. Subs. A branch of a date tree; a book, a register; a small division of an army; a secret, a mystery. Adj. Lonely —solitary.

ખાવર, khâvar. ના૦ ઉગમણ, પુર્વ, બરદાશ્ત કરનાર, સોસનાર. Subs. East; one who is forbearing or long suffering; one who endures.

ખીનર, khînar. ના૦ કીનો રાખનાર—પકડનાર. Subs. One that harbours revenge, one who entertains ill-feelings.

યાવર, yâvar. ના૦ મદદગાર, આશરો આપનાર. Subs. One who offers assistance, a helper, one who gives protection—support. Per. یاور

અ-ગોરગ, a-gôrg. વિ૦ વરૂથી વેગળું, વરૂ વગરનું. Adj. Free from a wolf (lit.); having no wolf.

અ-દવરે, a-davrê. વિ૦ દાએરા વગરનું. Adj. Without a circle.

𐬀𐬉𐬎𐬀𐬭𐬍 અએવરી, aêvarî. ના૦ બેશકી. Subs. Doubtlessness, unquestionableness.

𐬀𐬛𐬏𐬭𐬍 અદુરી, adûrî. ના૦ લંબાઈ, દુરી. Subs. Distance, separation, length.

𐬑𐬌𐬥𐬎𐬀𐬭𐬍 ખીનવરી, khinvarî. ના૦ દ્વેષભાવપણું. Subs. Vindictiveness.

𐬫𐬁𐬎𐬀𐬭𐬍 યાવરી, yâvarî. ના૦ મેલવવું; પામવું, આશરો આપવો, મદદગાર થવું. Subs. Gaining, obtaining, giving support; becoming a helper.

𐬀𐬛𐬏𐬭𐬍𐬵𐬁 અદુરીહા, adûrîhâ. ક્રિ૦ અ૦ દુરથી નહીં, નજદીકીથી. Adv. Not remotely, not at a distance, at hand, within reach.

𐬫𐬁𐬎𐬀𐬭𐬍𐬵𐬁 યાવરીહા, yâvarîhâ. ના૦ મદદો. ક્રિ૦ અ૦ મદદગારની રીતે—માફક. Subs. Succours. Adv. Like one who offers assistance—help.

𐬀𐬉𐬎𐬀𐬭𐬀𐬱𐬥𐬀-𐬑𐬉𐬛𐬍 અએવરશનએદી, aêvarashna-khêdî. ના૦ પોતાની એકતાઈ, પોતે એખલો—એકજ, ખોદા. Subs. Unity, the only One; God.

𐬀𐬑-𐬭𐬀𐬱𐬥𐬏 અખ-રશ્નું, akh-rashnû. ના૦ ખરી દુવા—આશીરવાદ. Subs. Sincere blessing—benediction.

𐬀-𐬔𐬀𐬎-𐬭𐬀𐬱𐬥𐬏 અ-ગવ-રશ્નું, a-gav-rashnû. વિ૦ ખરો બહાદુર નહીં, ખરો શૂરવીર—પહેલવાન—લડવૈયો નહીં. Adj. Not really brave, not truly valiant—warlike. (૧ = Per. گو + 𐬭𐬀𐬱𐬥𐬏 = Av. 𐬭𐬀𐬱𐬥𐬎)

𐬀-𐬔𐬋𐬭𐬔𐬁𐬥 અ-ગોરગાન, a-gôrgân. વિ૦ વરૂઓ વગરનું. Adj. Having no wolves.

𐬀-𐬔𐬋-𐬭𐬀𐬱𐬥𐬏 અ-ગો-રશ્નું, a-gô-rashnû. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ સાચું

ના બોલ, ખરૂં ના કેહે. V. (imper.) Don't speak the truth.

અ-ગોરશ્ને, a-gôrashnê. વિ૦ ભુખું નહીં. Adj. Not hungry.

અદુ-રશ્નું, adû-rashnû. ના૦ ખરો—સાચો દુશ્મન, શત્રુ. Subs. A true--real enemy, an honest enemy.

આઈન-રશ્નું, âîn-rashnû. ના૦ સાચી મીસાલ, ખરી તરેહ. Subs. A true simile, proper custom, right usage.

આવરશ્ને, âvarashnê. ના૦ લાવવું. Subs. Bringing.

આયન-રશ્નું, âyan-rashnû. ના૦ ખરૂં લોઢું, પોલાદ. Subs. Pure iron, steel.

યાન રશ્નું, yân-rashnû. ના૦ ખરી ખુશી—નેકી. Subs. Real pleasure, true—pure virtue.

અએવ-રથ, aêva-rath. ના૦ એક ધાતુ, એક ગાડી. Subs. One metal; one car, one chariot.

અએ-વરસ, aê-varas. ના૦ એક બાલ–વરસ. Subs. One hair. = Av.

અએવરી, aêvarî. See aêvarî.

અ-ગોરસ, a-gôras. વિ૦ ભુખ વગરનું. Adj. Not hungry, feeling no appetite.

અદવરી, advarî. ના૦ લડાઈ, યુધ્ધ. Subs. Battle, war, fight.

અદુરી, adûrî. See adûrî.

યાવરી, yâvarî. ના૦ મદદ, ફતેહ; સંગત, સોહોબત. Subs. Assistance, victory, society, company. Per. یاوري

અએવરી, aêvarî. ના૦ બેશકી, ખચીતપણું. Subs. Undoubtedness; certainty; full assurance.

અયોરેશ્તે, ayôrêshtê. See aêvârashte.

અદવરીગીહા, advarîgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ લડાઈની રીતે, મેહેનત લઈને. Adv. By way of battle—fight; laboriously.

યાવરીગીહા, yâvarîgîhâ. ના૦ મદદ આપનારાઓ. ક્રિ૦ અ૦ મદદની રીતે. Subs. Helpers. Adv. By way of assistance.

અએ-વરી-ગોઈ, aê-varî-goî. ના૦ કાંઈબી શક વગર બોલવું. Subs. Speaking without any doubt.

અએવ-રસ્ત, aêva-rast. ક્રિ૦ એક જણ છુટો થયો. V. One (person) was liberated—set free. Comp. Per. يكي رست

અદુર-દીદ, adûr-did. ક્રિ૦ દુર જોયું, દુરથી નજર કીધી. V. Saw at a distance; observed from afar.

અ-દુરસ્ત, a-dûrast. વિ૦ બરાબર—વાજબી—ખરૂં નહીં તે, અધુરૂં, માફક નહીં તે. Adj. Not proper—right—true; imperfect, incongruous. Per. نادرست

અદુરસ્ત, adûrast. ક્રિ૦ દુર—આઘું છે. V. Is at a distance—far.

અ-દુરી-તર, a-dûrî-tar. વિ૦ વધારે દુર નહીં તે. Adj. Not more distant.

અએનરીન, aênarîn. વિ૦ ખુબ; સારૂં; નર નહીં, મરદી વગરનું, નપુંસક. Adj. Good, excellent; not male, not manly, neuter.

અ-દુર-ગવશની, a-dûr-gavashnî. વિ૦ દુરથી બોલનારૂં નહીં, નજદીક બોલનારૂં. Adj. Not speaking from a distance, speaking at hand.

અ-દુરીનશની, a-dûrînashnî. વિ૦ દુરી નહીં રાખનારૂં—કરનારૂં. Adj. Not keeping distance, not remaining at a distance.

અએવ-રન્જે, aêva-ranjê. વિ૦ દુ:ખ વગરનું. ના૦ એક દુ:ખ—જેહેમત. Adj. Free from pain. Subs. One affliction—trouble.

અએવ-રોજે, aêva-rojê. ક્રિ૦ અ૦ એક દહાડે—રોજે. Adv. One day. Comp. Per. یکروز

અએવ-રનજે, aêva-ranjê. વિ૦ વગર રંજ—મેહેનતનું. Adj. Free from trouble—pain.

અ-દોરે, a-dôrê. વિ૦ ઉથલપાથલ વગર, ચક્કર વગર. Adj. Without any revolution or great change, without a circle. Contrast Per. دور

અયુરે, ayûrê. વિ૦ સીંગારેલું. Adj. Adorned, decorated.

અ-દવરે, a-davrê. વિ૦ ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરતું. Adj. Not revolving, not turning round.

અ-દોરે, a-dôrê. વિ૦ બેઅંદાજે, હદ વિનાનું. Adj. Disproportionate; unlimited.

¶ અએ-વરજ઼, aê-varz. વિ૦ નહીં હાંસેલ કરનારૂં—મેલવનારૂં—શીખનારૂં. Adj. Not gaining—acquiring—learning.

¶ અદવરજ઼, advarz. ના૦ સવાર, સરદાર, આવાજ઼. વિ૦ સંગારેલું, બુજોરગ, ચુનન્દુ; મોટા દરજ્જાનું; લાયક. Subs. A rider, an equestrian, a chief, a leader; sound. Adj. Adorned, exalted, venerable; the best, most excellent; of high dignity, worthy.

¶ અદવરજ઼, advarz. વિ૦ બેશક, ગુમાન. Adj. Undoubted, doubtless.

¶ અ-બોર્જેરશની, a-bôrzêshnî. વિ૦ નાલાયક. Adj. Unworthy.

¶ અ-બોર્જ઼શનીગી, abôrzashnîgî. ના૦ હલકાઈ, નીચાઈ, નાલાયકી, નકામાપણું. Subs. Meanness, baseness; impropriety; inutility.

¶ અએ-વર્જ઼ી, aê-varzî. વિ૦ એખ્તીઆરી—મુખ્તીઆરી વગરનું, એખ્તીઆરવાળું નહીં તે. Adj. Free from control—restraint, devoid of independence.

¶ અદવર્જ઼ી, advarzi. ના૦ બેશકી—ગુમાની; ઉદીઓગ, ધંધો, વેપાર. Subs. Doubtlessness, unquestionableness; industry, business, trade.

¶ અએવર્જ઼ીઆન, aêvarzîân. ના૦ ચુનન્દાઓ, મેહેનત—કોશેશ કરનારા. Subs. The most excellent; those that work—exert.

¶ અદવરજ઼ીગાન, advarzîgan. ના૦ લડાએકો. Subs. Warriors.

અદવરઝીનદ, advarzînad. ક્રિ૦ કોશેશ કરે. V. May endeavour—try.

અદુર્ઝીનદ, adûrzînad. ક્રિ૦ કીધેલું નથી; તૈયાર નથી. V. Is not done—performed; is not ready.

આવર્ઝીનદ, âvarzînad. ક્રિ૦ એખ્તીઆર કરે; કબજામાં લે; કામ કરતો નથી; તૈયાર નથી. V. May choose, may hold in possession; does not work; is not ready.

અ-બોર્ઝીન, a-bôrzîn. વિ૦ પ્યારૂં નહીં તે, અકારૂં. Adj. Not beloved—dear; disagreeable.

અએવર્ઝીદન, aêvarzîdan. ક્રિ૦ એખ્તીઆર કરવું, મુખ્તીઆર થવું; કોશેશ કરવી; બેશક થવું. V. To choose, to take one's choice, to be absolute—without control; to try, to endeavour; to be doubtless.

અએ-વર્ઝીદન, aê-varzidan. ક્રિ૦ એખ્તીઆર નહીં કરવું. V. Not to take one's choice. Contrast Av. , Per. ورزیدن.

અદવર્ઝીદન, advarzîdan. ક્રી૦ સવાર થવું; શીંગારવું, ચઢતે દરજ્જેનું થવું, લાયક—સજાવાર થવું, સુનંદું થવું. V. To ride, to mount (on horseback), to adorn, to be worthy—deserving, to be exalted—most excellent.

અદવર્ઝે, advarzê. ના૦ બુજોરગ સવાર. Subs. A great—skilful cavalier.

અ-બોર્દ, a-bôrd. ક્રિ૦ નહીં લઈગયું, નહીં કીધું. ક્રિ૦

અ૦ ના, નહીં. V. Did not carry; did not perform. Adv. No, not. Contrast Per. برد

અ-ગોર્દી, a-gôrdî. ના૦ ખરાબ ઉનનું કપડું, ઉનનું કપડું નહીં તે. Subs. A bad woollen cloth; no woollen cloth.

અ-જોર્દી, a-jôrdî. ના૦ જુદાઈ નહીં, તફાવત વગરનું. Subs. State of being not different, want of distinction.

અ-બોરદે, a-bôrdê. ભૂ૦ કૃ૦ નહીં લઈ ગએલું. Past Partic. Not carried. Comp. Av. +

અ-બોર્દન, a-bôrdan. ક્રિ૦ નહીં લઈજવું, કબુલ નહીં કરવું. V. Not to carry; not to accept. Per. نا بردن

અ-બોર્દ-ફરમાન, a-bôrd-farmân. ક્રિ૦ ફરમાન કબુલ નહીં કીધું. વિ૦ નાફરમાન. V. Did not obey commands. Adj. Disobedient. Comp. Per. فرمان نبرد

અએવર-પેદાકીહા, aêvar-pêdâkîhâ. ના૦ ભેદ ભરેલી વાતોને જાણનાર. Subs. One who knows secret mysteries or mysterious things.

અ-દુર-મીનીદાર, a-dûr-mînîdâr. ના૦ દુર અંદેશો નહીં કરનાર, ખુબ વિચાર નહીં કરનાર. Subs. One who does not foresee; one who does not contemplate seriously.

અદુર-મેમન, adûr-mêman. ક્રિ૦ અ૦ એટલું દુર કે? એટલી હદ સુધી કે? Adv. So much distant? to such a limit?

અઈક, ર-ર-ર-દ, aik, ra-ra-ra-da. સં૦ વિ૦ સીતેર, ૭૦. Numer. Adj. Seventy, 70.

અઈક, aik. ના૦ સંતાડવું, છુપું કરવું. Subs. Hiding, concealing.

અદેહ, adêh. ના૦ દુનિયાં તલક—લગણ. Subs. Up to the world.

આ-દક, â-dak. ક્રિ૦ અ૦ જ્યાંસુધી. Adv. Till, as long as.

આબક, âbak. ના૦ કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

આબ્કાહ, âbkâh. ના૦ તલાવ; પાંસલી. Subs. A tank, a pond; a rib.

સે-ગાને, sê-gânê. ક્રિ૦ અ૦ ત્રણ રીતે—તરેહ—મરતબે. Adv. In three ways, by three modes, three times. Comp. Per. سه گونه

અબ્કાર, abkâr. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

આબ્કાર, âbkâr. ના૦ દારૂ વેચનાર, દારૂવાલો; પાણી સીંપનાર, પાણી લઈજનાર, દારૂ પીનાર. Subs. A liquor-seller; one who sprinkles water; a water-carrier; a drinker of wine. Comp. Per. آبکار

અએ-કારીનીદન, aê-kârînîdan. ક્રિ૦ આએ—તે કામમાં લેવું. V. To use this or that in business.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિ૦ સાફ—પાક નહીં તે, નાપાક; સુકવ્યા વગરનું, સુકું નહીં તે, ભીનું. Adj. Not pure—holy; not dried; not dry, wet.

આબ-ગુન, âb-gûn. ના૦ એક મોટી નદીનું નામ છે કે જેનું પાણી "ખારજમ"થી આવેછે અને "દરીઆએ કીલાન" માં પાછું જાયછે. વિ૦ પાણીના રંગનું; આસમાની રંગનું. Subs. Name of a large river which flows from *Khârasm* and falls in the sea of *Kilân*. Adj. Water-coloured; azure. Per. آب گون

આબે-કબુદ, âbê-kabûd. ના૦ ઈરાની દરિઓ. Subs. The Persian Sea. Comp. Per. آب کبود

અએ-કોતે, aê-kôtê. વિ૦ થોડુંએક. Adj. Somewhat, a little, in a small quantity.

યો-કરદે, yô-kardê. ક્રિ૦ વિ૦ અ૦ એકઠું, એક કીધેલું; એકસરખી રીતે. Adv. Together, united in one, mixed up together; equally.

આકર, âkar. ના૦ વાંજણી સ્ત્રી—ઓરત. Subs. A barren woman, a barren wife.

હીકલ, hîkal. ના૦ પુતલું, શીકલ; દેહેરૂં; દેવલ; તલેસમાત; મેહેલ; રાખસ. Subs. An image, a figure, a form; a temple of idolators; Christian church; talisman; a place; a giant. Comp. Per. هیکل

આઘ-અએઘ, âgh-aêgh. ક્રિ૦ અ૦ ઈત્યાદિ, જ્યાં, કયાં, એટલે કે, યાને, કરતાં, જ્યાંબી, કયું, મુતલક, જો; કહી જગો; કોણ? શું? કે તે, આએ. Adv. Et cetera; where; that is; than; wherever; which; altogether; if; which place; who? which? that he, this.

આઘ-અએઘ-અમત, âgh-aêgh-amat. ક્રિ૦ અ૦ એટલે કે જ્યારે. Adv. That is when.

આઘ-અએઘ-શ, âgh-aêgha-sh. ના૦ તે લોકો, યાને તે, કે તે. Subs. Those people; that is he.

અએઘ-વદ, aêgh-vad. ક્રિ० અ० કે જ્યારે. Adv. That when.

અએઘ-વદ-મદમ, aêgh-vad-madam. ક્રિ० અ० કે જેથી કરીને, જેને લીધે, જે ઉપરથી. Adv. Consequently, on account of which, whereupon.

આઘ-ઉમ, âgh-ûm. ઉભ્યા० અને સર્વ० યાને હું. Conj. and Pron. That is I.

આઘુમ, âghûm. વિ० તરી—ભીનાશવાલું. Adj. Wet, moist.

અએઘ-વરમન, aêgh-varman. સર્વ० કે તે. Pron. That he.

આઘ-અએઘ-જક-એ, âgh-aêgh-zak-ê. સર્વ० પેલું જે કે. Pron. That which.

અએઘ-ત, aêgh-ta. સર્વ० યાને તું. Pron. That is thou.

અએઘ-અમ, aêgh-am. સર્વ० યાને હું, કે હું. Pron. That is I.

અએઘ-માન, aêgh-mân. સર્વ० યાને હમો. Pron. That is we.

અએઘ-મદમ, aêgh-madam. ઉભયા० અ० કરતાં. Conjunc. Than.

અએઘ-મદમ-સરીતરાંન, aêgh-madam-sarî-tarân. વિ० બહુ વ० બુરાઓ કરતાં. Adj. plu. Than evil persons (lit.)

અઘર, aghar. ના० સર્વેથી ઉંચી ટોંચ—મથાળું. Subs. The highest top—summit.

آغلا આઘ-લા, âgh-lâ. ક્રિ૦ અ૦ મુતલક કેથેખી ; બીલકુલ નહીં. Adv. Altogether somewhere; not altogether.

آغری આઘરી, âgharî. ના૦ કિમત, ભાવ, અવેજ. Subs. Price, rate, exchange.

اغره અઘરે, agharê. ના૦ ટોંચ, મંડાણ, શરૂઆત. Subs. Top, beginning, commencement. Comp. Av. اغر, Sans. अग्र.

اغری અઘરી, agharî. ના૦ મોટાઈ, શ્રેષ્ટપણું. Subs. Superiority, pre-eminence.

اغریک અઘરીક, agharík. વિ૦ અતિ શ્રેષ્ટ, સર્વથી ચઢતું Adj. Most excellent, highest in rank.

اغریکتم. અએઘ-રીકતુમ, aêgh-ríktûm. વિ૦ ચાને ઘણુંજ દુર, ઘણુંજ દુર કયું? Adj. That is most distant; which is at the greatest distance?

ایو અઈવ, aîva. વિ૦ સાફ, સ્વચ્છ, સોજ઼ો. Adj. Pure, clear, unsullied.

ایچ અએચ, aêcha. See ایچ aêch.

ایچ અએ-ચ, aê-ch. સર્વ૦ કોઈ, લોક ; આએભી. Pron. Any one; people; even this.

ایچ અએ-ચ, aê-cha. See ایچ aê-ch.

ایز અએજ, aêz. વિ૦ કાંઈ, કોઈ, નેસ્ત કીધેલું, ફના કીધેલું, કમ. Adj. A little, some; some one; annihilated, destroyed; less.

ابچ અબચ, abch. ના૦ આંચર, ધાવણ ; ઓરત—સ્ત્રીની શરમગાહ, ખોશીઓ. Subs. The breast of a woman; a pap; *pudendum viri et mulieris.*

આઝ, âz. ના૦ લોભ, લાલચ; એક દેવનું નામ છે કે જે માણસોને દુન્યાઈ લોભમાં ફસાવવાને ઉસ્કેરેછે. Subs. Avarice, covetousness; name of a demon who excites mankind in this world to temptation. Av. ..., Per. آز

દેઝ, dêzh. ના૦ કોટ, કીલ્લો. Subs. A fort, a fortress, a fortified place. Per. دز, دژ

હીચ, hich. સર્વ૦ હરેક, લોકો, કાંઈ નહીં, કદી નહીં, બીજું કોઈ, કાંઈ, કદી, થોડું, કમ; નકામું, હલકું; નેસ્ત—ફના કીધેલું જે કાંઈ. Pron. Every one; people; nothing; never; another, some one, something; a tittle; less; useless, low; annihilated, whatever. Per. هیچ

હીવ, hîv. ના૦ નેકી કરનાર. Subs. One who practises virtue.

હેચ, hêch, ના૦ સુકાશ, સુકાઈ જવું, સુકું થઈ જવું. Subs. Dryness; becoming dry. Av. Rt. ... = Sans. सिंच् = to sprinkle.

અએવાન, aêvân. ના૦ તાક, મેહેરાબ બુલંદ ઘર—જગ્યા, બુલંદી, ગોખલો, બેઠક. Subs. A cupola, an arch; a vault; a high building place; altitude; a niche; a seat. Per. ایوان

અ-ગઝાકી, a-gazâkî. વિ૦ નહીં કડનારૂં—દંખ મારનારૂં. Adj. Not biting—stinging. Contrast Per. گزان

અ-યઝાકી, a-yazâkî. વિ૦ નહીં ઈજનારૂં—પુજ

કરનારૂં. Adj. Not offering divine honors; not adoring.

અવાગી, avâgî. નાο મદદ, સહાય, આશ્રો. Subs. Help, assistance, support. Comp. Av.

એજાજંદ, êzâzand. નાο બગદાદ શેહેર, એક નદીનું નામ છે. Subs. Bagdad; name of a river.

અએવાજ, aêvâz. વિο ખાલેસ, નિર્મલ, આરાસતે. Adj. Pure, clear; void of impurity—dirt; adorned.

અએચે, યસ્ચે, aêchê, yaschê. સર્વο તે, પેલું. Pron. That.

અએવે, aêvê. શબ્દο અο ઉપર. Prep. On, above. Comp. Av. = Sans. अभि.

હીચશ, hîchash. સર્વο કાંઈબી ચીજ તેને. Pron. Anything to him—it. Comp. Per. هیچش

હીચી, hîchî. નાο કાંઈ, કાંઈ વસ્તુ. Subs. Something, anything.

અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. નાο કુસ્તી. Subs. *kushti* (a sacred girdle tied round the waist by the Zoroastrians).

એવ્યંઘહન, êvyanghahan. See aêvyâghahan.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. કૃο વિο ઉપર મુકેલું, બાંધેલું; નાο પેહરણ, વસ્ત્ર, કપડું. Part. Adj. Placed upon, tied above (lit.). Subs. Clothes, dress; cloth. Comp. Av.

અએજશ-અએત, aêzash-aêt. ક્રિ૦ યજશ્ને છે. V. The yaçna is (lit.)

અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. સર્વ૦ તેઓથીભી, તેઓભી, તેઓથી. Pron. Even by them; even they; by them.

અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. See aê-cha-shan.

અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. See aêviyagihan.

એવ્યંઘન, evyanghan. See aêviyâgahan.

અએવ્યાગશ્ને, aêvyâgashnê. ના૦ કુસ્તી બાંધવી. Subs. Girding up the *kushti* round the waist.

અએવ્યગીહન, aêvyagîhan. ના૦ યજશ્નેની ક્રિયા કરતાં ખજુરીની પાત્રીના શાકાની વણેલી એક ચીજનું નામ; કુસ્તી, કેજે ઘેટાંના સફેદ ઉનની બનાવ્યામાં આવેછે તે. Subs. The name of an article woven of the fibres of the leaf of a date tree used in the *Izashnê* ceremony, *kushti* made of the white wool of sheep.

આએપશન, âêpashna. ના૦ પામવું. Subs. Obtaining.

અ-ઈજશ્ની, a-izashnî. વિ૦ ઈજશ્નેની ક્રિયા કર્યા વગરનું. ના૦ ફરજીઆતની ગફલત—ભુલ; ધર્મની ક્રિયાઓનો ત્યાગ કરવો તે. Adj. Without offering the *yaçna* ceremony. Subs. Neglect of religious duty—

worship; casting aside the ceremonies of the religion. Comp. Av.

યેજશ્ની, yêzashnî. ના૦ યજશ્ને, આરાધના, પુજા. Subs. Yaçna; divine adoration—worship.

અબ્ચશ્ની, અ-બજશ્ની, abchashnî, a-bajashnî. વિ૦ છુટકારો નહીં કરનારૂં. Adj. Not releasing—liberating.

યાવશ્નીગી, yâvashnîgî. ના૦ પામવું. Subs. Obtaining, acquiring.

એવગહનીન, êvaganîn. વિ૦ એવ્યઘન—કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to *Aivyânghan—kushti.*

અ-યજશ્ને, a-yazashnê. See a-izashnî.

આએપશ્ન, આએપશ્ને, âêpashna, âêpashnê. See âêpashna.

આજ-દાન, âz-dân. ના૦ લોભ રાખનાર, લોભીઓ. Subs. A covetous—avaricious person.

આજીઆન, âzîân. ના૦ લોભી લોકો. Subs. Covetous persons.

યજશ્ને, yazashnê. ના૦ બોતેર હાનું એક ધર્મપુસ્તકનું નામ, આરાધના. Subs. A religious book consisting of 72 *hâs* or sections; divine offerings. Comp. Pehl.

યાવશને, yâvashnê. ના૦ પામવું, મેળવવું, હાંસેલ કરવું, નફો. Subs. Obtaining, acquiring; profit.

યાવશ્ને-ચ, yâvashnê-cha. ના૦ પામવાનુંભી. Subs. Even acquiring (lit.).

અએવ્યાગસ્તશ્ને, aêvyâgastashnê. ના૦ બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. Subs. Binding, girding the *kushti* round the waist.

ખેજ઼ેશ, khêzêsh. ના૦ ઉલટ, ઉત્તેજન. Subs. Eagerness, enthusiasm, inducement, incentive.

હઈવેશ, haîvêsh. ક્રિ૦ અ૦ રૂબરૂ. Adv. Face to face.

હીચ-ગેલ, hîch-gêl. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

હીચ-સલીઆ, hîch-salîâ. ના૦ કાંઈબી બુરાઈ—બદી નહીં. Subs. No evil—vice at all.

એજ઼ેંદ, êzend. ક્રિ૦ તેઓ ઈજ઼ે. V. They may offer divine honors.

અ-ગચીન, a-gachîn. વિ૦ છોયનું બનાવેલું નહીં તે, છોયનું નહીં તે. Adj. Not made of mortar, not of mortar. Contrast Pehl. gach = Av. , Per. گچ

આચીન, âchîn. વિ૦ ચીનાઈ, ચીનને લગતું, ચીનાઈ બનાવટનું. Adj. Pertaining to China; Chinese; of China make.

આબ્ચીન, âbchîn. ના૦ તુવાલ; એક કપડું છે કે જે ગુજ઼રેલાંને નહવાડયા પછી તેને સાફ કરેછે. Subs. A towel; a cloth with which they wipe the bodies of the dead. Per. آبچین

અ-યજ઼ેદ, a-yazêd. ક્રિ૦ નહીં ઈજ઼ે—આરાધે. V. May not offer divine honors; may not worship with profound reverence (sing.)

અએવે, aêvê. See aêva.

એઝન, êzan. ના૦ તેડું, નોતરૂં, આમંત્રણ, ઈજન. Subs. An invitation; a summons; calling. Comp. Per. ایزن

હીચે, hîchê. વિ૦ પસ્ત, હલકું, નીચ. જેમ કે નીચ મરતબા વાળું. સર્વ૦ કોઈબી, જેનુંબી. Adj. Low, base, mean; as = of low dignity. Pron. Any one, whosesoever. See, hîch.

ઇંદર, Indra. ના૦ એક દેવનું નામ છે. Subs. Name of a *Dev* (devil).

હીચ-નાદાન, hîch-nâdân. વિ૦ કાંઈ નહીં જાણનાર, મુતલક નહીં સમજનાર, નાદાન. Adj. Not knowing anything; not understanding a word; foolish. Comp. Per. هیچ + نادان

અએચંદ, aêchand. સર્વ૦ કેટલાએક, થોડું, એવું તો; ઘણાંએક. Pron. Many a one, some, somewhat. Comp. = Av. + ચંદ = Av. = Per. چند

અ-ગઝંદ, a-gazand. વિ૦ નુકશાન નહીં પામેલું, ખરાબ નહીં થયલું, જીઆન વગરનું. Adj. Uninjured, unhurt, undamaged. Contrast Per. گزند, گزند

અ-યઝંદ, a-yazand. ક્રિ૦ તેઓ નહીં ઈજે—આરાધે. V. They may not pay divine honors or worship with profound reverence. Comp. Per. نه یزند

હીવ-નેરંગ, hîv-nêrang. ના૦ દરેક નેક ઈલાજ કરનાર, મોબેદનાં હોનરોમધેનાં એક હોનરનું નામ છે. Subs.

One who adopts every just—proper remedy; one of the excellences required in a Mobed.

અઈવોકએ, aivôkaê. વિ० એક પુરૂં, એકજ. Adj. Only one.

હીચે-પતી, hîchê-patî. વિ० નીચ—હલકા દરજ્જા વાલું. Adj. Of low—mean dignity.

અઈફે, aîfê. ના० સંપૂર્ણ—સમાપ્ત કરવું. Subs. Completing, finishing.

અ-ગઝે, a-gazhê. વિ० નહીં દંખ મારેલું—કરડેલું. Adj. Not stung—bitten.

અ-દઝે, a-dazhê. વિ० નહીં દાઝેલું—બલેલું. Adj. Not scalded—burnt.

હીચે, hîchê. સર્વ० કોઈબી, કંઈબી. Pron. Any one, something.

અબ્ચગાન, abchagân. ના० ઓસડ, દવા. Subs. Medicine, physic.

હીચ-ચાર, hîch-châr. ક્રિ० અ० કોઈબી રીતે. Adv. Anyhow.

આએફત, âêft. ના० મોરાદ, ખાહેશ, હાજત, ખોદાથી મોરાદ ચાહવી. Subs. Desire, wish, want; wishing God for the gratification of a desire.

એજદ, êzad. ના० ખોદા. વિ० આરાધનાને લાએક. Subs. God. Adj. Worthy profound reverence—divine honors. Comp. Pehl., Av., Per. ایزد

હીજમ, hîzam. ના० ઈંધણ, બાલવાનું લાકડું. Subs. Firewood, fuel. Comp. Pehl., Av. Per. هیزم

અબેઝ્મેઝીઆ, abêzmêzîâ. ના૦ સ્ત્રી—ઓરતની શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris.*

અઈવર, એવર, aîvar, êvar. વિ૦ બેશક, શંકા—વગર. Adj. Undoubted, doubtless. (This word can be read 'aivar' as well as 'adavar'; '*aivar*' corresponds to the Persian آور '*adavar*' to the Sanscrit अदभ्र 'not insignificant'.) Av. Rt. = S. Rt. दभ् to deceive.

આબ્ચરા, âbcharâ. ના૦ આદમીનો ખોરાક, થોડો ખોરાક. Subs. The food of man; little food.

દો-રઝ, dô-raz. સંખ્યા૦ વિ૦ બસો, ૨૦૦. Numer. Adj. Two hundred, 200.

અબ્ઝાન, abzân. વિ૦ સજાવાર, વાજબી, હકદાર. Adj. Worthy, proper, rightful, legitimate.

એઝાઝંદ, êzâzand. ના૦ એક નદીનું નામ છે; બગદાદ શેહેર. Subs. Name of a river; Bagdad.

એઝદ, êzad. See

અએ-ઝક-અન્દ, aê-zak-and. ક્રિ૦ અ૦ યાને તે એટલું. Adv. *i. e.* that (is) so much.

એઝદાન, êzdân. ના૦ ખોદાનું નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Av. = Per. یزدان ; Av. Rt. = Sans. Rt. यज् = to worship.

એજ્દાન-મનીદાર, êzdân-manídâr. ના૦ ખોદાને દીલમાં યાદ રાખનાર; મોબેદીના હોનરો મધેનો એક હોનર (ગુણ) નું નામ છે. Subs. Inward remembrancer of God; one of the attributes of the priestly caste. Comp. = Av. + Av. Rt. = S. Rt. मन् = Per. منیدن to think.

અએ-જીન, aê-zîn. ના૦ આ હથિઆર—અસ્ત્ર. Subs. This weapon—tool.

એજેન, êzên. ક્રિ૦ અ૦ મુકાબેલ, સાંમણે, રૂબરૂ, બરાબર, ફરીને. Adv. In comparison, opposite, in front of; face to face; along with or together; again.

આબ્જીરગાસ, âbzîrgâs. ના૦ જે શખસ બાહેરથી સારો દેખાવ દેખાડે અને અંદર ખાનેથી ફીતને અંગીજ કરે તે. Subs. He who displays a pleasant exterior and incites rebellion within.

આબ્જન, âbzan. ના૦ એક ચોકસ જાતનું નાહાવાનું વાસણ જેમાં દવા સાથનું ગરમ પાણી ભરીને આજારી માણસને બેસાડેછે તે; કપડાં ધોવાનું વાસણ. Subs. A particular kind of bathing vessel filled with water, medicinally prepared, in which the patient sits or lies down; a vessel in which clothes are washed. Comp. Per. آبزن

એજન, êzan. See êzan.

હેજવાન, hêzvân. ના૦ જબાન, જીભ. Subs. The tongue. Comp. Pehl. , Av. , Sans. जिह्वा.

હીજ્વારદન, hîzvârdan. ક્રિ૦ ઠોકવું, કુટવું. V. To knock, to beat, to pound, to thrash.

આ-જનશ્ને, â-zanashnê. ના૦ મારવું. Subs. Striking. Comp. Av. Rt. +

એઝેન, êzên. વિ૦ ખરાબ, માઠું, નઠારૂં. Adj. Bad, evil, naughty.

આઝ્માએશની, âzmâêshnî. ના૦ અજમાવવું; દવા આપવી. Subs. Making an experiment; administering medicine. Comp. Per. آزمایش

સે-જરમી, sê-zarmî. વિ૦ ત્રણ વસંતને લગતું. Adj. Pertaining to three springs. Av.

સે-જરમી-રતુ, sê-zarmî-ratû. ના૦ ત્રણ વસંતનો વખત—રતુ. Subs. Three springs or three spring-time. Av.

અએત, હેદ, aêt, hêd. ક્રિ૦ છે. ના૦ જીચ; હસ્તી, મોજુદ. V. Is. Subs. Astronomical tables; existence, existing.

અએત, હએત, aêt, haêt. ક્રિ૦ છે. સર્વ૦ તે, તેઓ; જેમકે અએત—બરેદ, aêt—barêd, તેઓ લઈ જાયછે. V. Is. Pron. He, she or it, they :—as = they carry.

અબદ, abad. ના૦ એક દેવનું નામ છે, કે જેને સામ નરીમાંને માર્યો હતો. Subs. Name of a demon killed by *Sâm Narimân*.

અસ્ત, ast. ના૦ હાડકું. Subs. A bone.

આએદ, aêd. ક્રિ૦ આવે. V. May come.

આદ, અએદ, âd. aêd. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે—મુજબ, એ પ્રમાણે. Adv. In this manner, thus.

આદ, âd. See âd.

આસ્ત, âsta. ક્રિ૦ બેસે, રહે. V. May sit, remain. Av. Rt. = Sans. आस् to sit.

ખેદ, khêd. ના૦ પોકાર, શોર; ક્રિ૦ બીહીવડાવે, પછવાડે દોડે. Subs. Noise, uproar; commotion, agitation. V. May terrify; may follow after. Comp. Per.

ગઝ્દ, gazîd. ક્રિ૦ કરડયું. V. Bit.

હીદખ, hîdakh. ના૦ તુંદ—તીખો ઘોડો. Subs. A fiery horse.

અએ-તાએ, aê-tâê. ના૦ એક તાએ—ટુકડો; "તાએ" તે "ઓરવીસ ગાહ"ની ક્રિયામાં આલાત તરીકે આવેછે કે જે રૂપાનો અથવા પીતલનો, પાતલા સલીઆ જેવો આવેછે. વિ૦ એખલું. Subs. One *tâe* or the *Barsam* twig used in the *Orvis Gâh.* The number of these twigs varies according to different ceremonies. Now-a-days slender rods of silver or brass are used instead of the Barsam twigs. Adj. Single, solitary.

સે-તાએ, sê-tâê. ના૦ ત્રણ તાએ—ટુકડા. Subs. Three *tâes* (or Barsam twigs), three pieces.

અઈતાને, aîtânê. વિ૦ નહીં જણાયલાઓ. Adj. Unknown (plu.)

અએતાન, હેતાન, aêtân, hêtân. ના૰ હસ્તી વાલાઓ, જીવતાઓ, આદમીઓ, બીજાઓ, લોકો, તેઓ. Subs. Those that exist—live; men; others; people; they. Comp. Pâz.

અ-જતીબુનસ્ત-હોમનદ, a-jatîbûnast-hôm-nad. ક્રિ૰ બેસાડયો—તખ્તનશીન કીધો નથી. V. Did not seat or cause to sit; did not enthrone.

અ-જતીબુનતન, a-jatîbunatan. ક્રિ૰ નહીં બેસવું. નહીં મજબુત રહેવું. V. Not to sit; not to remain stable.

હેતોમંદ, hêtomand. ના૰ શેહેરનું નામ, એક નદીનું નામ. વિ૰ હાડમંદ. Subs. Name of a city (Hilmend); name of a river. Adj. Corporeal. Av.

અએત—અસ્તોમંદાન, aêt—astômandan. વિ૰ હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, material. Comp. Av.

સે-તાક, sê-tâk. ના૰ ત્રણ તાએ. Subs. Three *tâes* (or Barsam twigs).

એસ્તાદ, êstâd. ક્રિ૰ રાખ્યું. V. Kept.

એસ્તાદેદ, êstâdêd. ક્રિ૰ ઉભો રહે. V. May stand.

એસ્તાદન, êstâdan. ક્રિ૰ See êstâdan.

આસ્તારીહેદ, âstârîhêd. ક્રિ૰ ગુનેહગાર છે—થાયછે. V. Is a criminal, becomes a sinner—offender.

અએતે, હેત, aêtê, hêt. ના૰ હસ્તી, માણસ, હાડકું; ખોદા, જીંદગી. વિ૰ હસ્તીવાળું; જીવતું, મોજુદ; ખાલેસ. Subs.

Existence; man; a bone; life; God. Adj. Existing, living; pure; unmixed.

અએતશ, aêtash. ક્રિ૦ તેબી છે. V. He or she is also.

અએતી, âetî. ના૦ હસ્તી, હયાતી, કાએમીઅત, હંમેશગી; આત્મા, સ્થીતિ; હથિઆર; વાસ્તવિકપણું; પેદાયશ. વિ૦ આપમતલબી, બોહોસીલું, ખુદ પસંદ. Subs. Existence, life, stability; eternity; soul; state; a weapon, an instrument; honesty; creation. Adj. Selfish; obstinate; self-complacent. Pâz. = Per. هستي; Av. Rt. to be.

અએદી, એદી, aêdî, êdî. ઉભયા૦ અ૦ ભી, વળી, અને, વળી તે, હમણા, આએ જગોએ. Conjunc. Even, also, and; even he—she—it; now, in this place.

અએત-દેહેશની, aêt-dêhêshnî. ના૦ હસ્તી આપવી, હસ્તીમાં લાવવું, પેદા કરવું. Subs. Giving life, bringing into existence; creating.

આઈતીહીનદ, âitîhinad. ક્રિ૦ કાયમ—પાયદાર રહે-છે. V. Remains stable—permanent.

આઈતશ્ને, હેતશ્ને, âitashnê, hêtashnê. ના૦ હોવું, થવું, કાયમી, સલામતી. Subs. Being, becoming; permanence; safety.

અએતી, aêtî. વિ૦ હસ્તીવાલું, હસ્તી ભોગવનારૂં. Adj. Existent; enjoying existence.

આઈતીગાન, âitîgân. Plural of which see.

અએતીગી, aêtîgî. See aêtî.

અએત-સવાક, aêt-savâk. ના૦ એક ગુનાહ—પાપ

—વાંક ; એક જગા. Subs. One crime—sin—offence ; one place.

અઈતેગુનતન, aîtêgûnatan. ક્રિ૦ ચોકસ વખતે કરવું, અજાયબ ચીજ કરવી. V. To do (a thing) at a certain time ; to perform a wonderful thing.

આંબ્તીન, âbtîn. ના૦ પાદશાહ ફ્રેદુનનાં બાપનું નામ જેને જોહાકે માર્યો હતો. Subs. Name of the father of Feridoon, whom Zohâk killed. Av. = Sans. आप्त्य, Per. آبتين

ખેતીઓદદ, khêtîôdad. ના૦ જોડું, સગાઈ. Subs. A wedded pair ; relationship. Comp. Av.

અએતીનંદ, aêtînand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are.

અએતીવંદ, aêtivand. વિ૦ હસ્તીવાળું. Adj. Having an existence.

એસ્તીનંદ, êstînand. ક્રિ૦ ઉભો રહેછે, કાયમ રહેછે. V. They stand—remain permanent.

અઈત્ગુનતન, aitgûnatan. ક્રિ૦ ખબરદાર—જાણીતું—વાકેફ—આધાહ કરવું ; લાવવું ; ઉત્પન્ન કરવું ; પરવરેશ કરવું ; મંગાવવું ; લઈજવું ; પેદા કરવું ; ઉભું કરવું ; આવવું. V. To make vigilant—intelligent—acquainted with ; to bring, to produce ; to nourish ; to send for ; to carry ; to create, to raise, to make erect ; to come.

અએતીવંદ, aetîvand. See aêtîvand,

આઇત્ગુનતન, આઇદગુનતન, âitgunatan, âidgunatan. See âitgunatan.

આઇત્ગુનમ, âitgunam. ક્રિ૦ હું લાવું. V. I may bring.

એસ્તીનમ, êstînam. ક્રિ૦ કાયમ—ઉભો રહું. V. I may be firm—constant; I may stand.

અએતદક, aêtadak. નાં૦ બદલો, ઈનામ. Subs. Requital, reward.

અએત-દોદ, aêt-dôd. ક્રિ૦ અ૦ બીજું એકે. Adv. Furthermore.

અએતેદ, એસ્તેદ, aêtêd, êstêd. ક્રિ૦ રહે; થાએ. V. May remain—be. Comp. Pâz.

અએતે, aêtê. See aêtê.

એજદ, êzad. નાં૦ યજદ, ફરેશ્તો, ખોદા. Subs. *Yazata*; an angel; God. Comp. Pehl. , Av. , Sans. यजत.

હીતુ, hîtu. નાં૦ પુલ. Subs. A bridge. Av. = Sans. सेतु.

અસ્તોહાદ, astôhâd. નાં૦ એક દેવનું નામ છે જેનું કામ આ દુન્યામાં સઘલી વસ્તુઓનું મરણ લાવવાનું છે. Subs. The name of a demon whose work is to bring destruction of everything in this world. Comp. Av.

અએતે-હીચે, aêtê-hîchê. ક્રિ૦ છે નહીં; ભરૂશો—વિશ્વાશ નથી. V. Is not; there is no confidence.

અએત્વાન, aêtvân. See aêtân.

હેતુ-ઓમન્દ, hêtû-ômand. See , hêto-mand.

અએતે, aêtê. See aêtê.

હસ્તન્દ, hastand. ક્રિ૦ તેઓ છે. V. They are. Comp. Per. هستند

અએતી, aêtî. See aêtî.

અએતે-શ, aêtê-sh. ક્રિ૦ તેનું છે. V. (It) is his (lit.)

આસ્તુનીહેદ; âstûnîhêd. ક્રિ૦ દેખાયછે. V. Appears.

અએતની-કેશ, aêtanî-kêsh. ના૦ તેની દીન—રેવાજ છે. Subs. It is his religion—usage.

અએતની, aêtanî. વિ૦ હસ્તીને લગતું Adj. Pertaining to existence.

અએદુન, અએતવન, aêdûn, aêtvan. ક્રિ૦ અ૦ એજ રવેશે, એ રીતે, એમ, એટલું, ઘણી રવેશેં, એવોજ, તુરત, હમણા, એક તરેહ—રીતે, જેમ, એટલા વાસ્તે, હયાં, આએ વખતે, એથી કરીને, કેમ, શામાટે. Adv. In this manner, thus ; so, so much ; in many ways ; of this very sort; soon, now ; in one way ; as, for this reason ; here ; at this time, so that, how ; why. Comp. Pehl. , Av.

ગઝીદન, gazîdan. ક્રિ૦ કરડવું, દંખ મારવું. V. To bite, to sting. Comp. Per. گزیدن

સે-તન, sê-tan. ના૦ ત્રણ બદન. Subs. Three bodies. Comp. Per. سه تن

હીતન, hîtan. ક્રિ૦ ચાવવું, ખેંચવું, નાખવું. V. To

grind with the teeth, to masticate; to pull, to throw.

અએદુન-શ, aêdûn-sha. સર્વ૦ એ રવેશે તેને. Pron. In this manner to him.

આઈતુનેદ, âitûnêd. ક્રિ૦ મંગાવે. V. May send for.

આસ્તુનીદે, âstûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ જોયલું. Past. part. Seen, perceived.

અએદીન, aêdîn. ક્રિ૦ અ૦ એ જગે, એ રવેશે, આંએ—એ વખત—ઘડી. Adv. At this place, in this manner, at this time.

અએદુન, aêdûn. See aêdûn.

અએદુન-ચ, aêdûna-cha. ક્રિ૦ અ૦ વલી તેજ પ્રમાણે, ખરેખર એજ મુજબ. Adv. Even in this manner; certainly in this way.

અએદુન-મેન-અમચ, aêdûn-mên-amach. ક્રિ૦ અ૦ એમ બનવાનું કારણ એકે. Adv. The reasoning of so happening is.

આઈતુનતન, âitûnatan. ક્રિ૦ લાવવું, મંગાવવું. V. To bring; to send for.

એતુનતન, êtûnatan. ક્રિ૦ છુટું થવું, છુટકારો થવો. V. To be free from, to be released.

અએતુન-પાદ, aêtûn-pâd. ના૦ આદરબાદ નામનાં એક પરહેજગાર દસ્તુરનું નામ છે, કે જે પાદશાહ હોરમજદનાં વખતમાં પેદા થયો હતો, જેણે તાવેલી કલ્લાઈ પોતાની છાતી ઉપર ઓતીને મોજીજો દેખડાવ્યો હતો તે. એ બોલ નો બગડેલો આકાર છે. Subs. A devout and godly Dustoor, named *Aderbâd,* who flourished in

the reign of king Hormazd. He showed miracles by pouring melted tin on his bare breast. A corrupt form of ; Av.

અયોક, ayôk. વિ૦ સંખ્યા૦ એક, ૧. Numer. Adj. One; 1. Comp. Pehl.

એતુક, êtûk. ના૦ બશારત, ખુશ ખબરી; ખુશહાલી. Subs. Joyful tidings, happy news; rejoicing.

અએતગી, aêtagî. નાં૦ હસતી, મુદત; જેમકે કેટલીએક મુદત સુધી. Subs. Existence; period; as = for some period.

આબ્ત-તુમે, âbtantûmê. ના૦ મેવાનો રસ; 'તુમ તુમે' નામની વનસ્પતીનો રસ. Subs. The juice of fruits; the juice of the herb *sumac* or *summach*. Comp. Per. آب تمتم

અએતુમ, aêtûm. ક્રિ૦ હું છું. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એતું, એમ. V. I am. Adv. In this manner, thus, such.

અગ-તુમ, ag-tûm. વિ૦ સર્વેથી ખરાબ—બુરૂં. Adj. Worst, most evil. Comp. Av.

આ-તુમ, આએ-તુમ, â-tûm, âê-tûm. ના૦ આએ—તે અંધારૂં. Subs. This—that darkness. = Av. Sans. तमस्.

આબ્તુમ, âbtûm. ના૦ ખોદાના નામોમાંનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

હાતુમ, hâtûm. ના૦ એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of a *Nosk*.

𐬵𐬀𐬉𐬙𐬎𐬨𐬀𐬧𐬙 } હેતુમંદ, હેત્મંદ, hêtûmand, hêtmand. See 𐬵𐬀𐬉𐬙𐬋𐬨𐬀𐬧𐬙
𐬵𐬀𐬉𐬙𐬨𐬀𐬧𐬙 } hêtômand.

𐬵𐬀𐬉𐬙𐬋𐬨𐬀𐬧𐬙 હેતોમંદ, hêtômand. See 𐬵𐬀𐬉𐬙𐬋𐬨𐬀𐬧𐬙 hêtômand.

𐬀𐬯𐬙𐬆 અસ્તે, astê. ના૦ હાડકું, મેવાનો દાણો—ઠળીઓ. વિ૦ મોજુદ, તૈયાર. Subs. A bone; a seed or stone of a fruit. Adj. Existing, ready. Per. استه

𐬀𐬉𐬙𐬀𐬔𐬍 અએતગી, aêtagî. See 𐬀𐬉𐬙𐬀𐬔𐬍 aêtagî.

𐬀𐬉𐬙𐬀𐬐𐬍𐬥 અએતકીન-ગીન, aêtakîn-gîn. ના૦ ઘરધણી, મકાનનો માલેક. Subs. A landlord, the owner of a house.

𐬔𐬀𐬰𐬍𐬛𐬆 ગઝીદે, gazîdê. Dîn. કૃ૦ વિ૦ કરડેલું, દંખ મારેલું; જેમકે 𐬨𐬁𐬭 𐬨𐬍𐬥 𐬔𐬀𐬰𐬍𐬛𐬆-ગઝીદે-મીન-માર = અઝડાથી દંખ મારેલું. Part. Adj. Bitten, stung; as 𐬨𐬁𐬭 𐬨𐬍𐬥 𐬔𐬀𐬰𐬍𐬛𐬆 = (gazîdê-min-mâr) bitten by a snake.

𐬀𐬉𐬙𐬀𐬗𐬀 અએત-ચ, હએત-ચ, aêta-cha, haêta-cha. ક્રિ૦ વળી તે છે, અને તે છે, વળી એમભી છે. V. Even it is, and it is, even it is so.

𐬀𐬉𐬙𐬎𐬨 અએતુમ, aêtûm. See 𐬀𐬉𐬙𐬎𐬨 aêtûm.

𐬀𐬉𐬛𐬀𐬭 અએદર, aêdar. ના૦ નજીવી ચીજ; આ દુન્યા, આએ જગા. ક્રિ૦ અ૦ હચાં, હમણા, જો. Subs. A trifle; this world; this place. Adv. Here, now if. Comp. Av. 𐬀𐬌𐬚𐬭𐬀, 𐬀𐬌𐬛𐬭𐬀, Sans. अत्र = Per. ایدر

𐬀𐬉𐬎𐬎

𐬀𐬉𐬎𐬎𐬁𐬭𐬆 } અએવારે, aêvârê. ના૦ ઉઝીરનનો વખત, સમીસાં-
𐬀𐬉𐬎𐬁𐬭𐬆 } હાંજનો વખત. Subs. The time of *Uziran*; the evening time.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. ક્રિ૰ આસપાસ વીટાલ્યું, પેહેરવું. V. Girded round, put on (clothes).

અએવગહાની, aêvagahânî. વિ૰ કુસ્તીને લગતું. Adj. Pertaining to *kushti*.

અએવ્યાન્ઘાન, aêvyânghân. ના૰ કુસ્તી, કમરબંધ. Subs. *Kushti*; waistband.

અએવ્યાસ્તશ્ને, aêvyâstashnê. ના૰ આસપાસ વીટાળવું, બાંધવું. Subs. Girding round; binding.

અએવગહીનાન, aêvagahînân. ના૰ કુસ્તીઓ, એવ્યંઘનો. Subs. *Kushtis* (sacred girdles worn by the Parsis round the waist); *aivyânghans*; (the aivyânghan is the girdle or tie with which the Barsam is to be tied together).

અએવગહીનેદ, aêvagahînêd. ક્રિ૰ તે આસપાસ બાંધેછે. V. He girds up round.

અએવ્યાગાનીદન, aêvyâgânîdan. ક્રિ૰ બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. V. To bind, to gird up the *kushti* round the waist. Comp. Av. = Sans. अभि + Av. Rt. = Sans. आस् to put on, to sit.

અએવ્યાકસ્ત, aevyâkast. ક્રિ૰ બાંધી, કુસ્તી બાંધી. V. Bound, tied; girded up the *kushti* round the waist.

અએવ્યાગસ્તશ્ને, aevyâgastashnê. ના૰ બાંધવું. Subs. Binding.

અએવ્યાગસ્તન, aêvyâgastan. See aêvyâgânidan.

અદપીગાન, adpîgân. See âbtîn.

અએવસ્રુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. ના૦ દહાડાની ચોથી ગેહેનું નામ, એક ફરેશ્તાનું નામ. Subs. *Aivicruthrem Geh* (the fourth subdivision of the day); name of an angel. Av.

આબફસર્દ, âbfasard. ના૦ બીલોર, સીસો. Subs. Crystal-glass; a large glass bottle.

અએપોખ્તે, aêpôkhtê. ભૂ૦ કૃ૦ પકાવેલું, તૈયાર થયલું. Past partic. Cooked, prepared.

અએફ્ત, aêft. ના૦ હાજત, મોરાદ, આએપત, પામવું, ખાહેશ. Subs. Want, desire, income, acquiring.

અઝ્વર, azvar. વિ૦ બુલંદ, ચઢતું; શિખેલો; કહ્યા પ્રમાણે ચાલનાર. Adj. Exalted, high; learned; tractable. Comp. Per. ازور

અસ્પરાસ, asparâs. See asparâs.

એફ્રે, êfrê. ના૦ અંદાજ પ્રમાણે બોલનાર. Subs. One who speaks moderately.

અઈમ, aîm. વિ૦ બરાબર, સરખું. Adj. Proper, equal, alike.

આએમ, âêm. ના૦ દહાડો; આફતાબ, જમાનો, ધંધો; ફુરસદ. ક્રિ૦ હું આવું, હું લાવું—મંગાઉં. Subs. A day,

the sun; time, profession, leisure. V. I may come—bring—send for.

આદમ, âdam. ના૦ પેહલું ઈનશાન, આદમ. Subs. The first created human being; Adam. Per. آدم

આમ, âm. વિ૦ સર્વ, સઘલું, તમામ, બધું. Adj. All, whole, entire.

એમ, êm. સર્વ૦ જે, તે. Pron. Who, which, he.

ખીમ, હીમ, khîm, hîm. ના૦ ચાલચલણ, ખવાશ, ખાસીઅત, ખસલત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs. Conduct, nature, disposition, temper; quality, habit. Av. = Per. خیم

દામ, dâm. ના૦ પેદાયશ, સૃષ્ટી, પૃથ્વી. Subs. The creation, the universal system; the world. Comp. Pehl. , Av. , Per. دام

હજ્મ, hajma. ના૦ રોશની, ઉજાશ. Subs. Light, radiancy.

હીમ, hîm. ના૦ દીકરી; જમીન. Subs. A daughter; land or ground.

હેમ, hêm. ક્રિ૦ હું હોઉં—રેહું. V. I may be—remain.

હેમ, hêm. વિ૦ લાયક, ઘટતું. Adj. Fit, proper, deserving.

અદમીદીગાન, admîdîgân. ના૦ ઉમેદવારો, આશાવંતો. Subs. Candidate; hopeful.

અગ્માન, agmân. ના૦ ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

અ-ગમાન, a-gamân. વિ૦ બેગુમાન, શક વગરનું. ના૦ ઉસ્તવારી. Adj. Doubtless, undoubted. Subs. Firmness.

અ-જમાન, a-jamân. વિ૦ અજમાવ્યાં વગરનું, કસ્યા વગરનું. Adj. Not experienced, not tried—tested.

અદમાન, admân. ના૦ ઉમેદ, આશા; ઈલાજ, ઉપાય. Subs. Hope, expectation, remedy, means.

અ-દમાન, a-damân. ના૦ કવખત—મોસમનું. Adj. Untimely, unseasonable. Comp. Per. بيزمان

આદમાનીગાન, âdmânîgân. ના૦ એકીનદારો, દીનદારો, દયાનતદારો, વિશ્વાસુઓ. Subs. The faithful; religious men; trustworthy—confidential persons.

અ-દમાન, a-damân. See a-damân.

અદમાન, admân. ના૦ ઉપર લાવવું. Subs. Bringing up.

હીમાન, himân. ના૦ ખસલતો, ખવાસ, ટેવો. Subs. (plural) Habits, practices, qualities.

અદમાર, એમાર, admâr, êmâr. ના૦ સુમાર, ગણત્રી, અટકલો, હીસાબ, એશારો; શોધ. Subs. Computation, reckoning; guess; account, hint; inquiry.

અદમાર-વજારદાર, admâr-vajârdâr. ના૦ શુમાર કરનાર. Subs. One who reckons—computes.

અઈમે, aîmê. ક્રિ૦ અ૦ હમણા, એક બારગી. Adv. Now ; in one sense ; from one point of view.

એમદ, êmad. ના૦ જમીનને ખેડવાનું હથીઆર. Subs. An instrument for tillage.

અ-દમીઆ, a-damîâ. વિ૦ લોહી વગરનું. Adj. Bloodless. Contrast Ar. دم, دما

એમી, êmî. ના૦ એક ફરેશતાઈ ખસલતના આદમીનું નામ છે. Subs. Name of an angelic man.

હીમી, hîmî. ના૦ ખાશીઅતો, ખવાસો. Subs. Qualities, habits.

હીમીહા, himîhâ. ક્રિ૦ અ૦ ખવાસ—ખાશીઅતથી. Adv. By habit, nature.

અદમીદ, admîd. ના૦ ઉમેદ, આશા. Subs. Hope, expectation. Comp. Pehl.

અ-જમીકીન, a-jamîkîn. ના૦ મટોડીનું બનાવેલું નહી તે. Subs. Not made of earth. Contrast Av.

હીમ-સરીતર, hîm-sarîtar. ના૦ વધારે બુરી આદત. Subs. A worse habit.

અદમીનીદન, admînîdan. ક્રિ૦ ઈમાન—એકીન લાવવું. V. To put faith in.

અએ-મીનશ્ની, aê-mînashnî. વિ૦ મનશ્ની વિચારને લગતું નહીં તે. Adj. Not relating to the thought.

અદમીનેશ્ની, admînêshnî. વિ૦ ઈમાનને લગતું. ના૦ ખાહેશ કરવી, ઈમાન લાવવું, ખાહેશ, ઉમેદ. Adj.

Pertaining to faith. Subs. Desiring, putting faith (in something); wish, hope.

અદમીદ, admîd. નાo ઉમેદ. Subs. Hope. Comp. Pehl.

અદમીદાને, admîdânê. નાo ઉમેદો, ખાહેશો, ઉમેદ-વારો; એક દસ્તુરનું નામ છે. Subs. Hopes, desires; hopeful men; name of a Dustoor.

અદમીદાન, admîdân. See admîdânê.

અદમીદાર, admîdâr. વિo આશાવંત, ઉમેદવાર. Adj. Hopeful, expectant. Comp. Per. امیدار

અદમીદી, admîdî. નાo ઉમેદપણું, ઉમેદ, આશા, આ-તુરતાઈ. Subs. Abst. Hopefulness; expectation.

અદમીદી, admîdî. વિo આતુરતાઈવાળું. Adj. Eager, earnest.

અદમીદે, admîdê. See admîdâr.

અદમીદવાર, admîdvâr. વિo ઉમેદવાર, એકીનદાર. Adj. Hopeful, faithful, conscientious. Per. امیدوار

અદમીદવારી, admîdvârî. નાo ભાવવાo ઉમેદવારી, એકીનદારી. Subs. Abst. Hopefulness, conscientiousness, trustworthiness.

અદમીદવારતર, admîdvârtar. વિo વધારે એકી-નદાર—ઉમેદવાર. Adj. More trustworthy, faithful; more hopeful. Per. امیدوارتر

અદમીદીનાક, admîdînâk. વિo ઉમેદવાર કરતું. Adj. Making hopeful.

અએ-મેતુક, aê-mêtûk. વિ० મોત વગરનું. Adj. Deathless, immortal.

હમીમાલ, hamîmâl. ના० કોઈ ઉપર જુઠું તોહમત—મુકવું, એક ગુનાહનું નામ, દુશમન, મુદઈ. Subs. Accusing some one falsely; name of a crime; an enemy, an antagonist.

અએમન, aêman. ના० દરાખ. Subs. A grape.

અદમન, adman. ના० દીલ, શરીર. ક્રિ० અ० કે, કારણ કે, ક્યારે; બલકે; એકાએક. Subs. The heart, the body. Adv. That, as, because, when; rather; suddenly, all at once.

અ-દમુન, a-damûn. વિ० બેદેલ, નાઉમેદ. Adj. Disaffected, dissatisfied, hopeless.

અદે-મન, અ-દેમન, adê-man, a-dêman. હું નહીં—નથી. Not I; I am not.

આદમુન, âdmûn. ના० તેજ, ઝલકાટ, પ્રતાપ. Subs. Lustre, brightness, glory, grandeur.

એમન, êman. ના० પરગણાનું નામ છે. વિ० નિર્ભય, ધાસ્તી વગર, નચીંત, બેફીકર. Subs. Name of a province; Arabia Felix. Adj. Fearless, undaunted, free from anxiety, at ease. Comp. Per. یمن and ایمن

યસ્મન, yasman. ના० રૂપું; ચંપેલી. Subs. Silver; jessamine; jasmine. Per. یاسمین , یاسمن

હમુ, hamû. ક્રિ० અ० એજ મુજબ—રીતે; સરખી રીતે, હમેશાં. Adv. In the same manner, thus; equally; always.

હીમે, hîmê. ના૦ ખવાસ, સ્વભાવ, ગુણ. Subs. Quality, nature, disposition, characteristic.

હમ-વાઈનેદ, ham-vâînêd. ક્રિ૦ સાથે ઉડે. V. May fly together.

હમુ-ખીનીદે, hamû-khînîdê. ભૂ૦ કૃ૦ એજ મુજબ કીનો—દ્વેષભાવ રાખેલું. Past. part. Harboured revenge—spite in the same manner.

આદમુન-ગાહ, âdmûn-gâh. ક્રિ૦ અ૦ તરતજ, જલદી, તેજ વખતે. Adv. Immediately, soon, at the same time.

અદમુનશ્ની, admûnashnî. ના૦ ઈમાન, એકીન. Subs. Faith, belief.

અએમુનશ્ને, અએમુનશ્ની, aêmûnashnê, aêmunashnî. See admûnashnî.

અદમુનેશ્ન, admûnêshna. ના૦ ઈમાન—એકીન લાવવું. Subs. Putting faith—belief.

અદમુદીન, આમુદીન, હમુદીન, admûdîn, âmûdîn, hamûdîn. ક્રિ૦ અ૦ એ રવેશે, એજ તરેહ, દરેક રીતે, બીલકુલ, પુરેપુરૂં. વિ૦ એકજ ધરમ માનનાર. Adv. Thus, in this manner; in every way; altogether, wholly. Adj. Believing in the same religion. Pâz.

અદમુન, દીદમુન, admûn, dîdmun. ક્રિ૦ આજ્ઞા૦ તું જો, નેઘાહ કર. V. Imper. Behold, observe minutely.

સે-મન, sê-man. ના૦ ત્રણ મન—વિચાર. Subs. Three minds—ideas.

[illegible] અ-દમુની, a-damûnî. વિ૦ એક દીલ નહીં, પ્યાર રાખનારૂં નહીં તે, એક સંપ નહીં તે. Adj. Not unanimous, not bearing love to ; not at peace.

[illegible] આદમુની, âdmûnî. વિ૦ દીલ—પ્યાર રાખનારૂં. Adj. Setting one's heart on, bearing love to.

[illegible] હીમુની, hîmûnî. ના૦ ખાહેશ, મરજી. Subs. Wish, desire, liking.

[illegible] અઈમુનેશની, હીમુનેશની, aîmûnêshnî, hîmûnêshnî. ના૦ વિશ્વાસ—ભરોસો રાખવો, ઈમાન રાખવું. Subs. Placing confidence, faith, believing.

[illegible] અદમુનશ્ને, admûnashnê. ના૦ ઈમાન ; ભરૂશો રાખવો. વિ૦ રોશન, ખોલ્લું. Subs. Faith, trusting. Adj. Clear, apparent, obvious.

[illegible] અઈમુનસ્તન, aîmûnastan. ક્રિ૦ ઈમાન—એકીન લાવવું, વિશ્વાસ રાખવો. V. To put faith in ; to trust.

[illegible] અદમુનસ્તન, આદમુનસ્તન, દીદમુનશ્તન, admûnastan, âdmûnastan, dîdmûnastan. ક્રિ૦ આરઝુ રાખવી, ચાહવું, પાંમવું, જોવું, ઈમાન રાખવું, ઉગવું, કબુલ કરવું, રજુ કરવું, હાજર થવું. V. To desire ; to long for ; to obtain ; to behold ; to put faith in ; to grow ; to assent to ; to bring before ; to refer to ; to be present.

[illegible] અદમુનીન, admûnîn. ના૦ ખબર, ચેતવણી. Subs. Notice, warning.

અદમુનીનશ્ને, admûnînashnê. ના૦ આઘાહી—ખબર—ચેતવણી આપવી, વાકેફ કરવું. Subs. Giving notice—warning—caution ; acquainting.

અદમુનીનીદાર, admûnînîdâr. ના૦ એખ્તીઆર કરનાર, મેલવનાર. Subs. One who chooses—acquires.

અદમુનીનતન, admûnînatan. See admûnastan.

અદમુનેદ admûnêd. ક્રિ૦ આશા—ઉમેદ રાખે. V. May expect—entertain hopes.

અદમુનીદે, admûnîdê. ભૂ૦ કૃ૦ એકીન રાખેલું, ઈમાન લાવીને. Past. part. Having placed confidence—faith.

અદમુનીદન, admûnîdan. ક્રિ૦ ખાહેશ કરવી, લાડથી ચાલવું, લટકતી ચાલે ચાલવું, ખબર આપવી બજા લાવવું. V. To desire, to walk struttingly, to give warning, to fulfil.

આદમુનીદન, âdmûnîdan. ક્રિ૦ ગીરવી મુકવું. V. To mortgage.

દીદમુનીદન, dîdmûnîdan. ક્રિ૦ જોવું. V. To behold.

અદમુનતન, આદમુનતન, દીદમુનતન. âdmûnatan, âdmûnatan, dîdmûnatan. ક્રિ૦ ખાહેશ કરવી, એતેકાદ રાખવો, સહમજવું, પાંમવું, નાજથી ચાલવું, જાણવું, વાકેફ થવું, કબુલ કરવું, જોવું, ગીરવી મુકવું. V. To covet, to long for; to put faith in ; to understand ; to acquire ;

to walk gracefully; to know; to be informed; to assent to; to behold; to mortgage.

અએમોક, અએ-મોક, aêmôk, aê-môk. વિ૦ એક પગે જોડા સાથનું અને એક પગે જોડા વગરનું; Adj. With a shoe on one foot and without one on the other. Comp. + ; Av. ; Av. Rt. Sans. मुच् = to leave off.

અએમોક-દોબારશ્ને, aêmôk-dôbârashnê. ના૦ એક જોડે ચાલવું, એક ઉઘાડે પગે ચાલવું; એક ગુનાહનું નામ છે. Subs. Going about with a shoe on one foot and without one on the other; name of a crime. Compare Pâz. - (Patet Ader.)

હાવનચ, hâvanacha. હાવનીમ; એ હાવનચનો બગડેલો આકાર છે. Corrupt form of havanacha, which see.

અએ-મોજે, aê-môjê. ના૦ એક મોજું; નજર, આંખ. Subs. A stocking or sock; sight; the eye.

અદમોજે, admôjê. ના૦ બદન, શરીર. Subs. The body.

યસ્મન-ચે, yasmana-chê. વિ૦ વળી રૂપાનું—ચંપેલીને લગતું. Adj. Even silvery or pertaining to jessamine.

અદમોત, admôt. ક્રિ૦ અ૦ ક્યારે, શામાટે ક્યાં, કોણ. Adv. When, why; where; who.

આબ-મોર્વારીદ, âb-môrvârîd. ના૦ પાણીદાર-

રોશનીદાર મોતી. Subs. A brilliant pearl. Comp. Per. آب + مروارید .

𐬀𐬌𐬨𐬉 અઈમે, aîmê. ના૦ ઝાડ, ફલ Subs. A tree; a fruit.

𐬀𐬌𐬨𐬉 હીમે, યસ્મે, hîmê, yasmê. ના૦ લાકડું, કાથી. Subs. Wood, firewood. Comp. Pehl. [illegible]

𐬀𐬌𐬨𐬀𐬚 અઈમત, aîmat. ના૦ હલનો દાંતો. Subs. A tooth or cog of a plough.

𐬀𐬛𐬨𐬀𐬚 અદમત, અદેમત, admat, adêmat. ક્રિ૦ અ૦ કેમ? શું? ક્યારે? ક્યાં, કોણ? દર વખતે, હરગીજ નહીં. ના૦ પાદશાહોના પાદશાહ, ચાર ઓનાસરો—તત્વો. વિ૦ પાકીજે, ચોખ્ખું; અ-સીલ, જાતવંતું. Adv. How, what, when, where, who; every time; never. Subs. The supreme monarch of an empire; the four elements. Adj. Pure, holy, noble, of good parentage.

𐬀𐬛𐬨𐬉𐬛 અદમેદ, ઉમેદ, admêd, ûmêd. See 𐬀𐬛𐬨𐬍𐬛 admîd.

𐬫𐬀𐬛𐬨𐬀𐬚 યદમત, yadmat. ક્રિ૦ અ૦ ક્યાંસુધી. Adv. How long.

𐬵𐬉𐬨𐬍𐬥 હેમીન, hêmîn. ના૦ હુનાળો, ગરમીની ઋતુ. Subs. The hot season; summer. Comp. Pehl. [illegible], Av. [illegible]

𐬀𐬛𐬨𐬍𐬬𐬁𐬭𐬙𐬀𐬭 અદમીવાર-તર, admîvâr-tar. વિ૦ વધારે ઉમેદ-વાર. Adj. More hopeful.

𐬀𐬌𐬨𐬀𐬭 અઈમર, શુમર, aîmar, shûmar. ના૦ ગણત્રી, શુમાર, હીસાબ; કોડાલી. Subs. Computation, reckoning, account; an axe, a hatchet. Av. Rt. 𐬨𐬀𐬭 = Sans. स्मृ = Per. شمر

અએમર, aêmar. ના૦ એક જાતનું હથીઆર. Subs. A kind of instrument—tool.

અદમર, admar. See admâr, êmâr.

અદમર્ગ, admarg. ના૦ આવાજ, હીસાબ, બાકી; હીશાબ કરવો, હીશાબ રાખનાર. Subs. Sound, voice, account, remaining; casting accounts; an accountant.

અએ-મરૂતી, aê-marûtî. ના૦ એકવાર પઢવાની બંદગી. Subs. Prayer to be recited once. Comp. + = Av. ; Av. Rt. = Sans. Rt. ब्रू = to speak.

અઈર, aîr. વિ૦ ઈમાનદાર, પરહેજગાર, ફરમાબરદાર, અશો, ભલો, ખાલેસ. ના૦ નેકરસ્તાઓ; તાબેદારી; દીન, ધર્મ; નેકી, વિદ્યા, કેલવણી, જ્ઞાન. Adj. Faithful, devout, obedient, holy, noble, pure, guileless. Subs. Virtuous ways, obedience, religion; virtue; knowledge, learning. Av. = Sans. आर्य; Av. Rt. = Sans. Rt. ऋ, = to be noble—peaceful.

અગર, agar. ના૦ એક દવાનું નામ છે કે જે સફેદ ખુશબોદાર અને ગાંઠવાલી છે, કે જે ખાધાથી તે જીભ ઉપરનો થર શાફ થાયછે; લુબાન; બેસવાની જગા; કુલું; સરદાર. Subs. The name of a medicinal drug, white, fragrant and knotty, which being eaten removes all the impurities on the tongue; frank-

incense; seat, place for sitting; a white speck in the eye; a chief.

سدا અજર, ajar. ના૦ જડ, બેખ, મૂળ. Subs. A root, origin, source.

سدا અદર, adar. ના૦ પગની એરી. Subs. The sole of the foot.

سدا અદેર, અજેર, adêr, ajêr. શબ્દ૦ અ૦ હેઠે, નીચે. વિ૦ ઉતરતું, હલકું, નીચું. Prep. Under, beneath. Adj. Inferior, low. Av. = Per. زير

سرل અબર, abar. ના૦ વાદલું. Subs. A cloud. Av. = Sans. अभ्र = Per. ابر

سرل અ-બર, a-bar. વિ૦ વગર ફલનું, ફાયદા વગરનું. Adj. Fruitless, void of profit. Comp. Per. بي بر

سدا આર, âr. વિ૦ ધરાયલું, ભરપુર, ભરેલું. Adj. Satiated, brimful, filled to excess, full of.

آهر આહર, âhar. See âhar.

سدا એર, êr. ના૦ હોકમ, આજ્ઞા, દીનનું ફરમાંન. Subs. A command, an order; injunction, religious command.

سدا ખજલ, khajal. વિ૦ શરમીન્દ, શરમાઉ. Adj. Abashed; shy. Per. خجل

سدا ખીર, khîr. ના૦ સોનું, બેર; આબાદી. Subs. gold; good; goodness; prosperity. Per. خير

سدا ખીલ, khil. ના૦ સફ, હરોલ, હાર. Subs. A line, row, rank; file.

سرل હબર, habar. ના૦ ધુમસ; મરદની ઈંદ્રી; ઈસારો; માલ,

સામાન. Subs. Mist; *pudendum mulieris*; hint; property, furniture.

سرد હીર, hîr. ના૦ એબાદત; વખાણ; આતશ; ખોરશીદ; દાનાઈ, ખુબી; મતા, દોલત. Subs. Prayer, praise, fire, the sun; wisdom, goodness, estate, riches.

سرد હેર, hêr. ના૦ કેલવણી, વિદ્યા; સુક્કો નસો Subs. Instruction, learning; dry impurities.

سردرا અઈરા, aîrâ. ના૦ ખાક, મીટી, ધુલ. Subs. Dust, earth.

سردلا અઈલા, aîlâ. ના૦ તુરાની લશ્કરી સરદારનું નામ. Subs. Name of a Turanian general.

سرا અએ-રા, આરા, aê-râ, ârâ. સર્વ૦ એને, તેને. Pron. To him.

سردرا અજેરે, ajêrê. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે. Prepos. Under, below.

سربرا અબ્રા, abrâ. ના૦ સરવનું ઝાડ; ગાયણ, સરોદ, રાગ. Subs. The cypress-tree; singing a song; a mode of song; tune.

سالا આ-અએ-લા, â-aê-lâ. ક્રિ૦ અ૦ આએ—તે નહીં, યા નહીં. Adv. Not this—that; or not.

سالا આલા, âlâ. ના૦ કોમ, ટોલો, ઓલાદ, વંશ. Subs. Nation, tribe; descendants, lineage.

سدرا એરા, êrâ. ક્રિ૦ અ૦ શા વાસ્તે; કેમ? એટલા માટે Adv. How, why; for this reason.

سرابه અ-બરાહ, a-barâh. વિ૦ તેજ—ઝલકાટ—આબ—

વગરનું. Adj. Void of lustre—splendour—brilliancy.

અદેર-હખે, adêr-hakhê. ના૦ પાતલીની નીચેની જગા. Subs. The space under the sole of the foot; Comp. Av.

અબ્રાહામ, અબ્રાહીમ, abrâhâm, abrâhîm. ના૦ એબ્રાહીમ, યાહુદીઓનાં એક ધર્મ ગુરૂનું નામ છે. Subs. The Patriarch Abraham; name of a well-known Rabbi. Ar. ابراهیم

અ-બરીહને, a-barîhanê. વિ૦ નાંગું નહીં. ઢાંકેલું, કપડાં પેહેરેલું. Adj. Not naked, covered, clothed. Contrast Per. برهنه

અએરખ્ત, aêrakht. ના૦ ખુશી ભોગવવી. વિ૦ નાપાલેશ, જુઠું. Subs. Enjoying pleasure. Adj. Not unsullied—pure; false.

અએ-રખ્ત, અ-દરખ્ત, aê-rakht, a-darakht. વિ૦ નાપાલેશ, ગડલું; નારાસ્ત, જુઠું; ખરાબ. Adj. Not unsullied, turbid; untrue, false, evil.

અએરખ્તે, aêrakhtê. ભૂ૦ કૃ૦ ઠેરવેલા કાએદાથી આડું ગએલું—ફરેલું. Past part. Deviated from the established rule—law.

અઇરખ્તન, aîrakhtan. ક્રિ૦ ખુશી ભોગવવી, ખુશ કરવું, નાફરમાન થવું. V. To enjoy pleasure, to please; to be disobedient.

અઈરખ્તે, aîrakhtê. ભૂ૦ કૃ૦ ભેલસેલ કીધેલું, ખોટું કીધેલું, તરકટ કીધેલું. Past part. Mixed up, done wrong, forsaken.

અ-બર્હમ, a-barham. વિ૦ લેબાસ—પોશાક વગરનું, Adj. Having no clothes on.

આદરખ્શ, âdarakhsh. ના૦ સરદી, ગગરાટ, વીજળી. Subs. Coldness, thunder, lightning.

અઈરાશ, aîrâsh. ક્રિ૦ અ૦ તેને વાસ્તે, તેને લીધે. Adv. For that reason, in consequence of that.

અ-ગેરાએશ, a-gêrâêsh. ના૦ ખરાબ—કવખત. Subs. Unseasonable time.

અ-દરાએશ્ની, a-darâêshnî. ના૦ આસ્તેથી નહી બોલતાં. Subs. Not whispering.

એરાસુન, êrâsûn. ના૦ ભુરા રંગનું કપડું. Subs. Brown-coloured cloth.

અઈરાસ્તાન, aîrâstân. ના૦ ખોરાશાન શેહરનું નામ. Subs. Khorásán.

આરાસ્તે, ârâstê. ભૂ૦ કૃ૦ પાક કીધેલું, શીંગારેલું. Past part. Purified, adorned. Per. آراستن; Av.

અ-ગેરાઈદાર, a-gêrâîdâr. વિ૦ નાખુશ, ગમગીની ભરેલું, ઉદાસ. Adj. Displeased, sorrowful, sad.

અબ્રહીમ, અ-બરહીમ, abrahîm, a-barhîm. વિ૦ કદરૂપું, બેડોળ, સુરત વગરનું, ખુબ સુરત નહીં તે, રોશન નહી.

Adj. Ugly, uncouth, shapeless; not beautiful, not clear—bright.

𐬀𐬠𐬭𐬁𐬨 અબ્રામ, abrâm. See 𐬀𐬠𐬭𐬁𐬵𐬁𐬨 abrâhâm.

𐬑𐬆𐬭𐬑𐬆𐬭 ખેર-ખેર, khêr-khêr. વિ૦ આશ્ચર્ય પામેલો, વગર સમજનું, નીરપરાધી. Adj. Astonished, causeless; innocent.

𐬀𐬌𐬭𐬁𐬥 }
𐬀𐬌𐬭𐬁𐬥𐬀 } અઈરાન, aîrân. ના૦ ખોદાતાલા; ભલી બેઠક; એક મુલકનું નામ છે કે જે તરફ ઉપર "અમુન" નદી આવેલીછે, કે જે પાદશાહ ફરેદુને પોતાના બેટા એરચને બખશીઓ હતો; હોશંગ બીન સીઆમકને કહેછે; ઈરાન દેશ. Subs. God; a good seat; name of a country through which the river *Amoon* flows, and which Feridoon gave in inheritance to his son Eraj; *Hoshang* the son of *Syâmak;* Persia.

𐬀𐬛𐬀𐬭𐬁𐬥𐬁 અ-દરાના, a-daranâ. વિ૦ હદ—લંબાઈ વગરનું. Adj. Having no limits—length. Contrast Av. 𐬛𐬀𐬭𐬆𐬖𐬀, 𐬛𐬀𐬭𐬆𐬖𐬀

𐬆𐬭𐬁𐬥𐬌 એરાની, êrânî. વિ૦ ગોસ્સાના આતશને મારનાર, ગુસ્સાને દુર કરનારૂં, નરમ મીજાજનું, નરમાશવાલું. Adj. Destroying the flames of anger; removing the wrath; having a mild temper; of a gentle disposition.

𐬀𐬌𐬭𐬁𐬥𐬌𐬌𐬁𐬥 }
𐬀𐬌𐬭𐬁𐬥𐬌𐬔𐬁𐬥 }
𐬀𐬌𐬭𐬁𐬥𐬌𐬥 } અઈરાનીઆન, અઈરાનીગાન, aîrânîân, aîrânî-gân. ના૦ ઈરાની લોકો, ભલી દીનવાલાઓ. Subs. The Persians; followers of the good religion. Comp. Per. ایرانیان

𐬆𐬭𐬁𐬥𐬌𐬔𐬁𐬥 એરાનીગાન, êrânîgân, plural of 𐬆𐬭𐬁𐬥𐬌 êrânî, which see.

અઈરાન-વેઝ, aîrân-vêzh. નાο ભલાઓનું બીજ, એરીઅનલોકોની અસલ જગા, ઈરાનને લગતું મૂલ; વેહદાતી નદી ઉપર ચાલેલું ઈરાનવેજ. Subs. The seed of the noble; the original seat of the Arians; the Iranian source; *Irân Vej*, situated on the river *Veh Dâti*. Comp. Av. = Sans. आर्य = good, noble; + = Sans. वीजं = seed.

અ-ગેરાનીદાર, a-gêrânîdâr. નહીં બુજોરગ કરનાર, મોહોટાઈ નહીં આપનાર, ભારી નહીં કરનાર. Adj. Not exalting--giving greatness; not making heavy.

અ-દરાનીદાર, a-darânîdâr. વિο નહીં પોકારતાં—બોલતાં. Adj. Not bawling out, not speaking.

અ-ઈરાંન, a-îrân. નાο નાખુશ થએલાઓ, અસંતોષી લોકો. Subs. Those that are displeased; discontented people.

અબલાન, આબ્રાન, ablân, âbrân, નાο બાગ, વાડી. Subs. A garden, an orchard.

અઈરાન-ગદમન, aîrân-gadman. નાο ઈરાંની ખોરેહ, ભલી દીનનો આબ—ઝલકાટ. Subs. The Iranian lustre; the brilliancy—splendour of the good religion. Comp. Av.

અઈરાન-મન્દુમાંન, aîrân-mandûmân. નાο ઈરાંનને લગતી ચીજો—વસ્તુઓ. Subs. Things pertaining to Persia.

અઈરાન-મરદુમાન, aîrân-mardûmân. નાο

ભલા લોકો. ઈરાન શેહરનાં લોકો. Subs. The inhabitants of Persia. Comp. Per. مردمان ایران

અઈરાનગાન, aîrângân. ના૦ ઈરાનીઓ. Subs. The Persians.

અબર-ઓમન્દ, abar-ômand. વિ૦ વાદલાં વાલું, વાદલથી ભરેલું. Adj. Full of clouds, overcast with clouds.

અઈલાવલ, aîlâval. ના૦ એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

અઈરાફ, aîrâf. ના૦ હમેસ્તગાન બેહેસ્ત. "એરાફ" એક પુરૂષનું નામ છે, કે જે અરદા વીરાફનો બાપ થાય છે. Subs. Purgatory; name of the father of Ardâi Virâf. Comp. Per. اعراف

અ-બરાજીઆગી, a-barâzîâgî. વિ૦ ફરેબ—મક્કર—ઠગાઈ વગરનું; શીંગાર વિનાનું. Adj. Guileless; free from deceit; unadorned.

એરા-ચે, êrâ-chê. ક્રિ૦ અ૦ કેએકે. કાંયકે. Adv. Because.

અઈરખ્ત, aîrakht. વિ૦ ખુશ, મોજીલું. Adj. Pleased, jolly.

અઈરદ, aîrad. ના૦ બીલસ, વેંત; અગીઆર આંગળનું માપ જે એક બીલસ ને બે આંગલનું ગણાયછે. Subs. A span; a measure of eleven inches.

આદરખ્ત, અ-ઈરખ્ત, âdarakht, a-îrakht. વિ૦ જુઠું, નાખાલેશ, ગડલું, કપટી, દ્વેશ ભાવી. Adj. False, insincere, not unsullied, turbid; spiteful, malicious.

આદરદીદે, âdardîdê. વિ૦ ઈજા—નુકશાન પોહચાડનારૂં. Adj. Doing harm—injury, pernicious.

આરાદ, એરખ્ત, ârâd, êrakht. ના૦ બક્ષેશ, સખાવત; લશ્કર, ખુશી. વિ૦ ખાલેસ, સ્વચ્છ. Subs. A gift, generosity; an army; joy, pleasure. Adj. Pure, unsullied, clear.

એરાદ, êrâd. See , , ârâd, êrakht.

હેરાત, hêrât. સં૦ વિ૦ હેંસી, ૮૦). ના૦ હેરાત નામનું શેહર. Numer. Adj. Eighty, 80. Subs. Herat.

અઈરાદ-બેહેરામ, aîrâd-bêhêrâm. ના૦ બેહેરામનો છોકરો એરાદ, એક માણસનું નામ છે. Subs. *Erâd*, (son of Beherâm); name of a man.

એરખ્તીદન, êrakhtidan. ક્રિ૦ ભેલી નાખવું, ચરકીનવાલું કરવું. V. To mix up; to make filthy.

અ-દરખ્તે, a-dárakhtê. વિ૦ નહીં કેલવાયલું—શીખેલું. Adj. Not educated—learned.

એરખ્તન, êrakhtan. ક્રિ૦ મેલવવું, ચરકીનવાલું કરવું, નાપાક કરવું, થવું; જુઠું કરવું. V. To mix up, to make filthy—impure; to become impure; to falsify.

અ-બરાત્રુત, a-barâtrut. વિ૦ અનીતી વગરનું, બે ગુનાહ. Adj. Not immoral; innocent.

અ-ગરમ, a-garam. વિ૦ નહીં ગરમ—હુંનું, ઠંડું. Adj. Not warm—hot; cold. Contrast Av. , Pehl. , Per. گرم

અઈરામુન, aîrâmûn. નાο 'અઈર્યેમા-ઈશ્યો' નામની બંદગી. Subs. The prayer called *Airyêmâ-ishyo.*

અઈરામે, aîrâmê. વિο નકામું, રીમન, નાપાક. Adj. Useless, polluted, impure.

અગ્રારશ, agrârash. નાο એક જાતની પ્રવાહી ચીજ. Subs. A kind of liquid.

અ-ગરારી, અ-ગરારેહ, a-garârî, a-garârêh. નાο અખંડ કપડું, તાકો. Subs. A whole piece of cloth.

આદર-ખોર્દાદ, âdar-khôrdâd. નાο આતશો મધેનાં એક મોટા કેબલાનાં આતશનું નામ છે ; એ આતશનું કામ એ છેકે, જ્યારે મનુષ્ય ઉપર કાંઈ કજા, આફત યા દુઃખ આવી પડેછે ત્યારે તેને સંતોષ તથા ધીરજ રહેછે તે, એ આતશની મેહેરબાંનીથી છે ; એ આતશ આફત તથા દુઃખને ટાલનાર છે અને બીજા નેક ધંધાદારીઓનો મદદગાર છે. માણસોની સારી હીલચાલ તથા સારી રીતભાતનો જે ઝરો વેહતોછે તે એ "હુર્વતાત" આતશની ખુબીથી છે. એ "આદરખુરદાદ" આતશને પાહદશાહ ગુસ્તાસ્પે પાહાદશાહી ઉપર આવ્યા પછી કેબલા તરીકે તખ્ત નશીન કર્યો હતો. એ આતશને "કાનગાહ" અથવા "કાંગડા" અથવા "ખાર્જમ" નામનો પાહાડ, જે કાબલુસ્તાનની હદમાં આવેલોછે તે ઉપર તખ્ત નશીન કર્યો હતો ; એ આતશ દસ્તુરોની દાનેશ ઉપર મવક્કલ થયલોછે; એ આતશમાં ખુબી એ છે કે, જો એના ઉપર પાણી પડેતો તે બુજાતો નથી પણ જેમ સાધારણ આતશમાં ઘી અથવા તેલ પડવાથી ભડકું ઉઠેછે, તેમ એ આતશ ઉપર પાણી પડવાથી તે વધારે રોશની પકડેછે. Subs. *Ader-khordâd*—the name of one of the sacred fires held in high reverence,

owing to its reputed efficacy to bring consolation to and inspire patience in a man involved in difficulty or overwhelmed with heavenly calamity. When sincerely adored, it is supposed to avert afflictions and troubles on men, and render great help to honest tradesmen. It is through the benevolent efficacy of this (*haurvatât*) fire that the deeds of men are directed towards goodness. It was consecrated and enthroned on a high altar by King Gushtasp on the *Kângâh* mountain, otherwise called *Kângdâ* or *Khvâruzm*, situated on the confines of Cabul. This fire presides over the intelligence of Dustoors. Its peculiar characteristic is said to be its inextinguishable property by water, which, if poured, only serves to make it burn brighter, as is the case with ordinary fire when clarified butter or oil is poured over it. Comp. Pâz. [Pahlavi]; Av. [Avestan]

[Pahlavi] એલાર્મર્દ, elârmard. ના૦ એક માણસનું નામ છે. Subs. Name of a man.

[Pahlavi] અઈરગ, âîrag. ના૦ આદમી, માણસ, શખસ. Subs. Man; an individual, a person.

[Pahlavi] અઈરજ, aîraj. ના૦ એરચ નામનો પ્રાચીન ઈરાનનો પાદશાહ જે ફરેદુનનો સઉથી નાહનો છોકરો થાયે છે. Subs. Eraj (one of the kings of ancient Persia), the

youngest son of King Feridoon. Comp. Av. , Per. ایرج

અ-દર્દ, a-dard. વિ૦ દુઃખ વગરનું, તંદરોસ્ત. Adj. Free from illness—sickness; healthy. Per. بی درد

અ-દેરગ, a-dêrag. વિ૦ લાંબું નહીં તે, ટુંકું. Adj. Not long; short.

એરી, êrî. See aîrag.

અઇરગ, એરોગ, aîrag, êrôg. વિ૦ ગંધાતું, વાસ મારતું. Adj. Stinking; emitting an offensive smell. See aîrakht. Comp. Av.

અઈરી, અઈરીઅ, aîrî, aîrîa. ના૦ આદમી જાત, આદમી; તાબેદારી, નમ્રતાઈ, ઈમાનદારી, વિશ્વાસુપણું, ભલાઈ, દીનદારી. વિ૦ ઈરાંની, અંતઃકરણથી બંદગી કરતો; ભલી દીનનું. Subs. The human race; man; obedience; submissiveness; fidelity; trustworthiness; goodness; gentleness; devoutness; piety. Adj. Iranian, of good religion; praying (to God) heartily.

અદરી, adarî. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેઠે; ના૦ નીચાણ. Prep. Under, beneath. Subs. Lowness, declivity. Av.

અબ્રશ, abrash. ના૦ પંચરંગી ઘોડો. વિ૦ પંચરંગી, રંગીન ટીપકીવાળું. Subs. A piebald horse. Adj. Dapple, marked with coloured spots. Per. ابرش

એરી, êrî. ના૦ સાંધાઓ, અવયવો; આદમીઅત, ભલમનસાઈ. Subs. Limbs, members of the body; humanity; gentleness.

એરીઆ, êríâ. ના૦ મરદની શરમગાહ. Subs. *Pudendum viri.*

ખીરી, khírî. ના૦ જાંબુરો રંગ; ઘેરની હદ; અંદરના ઓરડા. Subs. Purple colour; the boundaries of a house; the inner apartments. Per. خیری

અઈરીગાન, aírigân. ના૦ ફરમાન બરદારો, નોકરો, ચાકરો, દીનદારો, આદમીઓ, તાબેદારો. Subs. Those that obey commands (lit.); servants; menials.

એબ્રીહામ, êbrihâm. ઈભરામ પેગમબર. Subs. The prophet Abraham. Per. ابرهیم

એબ્રીહામે-તર્સાયાન, êbrîhâmê-tarsâyân. ના૦ ખ્રીસ્તીઓનો પેગમબર. Subs. The prophet of the Christians.

ખીરી-સોરખ, khîrî-sôrakh. ના૦ જાંબુર તથા રાતા રંગની મેલવણી. Subs. A mixture of purple and red.

અઈર-દાસ્તન, aîr-dâstan. ક્રિ૦ ખાહેશ—ઈચ્છા રાખવી, હોકમને તાબે થવું, ઈમાનદાર રેહેવું. V. To wish, to desire; to comply with the commands—orders; to be faithful.

અઈરીસ્તન, aîrístan. ક્રિ૦ ખુશી—ખુશ થવું, તાબેદાર થવું, દીનદાર થવું. V. To be pleased—satisfied; to be obedient; to become religious.

એર્જાની, êrjânî. વિ૦ એરચને લગતું. Adj. Pertaining to Eraj (the youngest son of King Feridoon).

અઈર્ગાની, aîrgânî. ના૦ તાબેદારી, સેવા, આધીનતા. Subs. Obedience, service, humbleness.

એરશ્ની, êrashnî. ના૦ આરાસ્તગી, શીંગાર, તાબેદારી. Subs. Decoration, ornament, obedience.

એરીઆની, êrîânî. વિ૦ બદનવાળું, હાદમંદ. Adj. Bodily, corporeal.

અ-બરશ્ને, a-barashnê. પૃથક્૦ ના૦ નહીં લઈ જવું. Abst. Subs. Not carrying.

એરીઆન, êrîân. ના૦ બદનનાં સાંધાઓ—ભાગો. Subs. Limbs—members of the body.

એરશ્ને, હેર્ગાન, êrashnê, hêrgân. ના૦ અગાર, ચરકીન, છેડ. Subs. That which is discharged from the animal body after digestion; filthy matter excreted and ejected by a bird.

હેલશ્ને, hêlashnê. ના૦ છોડવું, મુકીદેવું, ફેકીદેવું. Subs. Leaving off, forsaking; throwing away. Comp. Pâz. , Per. هلش

એરીઅન-વેઝ, êrîan-vêzh. See arîn-vêzh.

ખીરી-જર્દ, khîrî-zard. ના૦ પીલો—જાંબુરો રંગ. Subs. Yellow, purple.

આદરબાદ, âdarbâd. ના૦ એક નામીચા દસ્તુરનું નામ છે કે જે હોરમજદ બીન શાપુરનાં વખતમાં થઈ ગયોછે, જેણે કેટલીએક કેતાબો બનાવીછે, તેમાં "મીનો ખેરદ"

તથા નસીહતનામુંબી બનાવેલું છે. Subs. The name of a well-known Dustoor who flourished during the reign of Hormazd *bin* Shapoor. He wrote several religious works, among which were the *Mino-Khered* and the *Pand-Námeh*. Comp. Av. , Per. آذرباد

એરેખ્ત, êrêkht. વિ૰ નાપાક, નજસ, ગદલું, ખરાબ. Adj. Impure, filthy, turbid, dirty.

આદર્બાદગર, adarbâdgar. ના૰ ખોદાતાલાનું એક નામ છે કે જે સાહેબ વીજલીના આતશને પેદા કરનારો છે. Subs. One of the names of God—the Creator of the fire *Vâzishta* (*i.e.* the fire of lightning). Comp. Pâz.

એરેખ્તન, êrêkhtan. ક્રિ૰ પકડવું, નાપાક—નજસ થવું. V. To lay hold of; to be impure—filthy.

અઈરી, aîrî. ના૰ ઈરાન. વિ૰ ઈરાની, ફરમાંન બરદાર, ધરમ ઉપર ચુસત. Subs. Persia. Adj. Persian; yielding compliance with commands—orders; devoted to the practice of religion. Comp. Av. , Sans. आर्य.

અ-ગરેસ, a-garês. વિ૰ ગાંઠ વગરનું. Adj. Free from knots. Contrast Per. گره

દો-ગરેહ, dô-garêh. ના૰ બે ગાંઠ. Subs. Two knots. Per. دوگره

એરેશ, êrêsh. ના૰ ઝટકો, જખમ, ઘાહ. Subs. A stroke, a wound or hurt; a cut.

અઈરીગાન, aîrîgân. નાo ખુશાલીઓ ; નોકરો, ચાકરો, દીનદારો, ફરમાબરદારો. Subs. Delights, pleasures ; servants, menials ; religious men, those that obey commands—orders.

અઈરેખ્ત, aîrêkht. વિo ખાલેશ, સ્વચ્છ, પાકીજેહ; મોજેજો. Adj. Guileless, pure, holy.

અ-ઈરીશ્તે, a-îrîshtê. વિo નહી ઝરકેલું, દુઃખ નહી પામેલું, સુખી, સાબેત, ભાગે નહીં તેવું, તોહોમત નહીં મુકાએલું, નાખી દીધેલું. Adj. Not oozed out ; not suffered pain ; happy, infrangible, unaccused ; thrown away—off.

અ-ગરીસ્તે-કરીનશ્ન, a-garîstê-karînashna. વિo હોજરીને નુકસાન નહીં કરનાર, પાચન ઈંદ્રીને ખરાબ નહીં કરનાર. Adj. Not doing harm to the stomach; uninjurious to the organs of digestion.

અઈર-સઝશ્ને, aîr-sazashnê. નાo તાબેદારીથી ચાલવું. Subs. Behaving one's-self with due submission.

અઈરસ્તાન, aîrastân. વિo જેબ—શીંગાર આપનાર—કરનાર. Adj. Giving grace—elegance ; beautifying.

આદર્ગેર, âdargêr. નાo ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Pâz.

અ-બરીન, a-barîn. વિo બદબખ્ત, બેનશીબ, ઉઘાડું નહીં, છુપું, ઢાંકેલું, ખુલંદ નહીં તે ; નાવાકેફ, બેખબર ;

કવખતનું. Adj. Unlucky, unfortunate; not open —visible; concealed, covered; not exalted; unacquainted, ignorant, untimely.

અ-બરીનીહા, a-barînîhâ. ક્રિ૦ અ૦ બુલંદીથી નહીં. Adv. Not loftily—in a high place.

અબ્રીન, abrîn. વિ૦ કમ, ઓછું. ના૦ ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Less. Subs. One of the names of God.

અ-બલીન, a-balîn. વિ૦ સઉથી બુલંદ નહીં તે. Adj. Not highest—loftiest.

અઈરી-અવર, aîrî-avar. ના૦ દરજ્જો, મરતબો, ઓધો. Subs. Dignity, rank, station.

હેર્બુદ, hêrbûd. ના૦ આતશ કદેહને સંભાલનાર; આતશનો પુંજારો. Subs. A guardian of a fire-temple; a fire-worshipper.

અઈરીક, aîrîk. વિ૦ ભલો, નેક, ફરમાનબરદાર. Adj. Noble, good, virtuous, obedient, submissive to authority. Comp. Av.

એરેજ, êrêj. See êraj.

અઈર-યજ્શન, aîr-yazân. ના૦ દીનના ફરમાન પરમાણે આરાધના ઈજશ્ને કરનાર. Subs. Reciter of Yaçna or adorer in obedience to the ordinance of the religion.

અદેર-એવાન, adêr-êvân. ના૦ નીચલો—નીચો મેહેલ. Subs. The lower palace.

એરજવાન, êrajvân. ના૦ તાબેદારી રાખનારો—ક-

રનારા. Subs. Those that are obedient—submissive to (authority).

[illegible] } આબ્રીજાન, આબ્રીજગાન, âbrîzân, âbrîzgân.
[illegible] } ના૰ તીર મહીનાના તીરરોજના જશનને કુહેછે; એમ કેહવાનું કારણ એકે, એક બુજોરંગ પાહાદશાહનાં વખતમાં ઘણાએક વરસસુધી વરસાદ તનાઇ ગયો, તેથી એ દહાડાઓમાં હોકમાં તથા બુજોરગો અને ખાસ વ આમ એક જગામાં એકઠા થઈ બંદગી તથા દોવા કીધી, તેજ વખતે વરસાદ વરસીઓ; એજ સબબથી આંદમીઓએ ખુશી ભોગવી તેથી તે દહાડેથી એ નામ મુકરર થયું છે. Subs. *Abrijân* is the name of the festival celebrated on the 13th day of *Tir Mâh* (the 4th Zoroastrian month). It owes its origin to a great famine, which, for want of rain, occurred during the sovereignty of a certain king for several years; when at last, on the above-mentioned day, while the people, from the highest to the lowest, offered their prayers to Ahuramazda, rain suddenly fell and gladdened their hearts. In commemoration of this auspicious event a great feast was celebrated, which has since been known by the name of *Abrijân*. Comp. Per. ابریزگان

[illegible] અઈરેચે, aîrêchê. ના૰ એરચ. વિ૰ ફરમાબરદાર, તાબેદાર. Subs. Erach (the youngest son of King Feridoon). Adj. Obedient, submissive.

[illegible] અ-ગેરેફતે, a-gêrêftê. ભૂ૰ કૃ૰ નહીં પકડેલું. ના૰ એક ગુનાહનું નામ. Past partic. Not grasped—

caught hold of. Subs. Name of a crime. Comp. Av.

અ-બુરીદે, a-bûrîdê. વિ૦ નહીં કાપેલું. Adj. Not cut. Comp. Per. نابریده

આબેરેતે, âbêrêtê. ના૦ મોબેદના એક પંથનું નામ. Subs. Name of one of the orders of the sacerdotal tribe. Comp. Av. , Pehl.

હેલીદન, hêlîdan. ક્રિ૦ નીચે મુકવું, છોડી દેવું, મુકી દેવું, નાંખી દેવું. V. To leave off, to forsake, to cast away. Comp. Per. هلیدن , هشتن

અ-બરીદગીહા, a-barîdgîhâ. ક્રિ૦ અ૦ થોક બંદ વેચાન નહીં; છુતક. Adv. Not wholesale, in retail.

અ-ગરેમ, a-garêm. વિ૦ પેચદાર નહીં, ગુચવણ વગરનું. Adj. Not twisted, not intricate.

અ-દરેમ, a-darêm. વિ૦ તીપકી—દાઘ વગરનું. Adj. Free from specks—blots.

અએરેમા, aêrêmâ. See aîrâmûn.

અઈરીમ-અસીમ, aîrîm-asîm. See aîrâmûn.

અગ્રેરસ, agrêras. ના૦ એક પરહેજગારનું નામ છે, કે જે પાદશાહ અફ્રાસીઆબનો ભાઈ થાયછે. Subs. The name of a virtuous person who was a brother to Afrásiáb. Av.

સે-રગલ્મન, sê-ragalman. વિ૦ ત્રણ પગું—પગવાળું. Adj. Having three legs.

અઈરી, aîrî. ના૦ ફરમાન, આજ્ઞા, હોકમનામું. Subs. Order, command, decree.

અદરે, adarê. See , adêr, ajêr.

આદ્રો, âdrô. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે, કે જે વગર કોઈ બીજો યારી—મદદ કરનારો નથી, અને જેથી જુઠો માર્ગ જાહેર નથી. Subs. One of the attributes of God; God, save whom there is no other saviour, and to whom the path of falsehood is unknown. Comp. Pâz.

ખીરૂ, khîrû. ના૦ જખમ કરનાર, જખમ, ઘાહ. Subs. One that inflicts a wound; a wound or hurt.

અદરે-હખે, adarê-hakhê. See , adêr-hakhê.

અ-દરૂગી, a-darûgî. ના૦ ભાવ, સચ્ચાઈ. Subs. Abst. Truth. Contrast Pehl.

અન્દર્વાએ, andarvâê. ના૦ હવા. Subs. Air; the region of the air. Comp. Pâz. .

અઈર્વેઈ, âîrvêî. See aîrvêî.

અઈર્વેગી, aîrvêgî. See aîrvêî.

અઈર્નાક, aîrnâk. વિ૦ જુવાન. Adj. Young.

એરનાક, êrnâk. ના૦ શાલ, ઉનનું કપડું. Subs. A shawl; a woollen cloth.

અઈર્વાર, aîrvâr. ના૦ બામદાદ, પરોઢચું. Subs. Dawn, daybreak.

અએર્વારે, અઈર્વાર, aêrvârê, aîrvâr. ના૦ બેહુ કાન, ડાબું ચાવણીઉં—જડબું. Subs. Both the ears; the left jaw.

અઈરંગ, aîrang. ના૦ ચટકો મારનાર, ડંખ દેનાર, દુઃખ દેનાર. Subs. One that stings—bites—gives pain.

અએરોગ, aêrôg. વિ૦ ગંધાતું, વાસ મારતું, રોગીષ્ટ, દુઃખ ભરેલું. ના૦ નાખુસી, દલગીરી. Adj. Stinking; emitting an offensive smell; sickly; painful. Subs. Displeasure, sorrow.

અએરંગ, aêrang. વિ૦ ઉંડું, નીચું. Adj. Deep, low.

અ-ગરોબ, a-garôb. વિ૦ આજેજ નહીં. Adj. Not weak—helpless.

અદ્રંગ, adrang. ના૦ રંજ, દુઃખ. Subs. Pain; trouble, affliction.

એરોગ, êrôg. ના૦ ગાર, ખોહ, ઉંડાણ. Subs. A deep hole—pit, a cavern, depth, bottom.

હેલ્વી, hêlvî. ના૦ ખતમ—પૂરૂં કરવું; બંદ પડવું. Subs. Finishing, completing; ceasing.

અ-ગરોશ્તન, a-garôshtan. ક્રિ૦ ગુનાહથી નહીં છુટવું. V. Not to be free from sin.

અ-ગરોશ્તે, a-garôshtê. ભૂ૦ કૃ૦ ગુનાહથી નહીં છુટેલું, ગુનાહની માફી નહીં મળેલું. Past part. Not freed from sin; not absolved from crime.

અ-ગરોએશ, a-garôêsh. વિ૦ ના પસંદ, પસંદ નહીં કરવા જોગ. ના૦ ભાવ૦ ના પસંદગી, નાખુશી. Adj. Disagreeable; not such as may be received with

pleasure. Abs. Subs. Disagreeableness; displeasure.

[Pahlavi script] અ-ગરોગી, a-garôgi. See [Pahlavi script] a-garôêsh.

[Pahlavi script] અ-દરોગી, a-darôgi. વિ० જુઠાઈ—ઠગાઈ વગરનું; સાચું, ખરૂં, વાજબી. ભાવ० ના० સચ્ચાઈ. Adj. Free from deceit—fraud; true, just; genuine. Abs. Subs. Truth.

[Pahlavi script] આદરૂગી, âdarugî. ના० જુઠાઈ, ઠગાઈ. Subs. Falsehood, deceit. Comp. Av. [Pahlavi script] + [Pahlavi script]

[Pahlavi script] એરોગી, êrôgî. ના० ખુશી, ખોરરમી; તંદરોસ્તી. Subs. Pleasure, cheerfulness, pleasantness; health. Comp. Sans. आरोग्य.

[Pahlavi script] અએરોગીહા, aêrôgîhâ. ક્રિ० અ० બદબોઈથી. Adv. With an offensive smell.

[Pahlavi script] અ-દર્વં-દીહાદ, a-darvandîhâd. ક્રિ० આશી० દરવંદી—જુઠાઈ—ઠગાઈ—દગા વગરનું હોજો. V. bened. May it be free from deceit—treachery or the influence of the devil.

[Pahlavi script] અ-દરૂદીહાદ, a-darûdîhâd. ક્રિ० આશી० દુવા વગરનું હોજો, બદદુવાવાળું—લીઆનત ભરેલું થજો. V. benedic. May (it) be unblessed; may (it) be cursed—execrated. Contrast Per. [Pahlavi script]

[Pahlavi script] અએરોગીહાદ, aêrôgîhâd. ના० ઈજા—દુઃખ—કષ્ટ ભોગવનારા. Subs. Those that suffer torment—trouble—bodily exertion.

[Pahlavi script] અએર્વેઈ, aêrvêî. ના० તાબેદારી, દીનદારી, ફરમાબર-

દારી. Subs. Obedience, religiousness; submissiveness to authority.

અએરોગી, aêrôgî. See erôgî.

એરોગી, erôgî. ના૦ ઈજા—પીડા ભોગવવી. Subs. Suffering pain.

આદ્રોગી, âdrôgî. વિ૦ જુઠું. Adj. False, untrue. Comp. Av. + , Per. دروغي, دروغ

અઈરોગી, aîrogî. See aêrôg.

અઈરોઈગી, aîrôîgî. ના૦ ભાવ૦ ગંધીલાપણું, બદબોઈ. Subs. Abst. Filthiness; stink; bad smell. Comp. Per. ازغند

અ-ગરોએશ્ને, a-garôêshnê. વિ૦ કાળજી વગરનું, અનમનું. Adj. Feeling no solicitude, disregarded.

અઈર્વદસ્તાન, aîrvadastân. ના૦ શીખવાની જગા, નિશાલ, મદરેસા. Subs. A place of education, a school; an academy or college. Comp. Pehl.

અઈરોગીતર, અએરોગીતર, aîrôgîtar, aêrôgîtar. વિ૦ વધારે જુદું—હલાયદું; વધારે કરમાએલું, વધારે વાસી—નાખુશ. Adj. More unconnected—separate; more decayed—stale; more displeased.

અઈરોગીનદ, અએરોગીનદ, aîrôgînad, aêrôgînad. ક્રિ૦ નાખુશ કરે; જુદું કરે; વાસી કરે. V. May displease, may separate; may make stale.

અ-ગરોબીનીદન, a-garôbînîdan. ક્રિ૦ ધરી—પકડી નહીં રેહવું; છુટું થવું. V. Not to seize—lay hold of, to be separate.

અઈરોગી, aîrôgî. વિ૦ વાસ મારતું, ગંધીલું. Adj. Stinking, filthy. Comp. Pehl.

અઈરોગીદન, aîrôgîdan. ક્રિ૦ નાખુશ કરવું, જુદું કરવું; વાસી કરવું. V. To displease, to separate, to make stale.

અએ-રોગ, aê-rôg. વિ૦ રોગ—દરદવિનાનું, પાક, તંદરોસ્ત. Adj. Free from disease—ailment; pure, healthy. Comp. Sans. आरोग्य.

અગરોબ, agarôb. વિ૦ તાબેદાર. Adj. Obedient; being under the authority of.

સરોબ, sarôb. ના૦ સુખન, શબ્દ, ઉચ્ચાર, વાચા. Subs. A word, sound; articulate utterance. Comp. Pehl.

અ-ગરોબી, a-garôbî. ભાવ૦ ના૦ છુટાપણું. Abst. Subs. Liberty.

અ-ગરોઈદન, a-garôîdan. ક્રિ૦ ઈમાન નહીં રાખવું; નહીં જાણવું, પાછું નહીં ફેરવવું. V. Not to keep faith in; not to know; not to turn back. Contrast Per. گرائیدن

ખેરોદરોશ, khêrôdarôsh. ના૦ ભયંકર હથિયાર. Subs. A dreadful weapon. Comp. Av.

અઈરૂન, aîrûn. ક્રિ૦ અ૦ એરવેશે—રીતે; યાને. ના૦

ઈરાનદેશ. Adv. In this manner; that is. Subs. Persia.

અદ્રુન, આદ્રુનં; adrûn, âdrûn. શબ્દ૦ અ૦ અંદર, વચમાં. Prep. In; among, between. Comp. Pehl. , Av.

અ-ગર્વન્દ, a-garvand. વિ૦ ખાહેશ—ઈચ્છાવાળું નહીં. Adj. Not desirous—wishing for.

અબર્વન્દ, abarvand. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈબી ચીજ જેમાં મેલેલી નહીં તેવી ખાલેસ, સ્વચ્છ. Subs. One of the names of God; something not mixed or compounded. Adj. Pure, guileless, unmixed. Comp. Paz.

અ-દરૂની, a-darûnî. વિ૦ મધ્યમ નહીં તે; અંદરનું નહીં. Adj. Not in the middle; not internal. Contrast Per. درونی , اندرونی

અ-ગર્વન્દી, a-garvandî. ના૦ ખાહેશ વગરનું. Subs. Want of desire.

અ-દર્વન્દી, a-darvandî. વિ૦ ઠગાઈ—ઠુચ્ચાઈ—વગરનું, દીનદારી. Adj. Freedom from deceit—fraud; religiousness, faithfulness. Contrast Pâz.

અગરૂન, અગ્રુન, agarûn, agrûn. ના૦ કોઈ કોઈ વખતે કરવું તે. Subs. Doing a thing occasionally.

અ-દરૂનતન, a-darûnatan. ક્રિ૦ નહીં ખાવું. V. Not to eat.

અઈરૂનતન, અબ્રુનતન, aîrûnatan, abrûnatan. ક્રિ૦

મરણ પાંમવું, આએ દુનીયાંથી ગુજરી જવું. V. To die, to depart this life.

અ-ઈરોગ, અએરોગ, a-îrôg, aêrôg. ના૦ નાખુશી, જુદાઈ. Subs. Displeasure, separation.

અઈરોગ, અએરોગ, aîrôg, aêrôg. વિ૦ નજીસ, ગંધાતું. રોગીષ્ટ, બદબોવાલું. Adj. Filthy, stinking, sickly, emitting an offensive smell. Comp. Pehl. , Av. , Per. ارغند

અ-દરૂજ, a-darûj. વિ૦ નુકસાન—ઠગાઈ નહીં કરનાર, જુઠું નહીં બોલનાર. Adj. Not doing any harm, not practising deceit, not telling a lie. Contrast Av. , Sans. द्रुह्, Per. دروغ

અબ્રુચ, abrûch. ના૦ સફેદ કંદ. Subs. White yam.

અબ્લુચ, ablûch. ના૦ સફેદ ખાણ; મિસરી. Subs. White sugar; sugar-candy. Comp. Per. ابلوج

અ-દરૂજી, a-darûjî. ના૦ જુઠાઈ—લબારી વિનાનું તે; સચ્ચાઈ. Subs. Purity from falsehood—untruth; truthfulness.

અ-દરૂજશ્ન, a-darûjashna. ના૦ ભાવ૦ સાચું બોલાણ—વાણી. Subs. Abst. A true speech—speaking.

આદરૂજશ્ન, âdarûjashna. ના૦ ખોટું બોલવું. Subs. Telling a lie.

અ-દરૂજશ્ની, a-darûjashnî. ના૦ સચ્ચાઈ; ખો-

ટારો—જુઠાઈ વગરનું. Subs. Truthfulness, purity from falsehood.

અ-દરૂજશ્ને, a-darûjashnê. નાo પ્રમાણીકપણું, સચ્ચાઈ. Subs. Honesty, truth.

અ-દરંજઓઈશ, a-daranjîôish. ક્રિo તુંને પઢવું નહીં જોઈએ. V. Thou shouldst not recite. Contrast Av.

અ-દરૂજીદન, a-darûjîdan. ક્રિo નુકશાન નહીં કરવું, જુઠું નહીં બોલવું, સાચું બોલવું, ઠગાઈ નહીં કરવી. V. Not to do any harm, not to tell a lie, to speak the truth, not to practise deceit. Av. Rt.

અ-દરંજીદન, a-daranjîdan. ક્રિo નહીં બોલવું—ભણવું. Not to speak—recite.

અ-દરૂજની, a-darûjanî. વિo જુઠું નહીં, સાચું. Adj. Free from falsehood, truth.

અઈરોજદન, aîrôzadan. ક્રિo હોકમનામું કાહાડવું. V. To issue a decree.

અબ્રુ-જદન, abrû-zadan. ક્રિo ભવાં ચઢાવવાં; માથાં અથવા આંખની હીલચાલથી પસંદગી બતલાવવી; આંખ મારવી, રજા આપવી, ઈશારો કરવો. V. To knit the brow; to approve by motion of the head or eye; to wink; to give permission, to suggest. Comp. Per. ابروزدن

આબ્રુદ, âbrûd. નાo સુમબોલનું ફુલ. Subs. A hyacinth. Per. ابرود

એર્વદ, êrvad. નાo ઉશતાદ, શિક્ષક, ધરમગુરૂ. Subs.

A teacher ; a professor ; a religious preceptor. Comp. Pehl. , Av.

એર્વદસ્તાન, êrvadastan. See aîr-vadastan. Comp. Av.

અ-દરૂદન, a-darûdan. ક્રિ૦ ઉંચકી નહી લેવું, કાપણી નહીં કરવી. V. Not to pick up, not to reap. Contrast Per. درودن

આદરનમગર, âdarnamgar. ના૦ ખોદાતાલાના નામોમાંનું એક નાંમ છે. Subs. One of the names of God. Comp. Pâz.

અઈ-રગ, aî-rag. સંખ્યા૦ વિ૦ એકહજાર, ૧૦૦૦. Numer. Adj. One thousand ; 1000.

અઈરે, aîrê. વિ૦ અદેખું, કપટી. Adj. Jealous, spiteful.

અદરે, adarê. શબ્દ૦ અ૦ નીચે, હેથે, તલીએ. Prep. Below, under, at the bottom.

અદરેહ, adarêh. વિ૦ દુર, આંઘે. Adj. Distant, remote.

અબ્લક, ablak. વિ૦ તરેહવાર રંગનું ; જુદાજુદા રંગનું. Adj. Piebald ; of various colors. Per. ابلق

અબ્લઘ, ablagh. ના૦ કોહોડ. Subs. Leprosy.

અબ્લે, ablê. વિ૦ નાદાન, અપટ, મુર્ખ. Adj. Foolish, stupid, silly. Per. ابله

سرلو અબ્લેક, ablêk. ના૦ આતશનો શોલો. Subs. Flames of fire.

سرلو આબ્લે, âblê. ના૦ ફુલ્લો, સહીઅડ. Subs. A boil, small-pox. Per. آبلہ

سدلو એરક, êrak. ના૦ ઈનસાન, માણસ. Subs. Man, an individual.

سدلو ખીરે, khîrê. વિ૦ બેહુદું, અંધારૂં; ગભરાએલું. Adj. Absurd, dark; confused; confounded. Per. خیره

سدلوس۱۴ અઈર્કાન, aîrkân. ના૦ સાથે ગુંદનારા. Subs. Those that knead together.

سدلوس۲ અઈર્ગાન, aîrgân. ના૦ આદમીઓ. Subs. Men.

سرلوسد અબર્કાર, abarkâr. વિ૦ આશ્ચર્ય પામેલો, સરગરદાન. Adj. Astonished, confounded, stupified.

سرلوها અબરકોફ, Abarkôf. ના૦ ચાલદીઆમાં આવેલાં એક શેહેરનું નાંમ, એ શેહેર પાહાડને મથાલે આવેલું છે. Subs. A town in Chaldea, situated on the summit of a mountain (as the name implies). Comp. Per. ابرکوه

سرلوهاس۴ અબર્કોવાદ, abarkôvâd. ના૦ 'ફારસ' તથા 'અહોવાજ' નામના પરગનાની વચે આવેલા શેહેરનું નામ; એ શેહેર ઊંચાઈએ આવેલું છે. Subs. The name of a city lying between the districts of Fars and Ahovâz; it is situated on a height. Comp. Per. ابرکوباد

سرلغ અબ્લઘ, ablagh. See سرلو ablagh.

અઈ-રઘ, એ-રઘ, aî-ragh, ê-ragh. See aîrag.

સે-રઘ, sê-ragh. સં૦ વિ૦ ત્રણ હજાર, ૩૦૦૦. Numer. Adj. Three thousand; 3000.

અઈરચ, aîrach. ના૦ ઈજ્જત; દરકાર; ભારબોજ Subs. Deference; regard; weight; gravity.

અગર્જ, agarj. ક્રિ૦ અ૦ અલબત્તે, ખરેખર રીતે; કારણ કે; કભી. Adv. Of course; truly; because; ever.

અબર્જ, abarz. ના૦ ઈશારો, ચેતવણી. Subs. Suggestion, hint.

એરચ, êrach. ના૦ ઈરાનના પાદશાહ ફરેદુનનાં સઉથી નાહનાં છોકરાનું નામ. Subs. The name of the youngest son of Feridoon, king of Persia. Comp. Per. ایرج

અબર્જા, abarjâ. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; ગુનાહ માફ કરનાર. Subs. One of the names of God, the Forgiver of crimes. Pâz.

અઈર્ચશ, aîrchash. ના૦ તેની ઈજ્જત—દરકાર; તેનો ભારબોજ, Subs. His or her honor—regard—weight.

આર્વાહ, ârvâh. ના૦ કોપરીઉં. Subs. The elbow.

આર્ફશ, ârfash. ના૦ કોપરીઉં; ફાયદો, નફો. Subs. The elbow; profit, advantage.

અ-ગર્ઝીદન. a-garzîdan. ક્રિ૰ નહીં પોકારવું, પશ્ચાતાપો નહીં કરવો, રડવું નહીં, ફર્યાદ નહીં કરવી. V. Not to bawl out, not to repent—weep—complain. Av. Rt. = Per. گریستن

અબર્જનદ, abarzanad. ક્રિ૰ ઈશારો કરે, ચેતવણી આપે. V. May suggest—give a hint.

અબર્વંદ, abarvand. ના૰ ખોદાતાલાનું એક નામ છે; કોઈને બુરૂં બોલવામાં ભાગીઓ નહીં તે. Subs. One of the names of God; not being an accomplice in speaking ill of others. Pâz.

અ-ગેરફ્તાર, a-gêraftâr. વિ૰ નહીં સપડાએલો—પકડાએલો. Adj. Not entrapped—caught in. Contrast Per. گرفتار

અ-ઈરજ-વદ, a-îraj-vad. ના૰ નાવર—હેરબદ નહીં થયલો, ઓસ્તો; સાહેબ; ગૃહસ્થ. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony; *Ostâ*; a lord, a gentleman. Paz.

અબ્રજ, abraz. See abarz.

સે-રજ, sê-raz. કેવળ૰ સંખ્યા૰ વિ૰ ત્રણસો, ૩૦૦. Card. Numer. Adj. Three hundred; 300.

અબર્જનદ, abarzanad. See abarzanad.

સે-રજ-ઉમ, sê-raz-ûm. ક્રમ સંખ્યા૰ વિ૰ ત્રણસોમું. Ord. Numer. Adj. Three hundredth; 300th.

અએર્ઝુર, aêrzûr. ના૦ દોજખના રસ્તા ઉપર આવેલા એક પાહડનું નામ કેજાહાં દેવો તથા ખરાબ માણસો રેહેછે. Subs. The name of a mountain on the way to hell where Devs and other evil persons live. Corrupt form of = Av.

સે-રજ-ઝમ, sê-raz-zam. ના૦ ત્રણસે શીઆલા—વરશ. Subs. 300 winters. Av.

અએરદ, એરદ, aêrad, êrad. ના૦ એક હાથ. Subs. One hand.

અએ-રદ, aê-rad. ના૦ ઓ સરદાર—સાહેબ! અએ ધર્મના વડા ગુરૂ! Subs. Oh leader—lord! Oh religious preceptor! Comp. Av. , Per. ایرد

આ-બરદ, â-barad. ના૦ મોબેદના એક પંથનું નામ જેનું કામ ચોખું પાણી લઈ આપવાનું હોયછે. Subs. One of the orders of the priestly caste, whose business is to bring pure water. Av.

એરદ, êrad. ના૦ બીલસ, વેહેંત, એક હાથ, અગીઆર આંગલનું માપ; અંદાજો, પરમાણ. Subs. A span, a cubit; a measure of eleven inches, measure, proportion.

અએરંગ, aêrang. See aêrôg.

આબેરેતાન, âbêrêtân. Plu. of âbarad, which see.

આબેરેતાર, âbêrêtâr. Another form of âbard, which see.

આબરતી, âbaratî. ના૦ આબેરેતનો ધંધો—કામ. Subs. The business—profession of *Aberet;* see *âbarad.*

અ-ગર્દીનાક, a-gardînâk. વિ૦ નહીં ફરનારૂં, સ્થીર, થંમ, ગેરદેશ નહીં કરનારૂં. Adj. Not turning round; still, steady, fixed; not revolving.

અ-ગર્દીદન, a-gardîdan. ક્રિ૦ નહીં ફરવું. V. Not to turn (round)—revolve. Contrast Per. گرديدن

અ-દર્દ, a-dard. વિ૦ દરદથી વેગલું, તંદરોસ્ત; ક્રુર—ઘાતકી દીલનું; દયા વગરનું; બે આબરૂ, રૂસવા, બેશરમ. Adj. Free from disease; healthy; hard-hearted; merciless; disgraced, dishonored; shameless. Comp. Per. بي درد

આબરતે, âbaratê. See âbartân.

એરથન, êrathana. ના૦ બે વેંહેત જેટલું માપ. Subs. A measure of two spans. Comp. Av.

અઈર્-તોખ્મે, aîr-tôkhmê. ના૦ ઈરાંની તોખમ—બી. Subs. Iranian descent—origin—extraction.

અઈર્-તોખ્મ-ગુન, aîr-tôkhma-gûn. વિ૦ ઈરાની તોખમનું—જાતનું. Adj. Of Iranian descent—extraction. Comp. Av.

અઇર્તની, aîrtanî. ના૦ બરદાશ્ત, સાલિસાઈ, મીલનસારી, ફરમાબરદારી, તાબેદારી. Subs. Endurance; urbanity, courteousness, affability; submissiveness to authority, obedience.

અઈર્તન, aîrtan. ના૦ આધીનપણું, નેકખસલત, પાક નઈઅત, પ્યાર, ખાલેશ વિચાર, પરહેજગાર કે જે રેઆજતથી દુબલા તનનો થયો હોય. Subs. Submissiveness; a good quality; purity of intention; affection; sincere opinion; a devotee who has become physically lean by his austerities. Pâz.

અ-ગર્દુની, a-gardûnî. વિ૦ વગરસિંગારેલું, આસમાની નહીં તે. Adj. Unadorned; not heavenly. Contrast Per. گردون

અઈર્-તુમ, aîr-tûm. વિ૦ સર્વેથી ઈમાનદારી ભરેલું—દીનદાર; ઘણુંજ ભલું. Adj. Most faithful—religious; most noble.

અજેર્-તુમ, azêr-tûm. વિ૦ અતીશય નીચું, ઘણુંજ ઉંડું. Adj. Lowest; deepest. Comp. Per. زیرترین

અ-ગર્દગી, અ-ગેર્દગી, a-gardagî, a-gêrdagî. વિ૦ ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરવાવાળું. Adj. Not revolving—turning round.

અઈર-તર, aîr-tar. વિ૦ વધારે દીનદાર—ઈમાનદાર; વધારે ભલો. Adj. More religious—faithful; more noble.

અ-ગેરપ, a-gêrap. વિ૦ ભાગેલું; કુમારૂં, પરણ્યાવગરનું. Adj. Broken; unmarried; single. Contrast Per. گرو

આદર્પાદીઆવંદાન, âdarpadîâvandân. ના૦ એક દસ્તુરનું નામ છે કે જે "પાદ્ બીન પાદીઆવંદાન" ને નામે

ઓળખાયછે. Subs. The name of a Dustoor otherwise called *Pâd bin Pâdyâvandân*.

[illegible] અઈર્પદ, હેર્વદ, aîrpad, hêrvad. ના૦ એરવદ; "એરવદ" તેને કેહેછે કે જે તમામ "ખુરદેહ અવસ્તા," "યજશ્ને," "વિસ્પરદ," "સીરોજા," તથા "બાજ ધરણું," અરથ સાથે સમજીને શીખીઆ પછી ૩૦) દાહાડાની કીરીઆ જેને નાવરની કીરીઆ કેહેછે તે પસાર કરેછે. Subs. *Herbed;* a Herbed is one who has learnt by heart and understood the meaning of the whole of the *Khordeh Avestâ, Yaçna, Vispered, Sirozâh,* and the Bâj ceremony, and has undergone the *Naver* ceremony for 30 days. See [illegible] êrvad. Comp. Av. [illegible], Per. [illegible]

[illegible] અ-ગેરફ્ત, a-gêraft. કૃ૦ વિ૦ નહીં પકડેલું; કોટી નહીં કીધેલી; કુમારી. Part. Adj. Not taken hold of; not clasped to the bosom; unmarried. Av. [illegible]

[illegible] આગેરફ્ત, âgêraft. ના૦ કોઈને મારવાને માટે હાથમાં હથિઆર પકડવાનો ગુનાહ; એ ગુનાહનો વજન બાર આસ્તેર અને તેત્રીશ દેરમનો થાયછે. Subs. The crime of holding a weapon in the hand with intent to strike some one; the weight of this crime is 12 *asters*, which is equal to 30 *dérems*. Av. [illegible]

[illegible] હીર-પદ, hîr-pad. ના૦ હેરબદ, ખેદમતગાર, આતશ ખેદમત કરનાર, મુફ્તી, સાહેબ. Subs. Herbed; a servant; a guardian of the sacred fire; a judge or arbiter; a lord or master.

એર્વદાન, êrvadân. ના૦ એરવદો, સરદારો, ઉસ્તાદો. Subs. Herbeds, leaders; professors; plu. of *aîrpad*, which see. Comp. Per. هربدان

આગેરફ્તાન, âgêraftân. Plu. of *âgêrapta*, which see.

અ-ગેરફ્તાર, a-gêraftâr. See *a-gêraptâr*.

અ-ગેરફ્તારી, a-gêraftârî. ના૦ સપડાયા વગરની—પકડાયા વગરની હાલત. Subs. State of being not entrapped—caught in. Contrast Per. گرفتاري

એર્વદી, êrvadî. ભા૦ ના૦ ઉસ્તાદપણું, શિક્ષકપણું. Abst. Subs. Professorship, teachership. Comp. Per. هربدي

એર્વદે-ખોદા, êrvadê-khôdâ. ના૦ માણસનું નામ છે. Subs. Name of a man.

એર્વદસ્તાની, êrvadastâni. ભાવ૦ ના૦ ઉસ્તાદપણું, ઉસ્તાદનો મરતબો. Subs. Abst. Professorship; professorial dignity.

એર્વદસ્તાન, êrvadastân. ના૦ મકતબ, નિશાળ, મદરેસા, એલમનું મથક. Subs. A seminary, a school, an academy or college; seat of learning.

અ-ગેરફ્ત-ગદમન, a-gêraft-gadman. ના૦ નહીં પકડાય એવો ઝલકાટ, અથોરનાનનો સવાબ, અથોરનાની પેશો—ધંધો. Subs. Lustre which cannot be seized; merit arising from the virtuous actions of a priest; the profession of a priest.

[illegible] એર્વદ-ગદ્મન, êrvad-gadman. ના૦ એરવદી ઝલકાટ—દબદબો; અથોરનાની કીરતી—પરતાપ. Subs. Priestly lustre—splendour—fame—glory.

[illegible] એર્વદે-અએ, êrvadê-aê. ના૦ એક હેરબદ. Subs. A *Herbed*.

[illegible] આબ-રફતન, âb-raftan. ક્રિ૦ પાણી થઈજવું, બેહોરમત—બેઆબરૂ થવું,અપમાન પામવું. V. To become liquid—water; to be disgraced—dishonoured; to be insulted.

[illegible] એર્વદ-વજર, êrvad-vajar. ના૦ માણસનું નામ છે. Subs. Name of a person.

[illegible] અઈર-પદ-જાદ, aîr-pad-jâd. ના૦ અથોરનાન બચ્ચો, એરવદનો જણેલો, હેરબદનાં કુટંબનું. Subs. The son of a priest; born of a priest; descended from a priestly family. Comp. Per. هربد زاد

[illegible] એર્વદ્-પેશ-ગાહ, êrvad-pêsh-gâh. ના૦ એરવદની ઉંચી બેઠક. Subs. The exalted seat of a Herbed.

[illegible] આદર્ફરોબઘ, âdarfarobagh. ના૦ એક દસ્તુરનું નામ છે કે જે "ફરોખ્જાદ" નો છોકરો થાયછે, એણે "દીન કર્દ" કેતાબને સુધારી હતી. Subs. The name of a Dustoor (the son of *Farrokhzâd*) who had revised Din-kard.

[illegible]

[illegible] અ-દરમ, a-daram. See [illegible] a-darêm.

𐬀𐬛𐬭𐬀𐬨 અદ્રમ, adram. ના૦ એક જાતનું ઉનનું કાપડ. Subs. A kind of woollen stuff.

𐬉𐬮𐬨𐬁𐬯 એલ્માસ, êlmâs. ના૦ તીખું લોહોડું, પોલાદ; હીરો. Subs. Steel; hardened and refined iron; a diamond. Per. الماس

𐬀𐬌𐬭𐬨𐬃𐬥 } 𐬀𐬌𐬭𐬨𐬁𐬥 } અઈર્માન, aîrmân. ના૦ ફરમાન, એતેકાદ; ભલાઈ, સાલેસાઈ, તાબેદારી; અરદીબેહેશ્ત ફરેશ્તાનું નામ; અફસોસ; સલાહ, સુખ, આરામ; દોસ્તી, એકદીલી—મનને નચીંતાઈ આપનાર ફરેશતો. મેહમાન, એક શેહરનું નામ છે, પશેમાંની, આરજુ, તવાનાઈ, મરદની જાત—છુપી ઈંદ્રી. Subs. Order, command; faith; goodness; courteousness, urbanity; obedience; *Ardibehesht* (an angel); grief; peace, happiness; rest; the angel that brings contentment and tranquillity to the mind; the angel that is instrumental in bringing about amity; a guest; the name of a city; repentance; desire; power, strength; *pudendum viri*. Av. 𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬀𐬨𐬀𐬥, Sans. अर्यमन्.

𐬀𐬛𐬀𐬭𐬨𐬃𐬥 } 𐬀𐬛𐬀𐬭𐬨𐬁𐬥 } અ-દર્માન, a-darmân. વિ૦ ઉપાય—ઈલાજ—ચારા વગરનું તે; આજેજ. Adj. Remediless; destitute of any means—resources; helpless. Per. بي درمان

𐬉𐬭𐬨𐬁𐬥 એર્માન, êrmân. વિ૦ દીનદાર, તાબેદાર, ભલો. ના૦ હોકમ, ફરમાન, એતેકાદ, ભરૂશો, ભલાઈ, ધંદેરો, સાલેસાઈ, તાબેદારી, આસમાન યજદ ફરેશતો. Adj. Religious, obedient, noble, good. Subs. A command, an order, faith, confidence; goodness, gentle-

ness; a proclamation; an order, a command; courteousness; obedience; *Asmân yazad* (an angel).

અઈર્માંનાન, aîrmânân. Plu. of êrmân, which see.

અઈર્માંની, aîrmânî. ભાવ૦ ના૦ દીનદારી, તાબેદારી, ફરમાબરદારી, અફસોસપણું. Abst. Subs. Religiousness, obedience; submissiveness to authority; grief, sorrow.

અ-દર્માંની, a-darmanî. ભાવ૦ ના૦ ઉપાય—ઈલાજ વગરનું, લાચારી. Abst. Subs. Remedilessness; helplessness.

આદર્માંની, âdarmânî. વિ૦ જેનો ઈલાજ થઈ શકે તેવું. Adj. Remediable.

અઈર્માંનશ્ને, aîrmânashnê. ના૦ મુસાફરખાનું, ધર્મશાળા, મજલસની જગા, ખાહેશ, મરજી, ઈચ્છા, સારાં આચરણ. Subs. An inn; a house for the lodging and entertainment of travellers; a place for a public assembly; desire, wish; good manners.

અઈર્માંની, aîrmâni. ના૦ ગુમાસ્તો, કારકુન, ફરમાબરદાર; નોકર. Subs. An agent, a deputy; a manager; one who obeys the orders of his superior; a servant.

અઈર્માંનીઆન, aîrmânîân, plu. of aîrmânî, which see.

અઈર્માં-સરાએ, aîrmânsarâê. ના૦ આએ દુનિયાં

—જગત—પૃથ્વી. Subs. This world—universe—earth.

અઇર્માનીદન, aîrmânîdan. ક્રિ૰ ફરમાબરદાર—તાબેદાર—આધીન કરવું; ફરમાબરદારી કરવી; ગોલામ કરવું. V. To make obedient—submissive; to comply with the commands of a superior; to enslave.

અઈર્માનીદે, aîrmânîdê. ભૂ૰ કૃ૰ ફરમાબરદાર—તાબેદાર કીધેલું, ગોલામગીરીમાં લીધેલું. Past partic. Brought to subjection, made obedient; reduced to slavery.

અ-ઈર-મીનશ્ની, a-îr-mînashnî. વિ૰ ખરાબ મનશ્નીનું, નાફરમાંનીવાલું Adj. Evil-minded; disobedient.

અઈર-મીનશ્ની, aîr-mînashnî. વિ૰ ફરમાન રાખનારૂ—માનનારૂ, તાબેદારીવાલું. Adj. Yielding compliance with commands—orders; submissive.

અઈર-મીનશ્ની, aîr-mînashnî. ના૰ નેક-ભલી મનશ્ની, પુરોવિચાર. Subs. Good-mindedness; complete thought. Comp. Av.

અજેર-મીનશ્ની, ajêr-mînashnî. ના૰ ઉતરતો વિચાર, તાબેદારી, ગોલામગીરી. Subs. An inferior thought; obedience; state of slavery; servility.

અ-ઈર-મીનશ્ને, a-îr-mînashnê. See a-îr-minashuî.

આઈર-મીનશ્ને, âîr-mînashnê. See aîr-mînashnî.

અઈર-મીનશ્ન-તર, aîr-mînashna-tar. વિ૦ વધારે ભલાં વિચારનું. Adj. Pertaining to a nobler thought.

અઈર્મન, aîrman. ના૦ ભલો વિચાર. વિ૦ રાજી, ફરમા બરદાર. Subs. A good thought. Adj. Willing-minded; obedient to one's order.

એર્મન, êrman. ના૦ મરદી, મરદાંનગીની શકતી. Subs. Virility; virile power.

હીર્મન્દ, hîrmand. ના૦ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની એક લકબ છે; ખોદા પરસ્ત, એબાદત કરનાર. Subs. A surname of king Gushtasp; God-worshipper; one who offers prayers to God.

હેર્મન્દ, hermand. ના૦ એક નદીનું નામ, તેમજ એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a river—town. Comp. Pehl. , Av. , Per. هیرمند

અઈર-મનશ્ને, એર્મનશ્ને, aîr-manashnê, êrmanashnê. ના૦ નેક નઈઅત, પાકીઝેહ વિચાર, પ્રમાણિક માણસ, રાસ્ત બોલનાર, લાયક આદમી, નેક બખત આદમી, લાયકપણું, આદમીઅત, ગમગીની. Subs. A good intention; a holy—virtuous thought; an upright man; one who speaks the truth; a worthy man; a fortunate person; worth; manliness; grief.

અઈર-મનશ્ની, aîr-manashnî. વિ૦ ભલા વિચારનું. Adj. Pertaining to a noble idea.

અઈર્મન, aîrman. See , aîrmân.

એર્મન, êrman. નાο એક બંદગીનું નામ છે. Subs. The name of a prayer. Comp. Av.

અ-ગર્મોક, a-garmôk. વિο મંજુર—કબુલ નહીં તે. Adj. Not accepted—complied with.

દો-દર્મોક, dô-darmôk. નાο બેશીઆવ; શીઆવ તે સફેદ સુતરના વણેલા કપડાં કે જે ગુજરેલાંનાં રવાનની નઈઅતે ઈજવામાં આવેછે. Subs. Two *shyâvs; shyav,* that is clothes made of white cotton which are consecrated in honour of the dead.

અ-ગર્મોકી, a-garmôkî. નાο મજુરીઆત—કબુલાત વગરની હાલત. Subs. State of being unaccepted.

અઈર્મત-રોદ, aîrmat-rôd. નાο અઈરમત નામની નદી. Subs. The name of a river.

એરર, êrar. નાο શરમ, આબરૂ. Subs. Shame, honour.

એરર, êrara. નાο નાહસભાગ, ધર્મશાળા, દેવાનશાળા, ઘેલા આદમીઓને રેહેવાનું મથક. Subs. Flight; an inn; a mad-house; an asylum for the insane.

એલ્લુનેદ, êllûnêd. ક્રિο ગોસલ કરેછે, નાહેછે, સ્નાન કરેછે. V. Cleanses with water, bathes, makes ablutions (pres. tense).

અ-દરરૂનતન, a-dararunatan. ક્રિο નહીં ફાડવું, નહીં ચીરવું. V. Not to tear—split.

00047993

Digitized with financial assistance from

H T Parekh FOUNDATION

An Initiative by HDFC

WITH YOU, RIGHT THROUGH

on 15 October, 2018